מיספר 2519 כ"ח כיסלו תשמ"ו, 11.12.1985 שנה 50 המחיר 1850 שקלים (כולל מע"מ)

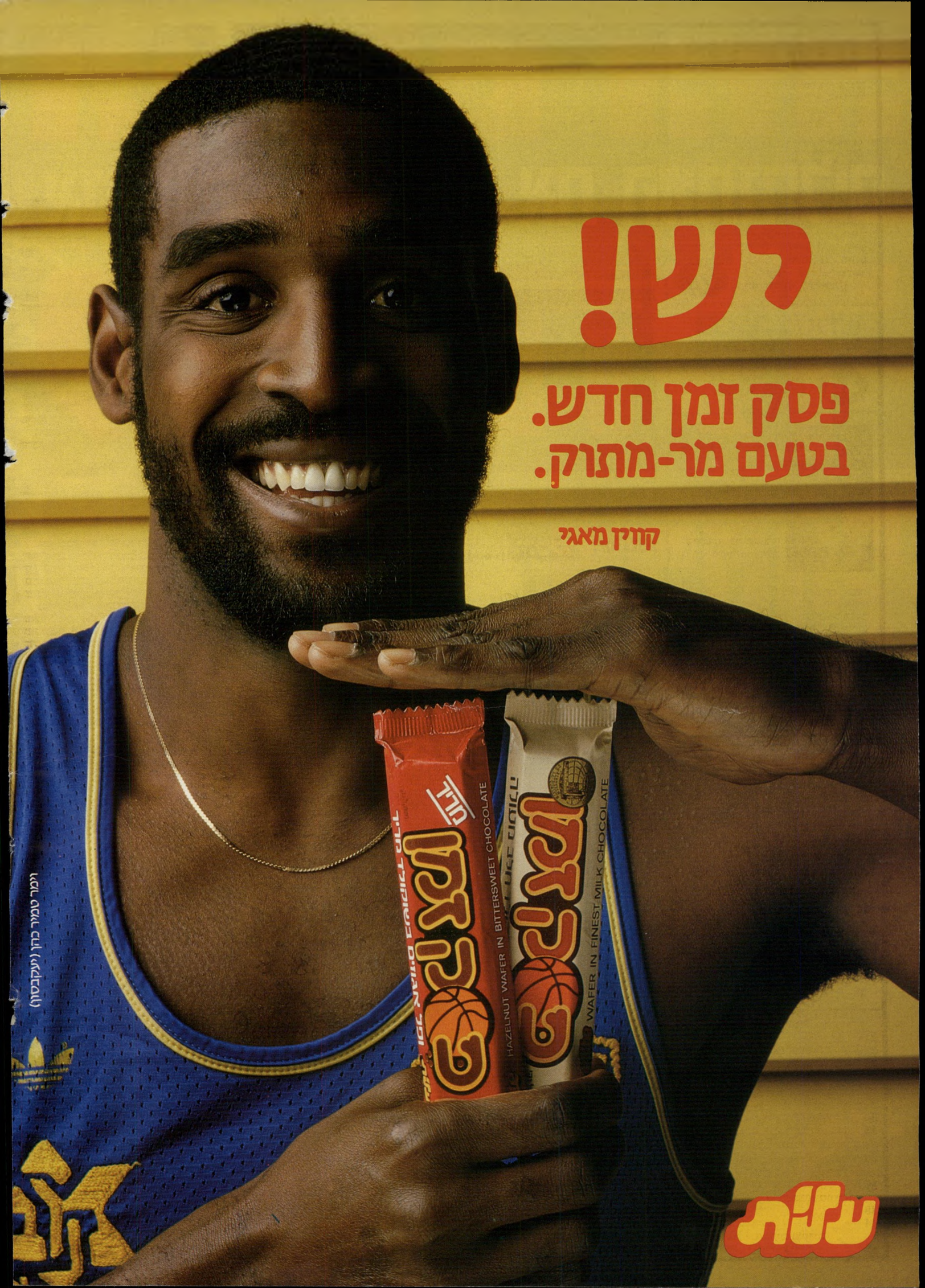
העולם הזה

אנשי הליכוד רימו את המתנחלים

לאן הלך הכסף?

סגן־השר דקל:
מה הוא ידע?

רש!
פסק זמן חדש.
בטעם מר-מתוק.
קוויק מאגי
WAFER IN FINEST MILK CHOCOLATE
HAZELNUT WAFER IN BITTERSWEET CHOCOLATE
עלית

מכתבים

מחק את המיותר

על תגובת שימעון פרס לפניית מלך מארוקו (העולם הזה 4.12).

ברגע הראשון, כשקראתי את כותרת־המישנה של הנדון האחרון (מלך בשר ודם), חשבתי שנפלה טעות־דפוס. במקום „לא כדאי לזלזל במלך מארוקו, ולא כדאי להתחכם איתו", היה צריך להיות „לא כדאי לזלזל במלך ירדן, ולא כדאי להתחכם איתו".

אבל אחר שגמרתי לקרוא את הנדון, הבנתי שאורי אבנרי נותן גם את האופציה לכותרת־המישנה החילופית. כעין „נא למחוק את המיותר" או, בלשון יותר פשוטה, אם יש אפשרות של הידברות עם מלך ערבי, יהיה זה חוסיין הירדני או חסן המארוקאי, כדאי להידבר ולא להתחכם.

אורי גרונר, גבעתיים

● ● ●

„אני יהודי, לא ישראלי"

על דיעותיו של אלכס מסיס (העולם הזה 4.12).

למרות שאני מסכים עם רוב דיעותיו הנבונות, העניניות והמפוכחות של אלכס מסיס, אני די מסתייג מקביעתו „אני ישראלי, לא יהודי".

לנוכח מה שהולך בארץ, מצד אחד, ומתוך אמונה במורשתי, מצד שני, אני מעלה ביני לבין עצמי, לפעמים, את הרעיון שאולי כדאי להצהיר בדיוק להיפך: „אני יהודי, לא ישראלי".

בשעות של בחינת כליות ולב זה נשמע לי הרבה יותר לעניין. **עמיקם פולני**, תל־אביב

● ● ●

קיתונות של עלבונות

על ד"ר יוסף בורג ועל דניאל פאר.

אין מה לדבר. חזרנו לימים החשוכים של אדם לאדם זאב או, בלשון ימינו, אדם לאדם כאסח.

אינני מבין את הצליבה הציבורית של הד"ר יוסף בורג. שיורשיו נושפים בעורפו, כאילו יגיע קץ הימים, אם יישב על כיסאו עוד כמה חודשים, וגם אינני מבין את ההיטפלות לדניאל פאר כמנהה סיבה למסיבה בטלוויזיה.

נכון שפאר לא בדיוק המנחה האידיאלי לתוכנית זאת, אבל בין קביעה זאת לשפיכת קיתונות של עלבונות על האיש יש עדיין אפשרות של התבטאויות יותר תרבותיות.

אם אתה צעיר, תאר לעצמך שאתה נקלעת למצבו של פאר; אם אתה קשיש, תאר לעצמך שנקלעת למצבו של בורג; היית רוצה שיתייחסו אליך כך?

רן הדר, תל־אביב

● ● ●

להתראות בבחירות הבאות

על שכר־דירה מסובסד לגימלאים.

שימעון פרס סיפר כיצד נגרמים לו נדודי־שינה מכך שדיירי עמיגור (חברת־השיכון הציבורית המסובסדת) משלמים „שכר־דירה מגוחך". הוא אמר, והוא יקיים: הוא יעלה את שכר־הדירה (שהוא כיום בין 50 אלף ל־80 אלף לירות לחודש) פי עשר.

תודה, מר פרס. תודה, ממשלה. זה יהיה (אחר ההעלאה) בדיוק רבע מקיצבת הביטוח הלאומי שאני מקבל.

להתראות בבחירות הבאות. רשימת הגימלאים ההולכת ומתארגנת, רכשה עוד אוהד.

מרדיין כהן, קריית אתא

● ● ●

המוצא מן הפלונטר

על הרכבה של הנבחרת הלאומית לכדורגל.

אחרי דבריו והתנצלותו של שלמה קירט, על שיתופם של כדורגלנים ערביים בנבחרת הלאומית, יש, לדעתי, רק מוצא אחד כדי לצאת מן הפלונטר ולמנוע אי־הבנות.

המוצא הוא שינוי שם הנבחרת. ויש לי כמה הצעות:

● נבחרת הכדורגל של תושבי מדינת ישראל.

● נבחרת הכדורגל של האומה היהודית והאומה הפלסטינית החיה בגבולות הקו הירוק או, סתם

● נבחרת ישראל.

אך כל עוד לא ישונה השם, הרי קירט צדק בדבריו הראשונים והוא יכול להתנצל על התנצלותו. כי כל עוד מדובר בנבחרת לאומית, השחקנים הערביים הם, בכל זאת, בני לאום אחר.

צביה אור־סיני, חיפה

● ● ●

צמר־גפן בז'נווה

עוד על התרגומים הקלוקלים בט־לוויזיה (העולם הזה 27.11 ואילך).

העולם הזה 2519 (המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקידמי:

איפה הכסף?

השאלה היתה מי יקדים את מי: האם יתמנה מיכאל דקל כסגן־שר, יעניק מינוי ממשלתי לעוזרו הוותיק אבי צור, ויחניק בכך את חקירת המישטרה באיבה – או שמא יצליחו החוקרים להתקדם בחקירה ולסכל את התרגיל? אחרי שהוכרע עניין זה, מתמקדים הכל בשאלה מי עוד שלח ידו ב־כסף, שנצבר משוד־הקרקעות ומהונאת המתנחלים.

8

כתבת השער האחורי:

פרי האהבה

הכלה המאושרת חני פרי עמדה מתחת לחופה וחייכה מלוא הפה. לבתה, העומדת להיוולד בתוך ימים ספורים, יהיו הורים נשואים כדת וכדין. אחרי בדיקות ה־אולטרא־סאונד, קבע האב־לעתיד המאושר: עכשיו צריך לחפש רבו „העולם הזה". שגילה אותה בגיל 16, ליווה אותה השבוע, כאשר התחתנה בפעם שלישית עם בחיר ליבה.

42

מצרי בשכם

ט'אפר אל־מצרי, העומד להתמנות כראש־עיריית שכם, מספר בראיון מיוחד על הדרך שבה הושגה השגרה, על יחסיו עם בסאם אל־שכעה ועם בני עירו, על זיכרונות הילדות שלו משתי מילחמות, ומכריז: „בלי הסכמת ירדן לא אוכל לעבור, וגם לא בלי הסכמת אש"ף"

14

הצבעה שימושית

בכל פעם שיש הצבעה חשובה, מסתתרים ח"כי המערך בבית השימוש ומאפשרים לליכוד להשיג רוב. האם הפעם, בדיון על החוק למניעת מיפגשי־שלום, הם יצליחו להתאפק?

7

שריפה בלונדון

תמר, גרושתו של האסיר המפורסם לשעבר מוטלה קידר, נספתה עם בעלה בשריפה בלונדון. האם היא נקלעה במיקרה לסיכסוך בין עבר־יינים, שלא נגע לה כלל?

44

צהוב ומר ג'ז

בארצות־הברית זר־עמים על תעלוליו ה־יקרים של מייקל צ'י־מינו, בסירטו „שנת הדרקון", וטוענים כי הוא לוקה בגיזענות אנטי־סינית. באירופה, לעומת זאת, משבחים את התפאורה ואת פניה היפות של הדוג־מנית אריאנה (בתמונה).

34

למות במתינות

בחייהם הם תמיד „מסוכנים", „מסיתים" ו„אויבי ישראל". אחרי מותם מגלה המימסד לפתע כי הם היו בעצם „מתונים". זה קורה למנהיגים פלסטיניים רבים. וזה קרה גם לעזיז שחאדה, שמו של המישפק המכובד: ערבי מתון הוא ערבי מת.

11

אתה והשקל

למה כובע

מה הקשר בין ראשי ההסתדרות והתלמידים קשי־התפיסה ● גם הבנקים טועים — תמיד לטובתם ● על ראשו של הח"כ חיים קופמן בוער הכובע — מה מסתתר בתוכו?

31

להיות בכלא, להרגיש בבית

גם בבית הסוהר אפשר להרגיש את תחושת הבית. אסיר ישראלי בבריטניה כתב ל„עולם הזה" שהוא מוכן לוותר על כל התנאים הטובים שם ולעבור לכלא בארץ — בגלל הגעגועים למישפחתו.

17

רחל המרחלת מדווחת:

לתשומת־לב מס־ה־הכנסה: לחיים משה יש שתי נשים. אבל רק אחת מכאן! ● אהרון („אבא של אמנון") רובינשטיין מעדיף אחות בשכר ● או־פירה נבון בודדה בהמון הסוער ● אילנה שושן (בתמונה) רק נותנת טרמפים לטייסים ● שרה וייספיש רק שומרת מיצווי.

38

יהודה איש קריות

דרכו של יהודה פוליקר הובילה אותו, בסערה יוונית, מהקריות של חיפה לכיבוש היכל התרבות. יחסו לנשים, גורלה של החתולה, זיכרונות של בנזין, אימי השואה, חור לעגיל באוזן – כל אלה מעסיקים אותו היום.

28

כוכבת של קיבוץ

דינה, קיבוצניקית מזה שנתיים בלבד, נכנסת לחדרם הפרטי של כל הקיבוצ־ניקים ומתנחלת שם כבת־בית: היא נבח־רה להגיש את תוכנית הטל־וויזיה הבינ־קיבוצית, ובל־לילה התגלתה ככוכבת.

44

עונת הציידים

בשדות הציד ליד מושב ברדום נתגלו שתי גוויות של סוחרים מהשטחים הכבושים. ליד הכביש, סמוך לפתח־תיקווה, נתגלתה גופה בוערת של חייל. העולם הזה עוקב אחרי עבודת החוקרים. המנסים לטמון פח לרוצחים.

40

העולם הבא

ילד פיקטיבי נולד לזוג שנישא בנישואין פיקטיביים ★ הנאשם הראשי בפרשת השוחד המיני יהיה איידס־מדינה ★ חרדים מת־לוננים: קשה להבדיל בין השוטרים – כולם לובשים אותו הדבר.

46

המדורים הקבועים:

מיכתבים – על ד"ר יוסף בורג ועל דניאל פאר	3
איגרת־העורך – חוויה מדהימה: נציב לדוגמה	4
תשקיף – מי הוא אלוף הנוסעים בסוכנות היהודית	5
במרינה – תיו־שין־מם־זין	6
הנדן – לוזאן, רמאללה, ירושלים	11
אנשים – איך חילץ המלצר את יצחק רבין מהבוץ	12
ראיון – עם ט'אפר אל־מצרי, ראש עיריית שכם המיועד	14
מיכתבים מהכלא – געגועים למשפחה	17
מה הם אומרים – „מדוע תייר מעדיף את קפריסין על מדגסקר?"	18
תמרורים – בכור האיתנים וזקן התעשיינים	21
שידור – מוסיקת־פופ מרוסיה	21
יומן אישי – הגיבורים האמיתיים	22
גם זה וגם זה – בחורות כמעט עירומות, בצבע שוקו	27
אתה והשקל – מיליארד מאחוז אחד	31
חלון־ראווה – השלייקעס באופנה	32
קולנוע – ראמבו מדבר סינית	35
תשבצופן – לרכב ואחר־כך לשכב (4 אותיות)	36
הורוסקופ – השפעתה המיסתורית של לילית	37
רחל המרחלת – ציורי קמא־סוטרא על קיר החווילה	38
הווי – תקציב הירח	44
העולם הבא – השרים פוחדים מניסיונות רפואיים בחיות	46

העולם הזה
בלי משוא פנים

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ עורך כיתוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר, ענת סרגוסטי ♦ עורך דסק: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זברוני ♦ המו"ל: "העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: "הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ הפצה: "גד" בע"מ תל־אביב

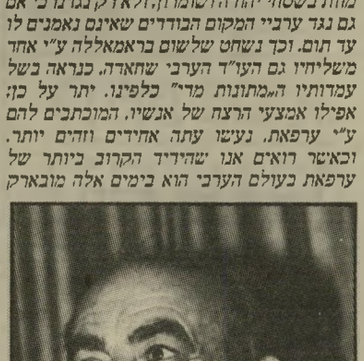
קיץ '84

אינני נוהג להגיב במרור זה על כתבות של עיתונים אחרים, אך יש ופשוט אי־אפשר להבליג.

ביום הרביעי שעבר פירסם ידיעות אחרונות מאמר ראשי, בעיקבות הרצח של עורך־הדין עוזי שחאדה ברמאללה (ראה הנדון). הכותרת היתה "ערפאת וריעו".

הנה המאמר במלואו, ככתבו ובלשונו:

ובכן, ערפאת ממלא את הבטחתו שאותה הוא נתן לנו במצרים בנוכחותו ובעידודו של נשיא מצרים מובארק, הוא ומקורביו מוסיפים לזרוע מוות בשטחי יהודה ושומרון, ולא רק נגדנו כי אם גם נגד ערביי המקום הבודדים שאינם נאמנים לו עד תום. וכך נשחט שלשום בראמאללה ע"י אחד משליחיו גם העו"ד הערבי שחאדה. כנראה בשל עמדותיו ה"מתונות מדי" כלפינו. יתר על כן: אפילו אמצעי הרצח של אנשיו, המוכתבים להם ע"י ערפאת, נעשו עתה אחידים וזהים יותר. וכאשר רואים אנו שהידיד הקרוב ביותר של ערפאת בעולם הערבי הוא בימים אלה מובארק

פרקליט שחאדה
שקר גס

יודעים אנו איך להתייחס למכתבי האהבה שלו שהוא החל לשלוח באחרונה לפרס...

עד כאן המאמר.

בשעה שפורסם, כבר היה ידוע מפירסומי המישטרה עצמה שהרצח לא בוצע על רקע פוליטי, אלא פלילי. נעצרו כמה חשודים, בני מישפחתו של שופט ערבי, אשר שחארה הביא להרשעתו בעוון קבלת־שוחד.

אומנם, לפני כן טען אירגון טרוריסטי שהוא ביצע את הרצח. זה היה אירגונו של אבו־ניידאל (צברי אל־בנא), אוייבם המושבע של יאסר ערפאת ושל אש"ף. מזה שנים מנסה אבו־ניידאל לרצוח את ערפאת ואת חבריו בהנהגת אש"ף. הוא הכריז עליהם רישמית כעל בוגדים, ודן אותם למוות.

המישטרה מצאה שהתפארות עגומה זו של אבו־ניידאל היתה התפארות־שווא.

כל זה קרה לפני פירסום המאמר הזה. לכן אין לומר עליו שהוא מוטעה, או שהוא כוזב. הוא כולו שקר גס, מהמילה הראשונה ועד האחרונה — שקר מחושב, מחושב. שמטרתו היא לשטוף את מוחות הקוראים התמימים, לפי השיטות שיוזף גבלס התמחה בהן בשעתו.

חשוב שהקוראים ידאו דוגמה גסה זו של השיטה, כי היא מופעלת מדי יום בצורה קצת יותר עדינה, כאשר אי־אפשר להוכיח את טיבה בצורה כה חותכת.

מה כתוב בעיתון?

יעוד תיספת קטנה. בטלוויזיה יש עכשיו פינה המוקדשת לביקורת העיתונות. צפיתי במיוחד בתוכנית זו ביום ה' שעבר, כדי לראות כיצד מתייחס מאיר שלו למאמר מחפיר זה, שהופיע יום לפני־כן.

יש לי ההרגשה כי מאיר שלו ועוזריו קוראים משום־מה רק את מעריב וחדשות, אך לא את ידיעות אחרונות. כי גם בפרשת שחאדה תקף שלו את מעריב, על שהשתמש במילים כמו "שחיטה". ועל שכלל בדיווחו רמז דק כאילו היתה זאת, אולי, התנקשות פוליטית ואילו המאמר הראשי של ידיעות, שהוא חמור פי מאה, נעלם איכשהו מעיני שלו.

מוזר. מוזר מאוד־מאוד.

נציב לדוגמה

אילנה אלון, העורכת שלנו לענייני מישפט, כותבת:

לפני שבועיים היתה לי חוויה מדהימה. טילפנתי למישרדו של הנציב החדש של שרות בתי־הסוהר, רפי סוויסה, וביקשתי לקבל את תגובתו על ביקורו של הרב מאיר כהנא בכלא. מזכירה אדיבה ויעילה ענתה לי, שאלה לשמי, ואחרי דקה ענה לי ישירות קולו של הנציב.

אזרחים ועיתונאים הנזקקים לשרותיהם של מישרדים ממשלתיים אינם רגילים לגישה קלה כל־כך לנציגי השילטונות. בדרך כלל נתקלים בחומה אטומה של בירוקרטיה, במזכירות ודוברים המגוננים על הממונה עליהם ומונעים כל גישה אליו.

גם מבחינה עניינית היתה זו הפתעה נעימה. הנציב הבטיח לתת לי תשובה מלאה תוך דקות אחדות. ואומנם. כאשר התקשרתי במועד הקבוע, היתה תשובה מוכנה בפיו של חיים גלזר, עוזרו האדיב של הנציב. הבטחתי לו כי אספר ברבים על התרשמותי מיעילותו. ואני עושה זאת. אבל במחשבה שניה, כמה חבל שזהו מיקרה כה נדיר, עד שצריך לציין אותו במיוחד.

חן־חן לך

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

אין כל צורך להתרגש מהפיספוסים הנוראיים של הטלוויזיה בירושלים, כאשר מתרגמים שוגים בתרגום מאנגלית לעברית.

רק השבוע שמעתי מפי חבר, עיתונאי הדובר רוסית, שהיה בשליחות בז'נווה, בעת מיפגש הגדולים, כי מה שקורה בירושלים קרה גם בז'נווה.

במסיבת־העיתונאים עם גורבצ'וב נדהמו אנשי־התיקשורת לשמוע את המתורגמנית (מרוסית לאנגלית) מתרגמת את דיברי המזכיר הכללי: "אני מתנצל על שאני מרפד את תשובותיי בכל־כך הרבה צמר־גפן".

מה שגורבצ'וב אמר ומה שאנשי־תיקשורת יודעי־רוסית הבינו מייד, היה: "אני מתנצל על שאני מפסיק את תשובותיי כדי ללגום כוס מים".

ברוסית זה מצלצל אותו הדבר.

חיים לופט, תל־אביב

● ● ●

ביצד הוא מת וכיצד הוא חי

על ורנר פאסבינדר (העולם הזה 13.11).

פאסבינדר לא מת על בימת־הצילומים, אלא בדירתו. ברובע שובינג במינכן, מכמויות מופרזות של קוקאין, גלולות־שינה וויסקי. לפי השמועה הריח פאסבינדר, בליל מותו, שיבעה עד עשרה גרם קוקאין, וכאשר זה נמאס לו, שתה כמויות עצומות של ויסקי, ולסיום בלע כמה גלולות־שינה חזקות, בעזרתן קיווה לירדת מהסוטול של הקוקאין. העירבוב הזה הוא שגרם למותו.

פאסבינדר לא היה הומוסקסואל. הוא היה בי־סקסואל. הוא פשוט אהב לזיין את כל מה שהסתובב לידו, והעובדה שסביבו הסתובבו בחורים רבים, הביאה אותו להכניס אותם למיטתו.

אבל לא פרט אישי זה או אחר חשובים, כי אם גישתו ליצירותיו. מעולם הוא לא ניסה לייפות את רעיונותיו. לכן גם אי־אפשר להאשים אותו באנטישמיות. אם היתה לפניו דמות של יהודי שהוא חרא, הוא הציג אותו ככזה, בדיוק כפי שהיה עושה עם גרמני שהיה חרא, או כל אדם אחר מטיב זה.

הוא לא ניסה להסתתר מאחורי אהבת יהודים, כפי שרובה של החברה הגרמנית מסתתרת, כדי להימלט מריגשות־האשם שלה, אלא הציג גם יהודים רעים בתור שכאלה, לא מכיוון שהם יהודים, אלא מכיוון שהם רעים.

נחום גינת, מינכן, גרמניה

● ● ●

יפו על הגובה

על בתי־קברות קומתיים (העולם הזה 27.11).

הארדיכלים פונגר ושגיב לא היו צריכים להרחיק את עדותם לחו"ל. לא רק בניו־ג'רסי האמריקאית קוברים לגובה, אלא גם ביפו.

זה שנים שבית־הקברות הנוצרי, המצוי בליבה של יפו, והמוגבל בשיטחו, נוקט בשיטת הקבורה בקומות (ראה תצלום).

ולמי שזקוק לארגעה בנושא: כשכן של המקום, אני יכול לאשר שהמתים נחים שם על מישכבם יפה מאוד, אם כי אחד על השני.

אלברט פרייג, יפו

קיברי־קומות ביפו (בחלק העליון של התצלום)
לא צריך להרחיק את העדות

זה הכל

על ידידות עם שדרנית (העולם הזה 4.12)

"הקשר הרציני" (לפי מדור קליק בהעולם הזה) ביני לבין איציק אבנרי, לא היה ולא נברא. יש בינינו ידידות יפה. זה הכל.

שוש עטרי, תל־אביב

זה היה המיכתב שהיה

עוד על מיכתבים למערכת (העולם הזה 20.11 ואילך).

אם כבר כותבים על שיאים בנושא המיכתבים למערכת, אז המיכתב למערכת הארוך ביותר בהיסטוריה הוא זה שנכתב על־ידי אחד שחתם בשם־העט אריאל. המיכתב הזה פורסם בירחון הדייגים האנגלי בשנת 1884: 13 אלף מילים של מיכתב למערכת.

משה גורדון, רמת־גן

העולם הזה לפני 25 שנה

איך יוצאים מן הבוץ

פרשת פולארד מתפתחת לאט־לאט לעסק־ביש, המזכיר את עסק־הביש ה־מקורי · (עת הפעילה ישראל סוכנים יהודיים במצריים נגד מוסדות־ציבור אמריקאיים, מתוך כוונה לגרום למתיחות בין המצרים לאמריקאים ואשר ייזומה יוחס לשר־הבטחון של אותם ימים, פינחס לבון). כבר אז הביעו אנשים נבונים את דעתם על עסקים מסוג זה, כפי שדיווח העולם הזה בגליון שהופיע השבוע לפני 25 שנים:

● ח"כ הציונים הכלליים (ולימים שר־הבריאות) יוסף סרלין נזכר השבוע, בקשר לפרשת לבון, בבדיחה יהודית:

שוליה של עגלון, שהרגיש את עצמו מובשר לנהוג בעגלה, ביקש מהעגלון שימסור לו את הסוס והמושכות. אמר לו העגלון: "טוב, אעשה לך בחינה." ושאל את השוליה: "מה תעשה אם רבע שעה לפני הדלקת־הנרות (ביום השישי) נכנסת עם העגלה לבוץ, עשרה קילומטרים לפני העיירה?"

זיעה כיסתה את השוליה, שלא ידע מה לענות.

העגלון חיכה כמה שניות ואז סטר לשוליה סטירת־לחי.

"על מה אתה מכה אותי?" התייפח השוליה. "מה היא העצה? איך יוצאים מן הבוץ?"

"איך יוצאים." הסביר לו העגלון, "גם אני לא יודע. אבל 15 דקות לפני הדלקת־הנרות לא נכנסים לבוץ עם העגלה, עשרה קילומטרים מהעיירה!"

דו תשקיף

כך ניצל מילוא

סגן שר החינוך רוני מילוא גרם, שלא בידיעתו, לבריחתו של בעל מידע, שבא ביום השישי בבוקר למישטרת פתח־תיקווה כדי למסור חומר מרשיע על מילא עצמו.

המקור, שמילוא מכירו היטב מתנועת החרות, ביקש להצביע על הצורך בחקירת סגן־שר־החוץ. בגלל עסקות שונות בגרה. כשבא המקור לתחנה, התברר לו לתדהמתו שמילוא נמצא במקום. הוא נבהל ומיהר להסתלק, מבלי שיצר קשר עם החוקרים, שאיתם דיבר לפני כן טלפונית.

אלוף הנוסעים בסוכנות

לקראת סוף השנה האזרחית גובר המתח בין ראשי הסוכנות, משום שבתאריך זה ייחשפו הנתונים השנתיים מי הוא אלוף־היוצאים לחו"ל.

על התואר מתחרים השנה שניים: אברהם כץ, ראש מחלקת־הנוער־והחלוץ, ועוזי נרקיס, ראש מחלקת־ההסברה.

כץ עמד בראש ועדה, שפירסמה לפני זמן קצר את המלצותיה, אשר קבעו כי חבר הנהלה לא ישהה בחו"ל יותר מ־21 יום ברציפות ולא יותר מ־70 יום בשנה. למחרת המלצות־הוועדה, שאושרו על־ידי ההנהלה, יצא כץ לארבעה שבועות, חזר לשבועיים ושוב הוא בחו"ל — הפעם מטעם המיפלגה הליברלית.

נרקיס שב לפני כמה שבועות מביקור באו"ם, ועתה הוא שוב בחו"ל, בפולין.

סוויסה רואג לסוהרים

עמותה למען הסוהר, שבראשותה עומד יו"ר מועצת המנהלים של כור, נפתלי בלומנטל, הוקמה באחרונה. מטרתה: גיוס כספים ופעולות לריווחת הסוהרים.

שיתוף־פעולה בדרום

משקיעים מארצות־הברית מעניינים הן את פרנסי אילת והן את פרנסי עקבה בהקמת מיפרץ מלאכותי, שבו יעגנו מיכליות־נפט. הרעיון הוא שבמיקרה של דליפה ניתן יהיה לסגור את פתח המיפרץ ולמנוע זיהום של חוף־אילת. ההצעה היא שהמיפרץ יוקם בגבול שבין שתי המדינות, ישראל וירדן.

מילחמות יבואני־הרכב

סיכסוך מישפחתי אצל אחד מיבואני־הרכב עלול להביא להתערבות המישטרה ומס־ההכנסה — זאת אחרי שאחד ה־צדדים איים במניה לרשויות. אם הסיכסוך לא ייגמר בתוך המישפחה.

הרפז ירש את צימוקי

מזכיר מועצת פועלי ירושלים, ניסן הרפז מהעבודה, מבקש להיות יו"ר המועצה הציונית, במקומו של העיתונאי אריה צימוקי, שנפטר בשבוע שעבר.

התפקיד מבטיח מעמד של חבר־עמית בהנהלת הסוכנות, שפירושו טיסות אין־ספור לחו"ל ואש"ל. סניפי המועצה הציונית פרושים בעיירות־פיתוח ושליטה מיפלגתית בהם יכולה להביא קולות ביום הבחירות.

הרפז כבר צירף לשמו את התואר „ממלא מקום", ובבינתים של אירגון „הנוער הציוני" בבירה ישב על כיסאו של צימוקי.

בורזמנית מבקש הרפז להיכנס לוועדה־המרכזת של ההסתדרות, ולהיות המועמד המוסכם של העבודה לראשות עיריית־ירושלים, אחרי פרישתו של טדי קולק.

מטוסים ללא תיקי צד

נציגים של איגוד הטייסים הישראליים מציעים בפורומים בינלאומיים שונים לבטל את ההיתר המאפשר לנוסעים לטוס כשברשותם תיקי־צד. לדעת הישראלים, תיקים אלה גורמים לעיכובים ולאנדרלמוסיה בשעת פיגוע או שריפה, ולא אחת משמשים להחדרת כלי־נשק.

הבנקים ייסגרו לשלושה ימים

סוף השנה האזרחית והמעבר לשקל החדש יגרמו לסגירה של כל סניפי הבנקים בארץ לשלושה ימים.

הבנקים יהיו סגורים ברגיל בכל שנה, ביום השלישי, ה־31 בדצמבר, וגם ב־1 וב־2 בינואר, הימים הרביעי והחמישי, בגלל המעבר למטבע החדש.

מאבק ירושה ב„ידיעות־אחרונות"

לפחות שישה עיתונאים מוזכרים כמי שעשויים להיכנס לתפקיד הכתב המדיני של „ידיעות אחרונות", במקומו של אריה צימוקי, שנפטר: שלמה נקדימון, תחקירן מיפלגתי ומדיני, לשעבר יועץ־תיקשורת של מנחם בגין; אורלי אזולאי־כץ, כתבת מיפלגתית ופוליטית ובת־בית בלישכת ראש־הממשלה; גד בקר, מס' 2 של צימוקי, שביקש באחרונה שנת חופשה ללא־תשלום, לשם השלמת לימודים, ועתה יצטרך להכריע אם לצאת לחופש או להישאר; הפרשן המדיני ישעיהו בן־פורת; ושני כתבים מדיניים מעיתונים אחרים. שמרננים כי הם מבקשים לעצמם את התפקיד.

מיסתורי קרן מכבי

עמותת מבוטחי מכבי דורשת מהנהלת הקופה לחשוף את מיסתרי קרן מכבי — קרן הפועלת ליד הקופה, שאליה יתנקזו על־פי התקנון כל כספי הקופה, אם מכבי תתפרק.

כל חבר מפריש לקרן, בעל כורחו, סכום קטן מדי חודש. הקרן אמורה לעזור לחברים נזקקים. לדעת מבוטחי הקופה, צברה הקרן סכומי־עתק, ויש חשש שבכספ ממומנות פעולות אחרות של הנהלת הקופה.

צייזל הורחק?

חשב סולל בונה רפי צייזל, שיצא לארצות־הברית, הורחק כנראה בדרך זו מהמאבק על הנהלת־החברה.

הוא נחשב כמתחרהו של נתן פרנקל, שעליו נאמר שהוא מועמד להיות יורשו של שרגא רויטמן.

ברקת למסע מיסתורי בחו"ל

מרדכי ברקת, מנהל המכס ומס־ערך־מוסף, יצא לשליחות מיקצועית מיסתורית בחו"ל.

פאר ל„רדיו סיטי"

ייתכן מאוד שעדנה פאר, עובדת־רדיו בבירה, תצטרף לפרוייקט הרדיו העצמאי רדיו סיטי, המוקם בלב־דיזנגוף. את הרשת מפעילים שני פורשי־רדיו, רמי יצהר ויורם אלפר. ההשקעה היא של קבוצת יזמים, מקצתם היושבים בארצות־הברית.

פאר שוחחה השבוע עם יצהר על העבודה במקום ועל התנאים.

גם שוחט נפסל

נפסל מועמד נוסף לתפקיד מנכ"ל חברת שיכון עובדים: אברהם שוחט („בייגה"), ראש עיריית ערד. בייגה הוא איש מחנהו של יצחק רבין, ובוועד־הפועל של ההסתדרות יש שמועה עקשנית שהפסילה היא מכיוון שאינו ממוצא מיזרחי.

עוברים מ„הארץ" ל„פוסט"

שני כתבים ירושלמיים בכירים של „הארץ", יהודה ליטני, הכתב לענייני השטחים הכבושים, ושלמה מעוז, הכתב הכלכלי, עוברים ל„ג'רוזלם פוסט". ליטני, לשעבר גם הכתב המדיני של „הארץ", יהיה ב„פוסט" ראש הדסק לענייני המרחב.

חפץ — שליח המפכ"ל

ניצב־מישנה אסף חפץ יצא לבינוס בינלאומי בנושא המילחמה בטרור, שהתקיים בדטרויט, כשליחו של המפכ"ל, דויד קראוס.

הכתב נדרש להעיד

כתב הארץ אברהם צהר נדרש להעיד לפני בית־מישפט אמריקאי, שבו מתבררת תביעה של חברה אמריקאית נגד חברת דנות. הסיבה: צהר כתב לפני שלוש שנים סידרת תחקירים על החברה, ואחת הכתבות האלה משמשת את התובעים. צהר סירב לשתף פעולה עם בית־המישפט, ונאמר לו שהוא ביזה את בית־הדין.

פולנים בווידיאו

צוות טלוויזיה של „סולידריות", שבא ממערב אירופה, מלווה את ביקורה של האוסרה הפולנית הממלכתית בארץ, ומת־כוון להפיק סרט־וידיאו על קהל הצופים: יהודים יוצאי פולין.

הכוונה היא להבריח את הקלטות לתוך פולין, לצפיה פרטית נרחבת, כדי להילחם בנימה האנטישמית, הרווחת באמצעי־ה־תיקשורת הממלכתיים.

השודדים ניצלו בנס

השודדים שפרצו למיפעל קרן אור ברמת־גן ורוקנו את הכספת, ניצלו בנס. הם הצמידו מיטענים לשתי כספות והסתתרו מאחורי הקיר. אחד המיטענים התפוצץ, ודלת הכספת שעפה ניפצה את הקיר. אילו התפוצץ גם המיטען השני, היו השודדים נמחצים למוות.

כדי להפעיל את חומר הנפץ השתמשו השודדים במצבר בן 12 וולט, שהוא המצבר הרזרבי של מערכת־האזעקה בבניין.

מרותקים לעזה

ארבעה סטודנטים מרצועת עזה, הלומדים באוניברסיטת בירזית, פנו בעתירה לבג"ץ נגד אלוף פיקוד־הדרום, בתלונה על כי הוציא צו האוסר על כניסתם לתחומי הגדה המערבית.

הארבעה טוענים כי הצו ניעד לפגוע בלימודיהם. לשלושה מתוכם אין אפילו עבר של מעצר קצר. שלושה ממקבלי הצווים הם תלמידי השנה הרביעית — בסוציולוגיה, בלימודי המיזרח התיכון ובהנדסה.

„אמפא" תפצה על חלודה

בית־מישפט השלום בחיפה קבע בפסק־דין עקרוני, שחברת אמפא אחראית באופן מוחלט לתיקוני פח וצבע בגוף מקרר, בגלל נזקים שנגרמו כתוצאה מהחלדה.

החברה ביקשה לפצות את הלקוח רק במחצית ההוצאות, בטענה שבתעודת־ההחזקה לא כלולים תיקונים אלה. עד מומחה הסביר, שתהליך החלדה נובע מאי־תקינות המקרר מיום הפעלתו, אך הצרכן יכול להבחין בכך אך ורק אחרי שמיכל חלוד נוזל.

העם
מחדל הדמים

צה"ל אוהב „להפיק לקחים". אחרי מעשה. גם הפעם

שתי המילים השגורות והרות־האסון ביותר בלכסיקון של צה"ל הן: „להפיק לקחים".

שתי מילים אלה מחפות על כל מחדל, מעלימות כל אחריות, יוצרות הרגשה שכל אסון מניב פירות חיוביים. „להפיק לקחים" פירושו — לטפל במשהו אחרי שקרה אסון. אחרי שהיה כישלון, אחרי שנספגה מהלומה.

זה מתאים לצבא המתפאר בכושר־האילתור שלו. אולם לעיתים קרובות „כושר האילתור" אינו אלא הגדרה יפה להיעדר כושר־התיכנון. מי שאינו מסוגל לחזות דברים מראש ולהתכונן להם בעוד מועד, נאלץ „לאלתר" כדי לצמצם את הנזק אחרי־מעשה.

אסון השבוע במחנה צה"ל בגדה המערבית הבליט בצורה החותכת ביותר את הליקוי היסודי הזה במיבנה צה"ל — ואולי במיבנה כל מערכות־האירגון במדינת שיראל.

חיילים בכל רחבי הארץ שוכנו במיבנים דליקים. ברור כי מעולם לא נבדק טיב החומר של מיבנים אלה מבחינת סכנת־האש. האסון גילה שצריפים מסוג זה הם מלכודות־מוות, שהם הופכים תוך דקות לגיהינום של אש ועשן, שאי־אפשר להיחלץ מהם בשעת אש או אף לפרוץ לתוכם פנימה, שהקירות מפרישים גזים מסוכנים.

אילו היה מישהו בצה"ל אחראי לנושא זה ומתייחס ברצינות לתפקידו, היו צריפים אלה נפסלים מלכתחילה. לכל הפחות היו רואגים לצייד כל צריף כזה באמצעים המתאימים כדי למנוע סכנת־מוות במיקרה של אש. ברור כי צריף זה, שבו היכה האסון במיקרה, לא היה מצוייד באמצעים מתאימים. וכי גם בסביבתו המיידית לא נמצא הציוד הדרוש במצב תקין ושמיש.

ברור כי לא נעשה דבר כדי להזהיר את החיילים מראש לגבי הסכנה שהם מצויים בה מדי יום ולילה, ולא הוקפד על נוהלי־הגנה מפני אש. זאת מוכיח עצם החשש שמא גרם חייל לשריפה הקטלנית על־ידי שימוש בנר. חייל זה לא ידע כלל שהוא נמצא במלכודת־מוות דליקה, או שלא הוקפד על נוהלי־מישמעת בסיסיים.

כאשר מתרחש דבר כזה בגדה המערבית, מחמיר מחדל זה שבעתיים. גם אם הפעם לא נגרם האסון על־ידי הצתה חבלנית, זה יכול היה לקרות בעבר, וזה יכול לקרות בעתיד. השטחים הכבושים הם כיום איזור־מילחמה, וקיומן של מלכודות־מוות אלה שם הוא יותר ממחדל.

אבל צה"ל „יפיק לקחים".

ביטחון
עונת המילחמה

פעם בשנה נשמעות בישראל נבואות המילחמה. יש לכך סיבה טובה — אך לא זו המופיעה בכותרות

פעם בשנה עומדת ישראל לפני מילחמה.

המועד אינו תלוי בשום התפתחות מסויימת בחזית הישראלית־ערבית, אלא במילחמת היהודים רווקא. העילה: הדיון בתקציב. מערכת־הביטחון, שהיא האימפריה הכלכלית הגדולה ביותר במדינה, לוחמת באויבה העיקרי: הקיצוצים.

לפתע מסתבר שהמצב הביטחוני מידרדר. בעיתונים מופיעות סטאטיסטיקות, רובן מפוברקות, המעידות על עליה מסחררת של הפוטנציאל הביטחוני הערבי. לעומת הישראלי. אלופים־בדימוס מעניקים ראיונות וכותבים מאמרים, המנבאים שחורות.

כאשר מתקבל התקציב, נרגעת גם חזית זו.

השבוע חזרה ההצגה הזאת באורח שיגרתי, על כל חלקיה. אלופים פירסמו ראיונות ומאמרים (יהושע שגיא, שלמה גזית ועוד). הופיעו הסטאטיסטיקות המפוברקות, רובן מגוחכות. נגאמו הנאומים המתאימים. הפעם נוסף על כך תרגיל צבאי גדול.

האם יש ממש בנבואות על כוונות הערבים לתקוף את ישראל?

בפי נביאי־המילחמה היו כמה תסריטים. בעיקר:

● **התקפה סורית־עיראקית־ירדנית משולבת.** זוהי תחזית מופרכת, בעתיד הנראה־לעין. אין שום סימן לכך שמילחמת עיראק־איראן תסתיים בזמן הקרוב. גם לאחר מכן יהיה הצבא העיראקי זקוק לזמן ניכר כדי להתאושש ולהיבנות מחדש. אפשרות זו אינה צריכה להשפיע על צה"ל בזמן הנראה־לעין.

● **התקפה סורית־ירדנית.** אין דבר הרחוק יותר מן המציאות מאשר הצטרפות ירדן למילחמה כלשהי בישראל. המלך חוסיין חי בעולם של פחד מפני התקפה ישראלית. פחד זה מדריך את מנוחתו, ואת כל מהלכיו הפוליטיים. הוא יודע כי בכל מילחמה נוספת, שבה יהיה מעורב, תכבוש ישראל את ירדן, וכי זה יהיה סוף השושלת ההאשמית. אפשר להוציא מכלל אפשרות את הסתבכות המלך בהרפתקה מילחמתית כלשהי.

● **התקפה סורית.** על גבי הנייר, יש לסוריה שיוויון צבאי עם ישראל. אך למעשה זה רחוק מן המציאות. הוכח שוב ושוב — ולאחרונה בפעולה האווירית בשמי סוריה, באוויר יש לישראל עליונות איכותית טוטאלית. על הקרקע לחמו הסורים היטב במילחמת־הלבנון, ואף הסבו לצה"ל מפלות מכאיבות (קרב סולטאן־יעקוב, עצירת צה"ל לפני כביש ביירות־דמשק). אך אין כל ספק כי יש לצה"ל עליונות גם על פני הקרקע.

האם יכולה סוריה להסתכן במילחמה?

לכאורה, יכול להיות לסוריה עניין בהתקפה, אם תרגיש כי מתגבש במרחב הסדר בלעדיה, למשל בין ישראל, ירדן, אש"ף ומצריים. או אם תרגיש סוריה שהעניינים קפאו, ויש ברצונה להזיז את המצב על־ידי מילחמה קטנה. כפי שעשתה ביום־הכיפורים, 1973.

יתכן גם כי מצב־בריאותו המעורער של חאפט' אל־אסד יחחוף אותו לפעולה כל עוד הוא חי ושולט במצב.

אולם כנגד שיקולים אלה עומדים שיקולים הרבה יותר חשובים. המונעים מילחמה:

● **סוריה היא מדינה רופפת,** שבה שולטת דיקטטורה צבאית. שום דיקטטורה צבאית אינה שמה לסכן את הצבא בהרפתקה, מכיוון שמפלה תביא להתמוטטות המישטר. הדוגמה: ארגנטינה.

● **סוריה עומדת לבדה.** ב־1973 היא פעלה בשותפות עם מצריים. שהיתה השותף הבכיר במילחמה. כיום אין לסוריה שותפים, ויהיה זה טירוף מצידה לעומד לבדה מול הכוח המקונצ של צה"ל — גם אחרי הקיצוצים, אם יהיו.

● **סוריה אינה יכולה לתקוף בלי אישור סובייטי,** כשם שישראל אינה יכולה לתקוף בלי אישור אמריקאי. ברית־המועצות היא מדינה זהירה מאוד, ואין שום סיכוי לכך שתיתן היתר להתקפה סורית מסוכנת על ישראל. על אחת כמה וכמה בעידן הנוכחי, כאשר ברית־המועצות חותרת בכל כוחה להפשרת יחסיה עם ארצות־הברית (וישראל).

אומנם, בניין צה"ל אינו צריך להיות כפוף לשיקולים קיצוני־טווח, המתאימים רק למציאות של שנה מסויימת. בניין כוח הוא עניין של שנים. אך גם בטווח הבינוני, של כמה שנים, אין סבירות לפחדי־המילחמה.

אך לנבואות־המילחמה יש השפעה דווקא במישור אחר. הורים נתקפים בבהלה, וחושבים על ירידה מן הארץ, כאשר מוצגת מדיפעם חזות של מילחמות אינסופיות, שבהן יצטרכו בניהם לחרף את נפשם. תקציב־הביטחון בולע את המשאבים שהיו צריכים להיות מיועדים לחינוך ובריאות, לעבודה ולרווחה, ובכך מחלישים את הבסיס האמיתי של ביטחון־המדינה.

הכנסת
תו־שין־מם־זין

באשר איבר־המין הופך למכשיר העליון של המדיניות הלאומית, מזדקרת הבעיה לעין

כל הארץ צחקה השבוע מחבר־הכנסת מאיר כהן־אבידוב.

ח"כ הגיזעני, שותפו של מאיר כהנא, שהפך את הפרימיטיביות הלאומנית החשוכה לסימלו המיסחרי, הציע להקדיש את השנה העברית הבאה, תשמ"ז, לפרייה־ורבייה — של יהודים, כמובן.

ברוח היתולית, הוצע לו בכנסת ומחוצה לה כל מה שעולה על הדעת: להטיל עוצר בשכונות היהודיות (ולא על השכונות הערביות) כדי להגדיל את הפעילות המינית, להשחית את אמצעי־המניעה, להציג בטלוויזיה סרטים פורנוגראפיים לעידוד היצר.

שלוש אופציות. אפשר היה לצחוק מן הח"כ ומרעיונותיו, אלמלא הוא ביטא את אחת התופעות הבסיסיות ביותר של מדינת־ישראל.

מדינת־ישראל מגדירה את עצמה, על פי החוק החדש, כ„מדינת העם היהודי". זה מצלצל יפה, אך אין לזה שום יסוד במציאות. 11 מיליון־היהודים שמחוץ לישראל אוהדים את המדינה, ובחלקם אף מזדהים עימה. ג'ונתן ג'יי פולארד אף היה מוכן לרגל למענה. אך אין הם באים לישראל, אין הם משרתים בצבאה ואין הם משלמים את מיסיה.

להיפך: מזה כמה שנים יש לישראל „מאזן הגירה שלילי". במלים פשוטות: ההגירה מישראל עולה על ההגירה לישראל. ה„ירידה" גברה על ה„עליה".

האומה הישראלית־היהודית מונה כיום 3.5 מיליון נפש — לכל היותר. וזוהי המצבה האמיתית של הציבור היהודי של „מדינת היהודים".

לעומת זאת שולטת ישראל בארץ, שיש בה כיום יותר משני מיליון ערבים — מהם 700 אלף אזרחי־ישראל ו־1.3 עד 1.5 מיליון תושבי השטחים הכבושים. שיעור הריבוי הטיבעי של אוכלוסיה זו יהפוך אותה תוך דור לרוב בארץ.

אנשים מסוגו של כהן־אבידוב אינם מוכנים להסיק את המסקנות ממיספרים אלה, המשאירים רק כמה אופציות:

● גירוש הערבים מהארץ, דבר שרוב העם סולד ממנו, ושכלל אינו ברביצוע במציאות.

● חיסול הדמוקרטיה הישראלית, גם על סמניה החיצוניים. והפיכת ישראל בגלוי להעתק מיזרח־תיכוני של דרום־אפריקה, בשעה שדרום־אפריקה עצמה עומדת על עברי־פי־פחת של התחסלות.

● נסיגה מן השטחים הכבושים וכינון מישטר שיאפשר למיעוט הערבי בישראל עצמה שותפות אמיתית במדינה.

זיקפה לאומית כהן־אבידוב אינו מוכן להשלים עם מבחר מוגבל זה של אופציות. יש לו אופציה רביעית, המתבטאת באות האחרונה של המיספר העברי תשמ"ז.

הוא מציע להפוך את איבר־המין למכשיר העליון של המדיניות הלאומית, לסימלה המזדקר של ארץ־ישראל השלמה.

מובן שזה מגוחך. הנסיון מלמד כי אין תהליך הנכנע פחות לצווים ולמישאלות־לב פוליטיות מאשר תהליך הריבוי הטיבעי. רק במישטר דיקטטורי־טוטליטארי ניתן להשפיע עליו מגבוה — כפי שנעשה בסין הקומוניסטית. ווווקא בכיוון הפוך: לשם הגבלת הילודה לילד אחד בכל משפחה. ספק אם הקסם האישי של מאיר כהן־אבידוב ושל רעיונותיו ישכנע את הזוג הישראלי המצוי לקפוץ למיטה ולמלא את חובתו הפטריוטית. התישפוכת הלאומנית אינה גורמת לשיפכה ביולוגית, וזיקיפות־הקומה האידיאולוגית אינה הופכת אוטומטית לזיקפה מסוג אחר.

שרידי הצריף הצבאי השרוף
„כושר־אילתור" – הגדרה יפה להיעדר כושר־תיכנון

סיעת בית השימוש

אנשי קילקולס

כדי לעקוף את החוק הפלילי, המטיל איסורים חמורים על מיפגשים עם "סוכני־חוץ" אך הקובע כי לא יורשע מי שיש לו "סיבה סבירה" לפגישה ושלא התכוון לפגוע בביטחון־המדינה, הופעלה הפעם "הפקודה למניעת הטרור". זהו חוק שהתקבל בחיפזון ב־1948, כדי לחסל את אירגון לוחמי־חרות־ישראל, אחרי רצח המתווך השוודי, הרוזן פולקה ברנאדוט.

החוק הוא דראקוני, וקובע כי הממשלה היא שתקבע איזה אירגון הוא "אירגון טרוריסטי". כלומר: קביעה פשוטה של הממשלה הופכת פעולה מסויימת לפשע.

עד כה היה אסור לעזור לאירגון־טרור, להזדהות עימו, וכו'. התיקון החדש, בגירסתו הסופית, אומר שיוטלו שלוש שנות מאסר על אדם אשר:

... הוא אזרח או תושב ישראל המקיים ביודעין וללא סמכות כדין, מגע בארץ או בחוץ־לארץ עם אדם הממלא תפקיד בהנהלה במועצה או בגוף אחר כיוצא בזה של אירגון שהממשלה הכריזה עליו כאירגון טרוריסטי, או משמש נציג רישמי של אירגון כאמור."

כדי לקשט מעט את האופי הברוטאלי של הצעת־החוק, שמטרתה המוצהרת והבלתי־מוסווית היא למנוע מיפגשים של אנשי־ציבור ממחנה־השלום הישראלי עם שוחרי־שלום מאנשי אש"ף (אחרים הרי לא יסכימו ממילא לפגישה), נוסף התיקון הבא:

"אולם לא יורשע אדם אם הוכח לבית־המישפט כי קיים את המגע בחוץ־לארץ —

1. משום קירבת־מישפחה בינו ובין מי שאיתו קיים את המגע;
2. בעניין מתן סיוע לקרוב־מישפחה הנמצא במצוקה;
3. כנציג של אמצעי־תיקשורת המשתתף במסיבת־עיתונאים ובלבד שהשתתפו בה נציגים של אמצעי־תיקשורת בינלאומיים;
4. כמשתתף ברב־שיח בינלאומי בנושא אקדמי־מדעי שאורגן בידי מוסד אקדמי ובלבד שלא קיים עימו מגע אישי בעניין מדיני.

המילה האחרונה היא הנותנת. אלי קולס וחבריו בוועדה לא שמו לב למעשיהם, כי במילה אחת זו גילו את טיב המזימה: לא עניין של טרור, לא עניין ביטחוני אלא בפירוש: "עניין מדיני".

■ ■ ■

על פי התיקון היו מהווים המיפגשים הבאים עבירות פליליות:

- **פגישותיו של אורי אבנרי עם סעיד חמאמי, ראש מישרד אש"ף בלונדון, מסוף 1974 והלאה, שהיו הפגישות הראשונות בין איש־אש"ף בכיר וישראלי המגדיר עצמו כציוני. בגלל פגישות אלה נרצח חמאמי בידי אבו־נידאל, קרוב־מישפחתו.**
- **כל מיפגשי המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני עם עיצאם אל־סרטאווי ואחרים, החל בסתיו 1976. פגישות אלה נדונו בכנסת, ושר־המישפטים דאז, חיים צדוק, קבע בצורה נחרצת שהן חוקיות. הכנסת אישרה קביעה זו בהצבעה. סרטאווי נרצח על־ידי אבו־נידאל בשל פגישות אלה.**
- **פגישותיו של אריה ("לובה") אליאב עם סרטאווי ואחרים, במיסגרת תפקידו כחבר המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני, לולא כן לא היה יכול לפעול לאחר מכן בעניין השבויים.**
- **פגישתם של חנה זמר, עורכת דבר, ח"כ (כיום) מרדכי בר־און ואחרים עם צלאח ח'לף ("אבו־איאד") ראש השרותים החשאיים של פת"ח, בבודפשט. שני הצדדים הגדירו פגישה זו כמועילה.**
- **פגישתם של ח"כ אורה נמיר ואחרים עם עימאד שקור, עוזרו של ערפאת לעניינים ישראליים, בוגר האוניברסיטה העברית.**
- **כל הראיונות שערך העיתונאי אמנון קפליוק למען ידיעות אחרונות עם ראשי אש"ף במקומות שונים בעולם.**
- **הראיון שערכו חברי מערכת העולם הזה, אורי אבנרי, ענת סרגוסטי ושרית ישי, עם יאסר ערפאת בביירות, שצוטט בהרחבה בכל רחבי העולם ותואר על־ידי טיימס של לונדון כ"פגישה היסטורית", וכן ראיונותיו של אבנרי עם ח'אלד אל־חסן ואחרים.**
- **הפגישות של יאסר ערפאת וצמרת אש"ף עם ראשי הרשימה המתקדמת לשלום, שנערכו בתוניסיה בראשית שנה זו.**
- **פגישת פרקליט ישראלי עם נאשם מאנשי אש"ף.**

אלה הן רק הדוגמות הבולטות ביותר. נערכו מאות פגישות בדרגים נמוכים יותר במקומות שונים בעולם.

מכיוון שקשירת־קשר לביצוע עבירה מהווה גם היא עבירה, יתכן שעל פי חוק זה היתה נחשבת כעבירה בקשתו של אריאל שרון מאורי אבנרי, ב־1976, לארגן לו פגישה עם יאסר ערפאת, שבה עמד להציע למנהיג אש"ף את הפלת המישטר ההאשמי והפיכת ירדן למדינה פלסטינית.

"פושעים" אליאב ונמיר
עזרה לשבויי צה"ל

מחוקק קולס
קול אדוניו

"פושעת" זמר
פגישה בבודפשט

"פושע" קפליוק
מידע לציבור

בוז רישמי קוראים לה "סיעת המערך". מבקריה משמאל קוראים לה "ליכוד ב'". לאחרונה נוספה לכך הגדרה חדשה: "סיעת השרותים" או, בלשון פחות עדינה, "סיעת בית־השימוש".

הכוונה היא לסיעה המונה 40 ח"כים — בדיוק שליש הכנסת — ובה שלושה ח"כים שנבחרו בשם "יחד", פליט אחד של הליברלים־העצמאיים, והשאר אנשי מיפלגת־העבודה.

הכינוי החדש בא לה בשל תופעה שהפכה תופעת־קבע: כאשר אין הסיעה רוצה להצביע בעד הצעה לאומנית, גיזענית או דתנית, אך רוצה שזו תעבור — נעלמים חבריה מזירת־ההצבעה. בלשון הכנסת: "הם הולכים לשרותים".

קוניה בסתר

תקדים הראשון, שהיווה אות לבאות, לא היה במליאת הכנסת או באחת מוועדותיה, אלא בוועדת־הבחירות המרכזית, ועדה זו מורכבת כולה מעסקני־מיפלגות, מלבד היו"ר, שהוא שופט.

בוועדת־הבחירות נרקמה מאחורי־הקלעים מזימה משותפת של הליכוד והמערך. הליכוד והתחיה היו מעוניינים להיפטר מרשימת־כך של מאיר כהנא, המתחרה בהם קשות. אך הם לא יכלו להצביע נגדה בגלוי. ואילו המערך רצה להיפטר מן הרשימה המתקדמת לשלום, שאיימה לקחת את קולותיו ברחוב הערבי. אבל לא היה כדאי למערך להצביע נגדה, כי הדבר היה מחריד את הרחוב הערבי.

הפיתרון שנמצא: רשימת כך נפסלה בקולות המערך, כאשר כמה מאנשי הליכוד נמנעים מהצבעה, ואילו הרשימה המתקדמת נפסלה בקולות הימין, כאשר כמה מאנשי־המערך "הלכו לבית־השימוש". הם נעלמו ברגע המכריע. כך נוצר פעמיים ה־רוב הדרוש.

לאחר מכן פסל בית־המישפט העליון את שתי הפסילות, גם בשל

בטיפול בחקיקת "החוק נגד השלום" הפעיל המערך את שיטת בית־הכנסא

ריח־הקנוניה שנדף מהן. אך התקדים נוצר.

הדוגמה הבולטת ביותר להפעלתו עד כה היתה ההצבעה על הגבלת חסינותו של ח"כ מוחמד מיעארי. לא היתה לכך שום סיבה נראית־לעין. אולם אחרי הגבלת חסינותו של מאיר כהנא, שהיו לה סיבות טובות ומעשיות, היה צורך ליצור "איזון".

מובן שכל הימין הצביע בעד ההצעה. אילו הצביע ה־מערך נגדה, היא לא היתה מת־קבלת. אך המערך "הלך לבית־השימוש": רק 13 מאנשיו נכחו בעת ההצבעה הסודית. 27 נעלמו. רק שלושה־ארבעה מהם שהו בחו"ל.

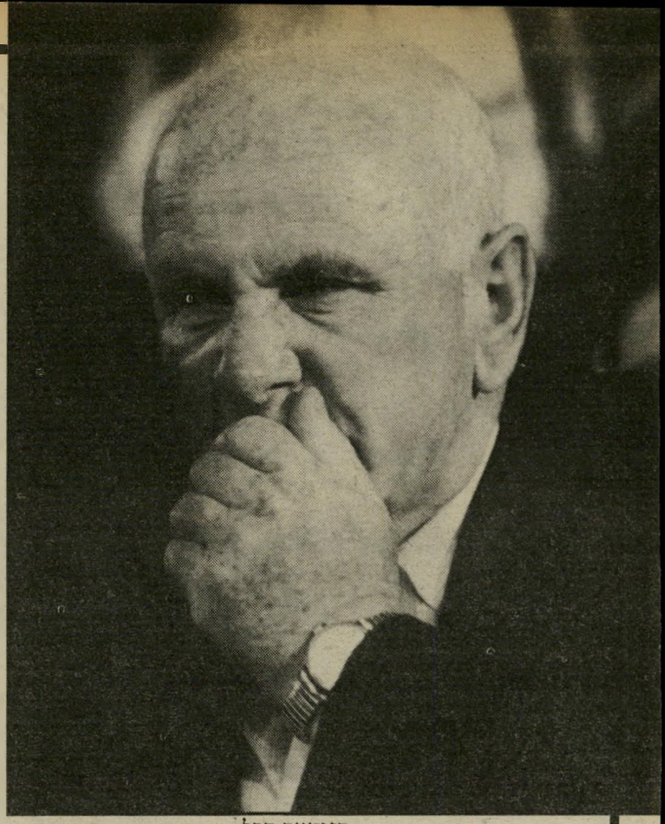
דבר דומה קרא לח"כ יוסי שריד, איש ר"ץ, כאשר הגיש הצעה לסדר־היום נגד אריאל שרון. המערך "הלך לבית־השימוש". ההצעה הוסרה מסדר־היום בקולות הימין.

הדבר אינו נובע מחוסר־מישמעת בסיעה. חלילה. זה הוכח כאשר רצה המערך לגייס באמת את קולותיו. כאשר עמדה על סדר־היום בחירת יושב־ראש הכנסת. התגייסה הסיעה עד האיש האחרון, ונוהל גם משא־ומתן לרכישת קולות הרשימה המתקדמת (תמורת הענקת מעמד של עיר לכפר אום־אל־פחם. הבטחה שקויימה לפני

(המשך בעמוד 10)

הוא התכונן למנות שוב את עוזרו החשוד — איך פעל מנגנון הרמייה באיצטלה לאומית — רק במיקרה הגיעה המישטרה למה שהגיעה — האם תמשיך עד הסוף?

דקל בתוך הביצה

סגן־שר דקל
אח קבלן

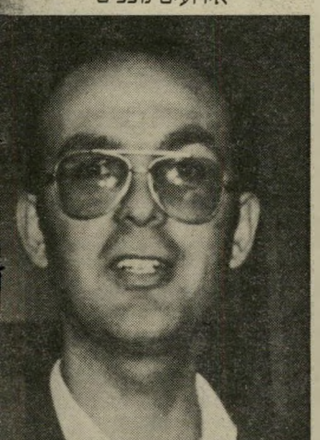
עזות־המצח של סגן שר־הביטחון הטרי, מיכאל דקל, אינה יודעת כנראה גבולות. ערב מעצרו של אבי צור עמד דקל למנותו פעם נוספת לעוזרו לענייני התנחלות. דקל וצור האמינו שמינוי מחורש ימנע כנראה את התקדמות חקירת המישטרה בהונאת־הקרקעות בגדה המערבית. זריזותם של החוקרים, שעצרו בחיפזון את צור, שיבשה את המהלך.

המעצר שיבש גם את חשבונם של ראשי חרות שקיוו כי מינויו החפוז של דקל כסגן־שר־הביטחון יעצור את גלגלי הטיפול המישטרתי במירמת־הענק.

כאשר התברר כי המישטרה אינה נרתעת, ושני עוזריו של דקל נעצרו והוחשדו בחשדות חמורים ביותר — קבלת שוחד אישי ומיפלגתי תמורת הוצאת מיסמכים כוזבים על הקמת ישובים — החל הליכוד במסע מרוכז

חשוד צור
אירועים נוצצים

חשוד מלכה
אצל חיים קורפו

של שטיפת־מוח, שבראשו עמדו סגן שר־החוץ, רוני מילוא, וח"כ חרות חיים קופמן.

ראשית, טענו דוברי הליכוד, שעיסקות־הקרקע בגדה המערבית טיבען להיות בלתי־חוקיות, ושריח של שוחד חייב לדבוק בהן. אך פרשת המירמה הפעם אינה רק נגד ערבים. המרומים העיקריים הם אלפי — ואולי מאות אלפי־יהודים, שנמכר להם אוויר צח באלפי־דולארים.

שנית, מייד עם הפנית זרקורי־החקירה לכיוון הפוליטי קפצו מילוא וקופמן מעורם והצביעו על מירמות שבהם קשורים אנשי המערך. הכוונה למה שמכונה פרשת דויד בלאס (ראה מיסגרת), עיכובים בחקירת תיק יעקב לוינסון ואי־טיפול בחשדות כלפי בנק

בלאס: כך מוזמזה החקירה

התפרצותו של רוני מילוא, שזעק השבוע כי המישטרה אינה חוקרת את העבירות הכספים של דויד בלאס למיפלגת־העבודה, החזירה לכותרות את הפרשה שהכל מנסים לשכוח ולהשכיח.

סגן שר־החוץ גרם לשני בכירים, שר־המישטרה חיים בר־לב ומפכ"ל המישטרה דויד קראוס, להתייחס לפרשה ולומר שבלאס לא יועמד כנראה לדין, ואם יועמד מישהו לדין הרי זה הקיבוצניק מעין־חרוד נחום פז, שהחשיד קיבוצניק אחר, אליעזר ("לייזי") עינבל מדגניה, שקיבל כביכול שוחד מבלאס, כדי להלוות לו כסף של התק"ם ללא ערבויות מספיקות.

עינבל גם היה מקור המידע, לדברי פז ואחרים, שבלאס העביר כספים למיפלגת העבודה. אחר־כך יוחס בידע זה גם לעדי אמוראי, היום סגן־שר־האוצר ובעבר יועץ אד־הוק לבלאס, ולעוד שלושה עסקני מיפלגה מכובדים.

מילוא עירבב מתוך חוסר הבנת החומר, בין כמה דברים: תרומות אישיות של בלאס לאל"ף – עמותת אזרחים למען פרס – ובין פרשיות התק"ם המסועפות. הוא טען שהעניין הראשון לא נחקר דיו, אך האמת היא שהוא מעולם לא היה נושא החקירה. מה שאמור היה להיחקר ביחידה הארצית לחקירות הונאה היה החשד לשיחוד בתק"ם.

לא נעים, אבל זו עובדה. החקירה המישטרתית בענין מוזמזה ובוזבזה. ה־אשם המרכזי בכך הוא דויד ליבאי, ח"כ העבודה שמונה להיות בורר מיוחד. כתוצאה מחקי־רותיו שהתמשכו מעבר לזמן המתוכנן, התברר לבלאס ולעינבל מה יש לפז נגדם. פז לעומת זאת, לא ידע מה מכינים לו השניים בחשאי. אחר־כך הועבר התיק למישטרה.

כולם נפגעו

ראש צוות־החקירה הועמד החוקר המנוסה יעקב גרוסמן. הוא עוד לא הספיק להתאושש ממותו של נחקר אחד שלו, מיכאל אלבין, וכבר נוטרל מחקירת פרשת בלאס. מישהו בישל לו סירחון קטן. חוקר פרטי תל־אביבי מתוחכם, בני פרלמן, שגם הוא הועסק בהתחקות אחרי בלאס, נעצר בחשד שניסה לסחוט מישהו. במהלך הח־קירה במחוז בתל־אביב דאג מישהו להפיץ שגרוסמן הפעיל את פרלמן.

בסופו של דבר התברר שהעניין הוא ערבא פרח, אך גרוסמן חזר אל עצמו רק בשלב מאוחר.

עינבל מיהר לצאת לארצות־הברית, כשלא ברור מדוע בכלל הוחזר לו דרכונו. אשתו, בת קיבוץ דגניה, תצטרף אליו בקרוב.

בן קיבוץ דגניה ששמע את עינבל מספר על עלילות בלאס וקשריו, הציע למישטרה למסור עדות. רק אחרי לחץ הוא הוזמן לחקירה, שבמהלכה תקפו אותו החוקרים וצעקו לו: "הרגתם סגן־אלוף בצה"ל!" הכוונה היא לעינבל. העד המזועזע שלח מיכתב ליורם גונן, מפקד היחידה. וזה השיב לו שהוא, העד, השתמש בפרובוקציה כדי לחמם את החוק־רים. גרוסמן, אגב, לא השתתף באותה גביית עדות.

פז עצמו לא יכול היה למסור חומר מרשיע נגד בלאס. החוקרים התעקשו לחקור אותו על השוחד שהוא עצמו קיבל מבלאס. על הקשרים בין עינבל לבלאס הם לא רצו לשמוע.

בלאס עצמו נחקר בעדינות מופרזת. הש־מועה אומרת שיותר ממה שהוא נשאל הוא סיפר על דברים שידועים לו ושהתק"ם מעורב בהם.

באופן מוזר ביותר, כל מי שנגע בפרשה, מצא עצמו נפגע.

פז, שיואשם בקרוב בקבלת שוחד מבלאס, מבלי שנותן השוחד יועמד לדין, הופתע לגלות בוקר אחד במעריב צילום של הווילה שהוא בונה בכפר־סבא. הרמז היה ברור. הוא ירד למחתרת.

שותפו בחברת הביטוח שדמה, מיכה גוטשטט, שנעצר, מסר עדות מאוד לא צפויה במישטרה. מדבריו עולה כי נקשר קשר זדוני בינו לבין פז נגד עינבל. למה? ככה!

איש־כספים מרכזי של קיבוצי האיחוד, אריה ליאור מקיבוץ בחן, פטרונו של פז, צולם ליד חלפני כספים במאה־שערים, ומישהו דאג שצילומיו יפורסמו בעמוד הראשון של חדשות. ביום גילוי המעילה בבנק צפון־אמריקה.

לפני חודש וחצי נתגלה רימון־רסס מיסתורי במכוניתו של עורך־הדין התל־אביבי משה בלטר, העוסק בתחום מישפטי־ביטוח. אין לו אוייבים, והמישטרה לא הצליחה לגלות מי הטמין את הרימון. לידו ישב בזמן הנסיעה יוחנן ויינר. שהוא אחיו של בן־ציון ("בנצי") ויינר. אלוף־מישנה בקבע בן דגניה, מיריביו המרכזיים של עינבל. בלטר עזר רבות לקיבוצניקים שחשפו את הקשר בין בלאס ועינבל.

האם היה קשר בין עובדה זו והרימון?

מי שחשב שאכן כך הוא דווקא בלאס. מאז האירוע הוא מוקף בשומרי־ראש, שרידי משרד האבטחה שהקים, קדט. משרד זה היה מעוניין, בין השאר, לרכוש את מישרד החקירות א.מ.ן. שאחד משותפיו, מאיר פלבסקי, ניהל את החקירה של חברי דגניה נגד עינבל ובלאס.

שליחו של בלאס לעניין זה, עורך־הדין צבי וולף, לא הצליח במשימה.

לבלאס, שבביוגרפיה שלו חסרות כמה שנות־שרות בצה"ל, ממתין תיק אחר בפרק־ליטות בעניין אי־דיווח אמת על אחזקותיו בבנק הספנות – תיק שהרשות לניירות־ערך העבירה לידי הפרקליטות. סיכסוכי הכספים עם התק"ם. שבו מעורב בנק דיסקונט, עומד להסתיים בהסכם משולש.

התחושה היא שפרשת בלאס האמיתית לא נחקרה כלל. על גבולותיה והיקפה חלוקות הדיעות.

בלאם לוחץ את ידו של שימעון פרס
שומרי־ראש

הפועלים, שהקים כביכול חברות פיקטיביות בחו"ל.

מדיברי אנשי־הליכוד ניתן היה להבין שהם מבקשים קיזוז.

אבל אין כל קשר בין הונאת־הקרקעות למירמות נוסח מפא"י. אלה ואלה חייבים להיחקר עד תום, ואין מקום לקיזוזים הדדיים.

נטע חדש

ד"ר תכן שחקירת גזל־הקרקעות, המתנהלת בעצלתיים מזה שנתיים, לא היתה מסתיימת לעולם אילמלא צירוף מיקרים נדיר.

לפני 13 חודש נעצרו בתל־אביב שני בעלי סוכנות הנסיעות הבה נגילה. באחרונה הם הורשעו בהברחת מט"ח לחו"ל, ובעוד שורת עבירות. בעיקבות מעצרם ערכו בזמנו חוקרי מיפלג־המירמה של מישטרת תל־אביב פשיטה כוללת על ניירת המישרד וספרים שונים, שהוחזקו בכספת של השניים ברחוב הירקון בתל־אביב.

מהרישומים השונים עלה קשר ישיר בין קבלנים וספסרי־קרקעות המקורבים ללישכת סגן השר דקל, ולעיסקי מט"ח מגוונים: החלפות־מטבע בסיידי־גודל מכובדים וגם הברחות, שהמקשר ביניהם הוא עיסקי־קרקעות בגדה המערבית.

הגילויים הסמויים של חקירת הבה נגילה סייעו להעשרת חומר־החקירה שנערם על שולחנה של שלוחת חוקרי היחידה לפשעים חמורים במישטרת פתח־תקווה. בשלב מסויים הם־הם שהביאו לתפנית שהתחוללה השבוע.

תחילתם של מעשי שוד־הקרקעות מבעלי חזקה ובעלי קושן פלסטינים בגדה, והונאת ציבור הישראלים התמימים אחרי בחירות־המהפך ב־77, כשלאריאל שרון הוצע לקבל תיק שולי, תיק־החקלאות, וכפיצוי הובטח לו טיפול בלעדי בהתנחלויות מעבר לקו־הירוק.

שרון, כהרגלו, פעל כבולדוזר. חברו משכבר הימים, אורי בראון, טיפל אי־שית בפעולות שונות ומשונות ברחבי הגדה המערבית. ייתכן שאילמלא נהרג לא מכבר בתאונת דרכים קטלנית ברדום־הארץ, גם הוא היה מתבקש לתת כמה הסברים לצוות החוקרים על מעשים מאותה תקופה.

מינהל־מקרקעי־ישראל השתלב היטב בתוכניותיו של שרון, לצד גור־מים מיישבים אחרים, ממלכתיים. כבר אז העביר בנק־ישראל, בשם הקרן ה־קיימת לישראל, ללא שום הוראה ממשלתית, סודית או גלויה, מט"ח ליזמים שהציגו מיסמכים על רכישת קרקעות בגדה. לאיש אין תשובה לאן ברזיק הלך אותו כסף — דולארים ירוקים מקופת־המדינה.

אבל המהפך האמיתי חל אחרי בחירות 81', כשדקל מונה לסגן שר־החקלאות לענייני התיישבות.

דקל הוא עסקן חרות ותיק, ש־התבשל היטב במנגנוני הכספים והת־ככים של חרות. הוא הגיע לכנסת בבחירות 77'. הוא בן המושב הרוויז־זיוניסטי נורדיה, ועסקן ותיק באירגון הקניות של מושבי חרות. הוא בן 65, על־פי הביוגרפיה הרשמית שלו הוא יליד פינסק ברוסיה, שירת בצבאות רוסיה ופולין, ובצה"ל במילואים. הוא בעל השכלה אקדמית באוניברסיטת תל־אביב. הוא נשוי ואב לשלושה. אחת מילדיו, בת־שבע החרמוני, היא עסק־נית חרות פעילה. יש לו אח, קבלן, ראובן דייקסל.

דקל הג'ינג'י הוא איש מחנהו של יצחק שמיר, בעבר היה ראש אגף האירגון של חרות, ועליו אמרו שהוא הכוח והמוח האירגוני שמאחורי מחנה שמיר.

כשנכנס דקל למישרדו, בקומה השניה במישרד־החקלאות שבקריה בתל־אביב, צורפו אליו שני עוזרים: האחד מיקצועי, לענייני התנחלות — צור, והאחר קלוד מלכה, עסקן סטודנטים מחרות, כיועץ לעניינים פנים־מיפלגתיים.

צור הוא נטע חדש בתנועה. הוא הצטרף אליה אחרי בחירות 77', כמקורב לקבוצת שלומציון של שרון. לא ברור מאין הוא בא ומה בדיוק עשה לפני כן. הוא עסק בעבודות שונות, מזדמנות, ואף עבד במיפעל הסתדרותי, עד שקיבל את ג'וב־חייו אצל דקל.

צור, גבה קומה, נאה מראה ושופע־חן, הוא נשוי פלוס שני ילדים ומתגורר בחולון. כיום הוא דובר רשות־שדות־התעופה.

מלכה הוא מנאמני מחנה שמיר. ידיד אישי של רוני מילוא ועסקן מ־שופשף. בסוף שנות ה־70 שימש כיו"ר אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל־אביב. הוא בן קריית־גת במקורו, ומת־גורר בתל־אביב מאז החל את לימודיו באוניברסיטה. עתה הוא גם נשוי טרי. כיום הוא עוזרו של שר־התחבורה חיים קורפו.

ייתכן שתפקידו של דקל היה נשאר שולי, אילמלא תאוותו חסרת־המע־צורים להתנחלות תחת כל עץ רענן בגדה המערבית.

דקל לא הסתפק ביוזמות הממ־שלתיות בשטח. הוא רצה עוד ועוד. הרעיון שהגה היה מתן אפשרות ליזמים פרטיים לרכוש קרקע ולמכור מיבנים גמורים או קרקע בשיטת „בנה ביתך".

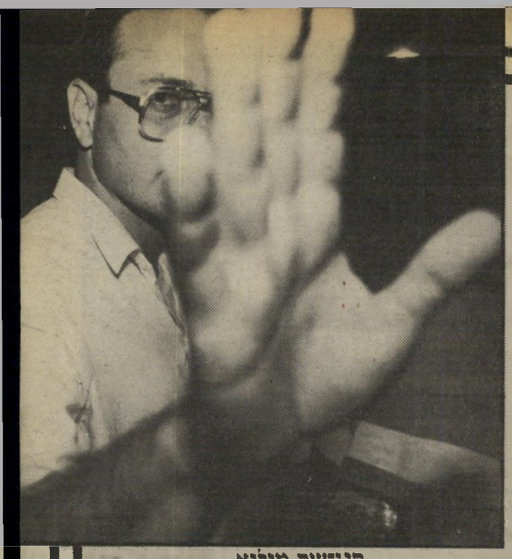
פעילותו המוגברת של דקל היתה לצנינים בלישכת השר שלו. שימחה ארליך ועוזרו, עמיקם שפירא, חשו שכובד־המישקל של המישרד עובר ללישכה הצנועה של דקל. רוגז היה גם במישרד הבינוי והשיכון, שבראשו עומד השר דויד לוי, שהוא יריב של מחנה שמיר. לוי ראה כיצד הבכורה של פעילות ההתנחלות בגדה נודדת מלישכתו אל דקל.

ארליך ולוי היו הראשונים שניסו להצר את צעדיה של תעשיית ההת־נחלות של סגן השר המקריח.

מסריח בלישכה

דקל ואנשיו, וגם יזמים, ספסרים ומתווכים, חרשו את הגדה לאורכה ולרוחבה, כדי לאתר קרקע מתאימה לבניה. משאותר מקום אפשרי הם חיפשו את הבעלים האמיתיים או המדומים. אלה שוכנעו, לרוב בכוח

(המשך בעמוד 44)

סגן־שר מילוא
מצח נחושה

שיא החוצפה

יתכן שהמערכת הפוליטית בישראל הגיעה השבוע לנקודת־שפל חדשה, שלא היה לה תקדים. האיש שסימל אותה התאים מאוד לתפקיד זה: ח"כ רוני מילוא.

מק־קארתי זוטא. מילוא, שהסיבה העיקרית לעלייתו היתה שהוא אחי חתנו של מנחם בגין (כמעט „מישפחה") הוא הנציג המובהק ביותר של הדור הצעיר של הפוליטיקאים, בעיקר מהימין, שעלה על הבימה הפוליטית בשנות ה־70, ושעשה בה שמות. הוא קנה לעצמו שם כמהדורת־כיס ישראלית של ג'ו מק־קארתי. שיטתו היתה להש־מיע, בחסות החסינות הפרלמנטרית, האשמות פרו־עות ומסמרות־שיער, ללא שום הוכחה או תימוכין, וכך לזכות בפירסום־רבתי. למשל: ההאשמה כי תנועת שלום עכשיו ממומנת על־ידי הסי־איי־אי האמריקאי.

כעסקן־הסטודנטים של חרות המציא מילוא את השיטה של בריונות מילולית ומעשית, תוך שילוב עם הסתה לאומנית קיצונית. בישראל החדשה „זה עובד"..

אחרי שכבש לו עמדה ומעמד תודות לשיטה זו של סקנדליזם וולגארי, היתה דרך־עלייתו סלולה. הוא שירת את האנשים הנכונים בצמרת, וכך קנה את חסדיהם. לבסוף קרה הדבר שלא־ייאמן: איש כזה יכול היה לזכות בישראל בתואר של סגן־שר, ודווקא במישרד שהיה צריך לשמש כחלון־הראווה של ישראל כלפי חוץ.

כמו חבריו, ידע מילוא לשלב היטב עסקנות פוליטית למען אידיאלים דגולים עם עסקים פרטיים למען רווחים ממשיים יותר. הוא הפך עורך־דין, ועסקיו פרחו בצמוד להגשמה הלאומית.

חיבוק ונישוק. השבוע עשה מילוא מעשה מחפיר. שספק אם יש לו אח ורע במדינה כלשהי המתיימרת להיות מדינת־חוק.

במיתקן־המישטרה בפתח־תיקווה נחקר אבי צור, מי שהיה עוזר סגן־השר מיכאל דקל במישרד־החקלאות. הוא נחקר על חשדות של מירמה, הוצאת מיסמכים כוזבים וקבלת שוחד.

לפי החשד חיבר מיסמכים כוזבים מטעם מישרד־החקלאות. שעזרו לקבלנים פרטיים לגרוף הון תוך כדי הונאת הלקוחות, שהיו מתנחלים יהודיים פוטנציאליים. פרקליטו טען כי עשה מה שעשה כדי לממן את תנועת־החרות, אך קיים חשד כי שילשל את הכסף, או חלק ממנו, לכיסו הפרטי, ואולי העביר חלק לעמיתיו־למיפלגה או למוסדות־המיפלגה. זוהי עבירת־שוחד.

באמצע החקירה הזאת הופיע רוני מילוא במיתקן־המישטרה, הגיע אל הנאשם, הצליח להח־ליף עימו מלים, התחבק והתנשק איתו, ויכול היה ללחוש לו באוזן ככל העולה על רוחו.

היתה זאת התערבות גסה במהלך החקירה, ברגע הקריטי. מכיוון שמילוא הוא גם עורך־דין פרטי, וגם עסקן מיפלגתי, קיימת האפשרות שניצל הזדמנות זו כדי להעביר דברים לאוזנו של החשוד.

שר שמיר
המוח האירגוני

חישוד גינדי
כתב־אישום

בכל מיקרה, עצם הופעתו במקום זה בשעה זו, באה להגיד לחשוד: המיפלגה והשילטון מאחוריך – וזאת בשעה שחוקרי־המישטרה בוודאי ביקשו לשכנע את החשוד למסור עדות נגד גורמים פוליטיים־מיפלגתיים, שאליהם העביר (כפי שטען) כספים.

חוצפה + עזות־מצח. היה זה אופייני למצב הטרור המיפלגתי שבו שרויה המדינה. שקציני־המישטרה שנכחו במקום לא העזו לסלק את מילוא בו במקום, ולמנוע ממנו בכוח גישה לחשוד. ח"כ המבצע עבירה אינו חסין בשעת־מעשה. הקציניס עמדו פעורי־פה וחסרי־אונים מול חוצפתו התהו־מית של סגן־השר, מנהיג־המיפלגה.

עזות־המצח של מילוא חלק־הפנים וחלק־הלשון לא הסתפקה בחוצפה של עצם המעשה. למחרת־היום הסביר אותו במצח נחושה: הוא התכונן להגיש תלונה נגד איש־העסקים דויד בלאס, הקשור בעסקיו בתנועה הקיבוצית.

היתה זאת טענת־אליבי מגוחכת לגמרי, כשהיא באה מפי עורך־דין, כי:

- מיתקן־המישטרה בפתח־תיקווה לא עסק מעולם בפרשת בלאס. אך עסק בחקירת פרשת־הקרקעות.
- מילוא ידע היטב שתלונה מסוג זה יש להגיש במחלקה לחקירות־הונאה בירושלים.
- מילוא לא הגיש כלל שום תלונה, ולא היה לו שום חומר ממשי לביסוס תלונה כלשהי.

היתה זאת התערבות גסה, גלויה וחצופה בחקירה, שהיתה עשויה להוביל לכיוון שמילוא לא היה מעוניין בה.

במדינה מתוקנת היה מילוא מסולק, אחרי מעשה כזה, מכל עמדה פוליטית. הוא היה נאלץ להתפטר למחרת היום, ולא – היה מודח על־ידי מיפלגתו שלו, מפחד של דעת־הקהל.

בישראל 1985 עצם הרעיון הזה מגוחך. הריקבון אכל במערכת־הפוליטית בכל פה. השחיתות המיפלגתית והשחיתות האישית צמודות יחד בצורה שאי־אפשר עוד להפריד ביניהן. ורוני מילוא, אלוף החוצפה, הוא סמל לפוליטיקאי ישראלי מצליח.

לכרות?

הקרב המכריע יערך על ההסחייגות של ח"כ ליבאי — האם חבריו־לסיעה יעדיפו את ההליכה לבית־השימוש על ההצבעה למענה?

(המשך מעמוד 7)

כמה שבועות.) גם כאשר עמד היו"ר, שלמה הילל, על כך שתקנון־הכנסת יתוקן כדי למנוע הצעות־חוק גיזעניות של מאיר כהנא. גוייסו כל קולות המערך, והתיקון התקבל.

בחודש שעבר העלה ח"כ מתי פלד הצעה לסדר־היום על "הייצוא הביטחוני של ישראל לעולם השלישי". הפעם "הלכו לשרותים" לא רק אנשי מיפלגת־העבודה, אלא גם אנשי ר"ץ ומפ"ם. כמה שניות אחרי שנערכה ההצבעה חזרה חייקה גרוסמן ממפ"ם ועדת־החוקה־חוק־ומישפט. בהסכמת הולכי־בית־השימוש של המערך, הציליח הימין להעביר את הצעת־החוק לוועדה זו, ולא לוועדת־החוץ־והבטחון שבראשה עומד אבא אבן. מכיוון שמדובר על "מניעת טרור", היתה ההצעה צריכה להגיע לוועדה זו — אך המערך לא היה מעוניין בכך. אבן לא רצה להתבזות אישית בעניין שהיה מטיל עליו כתם בינלאומי כבד. הוא נשאר מכובד.

לגבי קולס לא היתה בעיה כזאת. עצם הצבתו של איש זה בראש ועדת־החוקה־חוק־ומישפט היא שערוריה מתמשכת. מכיוון שלא הגיע אף לדרגת עורך־דין זוטר. זהו עסקן מיפלגתי מדרג נמוך, בעל כישורים עלובים, העושה את מיצוות ארוניו.

סת דויד ליבאי, מישפטן רב־יוקרה, מי שהיה נשיא לישכת עורכי־הדין. הוא ציידף להצעת־החוק הסתייגות רבת־משמעות. במקום המילים "המקיים ביודעין" מגע עם איש־אש"ף, מבקש בריצה לאולם־המליאה, כדי להעלות הצעה משלה — על הצתת תחנות־אגד בירושלים.

באותו השבוע התקבל גם החוק לאיסור־החזיר בקריאה ראשונה. ההצבעה: 44 בעד, 22 נגד. נעדרו מן ההצבעה: 54 חברי־כנסת, ביניהם מיטב ח"כי העבודה. החזיר שלח אותם לבית־השימוש.

ח"כ ליבאי
"כדי לעודד טרור..."

הפשע: דו־שיח

הסיבחן העליון של "שיטת בית־השימוש" בא לקראת קבלתו של "החוק נגד השלום" — התיקון לפקודה למניעת טרור, האוסר מיפגשי־שלום עם אנשי אש"ף (ראה מיסגרת). מיפגשים אחרים היו אסורים גם קודם לכן.

הצעה מחפירה זו. המטילה שלוש שנות־מאסר על מי שנפגש עם נציג־אש"ף גם כאשר הוא מוכיח שהיתה לכך סיבה מדינית סבירה וחשובה, ושלא היתה שום פגיעה בביטחון־המדינה (כפי שדרש החוק הקודם), צצה באחד הימים, כאילו יש מאין.

בסיעת־המערך ערכו הצגה גדולה של סלידה ועלבון. שימעון פרס עצמו העמיד פנים כאילו בושלה ההצעה מאחורי גבו. סיעת־המערך טענה שהצעה מעליבה את ראש־הממשלה, שלא ידע עליה דבר. נאמר שזוהי מזימה שחורה של הליכוד, וביחוד של שר־המישפטים, משה נסים.

אולם אחרי כמה ימים של סערה מפוברקת, הורמו הידיים. רבים מאנשי המערך "הלכו לבית־השימוש", אחרים הצביעו בעד ההצעה.

התירוץ: הובטח בכיכול שבוועדה תתוקן ההצעה, כך שיינטל ממנה האופי הפאשיסטי־טוטליטארי.

בכל העולם קמה סערה של מחאות. מישרד ראש־הממשלה הוצף על־ידי מאות מיכתבי־מחאה של גופים ואישים בינלאומיים, ביניהם אנשים בעלי שם עולמי. יהודים ולא־יהודים. הדעה האחידה: חוק כזה יתכן רק במישטר טוטליטארי. קבלת חוק, האוסר על אזרחים שוחרי־שלום להיפגש עם יריבים, מבלי לפגוע בביטחון־המדינה, מוכיחה שממשלת־ישראל אינה רוצה בשלום, ומוכנה להתבזות כדי לסכל מראש כל צעד לקראתו.

העניין הועלה גם בדרג בינלאומי בכיר. למשל: כאשר הגיע שימעון פרס לכנס האינטרנציונל הסוציאליסטי בווינה, הומטר עליו מטר של דיברי־ביקורת, בין השאר על נושא זה, מפי ראשי־ממשלות וראשי־מיפלגות. בסיכום נאט הצרפתי הושמעו שאילתא ותשובת הממשלה.

בעוד שהמערך העמיד פנים שהעניין אינו נוגע לו, וכי נכפה עליו על־ידי הליכוד, עשו אנשי־הליכוד את המלאכה השחורה, תרתי משמע. התפקיד הוטל על אלי קולס, יו"ר אחרי שנפש בחו"ל. חזר קולס במרץ מחודש ארצה, וניגש מייד לטיפול מזורז בהצעת־החוק.

הוא סירב להזמין את אישי־הציבור, שקיימו בעבר פגישות עם אנשי־אש"ף, ושביקשו בכתב למסור עליהן עדות בוועדה. הם לא זכו גם בתשובה.

הרגע המכריע בא עם ההצעה. אילו היה המערך מגייס את כוחותיו, לא היתה ההצעה יכולה להתקבל.

מיפקד בית־השימוש

כך קרה גם ל־20 אישי־המישפט הבכירים, מעולם האקדמיה. הם פנו אל קולס בתביעה שיינתן להם להשמיע את השגותיהם המישפטיות באוזני הוועדה. תחילה העמיד קולס פנים כאילו לא קיבל כלל את הפניה הזאת, ואחר־כך קבע שזה "מאוחר מדי".

יוזמת המישפטנים נבעה מכינוס, שבו ייסר שר־המישפטים לשעבר, חיים צדוק, את הצעת־החוק במילים חריפות ביותר. כך עשו כמה מבכירי הפרופסורים למישפטים.

אולם קולס הצליח בינתיים להעביר את ההצעה בוועדה. היא אושרה ברוב גדול: אנשי המערך היו, ברובם, בשרות־ים.

לפני חודש הונחה הצעת־החוק על שולחן־המליאה, לקריאה שניה ושלישית.

גם הפעם טען המערך ש"הופתע", וש"אינו מסכים". ואילו קולס, על פי מיצוות ארוניו, הודיע שיביא לקבלת הצעת־החוק ברחיפות עליונה — בשעה שעשרות חוקים חשובים ממתינים לתורם במשך חודשים ארוכים.

אחד האחרונים מאנשי־המערך ש־נשארו בשדה־המערכה הוא חבר־הכנסת אלי שפיר, שהגיש הצעת־חוק לביטול הסתייגות־הטרור. אילו התקבל תיקון זה, היה יכול להקהות במידה רבה את חוד החרב הטוטליטארית, המבקשת להרוג את מגעי־השלום. מכיוון שאיש לא יעז לטעון כי אנשי־השלום הישראליים, ביניהם אישי־ציבור ידועים וקצינים־במילואים, מבקשים לעודד את הטרור, היה תיקון זה מאפשר את המשך הדו־שיח למען השלום.

הסתייגות זו הגיונית גם מבחינה אחרת: מכיוון שמדובר על תיקון "פקודת מניעת טרור", הרי סביר שהוא יעניש רק פעולה שמטרתה היא לעודד טרור.

לפי כל הסימנים, ייערך הקרב המכריע על הסתייגות זו, אחרי שהרוב האוטומטי יסיר את ההסתייגויות של מתיתיהו פלד, יוסי שריד, שולמית אלוני, ויקטור שם־טוב ומרדכי וירשובסקי.

אולם מעטים בכנסת תלו עוד תיקוות בהתנהגותה של סיעת־המערך. יתכן כי חבריה לא ירצו להצביע בגלוי נגד ההסתייגות של חברי־סיעתם. אולם הם יוכלו להיכנע ברגע המכריע לדחף גופני שאינו ניתן־לכיבוש וללכת לבית־השימוש — הממוקם, ליתר נוחיות, בדיוק ליד הכניסה לאולם־המליאה.

גרפיקאי/ת

את/ה יודע/ת מה זה סדר־צילום. חענוג יקר. עכשיו אותו סדר בפחות כסף. כשתשמע/י את מחיר המינימום הראשון שתשלם/י אצלנו - תשמח/י שהכרנו

רוני צפריר 03־447363

וידאוסרט חולון
BETA • V.H.S.

ספרית הוידאו הגדולה בישראל
אין סרט וידאו חוקי בישראל שלא קיים בספריית "וידאוסרט".

להשכרה כ־9000 קסטות של כל החברות.

★ כל סרטי אימפריה של קולנוע.
★ כל סרטי הד ארצי.
★ כל סרטי T.V.K.

וכל סרטי יתר החברות

אנו צועדים עם הזמן. ברשותנו מחשבים הנותנים חינם ללקוח:
★ זכרון של כל הסרטים אשר ראיתם בעבר.
★ מהירות ונוחות המונעים מכם עיכוב ממושך בספריה.
★ 7 ספרנים לרשותכם ונוחיותכם.

מחירים נוחים ובתשלומים

אנו לא נופיע במודעת התנצלות שלא נשארו סרטים בספריתנו עקב החגים כפי שעשו מתחרנו.

אצלנו זה לא יקרה

שאל את 1500 המנויים הרשומים בספריתנו והמקיפים גם חלק מאזורי ת"א, ראשל"צ, בת ים ואזורים אחרים.
(אם באים מתל אביב בטח כדאי להגיע מחולון)
כנס אלינו וראה את הקטלוג האמין (לא סיפורים).

עיסוקנו בוידאו

אנו הראשונים בארץ המצלמים ב־3 מצלמות וידאו מקצועיות וכן מעבירים סרטי 8-16 מ"מ לוידאו.

וידאוסרט נפגשים בוידאוסרט וידאוסרט
שנקר 44 חולון 03·841537

זקוק דחוף למודעה?
מודעפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03־38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

ישראלי בארה"ב/קנדה
קב' ישראלים בחו"ל מתארגנת במסגרת־פעילות והסברה:
ישראלים בצפון אמריקה למען שלום ישראל־פלסטין
כתוב אל:
Pob 597
Lenox Hill st N.Y., N.Y. 10021

„ערבי מתון הוא ערבי מת"

מדוע לא

לא הלכתי להלוויה של עזיז שחאדה. לא רציתי להצטרף לעדת הצבועים והמתחסדים. שגילו לפתע כי עזיז שחאדה היה אדם מתון וחיובי, ששאף לדו־קיום עם הישראלים, שהיה ציוני וחסיד־אומות־עולם. כמעט התמנה אחר המוות כפטרון „אגודת הכפרים".

לא רציתי להידחק בין אלוף־מישנה אפרים סנה, המושל הצבאי של המינהל האזרחי, ובין נציגי מיפלגת־העבודה.

איני רוצה להימנות אם אותם המדאים את הערבים החיים, והאוהבים את הערבים המתים.

■ ■ ■

לה הוסף, בהדרגה, לשיטה. רגע לפני שנצא ע׳צאם אל־סרטאווי, הוא היה נציג אירגון־המרצחים, אדם הפועל מטעם המחבלים בדרכי מירמה וכחש. ברדיו סיפרו מומחים שהוא שייך למחלקה סודית, שתפקידה הוא לרמות ישראלים תמימים. הוא היה שליחו של יאסר ערפאת, רוצח הנשים והילדים.

לפי החוק המוצע, פגישה עם אדם כזה דינה שלוש שנות־מאסר.

רגע אחרי שנרצח שינה עיצאם אל־סרטאווי לפתע את דמותו באורח־פלא.

הסתבר שהיה אדם מתון, שהאמין בדו־קיום עם ישראל, שוחר־שלום, כמעט קדוש. כלי התיקשורת הישראליים פתחו במקהלה עצובה: ראו מה קורה לערבי מתון! מי שחפץ בשלום, נרצח על־ידי המחבלים!

רגע לפני שנרצח סרטאווי הפעיל שמעון פרס את כל השפעתו באינטרנציונל הסוציאליסטי כדי למנוע את הכנסת סרטאווי לאולם הדיונים. רגע אחרי שנרצח סרטאווי במיסדרון שלפני האולם, מיהר פרס אל דוכן־הנואמים ונשא הספר נרגש לסרטאווי, איש־השלום, הפלסטיני האחד והבודד שרצה בשלום.

כזה היה גם גורלו של שחאדה.

■ ■ ■

אם עזיז שחאדה היה כל־כך טוב, מתון, נחמד, ציוני, שוחר דו־קיום — מדוע, לכל הרוחות, לא גילה זאת איש ל פ נ י שמת?

שחאדה חי בראמללה, תחת הכיבוש הישראלי, במשך 18 שנים. מדוע לא ניתן לו, במשך כל השנים, לשאת את דברו בפומבי לפני בני־עמו?

מדוע לא ניתן לו להקים מיפלגה, למשל?

מדוע לא הורשה לנסוע למועצה הלאומית הפלסטינית, כדי לשאת בה את דברו המתון בזכות השלום ודו־הקיום?

מדוע לא הוזמן, למשל, לוועדת־החוץ־והבי־טחון של הכנסת, כדי להסביר את דיעותיו?

בקיצור, מדוע הוחזק עזיז שחאדה ככל מנהיג אחר בגדה, שאנשי־המימשל יכולים להקיש על דלתו בשעה 3 בבוקר ולמסור לו פקודת־גירוש, או פקודת־מעצר־מינהלי?

על כך יש תשובה פשוטה:

עזיז שחאדה היה מנהיג פלסטיני, בעל תודעה לאומית וקומה זקופה. במשך 37 שנים לחם בעד הרעיון, שהוא שיא־התועבה בעיניה של ממשלת־ישראל, על כל מרכיביה ורובביה: הקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת־עזה, לצד ישראל.

אפשר לומר: הוא היה אבי הרעיון הזה במחנה הפלסטיני, אחרי מילחמת 1948.

■ ■ ■

לא היכרתי את עזיז שחאדה לפני מילחמת ששת־הימים.

וזה די מוזר.

בגליון האחרון של דצמבר 1955, לפני שלושים שנה בדיוק, פירסמתי בשבועון זה מאמר ובו השמעתי הצעה שנשמעה או כמטורפת לגמרי: לעזור לתנועה הלאומית הפלסטינית לסלק את היהודים מן הגדה המערבית ואת המצרים מרצועת־עזה, כדי שיוכלו להקים שם את מדינתם הלאומית החופשית, לצד ישראל, תוך שלום ושיתוף־פעולה עימה.

באותם הימים התחוללו מהומות בגדה. האוכלוסיה הפלסטינית התקוממה — שוב — נגד השלטון הירדני. הייתי בטח שזוהי הזדמנות לישראל.

לא נשיג לעולם שלום, כך כתבתי, אם לא נפתור את בעיה הפלסטינית. הבעיה לא תיפתר, אלא אם הפלסטינים יזכו במדינה משלהם. כמו כל עם אחר. עכשיו יש לנו הזדמנות גדולה לכרות עימם ברית, אם נעזור להם במאבקם.

מובן שממשלת בן־גוריון לא שעתה לעצה זו. היא תמכה בכל כוחה ומאודה בשילטון ההאשמי בגדה. עד כדי כך שפירסמה הודעה רישמית, ובה

הוואדי סיפר לי לראשונה על האפיזודה ההיסטורית של לוזאן.

במהלך מילחמת 1948 מינה האו״ם ועדת־פיוס, שתפקידה היה להביא להתפייסות בין ישראל והעולם הערבי. הוועדה היתה מורכבת מנציגי ארצות־הברית, צרפת ותורכיה. היא קיימה את דיוניה בעיר השווייצית לוזאן.

הוואדי עסק אז בירדן בנסיון להקים מחדש את אל־נג׳אדה, כגרעין לעצמאות פלסטינית. השילטון הירדני לא איפשר לו זאת. הוא הקים ועדה למען הפליטים שנותרו בתום המילחמה כלי בית ובלי בסיס לקיומם.

אולם בין שלושת חברי המישלחת — הוואדי, עזיז שחאדה ויחיא המודה — ושולחיהם, הוסכם על מטרה סודית:

מסע ההלוויה של עזיז שחאדה ברמאללה: רגע לפני, רגע אחרי

האיום שכל שינוי במישטר הירדני יביא לביטול הסכם שביתת־הנשק הישראלי־ירדני ולהת־ערבות צה״ל בירדן — לטובת המלוכה.

רק אחרי שנים התברר לי כי באותה השעה עצמה השמיץ עזיז שחאדה, בקרב הצמרת הפלסטינית בגדה, דיעות דומות מאוד לשלי. הוא הציע להתקומם נגד השילטון הירדני, להכריז על עצמאות במדינה פלסטינית ואף להיעזר — אם יש צורך בכך — בצבא הישראלי.

■ ■ ■

דמה לי ששמעתי את שמו של עזיז שחאדה לראשונה מפי מוחמד נימר אל־הוואדי, המנהיג הפלסטיני שהקים בשנות ה־40 את תנועת־הנוער הצבאית־למחצה אל־נג׳אדה („הסיוע"), שהתנגדה בימי המנדאט לקו של המופתי, חאג׳ אמין אל־חוסייני. הוא השתתף בהגנת יפו, ובתום הקרב עבר לירדן.

הוואדי חזר לישראל באחד הלילות בשנות ה־50 הראשונות. הוא עבר את הגבול על סוס, תיקוותו היתה להביא לכריתת ברית בין ישראל והפלסטינים, לשיחרור הגדה והרצועה ולהקמת מדינה פלסטינית שם.

חיש מהר למד שזוהי תיקוות־שווא. השילטון רצה בסך־הכל שהוא יהיה עוד עסקן ערבי קטן בשרות מפא״י. זאת סירב להיות. הוא התיישב בנצרת, עיר־מולדתו, עבד כעורך־דין, ולבסוף התמנה כשופט.

לנסות ולהגיע להסכם מדיני עם הישראלים.

הפלסטינים הציעו להכיר בישראל, תמורת עזרתה של ישראל בהקמת מדינה פלסטינית. המטרה היתה לתקן את הטעות ההיסטורית שטעתה ההנהגה הפלסטינית הקודמת, כאשר דחתה את הצעת־החלוקה.

על המשך שמעתי מפי נימר, ואחר־כך מפי עזיז שחאדה וגם מפי אליהו ששון, חבר המישלחת הישראלית בלוזאן.

המישלחת אכן באה במגע עם ששון, והביאה לו את ההצעה. ששון התקשר עם הממונה עליו — משה שרת, שר־החוץ. על דעת בן־גוריון דחה שרת את ההצעה מכל וכל. הוא דבק בקו של ההנהגה הציונית מאז שנות ה־30: לשתף פעולה עם המישטר ההאשמי בירדן נגד התנועה הלאומית הפלסטינית.

האמתלה הרישמית: ישראל היא מדינה והיא מנהלת משא־ומתן רק עם מדינות. לפלסטינים אין מדינה, ולכן אין מה לדבר איתם.

■ ■ ■

ביום החמישי של מילחמת ששת־הימים, ב־9 ביוני 1967, פירסמתי מיכתב גלוי שבו קראתי לממשלת־ישראל לנקוט יוזמה דרמאתית ולהציע לעם הפלסטיני את הקמת מדינתו הלאומית, בשטחים שנכבשו זה עתה על־ידי צה״ל.

בעיניי לא היה זה רעיון חדש, אלא אך התאמת הרעיון הישן למציאת החדשה שנוצרה לפתע.

ימים מעטים לאחר־מכן סיירתי בגדה הכבושה. שוחחתי עם אנשי־ציבור שונים, ושאלתי אם יש בגדה אישים הדוגלים אף הם בהקמת מדינה פלסטינית עצמאית.

שלחו אותי אל הד״ר עזיז שחאדה, עורך־הדין ברמאללה.

ביקרתי אותו בווילה היפה שלו, שלפניה נרצח כשבוע שעבר, ושוחחתי איתו שעות רבות, ופעמים רבות. מן הרגע הראשון היתה בינינו תמימות־דעים גמורה.

כמוני, הוא רצה בשלום. כמוני, האמין שהשלום לא יקום, אלא אם כן תיערך התפייסות היסטורית בין הישראלים והפלסטינים, תוך הסכמה לחיות זה לצד זה בשתי מדינות לאומיות — מדינת־ישראל והמדינה הפלסטינית.

שחאדה הציע ששילטון־הכיבוש הישראלי יחזיר מייד את החרות הסולי־טית לתושבים, יאפשר להם לקיים ויכוח לאומי ולהקים מיפלגות, ותוך זמן־מה לבנון נציגות לאומית נבחרת, שתנהל משא־ומתן עם ממשלת־ישראל על הקמת מדינה פלסטינית, סיתרון בעיית־הפליטים ובינון השלום.

■ ■ ■

דיבאתי את ההצעה לפני לוי אשכול ושרים אחרים בשיחות פרטיות. העליתי אותה פומבית על בימת־הכנסת, בעשרות נאומים, הצעות־החלטה ופעולות אחרות ש„הונצחו" בדיברי־הכנסת.

אותו המסר הגיע אל אשכול גם ברכים הממוסדות. נציגו של אשכול בשטחים הכבושים היה אז משה ששון, בנו של אליהו ששון, גיבור פרשת לוזאן. גם הוא נפגש עם שחאדה.

באחד הימים שלח אליי אשכול את ששון, כדי לברוק את טענתי שכל האישים החשובים בגדה רוצים במדינה פלסטינית. (זה כלל גם אישים שלא הצהירו על כך פומבית, כמו מוחמד עלי אל־ג׳עברי, השועל הזקן מחברון, ואנוור אל־נוסייבה, האציל מירושלים, שהוריעו לי בשיחות פרטיות שזוהי דעתם ותיקוותם).

בעיקבות הפגישה בינינו, ניסח משה ששון פרוטוקול רישמי, ובו רשם כי אין חילוקי־דיעות בינו וביני לגבי רעתם של ראשי הציבור בגדה. כולם רוצים במדינה פלסטינית, תוך שלום עם ישראל, אשר בירתה תהיה בירושלים המזרחית. (הוספתי שלדעתי ניתן יהיה לשמור על אחדות ירושלים, כעיר, גם כשיהיו בה בירות שתי המדינות).

(המשך בעמוד 31)

מאת אורי אבנרי

אנשים

איך חילץ המלצר את יצחק רבין מהבוץ, ומה היה קורה אילו שמו של מאיר כהנא היה ציון?

■ שר־הביטחון **יצחק ר־בין** הזמין בשבוע שעבר

■ חברת־הכנסת **מרים תע־סה־גלזר** הסתובבה זועמת ב־

זביגנייב רוז'ינסקי

אומנם נראה כמלצר קלאסי, מהדור הישן, ואכן אחד מ־באי־הקוקטייל לכבוד חברי הלהקה הפולנית, שהתארח בשבוע שעבר בארץ, נפל בפח וניגש אליו, כדי שישרת אותו, אך הוא לא זכה לשרות מידי רוז'ינסקי – המלחין והתמלילן של האו־פרה המניקינים, ומרצה בכיר באקדמיה הפולנית למוסיקה של ורשה. הסיבה לטעות הבלתי־נעימה הזאת נעוצה בהופעתו של המוסיקאי המכובד ובתאוותו המבורכת למזון ומשקה. לכן סבב, במשך הקוקטייל, כשבידו מגש עמוס מזון ומשקאות.

במיזנון־הכנסת קפה־בוץ. המ־לונאי **חיים שיף**, שישב בקרבת מקום, העיר: „במקום להוציא אותנו מהבוץ — הוא מזמין בוץ נוסף?" במיזנון פרץ צחוק. כמה דקות לאחר מכן חזרה המלצרית אל שר־הביטחון והגישה לו כוס־תה.

■ ביום השלישי, היום שבו מונה **מיכאל דקל** סוף־כל־סוף כסגן שר־הביטחון, ויום לפני ההתפוצצות של פרשת־הקרק־עות, הסב סגן־השר הטרי במיז־נון־הכנסת עם רעייתו **צביה**, אשה נאה בעלת עיניים כחולות עמוקות, לחץ ידיים אין־ספור, השיק כוסיות והחליף חיוכים. שולחנו הוקף בחברי־כנסת ועס־קנים מכל הסיעות, ללא הבר־לים. כולם נרחפו, כולם איחלו. שר־הביטחון **יצחק רבין** ניגש אליו בתאטרליות, חיבק את כתפו של סגנו הטרי, לקחו הצידה ואמר לו בקולו הרם והעמוק: „קודם־כל, אני מאחל לך בהצלחה!" אחרי פיצוצה של פרשת הקרקעות — כמה שעות לאחר מכן — נכתב בעיתונות שדקל כלל אינו אהוד במיפלג־תו ובחוגים הפוליטיים.

■ מי שציפה שהמפסיד במי־רוץ על מישרת סגן שר־הביטחון ייכנס לדיכאון — התבדה. ביום הרביעי, היום הראשון לכניסתו לתפקיד של מיכאל דקל, נראה **אליהו בן־אלישר** סועד ארו־חת־צהריים עליזה במיסעדה מפוארת, ומרים כוסית. היא לא הורמה לחיי הצלחתו של מיכאל דקל.

■ חברת־הכנסת **נאווה ארד** סיפרה השבוע בזעזוע כי־צד הירצתה לפני ותיקות מתנו־עת־המושבים ברדום על המצו־קה בבתי־החולים. במהלך הרצ־אתה הביעה חששה על שאינה בטוחה שבתי־החולים עושים הכל, במיגבלותיהם הנוכחיות, להצלת פגים. הח"כית חשה שאחת השומעות אינה מסכימה לדבריה. כעבור כמה ימים קיבלה ארד מיכתב. הכותבת, כנראה אותה מאזינה שלא הסכימה עם דבריה, מספרת כי קראה בספרו של **לובה אליאב**, שבימים שבהם עבד כסניטר בהתנדבות עבדו הרופ־אים במשך שעות להצלת ילד בדווי. „לשם מה?" מחתה הכות־בת, „הרי ידוע שלבדווים ילודה גבוהה."

■ השר **יגאל הורביץ** הוא אדם נחמד. בשבוע שעבר החלה לדבר עימו צעירה במיזנון־הכנסת. הורביץ שקע בשיחה ולא שם לב שמתחת לאפו, תוך כדי שיחה קולחת עימו, העבירה הצעירה פתק לאיש אחר, עוזר־שר, שישב בקירבת־מקום, בחברת השר הממונה עליו, והפגין בה עניין בולט. בפתק היה כתוב: „אחכה לך מחוץ למיזנון." את הפתק ראו אנשים נוספים במיזנון, שהחלו במסע־לחישות ופירצי־צחוק. רק הורביץ לא הבחין במתרחש וסיפר לשר השני בדיחה ממושכת. משגילו להור־ביץ את אשר התחולל מתחת לאפו, ואת תפקידו הפעיל בכך חייך: „אני תמיד שמח לעזור. כל מי שזקוק לי — גם בעניינים כאלה אני לשרותו!"

■ הורביץ פגש בכנסת את המלונאי חיים שיף. השניים לחצו ידיים בחום, שיף התחיל להשמיע את תחזיותיו הפסימיות בקשר לעתידה של ישראל, ואז קטע אותו הורביץ וסיפר: „פעם התבטא שיף בפומבי ואמר — בכל שרי הממשלה הייתי יורה, חוץ מאשר ביגאל הורביץ **ומשה ארנס**. להם אולי־אולי הייתי מעניק חנינה." מאז, הסביר הורביץ בהומור, פורחת הידידות בינו לבין שיף.

■ ועדת־הכלכלה של הכנ־סת קיימה דיון במצב התיירות בישראל, כשברקע ריחף הסיכ־סוך בין נציגי התאחדות בתי־המלון ובין השר הממונה, **אב־רהם שריר**. חבר־הוועדה **בני שליטא** חשש כביכול להצביע לפי מצפונו, פן יכעיס את המ־לונאים. עמיתו לוועדה **אוריי־אל לין** טען, שיש בסיס לח־ששותיו של שליטא, שכן חברי־הכנסת עלולים למצוא את עצ־מם ללא בתי־מלון שיסכימו לה־לינם בימי עבודתה של הכנסת. השיב שליטא: „על זה בדיוק חשבתי. כבר ביקשתי מיושב־ראש הכנסת שינפיק לי, ליתר ביטחון, שק־שינה. בקשר לספ־סל בגן ציבורי — אסתדר לבד."

■ מי היה מאמין שכל מה ששחקני קבוצת־הכדורסל האי־טלקית בנקו רומא ירצו לטעום בישראל, בארוחתם הראשונה בארץ, יהיו סופגניות חמות ומתוקות? האחרון שהיה מאמין בכך הוא **ראול יעקובי**, מנהל־המלון שאירח את השחקנים. יעקובי קיבל את השחקנים, איחל להם הצלחה והזמין אותם לטעום מהמאכל הלאומי של חג־החנוכה — הסופגניות. שח־קני הקבוצה, המאמינים באמו־נות טפלות, כל־כך התלהבו, עד כי ביקשו מייד תוספת, וחלקם אף הזמינו תוספות לחדריהם.

מיסדרונות הכנסת, בגלל הפיר־סומים על ההטבות הרפואיות והתנאים הנוחים שבהם זוכים הנבחרים ושאר המיוחסים. גלזר, סגנית־שר לשעבר, הסתובבה כשידיה עמוסות ביירות, ובהם הוכחות — בספרות וחישובים מסובכים — שאילו היתה ממשיכה לכהן כמנהלת בית־ספר, המישרה שממנה נשלתה אל הפוליטיקה, היתה מרוויחה כיום כ־200 אלף שקלים יותר מאשר בתפקידה המכובד כנב־חרת־עם.

■ משהו מצחיק קרה ל**שר־למית אלוני**. היה עליה להיות באולם צוותא בתל־אביב, אך הדברים השתבשו בזיכרונה והיא הגיעה לבית ליווק, הנמצא במקום אחר בתל־אביב. שם נערך באותה שעה סימפוסיון מטעם התנועה המתקרמת לש־לום על האפשרות של מיל־חמת־אחים בישראל. המנחה, **יפתח שביט**, ראה את אלוני מרחוק, ירד מן הבימה והזמין אותה להשתתף בסימפוסיון. מבלי להסס, עלתה אלוני לבי־מה, נאמה, השיבה לשאלות ה־קהל, ביקשה סליחה והלכה למ־קום שם חיכו לה. בדיוק באותה שעה הגיע הפרופסור **ישעיהו ליבוביץ**, שהודיע מראש כי יאחר, ופתח בנאומו.

■ באותו סימפוסיון דיבר **מאיר פעיל** על הכהניזם, והתלוצץ: „טוב שקוראים לזה כהניזם, ולא מאיריזם, אחרת הייתי צריך להתחבא!" העיר ח"כ **מוחמד ותד**: „תאר לך ששמו היה ציון!"

רחל קרמרמן

בתו הבכירה של יעקב מרידור היתה אחת הנוכחים בישיבת־ההנהלה הסו־ערת של תנועת החרות, שהתקיימה בשבוע שעבר. מכיוון שהמעלית בבניין מצודת זאב, שם התקיימה הישיבה, רעועה ולא תמיד פועלת, נאלצו רבים מהבאים לישיבה, ובתוכם רחל, לטפס את כל 14 הקומות, או מיקצתן, ברגל. בדרכה למטה לא הסכימה קרמרמן הנאה לדלג במדרגות, וחיכתה עד בוש לבוא המעלית.

פיפי ורן

היא אמו הצמודה־צמודה של שי ורון (מחובק עימה), המככב בסירטו החדש של דני וולמן. העץ לא צמח הרחק מהתפוח: שי הוא אומנם הכוכב הרישמי של הסרט, אולם פיפי הפכה במהלך ההסרטה, המתקיימת בשבועיים החולפים, לתגלית הסרט ולכוכבת האמיתית שלו. כדי להעסיק את האם, הוטל עליה לגלם שורה של תפקידונים בסרט. פיפי התגלתה כחיית־סרטים מובהקת והפכה מכלבויניקית לדמות די עסיסית.

■ ראש־עיריית תל־אביב **שלמה להט** התכבר לפתוח בערב הדלקת הנר הראשון של חנוכה את תחנת־הרדיו החדשה בכבלים רדיו־סיטי.

■ **לילית נגר** הופיעה בפי־נת־הנוסטלגיה, בתוכנית־הטל־וויזיה סיבה למסיבה, ושרה את השיר הישן לימון־לימונרו. הבגד המפוספס בציבעי חום־לבן, שלבשה הזמרת הוותיקה, עלה 450 אלף שקלים. עובדה שהחזירה אותה במהירות מפי־נת־הנוסטלגיה למציאות הפחות ורדרדה.

■ לאור הצלחתו של **אבי קורן** בפינת־הנוסטלגיה על פני המירקע, מתרגם הסטאר הטרי את הצלחתו לבימה. קורן מעלה בימים אלה סידרת תוכניות חינוכיות לילדים ולהורים. במיסגרת הסידרה יארה קורן אמנים מכל התחומים: נגנים, ציירים ושחקנים, שיש להם, או לעבודתם, קשר עם ילדים.

■ **הבדרן מוטי גלעדי** נרתם להקמת קרן להצלת חייו של החולה **יעקב אלקיים**. זהו מורה בבית־ספר על־יסודי באש־דוד, שחלה בשחמת־הכבד. לט־ענת הרופאים, הסיכוי היחידי לעזור לאלקיים הוא על־ידי טיפול המתבצע באנגליה. מכיוון שהוצאות השהייה, הנסיעה וה־אישפוז מסתכמות ב־100 אלף דולר, חש גלעדי לעזרה. בערב שקיים למען אלקיים, הצליח הבדרן לאסוף מיליוני שקלים, וכעת הוא מקווה שאנשים נוספים ירתמו למטרה זאת.

■ בתום מסע־הופעות, שק־יים השחקן **ינקל'ה יעקובסון** ברחבי בתי־הסוהר בארץ. הוא הוצף במיכתבי־תודה נרגשים של אסירים. רוב המיכתבים קשים לפיענוח, בגלל שגיאות־הכתיב, וכולם מביעים תיקווה שגם שחקנים נוספים ילכו בעקבותיו של יעקובסון ויופיעו בבתי־הסוהר, ולא רק כתעלולים של יחסי־ציבור.

■ **עופרה חזה, ג'קי מקייטן, יוני שי** ולהקת זוהר השמש הוזמנו להופיע במוסד בני־ציון ליד פתח־תיקווה. זהו מוסד לילדים מוגבלים. השמועה על ההופעה, הכוללת שני סטארים, עשתה לה כנפיים, והאולם התפוצץ מקהל. גם מקומות־עמידה לא נותרו. מכל החלונות הציצו ראשים, ואז הסתבר כי הכוכבים פשוט לא הגיעו, וגם לא הודיעו על כך — לא כלום. מכל החבורה הנכבדה הגיע רק יוני שי, ששר כמה שירים והתבקש לחזור לבימה מחוסר־ברירה.

■ אצל משפחת קנת זה, כנראה, בדם. קודם הדוד, **מרדכי** („מקס") **קנת**, שכבר בגיל 28 היה שופט־שלום אצל האנגלים, ולפני כמה שנים יצא לגימלאות כנשיא בית־המישפט המחוזי. בתו היא השופטת **דליה קובל** ואחיו הצעיר הוא עורך־הדין **נתן קנת**, קצין־מישטרה לשעבר, שהתפרסם כסניגור במישפטים פליליים (האשה שהציתה את בעלה, הקשר הצרפתי). עכשיו הצטרף לשר־שלת עורך קנת אחד: בנו של נתן, **חיים קנת**, שאחרי סיום לי־מודי־המישפטים שלו בלונדון החל לעבוד במישרד של אביו.

■ חבר־הכנסת לשעבר **יו־חנן בדר** נאם בכינוס של הנ־הלת־החרות, וניסה לשכנע את חבריו שדווקא בזמנים קשים אלה — בעיצומה של חקירת־שוד הקרקעות בגדה והניסיון לכרוך בכך את שמותיהם של אישים פוליטיים — עליהם להתאחד. „זה או שנהיה תלויים זה בזה, או שניוותר תלויים בנפרד!" סיכם המנהיג הקשיש.

■ **חנוך חסון**, מנהל מח־לקת־הבידור של הטלוויזיה, נק־רא לטלפון, באמצע הקלטה של התכנית סיבה למסיבה. באול־פן אירע באותם רגעים משבר, כשהנגנים סרבו לשתף פעולה עם הזמרת **עפרה חזה**, בגלל סכסוכים כספיים עימה. חסון נדהם לגלות שמעבר לקו היה כתב לענייני בידור, שכבר ידע על התקרית שהתחוללה באולפן, באותם רגעים ממש.

זזי שביט הריון ראשון בגיל 31. שחקנית, זמרת. בסוף החודש השביעי (למטה, משמאל), נשואה לבי־מאי הסרטים הדוקומנטריים פינחס אלעזרי. בסרט סוף שבוע מטורף שיוקרן בעוד חודשים אחדים, ושצולם לפני שנה, שיחקה זזי אשה המנסה בכל הדרכים להיכנס להריון ואינה מצליחה. היא כל הזמן מנסה לפתות את בעלה בסרט, השחקן אלדד כהן, מתלבשת בצורה מפתה ומחזרת אחריו (בתצלום למעלה). הסוף הוא טוב: רואים אותה מובילה עגלה עם תאומים. בצילום היא נראית בסצינה של פיתוי. במציאות לא הצטרכה זזי לטרוח כל־כך – ברגע שהיא ובעלה החליטו להביא תינוק לעולם, היא הצליחה להרות מייד.

פסוקי השבוע

● **העיתונאי יחיאל ספרא:** „כולם מהמרים מתי ד"ר (יוסף) בורג יעזוב, ובורג אומר: סבלנות, למה ל ה מ ר?"

● **העיתונאי רן אד־ליסט**, בירחון מוניטין, על מזכ"ל מיפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם: „הוא מרתוניסט ותיק בהליכה על ביצים!"

● **הנ"ל על הנ"ל:** „הוא מאלה שיש להם עירנות של נמר וכוננות של עכבישי!"

● **אברהם** („אברשה") **ט־מיר**, מנכ"ל מישרד ראש־הממ־שלה, בשובו משליחות בקאהיר: „משא ומתן עם ערבים זה לא משא ומתן עם פולנים!"

● **יצחק שבטיאל**, בלשן חובב־עברית הטוען כי רק הגויים אוכלים, בעוד שהיהודים סועדים: „לא יפה לומר: אני אכלתי. יש לומר: אני סעודתי!"

דסנה ברק

אסתי עידן אשתו של אליל־הזמר המיזרחי החדש אלי עידן, הצטלמה עם בעלה במסיבה לכבוד תקליטו החדש. אסתי, בת ה־25, עובדת כפקידה בחברת־ביטוח.

ט'אפר אל־מצרי, העומד להתמנות כראש עיריית שכם, מספר על לבטיו ועל הדרך שבה הושגה הפשרה בין סוחרי העיר והשילטון הישראלי, חוויות הילדות שלו בשחי מילחמות, יחסיו עם בסאם שכעה ובני עירו

„אני זוכר את 1948, אבל הייתי מאוד צעיר. אני זוכר שגדנו ברחוב הראשי, וראיתי מכוניות עוברות והרבה פליטים"

„ב־67 אני זוכר שהיתה לי מחשבה ברורה בראש, שאני לעולם לא אעזוב ושאני מעדיף למות"

ראיינה ענת סרגוסטי

„אילו הייתי מקבל חגורה של־ל־ית מירדן או מאש"ף, הייתי נסוג. בלי ירדן ואש"ף, אני לא יכול לעבוד"

„אני לא פוחד. אני לא בודק את המכונית שלי בבוקר. כל אחד חייב לקחת סיכון, ואולי אני לוקח יותר סיכונים"

בסאם שכעה הוא סמל. לראשי העיריות המודחים בגדה המערבית וברצועת־עזה, הוא סמל להתנכלויות הנולדות בהתנחלויות, ולמחתרת היהודית, ש„בחוריה המצויינים" הניחו פצצה במכוניתו וקטעו את שתי רגליו, בפעולת־נקם בשם השם.

מזה שנים שהוא יושב מובטל מאונס בביתו שעל ראש גיבעה, לא הרחק מאוניברסיטת אל־נג'אח בשכם. באחרונה עבר להתגורר בבית חדש, במעלה הר־גריזים, המשקיף על העיר. הוא יושב בביתו ומקבל מישלחות: מישלחות של פוליטיקאים ומתעניינים מן הארץ ומן העולם. מישלחות של עיתונאים, המידפקים על דלתו לעיתים קרובות כדי לשמוע את סיפורו, או כדי לקבל תגובה לאירועים שונים שהתרחשו באיזור בשנים האחרונות. דלתו תמיד פתוחה והוא תמיד מגיב. לעיתים די קרובות מתפרסמות תמונות שלו בעיתונות הישראלית והעולמית, לבוש בדרך־כלל בגלביה לבנה מופשלת, יושב על כיסא־גלגלים, כשגידמי הרגליים הקטועות מבצבצים מתחת לבד הכותנה הלבן, כתיזכורת שאין להתעלם ממנה.

לפני שלוש שנים נכנס לבניין עיריית שכם פקיד ישראלי, ועימו צוות עוזרים ישראלים, שניסו לנהל את ענייני העיריה, שהוזנחו באין ראש־עיריה ומועצה במשך תקופה ארוכה. תושבי העיר לא שיתפו פעולה עם השילטון הזר, שמינה עצמו, ושכעה המשיך להיות כתובת לתלונות רבות של הציבור בשכם.

בסוף החודש יצעד איש חדש במעלה מדרגות בניין העיריה שברחוב הראשי של שכם. זה יהיה ט'אפר אל־מצרי (44), היום ראש לישכת־המיסחר. כניסתו תוציא בוודאי את העוקץ מן הסמל קטוע הרגליים. גם בצד הישראלי וגם בצד הפלסטיני יש הטוענים כי זו אחת הסיבות לכך שמינויו של אל־מצרי כראש־העיריה אושר, הן בישראל והן בירדן ובאש"ף. שכעה נוקט קו קיצוני מבחינה פוליטית, ומצדד בעמדה הסורית ובעמדת חזית־הסירוב הפלסטינית. דיעות אלה אינן מקובלות על רוב תושבי הגדה, והם מעדיפים אדם המזוהה עם הקו הרישמי של אש"ף ושל ערפאת. מינויו של אל־מצרי לא היה יכול להתבצע אילולא קיבל אישור מפורש, הן מן הממשלה הירדנית והן ממוסדות אש"ף.

גם ישראל, מצידה, על־פי אחת הגירסות, היתה מעוניינת לנטרל את הסמל ששמו שכעה, ולהחזיר את העיריה לידיים ערביות בצורה שקטה וחלקה ככל האפשר. לכן אושר המינוי גם מן הצד הישראלי.

אל־מצרי, הבן הצעיר בין שמונה, נראה כמו איש־עסקים מצליח בכל מקום בעולם המערבי. הוא גבה־קומה, רזה, מרכיב משקפי־ראייה כהי־מיסגרת ולבוש בחליפה תפורה היטב. הוא מדבר אנגלית טובה, שאותה למד, לדבריו, בבית־הספר התיכון בשכם, ואחר־כך באוניברסיטה בביירות. הוא מדבר בשקט ובזהירות ואינו נוטה להצהיר הצהרות פוליטיות מכל סוג שהוא. הוא בורר את המילים בדקדקנות ועונה לשאלות בכלליות, כשהוא מתרכז בעיקר בנושא המוניציפאלי, ולא בנושאים פוליטיים מדיניים כלליים.

דבר מינויו של ראש־עיריה ערבי בשכם פורסם בהרחבה בעולם המערבי, ומאז ה־פירסום מקבל אל־מצרי טלפונים מכל רחבי־העולם, מעיתונאים ופוליטיקאים שונים. הוא עצמו נדהם, לדבריו, מן ההתעניינות הרבה שיש לעניין מקומי, כמו מינוי ראש־עיריה בגדה־המערבית.

הדבר הראשון שאמרו לי כששאלתי אנשים בגדה־המערבית על אל־מצרי היה שהוא איש מאוד עשיר, שבא מאחת מן המשפחות העשירות ביותר בגדה, וכי לאחיו, היושב בסעודיה, יש מטוס פרטי.

אל־מצרי טוען, שמישפחתו אמידה מאוד, אך הם רחוקים מלהיות מיליונרים. רוב הזמן שוהה אל־מצרי במישרדו הפרטי ומנהל את עיסקי־המישפחה המסועפים. כשהוא נדרש לענייני ציבוריים ולפגישות רישמיות בענייני לישכת־המיסחר, שהוא עומד בראשה מאז 1972, הוא עובר לשבת במישרד הרישמי בבניין לישכת־המיסחר, ברחוב הראשי של שכם, מרחק קצר ביותר מבניין העיריה, שאליו הוא עומד להיכנס בסוף החודש. כשביקשתי לצלם אותו ליד בניין העיריה, סירב באדיבות ואמר שיצעד לשם רק ביום שבו יתחיל למלא את תפקידו. בינתיים יושבים בבניין הגדול פקידים ישראליים ממונים, ורק כשאלה יפנו אל מקומם, ייכנסו פנימה חברי לישכת־המיסחר, שישמשו במועצת העיריה.

שכעה, הממשיך לשבת בביתו הצופה אל העיר, כשחיילים של מישמר־הגבול ממשיכים לעיתים קרובות לעצור ולבדוק את תעודותיהם של הבאים לבקרו, אמר בכמה ראיונות ובמאמרים שפירסם בעיתונות הערבית שהמינוי אינו מקובל עליו, וכי לדעתו ראש־העיריה החדש ומועצת־העיריה החדשה יכולים להיות רק בובות של המימשל הצבאי. בעבר אמר שכעה לא פעם כי הוא רוצה לחזור לראשות־העיריה ביחד עם מועצת־העיריה שפוזרה, וכי אינו מסכים לשום פיתרון אחר. יותר ויותר תושבים בעיר טענו, ששכעה אינו מוכן לשום פשרה, וכי בינתיים התושבים והעיר סובלים מהיעדר עיריה מתפקדת. אך שכעה לא היה מוכן להתפשר.

„אני פוחד מהתנקשות, כי הציבור איתי!"

במשך תקופה מסויימת, כשהעיריה עדיין ישבה על כנה, היה אל־מצרי סגן ראש־עיריה נבחר לצידו של שכעה. אחרי תקופה של עבודה משותפת הוא התפטר מתפקידו. במשך השנים דיבר אל־מצרי כמה פעמים עם שכעה וניסה, לדבריו, למצוא פשרה, שתשתף גם את ראש־העיריה המודח בפעילות בעיריה, אך לשווא. שכעה לא היה מוכן לשום פשרה, וכך הוא מוצא את עצמו מבודד בביתו המוקף חיילים.

■ ■ ■

● **נולדת בשכם?**

כן.

● וחיית פה כל השנים?

כן.

● אתה מדבר אנגלית טובה מאוד.

למדתי אותה בבית־ספר תיכון כאן, ובאוני־ברסיטה בביירות.

● מה למדת באוניברסיטה?

מינהל־עסקים.

● כששאלתי אנשים עליך, כשׂ־ניסיתי לברר בגדה־המערבית מי אתה, הדבר הראשון שבולם אמרו עליך הוא שאתה מאוד עשיר, שאתה בא ממישׂ־פחה מאוד עשירה, שלא היית מעורב בפוליטיקה.

אני לא הייתי מעורב בפוליטיקה כקריירה, אבל כשאנשים אומרים לך שאני מאוד עשיר — אני מקווה שאני מצליח בעסקים שלי, אני חי לפי המיגבלות שלי, אני לא חי חיים מנקרי־עיניים.

אנשים מסתכלים על העסקים שלי ואומרים שאני מאוד עשיר, אז אני מאוד עשיר בנשמתי, ובתחום־העסקים אני מצליח לא רע. אבל לאחרו־נה, בגלל עניין הבנק, השם שלי עלה לכותרות והתייחסו אלי כאל בעל־הבנק. אבל כדי להיות בעל־בנק צריך להיות מאוד־מאוד עשיר, וכך יצא הסיפור כאילו אני מאוד־מאוד עשיר. אבל למען האמת, העסקים שלי בסדר גמור, וזהו.

● מה העסקים שלך?

מיסחר ועיסקי דלא־ניידי. בעיקר עסקים מישפחתיים.

● אומרים שאתה שייך לאחת ה־מישפחות העשירות ביותר בגדה המערבית.

לא. אנחנו לא עשירים במובן של מיליונרים או יותר מזה. כשמדברים על הגדה המערבית או על ירדן, יש מישפחות מאוד־מאוד עשירות.

● הכוונה היא, בין השאר, לזה שאתה מספיק עשיר שאתה יכול להתפנות ולעסוק בפוליטיקה.

יש לי בסיס שהוא המישפחה והעסקים ואתה צריך משהו, בסיס, כי אחרת, אם אין מי שמשתף פעולה איתך, אתה לא יכול לעבוד ולהתקדם. אני גא בעובדה שהעסקים שלי כאן ואני לא מחזיק את הכספים שלי בבנקים ולא מוציא אותם החוצה, כך אני גם עוזר לחברה הכללית.

● אתה היחידי ממישפחתך שנשאר בגדה המערבית, כל השאר עזבו?

לא. רוב האחים שלי כאן. רק שניים נמצאים בחוץ, ואנחנו שמונה. אני הצעיר ביותר. כמו בשאר המישפחות, ב־67' אלה שהיו מחוץ לגבולות הגדה, נשארו בחוץ, אבל הם באים לבקר, ומי שנשאר פה, הוא פה. זה קורה בכל המישפחות. ולי יש מישפחה גדולה.

● אתה זוכר את המילחמה?

כן, אני הייתי פה ב־67'.

● אתה זוכר את הישראלי הראשון שנכנס לעיר?

כן. אני זוכר שהיתה לי החלטה ברורה שאני לעולם לא אעזוב ושאני מעדיף למות כאן, מאשר להיות פליט בחוץ, כי זה נראה לי דבר איום להיות פליט. לכן חשבתי שזה יותר מכובד לחיות כאן. ואפילו הגרוע ביותר יקרה — שיקרה. כי הדבר הנורא ביותר הוא להיות פליט מחוץ למולדת. ואני עדיין מאמין בזה.

● המחשבה הזאת קשורה בזה שהס־כמת לקבל עליך את תפקיד ראש־העיריה?

לא, זה דבר אחר. אני חלק מהחברה, אני לא מבודד, אני רואה את הסבל של האנשים, ואם אני יכול לעשות משהו, למה לא. ואם אני יכול להיות ראש־העיריה, בנסיבות הקיימות, אני חושב שזה דבר חיובי, כך לפחות אני יכול לעשות משהו.

■ ■ ■

● אתה לא פוחד שיגידו עליך שאתה משתף־פעולה?

לא, אני לא פוחד. האוכלוסיה — האנשים —

„אני לא חושב שאכנס לעניינים מדיניים. פוליטיקה זה לא כוס־החה שלי, ולא הקריירה שלי. אני יכול לתרום יותר בתחום העיסקי שלי"

ביקשו ממני לקחת את התפקיד. אלה לא היו הישראלים. זה בא מצד שלנו.

● אבל זו פעם ראשונה שהישראלים הסכימו למינוי. אתה הראשון.

כן, שכם היא אחת הערים הגדולות והאנשים בעיר הציעו את זה, הם ריברו איתי ועם אנשים אחרים בעיר, ודיברו בינם לבין עצמם, הם התלוננו על מה שקורה וחשבו שאנחנו צריכים לעשות משהו. אנחנו, המשרתים במישרות ציבוריות, כמו בלישכת־המיסחר, שננסה לעשות משהו למען העיר.

כשמישהו בא ואנחנו מדברים ומתלוננים על המצב, הוא אומר לי מדוע אני לא עושה משהו, כי אני מחזיק במישרה ציבורית. יש לנו עמדה ציבורית, אנחנו יכולים להזיז דברים, למצוא פיתרונות. הישראלים היו מופתעים מההצעה.

● מדוע אתה חושב הישראלים הסכימו להצעה שיהיה ראש־עיריה ערבי בשכם?

לדעתי הפרטית, הם תמיד אמרו, מאז שהם פיטרו את ראש־העיריה ופיזרו את מועצת־העיריה, שהם יודעים שזה מצב זמני ולא רגיל, ושהם היו רוצים להחזיר את המישרה לערבים. לתושבי־העיר. והם אמרו שהם ישקלו ברצינות כל הצעה שתבוא מצד תושבי־העיר עצמם. ועד עכשיו איש לא בא בהצעה.

כל אחד התלונן על המצב. כולם ריברו על המצב, ואיש לא עשה שום דבר כדי לשנות את המצב.

● אתה חושב שאנשים פחדו לשתף פעולה עם המושל?

לא. אפילו עכשיו, עם ההצעה החדשה, זה לא שיתוף־פעולה עם המימשל, זה שיתוף־פעולה עם תושבי־העיר. הישראלים מקשיבים לנו ומוכנים לקבל פיתרון על בסיס מסויים, שאנחנו ניקח לידינו את ניהול ענייני־העיר, כשבינתיים אנחנו צריכים להימנע מבחירות וצריכים להימנע מלהחזיר את ראשי־העיריות — אלה שני התנאים היחידים שלהם. חוץ מזה, הם התחייבו בפומבי לקבל את הפיתרון שהצענו, גם לפני דעת־הקהל הישראלית, גם לפני דעת־הקהל בגדה המערבית, לפני ידידות ישראל כמו מצריים, ארצות־הברית ומערב־אירופה.

כשבאנו אליהם בהצעה, הם לא יכלו לשלול אותה על הסף בלי סיבה. אילולא היתה לנו תמיכה מהאזורחים, היתה להם סיבה לומר לא. אילו לא היינו מתאימים לתפקיד, יכלו לומר שהם לא מסכימים בגלל סיבה זו, אבל אנחנו נמצאים בתפקיד כבר 12 שנה, אנחנו נבחרנו ללישכת־המיסחר, ומעולם לא הוגשה עצומה נגד חברי לישכת־המיסחר. ולגבי מועצת־העיריה, אנשים הגיבו בחיוב להצעה ואנשים ברחוב מעודדים את הרעיון. כך שאין לשילטונות ישראל שום סיבה לומר לא.

● העמידו לכם תנאים?

בכלל לא. אלה האנשים שהעמידו את התנאים. אנחנו הודענו לישראלים שאנחנו מוכנים לקחת את העיריה תחת אחריותנו, אחריות לישכת־המיסחר, ושיש לנו תמיכה מתושבי העיר.

● זו היתה הצעה שלכם, לא של הישראלים?

זו היתה הצעה שלנו. אנחנו עשינו את הצעד הראשון, התושבים ולישכת־המיסחר. הישראלים שמעו על הרעיון רק מן העיתונות, ואז פנו ושאלו אותי מה קורה. ואני השבתי שחשבתי שהם מפיצים את השמועות. הם הסבירו לי ששמעו על כל העניין בפעם הראשונה דרך העיתונות.

סיפרתי שרנו על העניין בעיר, ושהתושבים להוטים למצוא פיתרון, והם הציעו את לישכת־המיסחר. אנשים אמרו שמה שיהיה — יותר טוב ממה שהיה עד עכשיו. אנשים רוצים שהעיריה תשוב לידיים שלהם, וזה טיבעי. וזו היתה ההתחלה.

הישראלים דנו בזה ואמרו שאם התושבים תומכים בנו, גם הם יתמכו, ואם הם יראו שאין לנו תמיכה של הרחוב, הם לא יתנו לנו להיכנס לתפקיד.

● אתה העמדת תנאים משלך?

קודם כל, צריך להיות ברור שאנחנו לא במקום בחירות, אנחנו לוקחים את העיריה לתקופת־ביניים, בהתאם לחוק, ואנחנו רוצים את כל הסמכויות בהתאם לחוק, כדי שנוכל לתפקד בעיריה בלי התערבות מבחוץ.

● וקיבלו את התנאים האלה?

כן, קיבלו אותם.

● אתה חושב שהדבר הזה התאפשר בגלל מינויו של ד"ר אפרים סנה כמושל הצבאי?

אני לא חושב.

● אולי הממשלה החדשה בישראל?

אולי הממשלה החדשה היא יותר חיובית, אבל אני לא ממש מבין בפוליטיקה הפנימית, אני לא מכין את כל המניעים שמאחורי המדיניות. אבל הם תמיד הצהירו שוב ושוב שהם מוכנים לפיתרון של העיריות. אפילו רבין אמר זאת, וגם מנחם מילסון, שהיה ראש המינהל האזרחי הראשון — כשהוא פעל נגד ראשי־העיריות, הוא אמר שזה לא ימשך זמן רב, והנורמליזציה תחזור לעיריות, וכך צריך להיות. זה היה לפני זמן רב.

ואז (בנימין) כן־אליעזר אמר זאת שוב, ומר (שמואל) גורן חזר שוב על הדברים, וכמובן פקידים רישמיים רבים. זה הרי לא היה מצב טיבעי. כך שהם הציגו התחייבות בהכרזות של־הם.

ביחס לעיתוי — זו היתה הפתעה בשבילי. כי אנשים תמיד לחצו למצוא פיתרון. אולי זה קשור במצב הכלכלי הקשה. המשכורות לעובדי העיריה, המגיעות מירדן, הופסקו, והן לא מגיעות עוד.

● מדוע ירדן הפסיקה לשלם מש־כורות?

פקידי העיריה נכנסו לשביתה כשבא ראש־עיריה ישראלי לשכם. הירדנים אמרו שהם משלמים כדי שעובדי העיריה ישרתו את הקהל, אבל הכסף הולך לראש העיריה הישראלי, וזה לא היה מצב טיבעי, והם הקפיאו את המשכורות. זו יכולה להיות סיבה נוספת בשבילנו למצוא פיתרון.

כל הסיבות היו בצד שלנו, אבל זה היה חייב לקבל אישור מן הישראלים. המושל הוא זה שיכול לתת לי להיכנס לתפקיד ראש־העיריה.

● אבל הצעד הזה היה חייב גם לקבל אישור של הירדנים ושל אש"ף?

כך גם אני אומר. כשהודעתי לעיתונות שאנחנו מוכנים לקחת את התפקיד, ושהאנשים תומכים בנו, יותר מאוחר חשבתי שאולי אקבל תגובה שלילית מירדן או תגובה שלילית מאש"ף, דרך העיתונות, או בכל דרך אחרת. אילו הייתי מקבל תגובה שלילית מהצדדים האלה, הייתי

„אנשים ניסו להיות בסדר עם שכעה. כשתמך באש"ף, עמדו מאחוריו. עכשיו הוא נגד אש"ף, ואנשים כבר לא עומדים מאחוריו"

אומר: סליחה, אני מצטער, והייתי נסוג מן הצעד הזה.

כי אלה כוחות שאני חייב להביא אותם בחשבון. כלי ירדן אני לא יכול לעבוד, כלי הסכמת אש"ף אני לא יכול לעבוד. אני רוצה לעבוד למען טובת העיר. אם אני אראה שאני לא יכול לממש את הרצון הזה, שאני לא מצליח לדאוג לרווחת התושבים, אני אעזוב.

■ ■ ■

● אנשים אומרים שזה גם צעד נגד בסאם שכעה, ראש־העיריה המודח, התומך בסוריה. אומרים שהוא כבר לא משמש סמל, כפי שהיה מאז שהודח ונפצע, שאנשים כבר לא מתייחסים אליו ביראת־כבוד כמו שנהגו.

האינתרס הציבורי נפגע בשלוש וחצי השנים האחרונות. ניסו להיות בסדר עם מר שכעה, להקשיב לו. הוא היה תומך של אש"ף, ולכן אנשים עמדו מאחוריו, משום שהיה עם אש"ף. עכשיו הוא נגד אש"ף, ואנשים כבר לא עומדים מאחוריו כמו מקודם. חוץ מזה, הוא לא התקדם לכיוון פשרה למען האינטרס הציבורי. הוא אמר שהוא צריך לחזור לעיריה, והתושבים שילמו את מחיר העמדה השלילית שלו וסבלו.

עכשיו אנשים אומרים: זה האינטרס שלנו בעיר, או האינטרס שלו. כמובן שהאינטרס הציבורי יותר חשוב לכולם. לכן אני החלטתי עם האינטרס הציבורי, ואנשים דוחפים.

(המשך בעמוד 16)

אל־מצרי עם אלוף־מישנה אפרים סנה, ראש „המינהל האזרחי"
„הוא אמר לי מברוכ!"

אל־מצרי ברחוב הראשי בשכם
„אני רואה את הסבל של האנשים..."

● את מילחמת 1948 אתה זוכר?

אני זוכר, אבל הייתי מאוד צעיר, בן 7. אני זוכר שגרנו ברחוב הראשי של העיר וראיתי מכוניות עוברות והרבה מאוד פליטים, היתה הרבה מאוד פעילות.

● והמישפחה שלך נשארה כאן?

כן. מילחמת 48' לא שינתה את המגורים שלנו. אלה שעזבו ב־48' הם אלה שגרו בגבולות של ישראל עכשיו, וב־67' לא הרבה עירונים עזבו. אז לא עזבו בגלל פחד. ב־48' לא היתה סיבה שנעזוב. אנחנו גרנו כאן, בשכם. אני זוכר את ההפגזות, אני זוכר שבלילות היינו רצים למצוא מיקלט, אני זוכר הכל.

● פחדת?

בוודאי, אני בן־אדם.

"איני פוחד מהתנקשות"

(המשך מעמוד 15)

● **אתה דיברת איתו, עם שבעה?**

בעניין הזה?

● **כן.**

לא הפעם. אבל דיברתי איתו הרבה פעמים בשלוש וחצי השנים האחרונות, בנסיון למצוא פשרה, למצוא פיתרון — מועצת־העיריה, כולל שבעה ולישכת־המיסחר, כולל אותי. ישבנו יחד יותר מפעם אחת כדי לדון בענייני העיריה.

● **והוא לא רצה לשתף־פעולה?**

הוא לא שיתף פעולה כלל. העמדה שלו היתה: או שהוא יחזור לעיריה, והישראלים יתנצלו על מה שעשו ועל מה שאמרו — או שאין פשרה. אבל אנשים אמרו שהם חייבים להמשיך לחיות, וחייבים למצוא פיתרון לכל הבעיות.

● **אם אתה חושב על בסאם שבעה שנפצע, או על עזיז שחאדה, עורך־הדין מרמאללה שנרצח לפני כמה ימים, אתה לא פוחד שגם אתה תהפוך למטרה?**

לא. ביחס לשחאדה, כמו שזה נראה כרגע, זו לא התנקשות פוליטית. הוא לא עסק בפוליטיקה בשנים האחרונות. אני גם לא שמעתי ממנו הצהרות בזמן האחרון. הוא עורך־דין, וככזה יכולים להיות לו אוייבים רבים. הדבר הראשון שחשבתי כששמעתי על הרצח שלו, שזה משהו אישי, לא פוליטי.

● **הארגון של אבו־נידאל התגאה ברצח.**

הרבה פעמים ארגונים מכריזים הכרזות על דברים שאני לא רואה שיש להם איזה שהוא קשר אליהם. בכל מיקרה, מה שקרה לשחאדה לא קשור לעמדה שלי. ובכל מיקרה, אני פועל ביחד עם הציבור שלי, אני לא פועל נגד הציבור, ואני לא פוחד.

כמובן שיש תמיד סכנה לכל אחד. אתה יכול תמיד לי־הרג בתאונת־דרכים.

● **אני לא מדברת על תאונות־דרכים, אני מדברת על פוליטיקה. למשל מה שקרה לשבעה: הוא היה מטרה, משום שהוא היה איש ציבור, לא משום שהיה בסאם שבעה.**

כל דבר יכול לקרות לי.

● **אתה לא פוחד?**

אני לא פוחד.

● **כשאתה יורד בבוקר למכונית שלך, אתה בודק אותה?**

אני לא בודק את המכונית. כל אחד חייב לקחת סיכון, ותמיד יש סיכון, גם בחיי היומיום.

● **אבל אתה חדלת להיות אדם פרטי.**

אז אולי אני לוקח יותר סיכונים. אבל כל זמן שאני פועל בכיוון האינטרס הציבורי, אני מרגיש שזה בסדר.

● **אתה חושב שכל העניין הזה הוא התקדמות בכיוון של משא־ומתן?**

אני לא חושב. הדברים התחילו ויימשכו בלי קשר לעיריה.

● **אינך סבור שענייני ה־עיריה קשורים לפוליטיקה המ־דינית?**

באופן רישמי — לא. אבל לכל אחד בעיריה, מהפקיד הנמוך ועד לראש־העיריה יש זכות ריבור כאזרח. אבל זה לא יהיה נכון לומר שהעיריה היא מחלקה פוליטית.

● **אבל זה הדבר היחידי שיש ברגע, כי אין לכם ממשלה כאן.**

אנשים באים אליי עכשיו כאל ראש לישכת־המיסחר, ובתור שכזה הם מבקשים את דעתי. ואני פועל למען אינטרסים עיסקיים, לא פוליטיים.

● **ובשתהיה ראש־עיריה תהיה הבתובת היחידה לענ־יינים רבים.**

אני אחווה את דעתי, וזו תמיד תהיה ריעה אישית שלי, אבל לעולם לא אנסה לפעול בניגוד לדעת־הקהל, או לכפות את דעתי על הציבור.

● **אם וכאשר תהיה מדינה פלסטינית, אתה רואה את עצמך כדמות פוליטית בתו־כה?**

אני לא חושב כך. פוליטיקה זו לא הקריירה שלי. אני אומר בגלוי: הפוליטיקה אינה כוס־התה שלי, כמו שאומרים. אני לא ממש להוט להיות מעורב בפוליטיקה, בעיקר משום שאני יכול להיות הרבה יותר מועיל בשטח שלי, ויכול לתרום יותר לציבור בשטח הזה.

● **אז מדוע הסכמת להיות ראש־עיריה?**

כי זו היתה המישאלה של הציבור, שאנחנו נקח את העיריה, ואני אחד האנשים שיכול לעשות משהו כדי לקבל בחזרה לידינו את ניהול העיריה. אני הייתי בעבר סגן ראש־העיריה, נבחרתי בבחירות של 1976, שהיו הבחירות האחרונות, כך שאני נבחרתי אז, כמו שמר שבעה נבחר אז וכמונו שאר חברי־המועצה. חוץ מזה, אני ראש לישכת־המיסחר מאז 1972.

■ ■ ■

● **מה הדבר הראשון שתע־שה כראש־עיריה?**

להיכנס לבניין העיריה.

● **ומה תעשה אז, ביום ה־ראשון?**

אפגוש את העיתונות, את העובדים שישובו בחזרה לעבודה.

● **אתם מתכננים חגיגה גדולה?**

לא, אנחנו לא רוצים חגיגה.

● **ראש־העיריה הישראלי הממונה יושב בבניין העיריה?**

כן. זה בחור דרוזי, הוא והפקידים הישראלים יושבים בבניין.

● **הוא עומד להישאר שם?**

לא.

● **שום ישראלי לא יישאר בבניין העיריה?**

לא.

● **אתה העמדת את זה בתנאי, ששום פקיד רישמי ישראלי לא יושב בבניין העי־ריה כדי לפקח על העניינים?**

זה מהלך טיבעי, זה לא היה תנאי, זה דבר ברור.

● **איך נראים לך הסיכויים שגם בערים אחרות בגדה יהיו ראשי־עיריות ערביים?**

נראה שיש סיכוי טוב, כי מה שהתקבל פה יכול להתקבל בערים אחרות.

● **אתה חושב שממתינים לראות מה יהיה איתך?**

כן, הם רוצים לראות שנקבל בחזרה את העיריה, שנפעל בהתאם לחוק, ושהישראלים יתנו לנו יד חופשית לנהל את ענייני העיריה. תושבי הערים האחרות בגדה רוצים לראות איך תפעל הדוגמה של שכם.

● **אתה חושב שבקרוב יהיו בחירות, שישראל תסכים לב־חירות בעיר?**

אני מקווה. אבל אני לא רואה שהישראלים להוטים לערוך בחירות, למרות שאני לא רואה למה. אני חושב שבחירות טובות לכל אחד.

■ ■ ■

● **איך היחסים שלך עם המימשל הישראלי?**

נורמליים ובסדר גמור, אנחנו משוחחים.

● **אתה מדווח להם על כל דבר שאתה עושה?**

לא. אני רק צריך להתייעץ ביחס לפיתרונות לדברים שקשורים בסמכות שלהם. אני לא מדווח על הפעילויות שלי.

● **האם נפגשת עם שר ישראלי, האם אישיות רישמית ישראלית בירבה אותך על המינוי?**

לא. היחיד היה הד"ר אפרים סנה. כשהודעתי לו על המהלך, הוא אמר: „מברוכ."

● **אתה שמח שאתה עומד להיות ראש־עיריה, אתה מצפה לזה בכיליון־עיניים?**

אני מחכה בכיליון־עיניים להיכנס פנימה ולהתחיל לעבוד, כך שהאנשים יתחילו לראות את תוצאות המהלך.

מבצע לחודש בלבד

6 חודשים נוספים - חינם!
לביטוח + שירות שנתי
של ציוד קשר אלחוטי

★ במבצע: "ג'ונסון" - ארה"ב, "מוטורולה", "סטנדרט" ("טלסטר"): חסון אלפי $!
נצל עכשיו את המבצע המיוחד ותהנה מכ־50% הנחה על חוזה בטוח + שירות שנתי של כל סוגי הקשר האלחוטי הנ"ל.

★ התקשר אלינו היום - ותקבל 6 חודשים נוספים - חינם
במחיר של 12 חודש תקבל את כל הביטוח והשירות ל־18 חודשים במעבדות המשוכללות ביותר מסוגן - עם צוות מקצועי מעולה ושירות בכל הארץ.

★ משומש כמו חדש
לרשותך - ציוד קשר אלחוטי משומש - מתוצרת "מוטורולה" - החל מ־585,000 שקל, כולל אחריות לשנה. הציוד הוא מעסקות או TRADE הנערכות במבצעי "מכירת של "רב תדר" - תקשורת אלחוט מימחשבת של ג'ונסון-ארה"ב

★ החודש במבצע גם "רב תדר" - הקשר המהיר בעולם!

יותר קשר
JOHNSON

רוטקום בע"מ
שיווק ושירות קשר אלחוטי - ג'ונסון-ארה"ב 900041-5

משרדי מכירות:
איתורית בע"מ
רמת-גן 03-754917
חיפה 04-721325-6
ירושלים 02-533308

שרותי תקשורת
שרות כל ארצי לאיתור אלחוטי. מערכות רדיו טלפון למכונית.

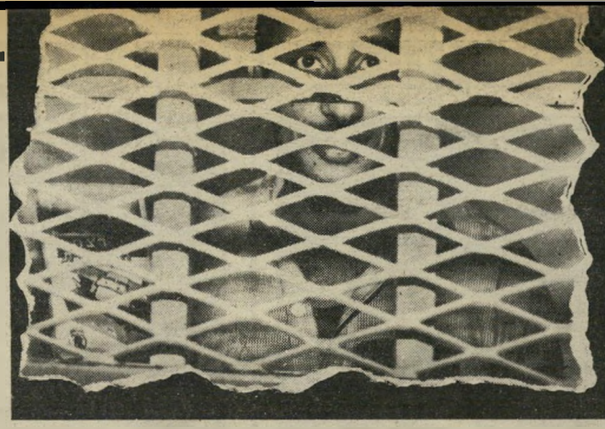
ליכטנזון ■ צרפתי ■ ניני

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 03-5-790114 רש' מס' 21 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

OVERNIGHT
התקשר/י אלינו עד 9.00 בערב.
ועבודת הסדר שלך תהיה אצלך למחרת בבוקר. שרות OVERNIGHT בתעריף הכי נמוך בעיר.
כדאי לגרפיקאים ופרסומאים.
רוני צפריר 03-447363

שולה
ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאי, תחזקות באחריות וכן השתלת ריסים
קורסים מזורזים לבניית ציפורניים
ת"א, המלך ג'ורג' 89
טלפונים: 282969 284919 295318
השתלת ציפורניים

אסיר ישראלי בבריטניה מוכן לוותר על כל התנאים הטובים שם בגלל —

מכתבים מהכלא

אסיר ערבי בדמון שובת רעב כדי לעבור לכלא קרוב יותר למישפחתו

געגועים למישפחה

א נשים שמעולם לא ישבו בכלא, שוכחים בדרך כלל כי לעונש העיקרי של שלילת החירות מתלווה עונש נוסף, כמעט סמוי.

אך לא רק אסירים הכלואים ב־חו"ל מתגעגעים למישפחה. מכתב, שהגיע להעולם הזה מאסיר הכ־לוא בכלא דמון, מדבר גם הוא על געגועים למישפחה. יוסף מחמוד עוזם הכריז על שביתת־רעב בכלא. „המטרה של השביתה היא בקשת העברה לבית־סוהר קרוב למקום מגוריי בטייבה במשולש. בגלל אי־יכולת אשתי ׳ארבעת ילדיי להגיע להריי־הכרמל,״ הוא כותב.

„תלך לעזאזל ותמות!"

ע זאם טוען כי מאז פתח בשביתת־רעב שלו, בסוף חודש ספטמבר, לא מתבצע שום מעקב רפואי אחריו וכי הסוהרים אומרים לו: „תלך לעזאזל ותמות!". נראה כי עזאם חושש לחייו. הוא כותב: „אני רוצה שהמכתב יהיה הוכחה בידכם. אם יקרה לי משהו מישלטונות הכלא, אבקשכם לשמור על מכתבי הנ"ל."

עזאם ביקש לעבור לכלא כפר־יונה או לכלא רמלה. יתכן אמנם כי בקשתו אינה נובעת רק מגעגועים למשפחה, ורצון להיות קרוב יותר אליה. אך גם אם בקשתו נובעת מהרצון לצאת מכלא דמון ולעבור לכלא אחר, זהו רצון מובן ביותר. מי שמכיר את כלא דמון יודע כי הוא בושה לשירות בתי־הסוהר שלנו. הכלא, שנמצא בהרי־הכרמל, שימש בעבר כמחסנים לטבק. המבנים ישנים ועבשים, וחלק מן החדרים חצוב בסלע. הקור בחורף קשה מנשוא. למרות נסיונות מנהלי־הכלא להיטיב את התנאים ולשפר את המצב, עדיין נותר כלא דמון אחד מבתי־הסוהר הגרועים ביותר במדינה.

■

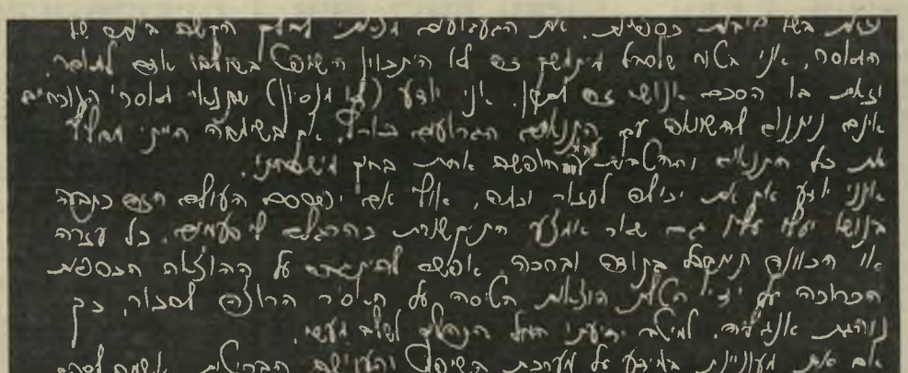
לתשומת־לב הפונים למדור „מכתבים מהכלא":

גם לפני פתיחת המדור הגיעו למערכת „העולם־הזה" מכתבים רבים מאסירים. כיום גבר זרם המכתבים ומאחר שהמדור יכול להתייחס רק למספר קטן של מכתבים מדי פעם, מתבקשים יתר הכותבים להתאזר בסבלנות.

כמו כן מבקשת המערכת מה־קוראים לצרף תמונות במידת האפשר.

3. British nationals in prison in countries which are parties to an agreement with the United Kingdom will similarly be eligible for repatriation to serve their sentences here. The United Kingdom will require British prisoners who are repatriated to pay their own fares; it is for foreign governments to decide whether to require this of their nationals in prison here. It will also depend on the foreign government precisely how the remainder of the sentence to be served abroad is calculated.

קטע מתוך האמנה הבינלאומית להחזרת אסירים לארצם
הוצאות הנסיעה על חשבון האסיר

קטע ממיכתבו של שאול ג. מהכלא הבריטי
אשה ושני ילדים

מי שלא ישב בכלא יכול לנסות להיזכר בתקופות של מילואים או נסיעה ארוכה. כאשר בשעות הלילה מילאו את לבו לפתע געגועים עזים לאשה, לילדים או להורים. בכלא, געגועים אלה מתעצמים פי אלף. הכל מזכיר את הבית. האוכל המוגש בצורה רשלנית ומבושל על־ידי טבח־הכלא מזכיר את המאכלים של אמא והאשה, ומעורר געגועים עזים. הבגדים המתקבלים ממחסן־הכלא. המיטה והמזרן שמאות כבר ישנו עליהם. מזכירים את המיטה הפרטית בבית. זכרונות וגעגועים לבית ולבי־שפחה ממלאים את לבו של האסיר כמעט בכל שעות היום.

גם לקונסול וגם לנשיא

מ כתב, שהגיע למערכת העו־לם־הזה מאסיר ישראלי המרצה עונש מאסר של שמונה שנים בכלא אנגלי, מדבר על געגועים אלה. שאול ג. (אם ברצונך לפרסם את מכתבי, או חלק ממנו, אבקשך להימנע מפרסום שמי המלא") הוא בן 29, תושב בת־ים, שנשפט באנגליה על הברחת קוקאין. „אני נשוי ואב לשני ילדים, בת 9 ובן 6. אשתי וילדיי, ושאר משפחתי הקרובה, חיים בארץ מאז ומתמיד. לצערי אינני יודע מתי יעלה בידי לראותם שנית. וזאת בשל סיבות כספיות. את הגעגועים מצאתי לחלק הקשה ביותר של המאסר. אני בטוח שלסנל מתמשך זה לא התכוון השופט בשולחו אותי למאסר. אני יודע שתנאי המאסר הנוכחי שלי (ולא מנסיון אישי) אינם ניתנים להשוואה עם התנאים הגרועים בארץ, אך בשימחה הייתי מחליף את כל התנאים וההטבות עבור חופשה אחת בחיק מישפחתי."

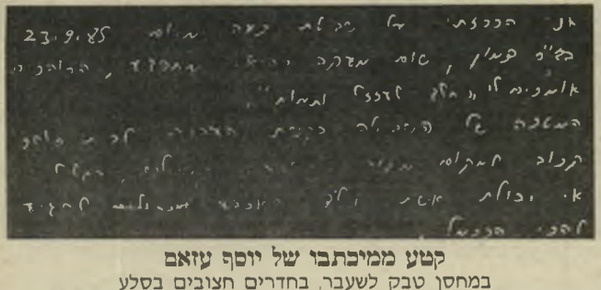
שאול, המגדיר את עצמו כאדם המעוניין מאוד להרחיב את השכלתו הדלה וללמוד אנגלית, התעניין ומצא כי קיימת אמנה בינלאומית, המטפלת באסירים במצבו. האמנה בדבר החזרת אסירים לארץ מולדתם, אושרה באנ־גליה בחוק משנת 1984. שאול מבקש כי גם ישראל תאמץ אמנה זו. וכך יוכל לחזור לארץ ולרצות כאן את שארית עונשו.

השנה הצטרפו לאמנה זו שוודיה, ספרד, צרפת וארצות־הברית. כמה ארצות אירופיות נוספות הביעו את רצונן להצטרף לאמנה, אך ישראל איננה בין ארצות אלה. על פי תנאי האמנה יוכלו אסירים להיות מוחזרים לארץ מולדתם לשם המשך ריצוי עונשם, בתנאי שנותרו להם יותר משישה חודשים עד סיום העונש ושאין ערעור תלוי ועומד בעניינם. תנאי חשוב נוסף הוא כמובן הסכמתה של המדינה, המולדת, לקבלם בחזרה.

אנגליה שאישרה את האמנה, נכנסה גם לפרטים טכניים מעשיים, ומאפשרת לאסיר להמציא בעצמו את מחיר כרטיס־הטיסה, כדי לאפשר את ההעברה מבחינה כלכלית. שאול מצביע על ההסדר הכספי, ומציין כי גם ישראל תפתור את בעית התשלום בדרך זו.

שאול לא ישב בחיבוק ידיים עד כה. הוא כתב לגורמים רבים והציע את הצעתו זו. הוא כתב לשר־המשפטים ולשר־המישטרה, לנשיא בית־המשפט העליון ולקונסול ישראל בלונדון. שאול מספר כי קיבל תשובות מכולם. ונמסר לו כי הוקמה ועדה במשרד־המשפטים הבודקת את הנושא.

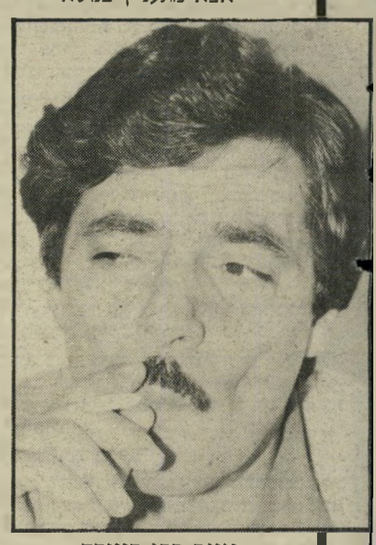
מי שענה לו באופן אישי והביע את התעניינותו בנושא, היה רפי סוויסה, נציב שירות בתי־הסוהר. לסוויסה אוזן קשבת במיוחד למצוקת הגעגועים מכיוון שגם בנו, דוויד, כלוא בצרפת בגלל עבירת סמים. האב היה מעוניין מאוד להחזיר את בנו לישראל, לשם ריצוי עונשו כאן. נציב שירות בתי־הסוהר מביע בכל הזדמנות את געגועיו הרבים לבנו האסיר. והוא נוסע לעיתים קרובות כדי להיפגש אתו בכלאו בצרפת.

קטע ממיכתבו של יוסף עזאם
במחסן טבק לשעבר, בחדרים חצובים בסלע

תמונת סוויסה בידי אחותו
אבא מתעניין בנושא

נציב רפי סוויסה
נסיעות תכופות לצרפת

העונש של ריחוק מהמישפחה וקר־רובים. במעצר ובכלא יכול האסיר לראות את בני־מישפחתו רק לעיתים רחוקות. וגם זה בתנאים משפילים וכואבים.

אילנה אלון

אבי קרוננפלד:

„אני קצת חושש מהקרנת הסידרה על השבויים!"

בשבוע הבא תתחיל, סוף־סוף, הטלוויזיה בהקרנת הסידרה בת חמשת הפרקים על שבויי־לבנון. הקרנתה של הסידרה, שתיעדה את השבויים במשך שלוש שנות שביים, נדחתה שוב ושוב, עד כי המתח בין מישפחות־השבויים התפוגג.

הפתעתי את אבי קרוננפלד, אחד משמונת הנחלאים שנפלו בשבי, בשורה. קרוננפלד, כיום סטודנט, הגיב בהפתעה גמורה.

מה, זה כבר מתחיל בשבוע הבא? אף אחד לא טרח להודיע לי! האמת היא שחשבתי שזה יופיע קודם לכן, כך, על כל פנים, פורסם בעיתונות. חיכיתי שבוע אחרי שבוע, צפיתי בקרוב בטלוויזיה, וכשזה לא הופיע — המתח ירד. חשבתי שפסלו את ההקרנה מסיבות כלשהן.

● מה עושה לך הידיעה על ההקרנה הקרובה?

בשלב מפתיע זה היא עוד לא עושה לי כלום. אבל אני משער שזה ישפיע עליי הרבה, יעורר זיכרונות. כל מה שחיי היומיום שחקו מאז.

● אתה נזכר לפעמים במה שעבר עליך?

כמעט שלא. פה ושם צף איזה זיכרון. חל אצלי מעין ניתוק מתקופת־השבי. גם הקשרים בינינו — בין השבויים — רופפים ביותר, אם בכלל. זה לא שאני מרגיש רצון לשכוח, פשוט קיימים גורמים, כמו המרחק הגיאוגרפי בינינו, והשיגרה היומיומית.

● בעת החלסתכם תמזרת אלפי אסירים ביט־חוניים היתה הביקורת הציבורית חריפה למדי. אינך חושש שעם הקרנת הסידרה היא תתעורר שוב?

האמת היא שאני קצת חושש. לא שאני מפוחד, אישית, אבל חבל שסתם ינפחו ויסלפו את העובדות שנית. לכן קשה לי להעריך כעת את השפעתה של הסידרה עלינו ועל מישפחותינו. זה תלוי בתוכנה ובמגמתה. בזמנו שקלתי לבקש הקרנה מוקדמת של הסידרה. אחר־כך ירדתי מזה, ואני מקווה שלא אתחרט על־כך.

חנה קופמן:

„אילו דחפו אותי — אולי היה לי ילד נוסף!"

בין גלי הצחוק בכנסת, ביום הרביעי, כשהגיש חבר־הכנסת מאיר כהן־אבידוב את הצעתו הסטגונית בדבר האמצעים להגברת הילודה בקרב אזרחי־ישראל היהו־דיים, בלטה חנה קופמן, אשתו של יושב־ראש הקואליציה, חיים קופמן. התגובות המשועשעות על ההצעה לא הרתיעו אותה מלחשוב ולאמר בקול רם, שזוהי הצעה לגמרי לא רעה.

זוהי הצעה נחמדה מאוד. הצעה יפה מאוד. איני מבינה את כל הרעש והצחוק שעשו סביבה.

● גם את נשמעת לי משועשעת!

אני נשמעת כך, אולי, מפני שזהו נושא קצת עדין, קצת מביך, אבל איני משועשעת כלל וכלל.

● לערבב שיקולים לאומיים בשיקולי הפרט לתיכנון־מישפחה — האין זה נראה לך מוזר?

אבל בסך־הכל, בבניית מישפחה משחקים כמה שיקולים. לולא היו שיקולים אחדים בעניין, אולי לא היו לנו ילדים. זוג קרייריסטי, למשל, אולי היה מעריף שלא להביא ילדים לעולם, לולא היה מביא בחשבון שיקולים ולחצים נוספים.

● ודיון במליאת־הכנסת או בוועדותיה יכול לשנות החלטות אישיות שכאלה?

איני יודעת. נראה לי ששיכנוע ועידוד יכולים להשפיע. לי, למשל, יש שלושה ילדים. אני לא עומדת בקריטריונים של כהן־אבידוב למשפחה ברוכת־ילדים, אבל בהחלט יכול להיות שאילו היה מישהו דוחף אותי ומטרטר לי קצת בראש — אז היה לנו ילד נוסף. מי יודע. אילו זה היה מישהו קרוב אליי — יש להניח שזה היה משפיע.

זה נחמד כשיש ילדים. הנה, כעת, בת אחת שלי שוהה בארצות־הברית, אז עדיין נותרו לי שני ילדים בקירבת מקום.

● ודיון פרלמנטרי אינו נראה לך כהתערבות מלמעלה בחיי־הפרט?

לא, למה? ודויד בן־גוריון לא הכריז שיתן פרס למישפחה שיהיו בה עשרה ילדים? מה ההבדל? זה נחמד כשיש שניים, שלושה, ארבעה ילדים. נכון שער גיל מסויים, רק אנחנו ההורים, מעניקים להם, אך אחר־כך זה משתנה — הם מעניקים לנו הרבה. הרבה מאוד!

אייב רוזנפלד:

„כינוס הגרפיקאים הבא יתקיים בארץ בזכותי!"

בשבוע שעבר נערך קוקטייל חגיגי לציון מלאת 50 שנים לאגודת־הגרפיקאים בישראל. הקוקטייל היה בסימן הישגה האחרון של האגודה – קיום האיקוגרדה (הכינוס הבינלאומי של אגודי הגרפיקאים) הבאה בישראל. ההישג הזה, למרות אי־הפופולאריות של ישראל בזירה הפוליטית באיגודים שונים, שייך לנציג הישראלי באיקוגרדה האחרונה, שהתקיימה בניס, אייב רוזנפלד.

● קודם־כל, איך עשית זאת?

פשוט התיידדתי עם המיזרח־גרמנים, והם הבטיחו, על בסיס החברות האישית שנוצרה בינינו, להימנע בהצבעה על קיומו של הכינוס הבא בישראל. הם גם הבטיחו — וקיימו! — לדאוג לכך שגם שאר הנציגים של המדינות המיזרח־אירופיות יימנעו.

האמת היא שרוב הנציגים באיקוגרדה הם מיקצועיים ופחות בוחשים בפוליטיקה. אבל בכל זאת זה היה מיבצע. בזכות המיבצע נבחרתי לכהן כיושב־ראש הוועדה המכינה של האיקוגרדה, שתתקיים בישראל ב־1989.

● מדוע בחרו דווקא בך לייצג את הגרפיקאים בישראל? בגלל סיבות מיקצועיות?

לא־דווקא. פשוט, מפני שאני דובר־אנגלית וביליתי חלק מחיי בארצות־הברית. עובדה שהצלחתי לייצג אותם בכבוד. ההישג הוא הישג, ואפילו מרק שפס הבטיח לי את מוסיאון תל־אביב, לקיום האיקוגרדה.

● ספר לי על אגודת הגרפיקאים.

זהו איגוד מיקצועי, סלקטיבי. בוגרי בצלאל מתקבלים אליו אוטומטית. האגודה מונה בארץ כ־200 חברים. הייתי שמח אילו היתה מונה יותר, אולם הוותיקים לא מעוניינים בהרחבת השורות. אגודה גדולה יותר היתה צוברת כוח רב יותר.

● מי שאינו חבר־אגודה אינו יכול לעבוד בשוק כגרפיקאי?

לא, אבל כל התחרויות הרישמיות, כמו עיצוב־בולים, כל המיכרזים וכל הפעולות הפורמאליות מתבצעות דרך האגודה. שוב, דרושה אגודה חזקה יותר, ואולי ההישג האחרון — הכינוס הבינלאומי בארץ — יתרום לביסוס מעמדה של האגודה.

שרי רובר:
„ראיסה מקסימה, חכמה, חמה וקורנת־אישיות!"

לא סוד הוא שהעיתונאי הישראלי יושב במרכזה של ערימת חדשות, והוא צריך רק להחליט מה הוא שולף מתוך הערימה. בעודו מדפיס ידיעה, נוצרות לידו עוד שתיים, המחכות בתור לדיווח. אין הרבה מקומות בעולם, כמו אצלנו, שבהם ההתרחשויות מהירות ממכונות־הדפוס.

השבוע נמצאת בארץ העיתונאית שרי רובר, כתבת מעריב **בז'נבה. שאלתי אותה אם קורה שם משהו בכלל. מלבד ועידות־פיסגה פעם בכמה שנים.**

כאילו לא קורה כלום, אבל תמיד יש משהו. יש כינוסים גדולים, ועידות חשובות, פגישות בין־גושיות, ועידות־פיסגה. ממש היום יש בז'נווה פגישת ארצות אופ"ק, ובשבוע הבא מתחילות השיחות על אפגאניסתאן. לז'נווה באים כולם, מכל העולם, ולכן מעניין להיות שם.

● **מה סיקרת בזמן האחרון?**

לפני 20 יום הייתי במצריים, כנציגת תא הכתבים לאו"ם, וראיינתי את מובארכ. אחר־כך הייתי בוועידת־הפיסגה רגן־גורבצ'וב, וסיקרתי בעיקר את העניין של הלובינג היהודי. רק שבמעריב לא פירסמו את מה שכתבתי.

● **מדוע?**

אני התנגדתי להפגנות־היהודים, ואולי זה לא התאים לקו של מעריב.

● **מה עוד עשית?**

פגשתי, ביחד עם כתבים אחרים, את ראיסה גורבצ'וב.

● **האם היא באמת גנבה את ההצגה מננסי רגן?**

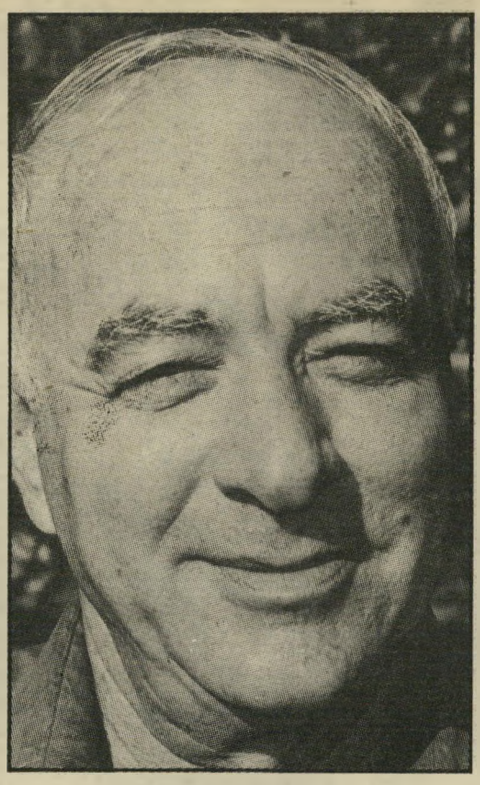
בוודאי. ראיסה מקסימה, קורנת אישיות, חכמה מאוד, חמה ומלאת־חן. ננסי רגן, לעומתה, היא קולב לבגדים עם פנים מתוחים.

● **מה זה, בעצם, „גנבה את ההצגה"? איך יודעים את זה?**

ביום מסוים היתה אופציה לכתבים להילוות אל ראיסה או אל ננסי בסיוריהן. כולם נרשמו לראיסה, ואצל ננסי נוצרה בעיה איך למלא את האוטובוס. היה מעניין מאוד.

● **כמה זמן את נשארת באריץ?**

אני נוסעת כבר היום. יש עבודה. אני יודעת שכאן, בישראל, קשה להאמין שקורים דברים גם בחוץ־לארץ.

משה עמיר:
„מדוע תייר מעדיף את קפריסין על מדגסקר?"

השבוע מתקיים בארץ שבוע המלונאות. איש יחסי־הציבור טילפן אליי והסביר לי שהמטרה היא להעלות את המודעות של בתי־המלון בארץ. מילים כמו „מודעות" תמיד מצליחות לעצבן אותי, ולכן התקשרתי אל מנכ"ל התאחדות בתי־המלון בישראל, משה עמיר, ואמרתי לו שהוא יכול להפסיק את השבוע, כי במודעות של האנשים יש כבר בתי־מלון, ואם יהיה להם חופש וכסף הם גם ישתמשו בהם.

● **אז מה אתם רוצים?**

קודם כל אנחנו רוצים לחגוג. בחצי השנה הראשונה, החל בינואר ועד יוני, עלו ההכנסות שלנו ב־18% לעומת השנה שעברה. יש להניח שעד סוף השנה יהיו ההכנסות יותר ממיליארד דולר. אז אנחנו חוגגים.

● **אני מאוד שמחה שאתם חוגגים, אבל הרי אתם רוצים להשיג משהו מהשבוע הזה.**

כן. אנחנו רוצים שהממשלה תבין שצריך להעלות אותנו בכמה דרגות ברשימת סדר העדיפויות הלאומי. כמו שפעם היתה ההתיישבות, אחר־כך התעשיה, הגיע הזמן שגם אותנו יקחו ברצינות, כי רק באמצעותנו אפשר לשנות באופן מהיר את מאזן־התשלומים בארץ.

● **הבה נדבר רגע על הדיעה הרווחת, שהתייר מקבל באן שרות איום, ולעומת זאת הוא משלם מחירי־טירוף.**

היו שנים כאלה. הדברים השתנו מאוד בשנתיים האחרונות. אנשים טובים מאוד הגיעו למיקצוע והמחירים ירדו.

● **מה זה „ירדו"? בכמה כסף יכול תייר צעיר, ולא עשיר, להתארח בבית־מלון ישראלי סביר?**

תמורת 8־12 דולר האיש יקבל לינה וארוחת־בוקר נהדרת במלון של שלושה כוכבים, וזה הרבה פחות מספר־שירים קטן שקניתי אתמול לעצמי.

● **אז למה, בכל זאת, יש ארצות מלאות תיירים ויש ארצות כמו שלנו, שלא כל־כך מלאות?**

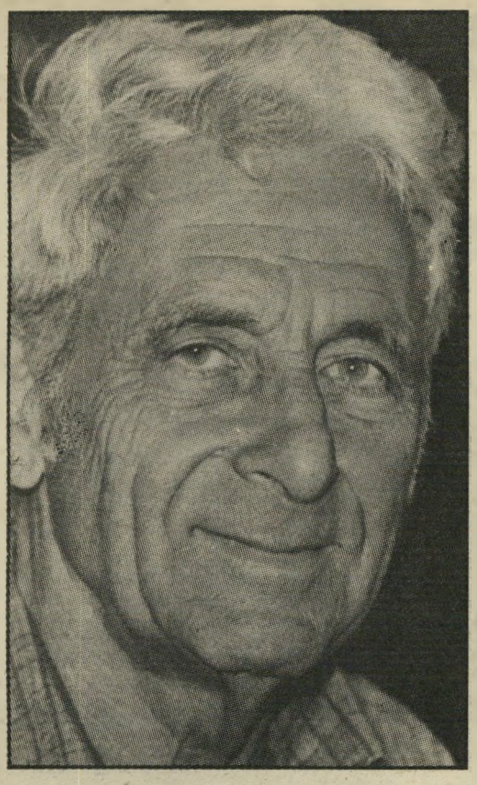
זו תעלומה. עדיין לא יודעים מה גורם לבן־אדם לצאת מביתו ולמה, כשהוא יוצא, הוא מעדיף את קפריסין על מדגסקר או להיפך. צריך לחקור את זה פעם ברצינות.

● **כמה בתי־מלון יש היום באריץ.**

300 בתי־מלון בכל הארץ.

● **וזה לא מספיק?**

היום בבוקר לא צריך יותר. אבל לבנות בית־מלון זה עניין של חמש שנים, ולכן כבר צריך להתחיל לעבוד.

קלאוס רוסרט:
„החיקוי של טוביה הרג את העסק!"

עברו כבר כמעט חודשיים מאז עם אחד עם שיר אחד **ו־68 זמריו. תקליט השיר הופץ בחנויות, וההכנסות הן קודש לשיבעה אירגוני־ילדים בארץ.**

נכנסתי לחנות־התקליטים הכי ותיקה בתל־אביב (45 שנה!), סקאלה. **ברחוב בן־יהודה, ושאלתי את מר קלאוס רוסרט כמה תקליטים של** עם אחד עם שיר אחד **הוא מכר.**

אני חושב שבערך עשרה תקליטים.

● **זה הכל?**

כן. גם מי שקנו, התייחסו אל זה כאל תרומה, ולא כאל תקליט. הרי זה תקליט של שיר אחד, והוא עולה 5500 שקל.

● **חשבת שתמכור יותר?**

בהתחלה חשבתי שאמכור הרבה. אבל היום אני חושב שהחיקוי המצויין של טוביה צפיר הרג את העסק. אני חושב שמישהו היה צריך לחשוב על זה קודם. אם כבר נכנסים [illegible]ית שלי בקשר לעניין הזה, שואלים אם יש כבר תקליט של עכ[illegible] עם שר אחד של טביה צפיר. אילו היו לי תקליטים כאלה, מוכר הרבה מאוד.

רויאלה שמי

ה-Must של "קסטרו מודל"

החורף העונה את מוכרחה... אנחנו במבצע לכבוד החנוכה 15% הנחה

בלייזר משבצות שחור לבן כתפיים מרופדות המחיר במבצע רק 84,600 ש"

גם במידות גדולות. מכנס אופנתי עם ניטים ויהלומים מותאם לכל הגוף. חגורה אלסטית. המחיר במבצע רק 46,600 ש"

מערכת משולבת ז'קט עם כנפיים ומכנס תואם דמוי עור איטלקי המחיר במבצע רק 131,700 ש"

חולצה אופנתית משולבת סריג צבעוני וצמר שחור לבן במראה השכבות המחיר במבצע רק 64,500 ש"

האופנה המתאימה לאשה המצליחה

Castro model
קסטרו מודל

קסטרו מודל רח' דיזנגוף 190 ת"א. קסטרו מודל (החנות החדשה) רח' אלנבי 86 ת"א.

תרום ברוחב לב במבצע

תרום לפקודת הנקן

הטלויזיה הישראלית
ג' חנוכה
כ"ז בכסלו תשמ"ו
10 בדצמבר 1985

תרומתך תסייע בהקמת קרן למצבי חירום, וברכישת אמצעי מיגון, מכשירי מצוקה, אמצעי חימום לתקופת החורף, מיכשור רפואי, ציוד ביתי בסיסי, ארוחות חמות ועוד.

תרומות לפקודת הזקן מתקבלות **כבר עכשיו** באחד מסניפי הבנקים הבאים:

בנק לאומי -	912-330/84000/87
בנק הפועלים -	690-05-200201
בנק דיסקונט -	50601 - 933333
בנק המזרחי המאוחד -	61-116-669326
בנק הבינלאומי הראשון-	012-105 - 550000

מה קורה לבארמנית מתחת לבר.

קבקבי נוחות של מגון, קלים, אורטופדים ואופנתיים. צריך יותר מזה?

Magon

מגון - לנשים שעומדות על שלהן

שיווק. לבנדה 42, ת"א. 03-374961

חמרורים

התענוג השביעי

נולד ♦ **לאורי זוהר**, 50, בדרן חוזר בתשובה ולאשתו, **אליה**, 44, ילדם השביעי, **דויד**, שאיפשר לזוהר (שהוא עתה אב לשישה בנים ולבת אחת) להעיר בעת טקס ברית־המילה: „עם אליה זה תענוג לדרת!"

● ● ●

צנצנות של תיקווה

נחשף ♦ מוצאה של **אסתי לאודר**, מלכת התמרוקים האמריקאית בת ה־77, לפי אוטוביוגראפיה שפורסמה בשבוע שעבר היא נולדה כג'וזפין אסתר מנצר בבורפסט ההונגרית, לאם שהיתה כרוכה אחר טיפוח יופיה (מ־רכישת־קבע של צינצנת קרם־הידרים הגדולה ביותר בבית־המירקחת השכונתי עד הקפדה על לבישת כפפות, נשיאת שימשיה והברשה בלתי־פוסקת של השיער) ולאב שהיה, כאשר המישפחה היגרה לארצות־הברית, בזה אחר זה, מנהל מחסן מיספוא, מנהל בית־קברות ומנהל חנות כלי־בית, את הצלחתה מייחסת לאודר לעובדה שהיא משווקת „צינצנות של תיקווה".

● ● ●

השר הצעיר ביותר

נחוג ♦ יום־הולדתו ה־40 של **משה קצב**, שר העבודה והרווחה וצעיר שרי ממשלת

שר קצב
כלכלה. עיתונות. ראשות מועצה

לפני שלושה חודשים מבקר מישטרת ישראל בדרגת ניצב. איתן, אחיו של ח"כ התחיה רפאל איתן, היה הבכור בחמשת ילדי איתן (שלושה בנים ושתי בנות) מתל־עדשים, פעיל־ביטחון עוד מימי חומה ומיגדל של שנות ה־30, עת העלה ישובים על הקרקע בן לילה אחד, מראשוני הפלמ"ח וממייסדי מישמר־הגבול, שאל שורותיו הירבה לגייס דרוזים.

● ● ●

מדליק המשואה

נפטר ♦ בגיל 82, **אברהם קליר**, מראשוני התעשיינים בארץ (מיפעל הטכסטיל ארגמן). קליר, יליד רומניה ומהנדס כימאי בהשכלתו, היה בעבר נשיא התאחדות ה־תעשיינים, וכוזקן התעשיינים היה אחד ממדליקי המשואות ביום־העצמאות האחרון. לזכר בנו צבי, שנפל בקרבות על אשדוד במילחמת־העצמאות, הוא הקים את בית צבי ברמת־גן, שהיה לימים בית־הספר הידוע למישחק.

ניצב איתן (וואחיו, רפאל)
פלמ"ח. מישמר־הגבול. מישטרה

● ● ●

תיאטרון, יריד ובניין

נפטר ♦ בתל־אביב, בגיל 88, **אריה אלי־חנני**, מראשוני האדריכלים בארץ. אל־חנני, יליד רוסיה, היה מעצב תפאורות להבימה ולאהל (תיאטרון־הפועלים המנוח) לפני שהיה לאדריכל־הקבע של יריד המיזרח. שנודע גם בעיצוב תערוכות־יוקרה (כיבוש השממה. העשור למדינה) והוא גם האיש שתיכנן את בנייני יד ושם בירושלים ואת בית אליהו (של חברת הביטוח) בתל־אביב.

● ● ●

אחיו של ראש־העיריה

נפטר ♦ באי הספרדי מאיורקה, בגיל 90, **רוברט גרייבס**, סופר ומשורר אנגלי, שנודע ברומנים ההיסטוריים שלו (אני, קלאודיוס). גרייבס, קצין קרבי במילחמת־העולם הראשונה, שימש לפני 60 שנה מרצה לספרות אנגלית באוניברסיטת קאהיר, ואחיו הצעיר, ריצ'ארד, היה ראש העיריה (הממונה) האחרון של ירושלים בימי המנדט הבריטי.

האחדות הלאומית. קצב, יליד איראן ואב לשלושה, סיים לימודי כלכלה באוניברסיטה העברית ועבד תקופה קצרה כעיתונאי, לפני שהחל את דרכו הפוליטית כראש המועצה המקומית קריית מלאכי, עיר מגוריו עד היום, וכסגן שר הבינוי והשיכון בממשלת בגין.

● ● ●

איש החידון מראשון

נחוג ♦ יום־הולדתו ה־60 של **שמואל רוזן**, איש קול־ישראל זה 40 שנה (כשעוד היה קול־ירושלים. בימי המנדט הבריטי), שנודע במיוחד בחידוניו (קפד ראשון). רוזן, שהוא יליד ירושלים, הוא בנו של רופא יוצא גרמניה, שעסק במקצועו משך עשרות שנים בראשון־לציון, ואחיינו של שר־המישפטים הראשון של מדינת ישראל, פנחס רוזן והוא נודע גם כמחבר שירים (ראו רחל. ראיו).

● ● ●

המבקר של המימסד

נחוג ♦ יום־הולדתו ה־80 של **שמעון פינקל**, שחקן התיאטרון יליד רוסיה, שעלה לראשונה על קרשי הבימה בגיל 22, התבלט בתפקידים שקספיריים (המלט, אותלו, המלך ליר), היה מנהל אמנותי של תיאטרונו והמבקר החריף של המימסד התיאטרוני בספריו (במה וקלעים; תיאטרון. תיאטרון). פינקל הוא בנו של סוחר שהחל את דרכו בחוג חובבי תיאטרון, בגיל 12, בבית־הספר התיכון.

● ● ●

מן החומה אל הדרוזים

נפטר ♦ בגיל 74, **שמואל איתן**, עד

שידור

צל"ש
לצחוק עד דמעות

● **לשלמה ניצן** שהצליח בליל־השבת להצ־חיק את קהל־הצופים עד דמעות בפינתו בתוכנית סיבה למסיבה. התוכנית עצמה היתה אוסף לא־ברור של קטעים מהצגות־ילדים המיועדות לחנו־כה. ניצן קלע בול ככל בריחה שסיפר, והגדיל לעשות כאשר ריאיין את כיסאו של יוסף בורג. מצחיקה מכל היתה הודעה־כביכול של דובר־צה"ל שקרא לגיוס מילה־ים לפי סיסמות כגון „מניאק מטורף", „בלון נפוח" ופנינים דומות של גדולי־האומה.

הדרן מכובד

● לתוכנית הדרן (שבת, 12, גל"ע), שבה שוחח הזמר והמלחין **שלמה ארצי** עם חברתו ללהקת חיל־הים לשעבר, **ריבקה זוהר**. בשיחה, שבה העלו השניים זיכרונות משותפים, נפתחו גם זוהר וגם ארצי, וסיפרו אחד לשני על הפחדים שיש להם כאמנים. זוהר, בניגוד להופעתה בטל־וויזיה, היתה הרבה יותר פתוחה ומשוחררת, ודבריה הדרמאתיים קיבלו מישנה־תוקף על רקע שיריה המפורסמים מן העבר.

מאחורי המיקרופון
מוסיקת פופ ברוסיה

מוסיקת־פופ רוסית מודרנית תושמע לצד מוסיקה רוסית עממית ביום השישי הקרוב בשעה 4 אחרי־הצהריים ברשת א' של קול־ישראל. המוסיקה תשודר במיסגרת ראיון שערכה **ענת פלג** עם **ליאון זהבי**, שליח של ביטאון רק"ח במוסקווה, שהוא גם אחיו הצעיר של ויקטור שם־טוב, לשעבר מזכ"ל מפ"ם, לשעבר שר־הבריאות.

זהבי הגיע לארץ לכבוד הוועידה ה־20 של המיפלגה הקומוניסטית הישראלית. הקשר בינו

בדרן ניצן
ראיון עם כיסא

לבין פלג נוצר כבר לפני שנה, כשהיא ערכה סידרת־תוכניות על יחסי ישראל־ברית־המועצות. במיסגרת הסידרה ראיינה פלג כמה מעסקני רק"ח, והגיעה דרכם אל זהבי, שישב במוסקווה. היא שוחחה איתו בטלפון, וביקשה שינסה לראיין לסידרת־התוכניות אישיות סובייטית, שתדבר על אפשרות של חידוש היחסים בין ישראל וברית־המועצות.

זהבי ניסה, אך שום אישיות סובייטית לא היתה מוכנה להתראיין לרדיו הרישמי של ישראל. דבר שהביך בזמנו מאוד את ראשי רק"ח. אז סיפר זהבי לענת כי הוא עומד לבוא לארץ לוועידה. ענת ביקשה ממנו שיביא איתו כמה קיטעי־מוסיקה, ואם אפשר גם ראיונות משם.

זהבי מספר בראיון בן שעה על המאבק בעולם המוסיקלי הרוסי בין הגל המערבי המודרני לבין השירה העממית הרוסית.

הוא מדבר על דרכו לקומוניזם, על חייו במוס־קווה 85', על לבטים שבדרך ועל הדרך שבה הוא רואה את המציאות כאן.

לצורך הראיון איתו הביא זהבי גם שתי שיחות מוקלטות, שערך במוסקווה. האחת עם קריין רוסי, המדבר בשעה העברית של רדיו מוסקווה. הוא צעיר, ד"ר לבלשנות, דובר עברית צחה, שעשה את הדוקטורט על הדראמה הישראלית המודרנית.

הראיון עם זהבי משודר במיסגרת התוכנית עם אנשים.

מאחורי המירקע
פגישות חשאיות

מאז שובו של **אורי פורת**, מנכ"ל הרשות, נערכו כמה פגישות בינו לבין ראשי ועד־העוב־דים של הטלוויזיה, בנסיון למצוא פיתרון לבעיה הניצחית של מנהל־הטלוויזיה.

לפי הסיכום המסתמן, אמור הוועד־המנהל לאשר את מינויו של **חיים יבין** כמנהל־הטל־וויזיה לתקופה של שנה. מכיוון שהעניין נסחב כבר שנה, ופיתרון של ממש לא נראה באופק, ופוליטיקאים שונים סוחבים לכיוונים שונים, מנסים למצוא פיתרון זמני לשנה.

במקביל נערכות פגישות של ארבעת השרים — יצחק נבון, משה שחל, דויד לוי ויצחק מודעי — כשגם אלה מנסים, מצידם, למצוא פיתרון לבעיה הניצחית. הם מעוניינים בפיתרון של ממש ובעריכת מיכרז כחוק, שבו ייקבע מנהל־הטלוויזיה לקדנציה שלמה.

יש אפשרות לפשרה בין שתי הדעות, זו של השרים הדוגלים במיכרז וזו של המנכ"ל והוועד הדוגלים במינוי. לפי הפשרה ימונה יבין כמנהל

עורכת פלג
ד"ש ממוסקווה

הטלוויזיה **ויוסי צמח**, שגם הוא אחד המועמדים למישרה, ימונה כסגן מנהל־הטלוויזיה, ואולי כך יבוא הכל על מקומו בשלום, ואפשר יהיה לאייש גם את כל שאר המישרות הבכירות האחרות בטלוויזיה העומדות קפואות וממתינות למנהל חדש. ואולי, כמו כל הפיתרונות שהובאו עד עתה במהלך החודשים הארוכים. גם פיתרון זה יסתכם בכותרת בעיתון, ולא בשום תוצאה של ממש.

בתוככי הרשות
המיתקפה על החאלטורות

עם שובו של **אורי פורת**, מנכ"ל רשות־השידור, מסיור בן שבועיים בארצות־הברית, התחדשה המיתקפה על החאלטורות שעושים עובדי הרשות במקומות שונים.

לפני שנסע ביקש פורת שיכינו לו רשימה של כל בעלי־החאלטורות למיניהם, והזהיר כי הוא עומד לנקוט צעדים כדי להפסיק את התופעה שפשתה בקרב העובדים.

עם שובו התכנסה ועדת־האתיקה של הרשות, בראשותו של **משה עמירב**, ורנה שוב בנושא. הוועדה החליטה כי יש ניגוד אינטרסים ברור אצל עובדים האמורים לסקר באופן אובייקטיבי מקומות שמהם הם מקבלים סכומים שמנים עבור עבודות צדדיות, שהם מבצעים.

בדיון סוכם להקים ועדה, שבה יהיו חברים משה עמירב ו**נקדימון** („נקדי") **רוגל**, והם יכינו בתוך כמה שבועות מיסמך של תקנות חדשות לגבי אישור חאלטורות לעובדי רשות־השידור. המיסמך אמור להיכנס לתוקפו כבר בתחילת חודש פברואר 1986.

ענת פרגוסטי

איפה הגיבורים כולם?

ברוך שלא עשני מבקר־קולנוע. כך אני פטור מלכתוב על המירקם הקולנועי של סרט, על איכות הצילום, על טיב העלילה, על עומק המישחק. אני יכול סתם לכתוב אם נהניתי מסרט או השתעממתי, אם אהבתיו או שנאתיו.

ראיתי השבוע את הסרט הכל ולא כלום. ואהבתי כל רגע שבו.

סטריס

אחרי שעתיים של צפיה בו הצטערתי שהוא נגמר, והמשכתי לחשוב עליו באותו יום ולמחרתו.

זהו סרט על אשה אנגליה. במילחמת־העולם הוצנחה על אדמת צרפת, ושימשה שם כבלדרית של המחתרת. באחד הלילות מופיע אצלה צנחן אנגלי אחר, הם עוברים יחד חוויה של התקלות בנאצים, מתעלסים בצורה חטופה ונרגשת, בבוקר נעלם הבחור, בדרכו אל הסכנה הבאה.

זוהי ההתחלה. אחר־כך מחפשת האשה (מריל סטריפ), כל חייה חוויה דומה. אין היא משלימה עם חיי היומיום התפלים, חסרי התכלית והטעם. הכל נראה לה כבגידה באידיאלים שלמענם סיכנו היא וחבריה את חייהם הצעירים. היא מחפשת אהבה שתשווה בעומק ריגשותיה לאותם רגעים של התעלסות, בצל המוות, תחת אפם של הנאצים. היא מגלה שהכל בגדו, שגיבורי האתמול נכנעו ומסתפקים בחיי־השיגרה העלובים עם אשה וילדים בפרבר.

יום לפני שראיתי את הסרט הופעתי בסימפוסיון עם ישעיהו ליבוביץ. הוא דיבר על הגבורה האמיתית, להבדיל מן הגבורה שבקרב, ואמר: „כולם יכולים להיות גיבורים במילחמה — צדיקים ורשעים, טובים ורעים. אבל גיבורי־המילחמה פושטים את המדים והופכים לאפעם לסמרטוטים." לפי ליבוביץ, הגיבור האמיתי הוא כפי שהגדיר אותו הרמ"א (ר' משה איסרליש): „מי שלא מתיירא מפני המלעיגים עליו." כלומר: מי שאינו חושש להשמיע דיעה הנוגדת את דעת הרוב.

כל מי שהתנסה בחוויה קרבית שאל את עצמו, לא פעם: „איך זה קרה שגיבורי־המילחמה הפכו לאזרחים כל־כך נכנעים ועלובים?"

זוהי השאלה של הסרט. אין בו תשובה. אבל יש בו צילומים נהדרים של ירדן, ודיון על מילחמת־סיני של 1956, ומישחק נפלא של ג'ון גילגוד, ובעיקר: מריל סטריפ.

חדשות מעמק הבכא

באתי לרומא כדי להשתתף בכינוס שהיה מוקדש לזכויות העמים ולשיחרורם. המזמין היה גוף איטלקי, שבו משתתפות כל המיפלגות העיקריות. המוזמנים היו חברים של תנועות־שלום, תנועות־שיחרור ולוחמי־צדק מכל העולם.

היו שם שחורים מדרום־אפריקה, קתולים מצפון־אירלנד, כומר צעיר מהפיליפינים, כורדים מעיראק, אנשי סולידריות מפולין, מורדים נגד מישטרי־העריצות באמריקה הלאטינית, ועוד ועוד. מדיבריהם אפשר היה להרכיב קאטאלוג של יסורי העולם.

יש שתי ישראל. יש ישראל היוצאת מגידרה (תרתי משמע) כדי להזדהות עם כל הרשע שבעולם, ישראל המחבקת את הגיזענים של דרום־אפריקה, שעל־פי דיווחים זרים, מאמנת צבאות פרטיים של בעלי־חוות נצליניים בפיליפינים, ועוד ועוד ועוד.

ויש ישראל אחרת, זו שבה חונכתי, ששרה פעם את שירי הרפובליקה הספרדית ושהעריצה את המיצעד הארוך של מאו, זו שכל שוחרי הקידמה והחופש בעולם תמכו בה עם הקמתה. ניסיתי לייצג ישראל זו. המארחים הזמינו גם את עורכת־הדין לאה צמל, שפעולתה למען העצירים בגדה המערבית מושכת תשומת־לב עולמית.

הנאום המרגש ביותר ששמעתי בכינוס היה מפי אשה ארגנטינית. שריברה בסיגנון יבש על הקללה של ארצה: בעיית הנעדרים. בימי הדיקטטורה הצבאית נעלמו רבבות בני־אדם, כאילו בלעה אותם האדמה. מישפחותיהם נקרעות מזה שנים בין יאוש ותיקווה. אין הם יודעים אם יקריהם — נערי בית־ספר, סטודנטים, צעירות שהגיעו זה עתה לפירקן, פעילי אגודות מיקצועיות, עיתונאים, אינטלקטואלים — חיים או מתים. האם נרצחו בעינויים? האם הם חיים ונמקים במחנות סודיים, במישטר של וועדה? האם נקברו או נזרקו לכרישים?

בארגנטינה התחלף המישטר, וקיימת בה עתה דמוקרטיה חלקית. אך הנעדרים לא התגלו, ולמישפחות לא נמסר דבר. והתופעה עצמה התפשטה מזמן מארגנטינה לארצות רבות אחרות ברחבי היבשת. מדי יום ומדי לילה נעלמים אנשים נוספים.

ראיתי מישפחות שכולות אצלנו. הן, לפחות, יודעות מה קרה ליקיריהן. הן יכולות לעלות לקיברותיהם. ואילו רבבות מישפחות אלה חיות באי־וודאות קורעת־לב.

הנאומים היו חשובים, אך השיחות המעניינות ביותר היו בין הישיבות. בארוחות ארוכות של פאסטה ויין. שם ניתן להחליף דיעות, לקבל ולמסור מידע, להתווכח.

חיכבתי במיוחד את הנציג של הקונגרס הלאומי האפריקאי, המנהל כיום את מאבק־השיחרור של השחורים. הנציג הוא גבר נחמד, מלא הומור, שריבר אנגלית מצויינת. הוא ביקש אותי למסור ד"ש לשכניי־לשעבר, האדריכל ארתור גולדרייך, שנמלט בשעתו מדרום־אפריקה, שם היה חברי־המחתרת. ובכן, ארתור: האיש השחור, שנהג בג'יפ שהעביר אותך בלילה את גבול בוטסואנה, דורש בשלומך.

קיבלתי גם ד"ש מדניס גולדברג: הוא חזר לפעילות מלאה בקונגרס, אחרי שחבריו שוכנעו לגמרי שהשתחרר מן הכלא בתום־לב, ושנפל קורבן לתרגיל־דמייה.

מה יקרה הלאה? הנציג השחור ייחל לפיתרון־שלום, שיביא להקמת מישטר דמוקרטי. אבל הוא לא האמין שזה יקרה. הוא היה פסימי, וציפה למרחץ־הדמים הנורא, הנראה עתה כבלתי־נמנע.

שני הבחורים משיר־פיין, הזרוע המדינית של הצבא האירי הרפובליקאי, היו אנשים שונים לגמרי. הם מוכנים למילחמה אלימה שתימשך עשרות שנים. על ההסכם שהושג זה עתה בין מארגרט תאצ'ר וממשלת־אירלנד דיברו בבוז, כמו שהפלסטינים מדברים על קמפ־דייוויד.

יש דמיון מסויים בין צפון־אירלנד והגדה המערבית. המתנחלים שלנו יוצרים עתה באופן מלאכותי את הבעיה שאותה יצרו המתנחלים הפרוטסטנטיים באירלנד הצפונית לפני מאות בשנים.

שני האירים התלהבו מאוד כששמעו שהייתי בנעוריי חבר המחתרת, שלחמה בכיבוש הבריטי באירץ, ושנאמר לנו אז ללמוד את תולדות מילחמת־השיחרור האירית. אחרי כמה כוסות יין (הם היו מעדיפים בירה, אך האיטלקים שותים יין) ניסינו לשיר שירים איריים, אך היה נדמה לי שאני בקיא בהם יותר מהם.

מקובל לחשוב על מילחמת צפון־אירלנד כעל מילחמת־דתות, ברוח ימי־הבינים. אולם אנשי שיר־פיין רוצים בקהיליה סו־ציאליסטית. הם בעד חופש־הגירושין וחופש־ההפלות, והכנסיה הקתולית האירית מתייחסת אליהם בשלילה גמורה.

אורי אבנרי

יקום אישי

הכומר הצעיר מהפיליפינים התעניין במיוחד בתופעת האנטישמיות. בארצו יש סינים רבים, המצליחים מאוד בעסקים והמעוררים את שינאת ההמונים. האם זה דומה למצב היהודים באירופה? אמרתי שאין לאנטישמיות הסבר רציונלי ופשוט. היא פרחה בארצות שבהן הצליחו היהודים ושיגשגו, אך גם בארצות שבהן היו היהודים עניים מרודים. תיאורי הברית החדשה על צליבת ישוע בוודאי תרמו תרומה חשובה מאוד לכך, אך גם בהם אין הסבר מספק. אני מודה שאיני מסוגל להסביר את התופעה.

לצד הכינוס נערכו כמה מסיבות־עיתונאים מטעם נציגי התנועות השונות. אולם מסיבת־העיתונאים המשותפת שערכו הישראלים והפלסטינים עוררה את תשומת־הלב הרבה ביותר. האולם היה מלא עד אפס מקום. העולם הנאור רוצה להאמין ביכולת שני העמים שלנו להתפייס ולהתפשר, והוא משתוקק לראות את פניה של ישראל האחרת. יתכן שבעוד כמה ימים תהיה מסיבת־עיתונאים כזאת שווה שלוש שנות־מאסר.

אין חפים מפשע

שבוע אחרי שהקשבתי ברומא לנאומה של האשה הארגנטינית, שסיפרה על 30 אלף הגברים והנשים, הנערים והנערות, שנעלמו בארגנטינה בימי הרודנות הצבאית, הוזמנתי בתל־אביב להקרנה מוקדמת של הסרט הסיפור האמיתי, בשעה ששמעתי את ההרצאה ברומא, בא לי לבכות. ב־115 הדקות של הסרט, לא הצלחתי לעצור את הדמעות.

יש אנשים שדמיונם אינו מספיק כדי לחוש את האמת החיה שמאחורי המילים של הרצאה או מאמר. כאשר יראו את הסרט — וחובה היא לראותו — הם יבינו.

זהו סרט ארגנטיני, שצילומו התחיל במחתרת עוד בימי הרודנות, ונמשך אחרי שהארץ עברה לפסים דמוקרטיים. סרט חסכוני, פשוט, המספר את הסיפור באמצעים מינימליים. בתום הסרט מרגיש הצופה כאילו נטחן במכונת־בשר.

1983. זוג בורגני בבואנוס־איירס. אחרי נפילת המישטר הצבאי. אשה בכת 40, תמימה, מורה להיסטוריה בבית־ספר תיכון. בעלה — איש־עסקים מצליח, מנכ"ל של חברה גדולה. לשניים ילדה קטנה ומתוקה בת 4, גבי. בהדרגה מתברר שהילדה היא מאומצת.

האם, אליסיה, אשה שעברה את שבע שנות הרודנות מבלי להרגיש בדבר, שומעת באקראי מפי חברה, שבמרתפי־העינויים לקחו את הילדים מן האמהות ומסרו אותם לאימוץ לידידי־המישטר חשוכי־הילדים, לפני שההורים נרצחו. ילדים שנולדו במאסר נעלמו כמו הוריהם, מבלי להשאיר אחריהם עקבות.

הידיעה הואת מנקרת במוחה של אליסיה, ואינה נותנת לה מנוח. לפתע היא פוקחת את עיניה, רואה ושומעת מה קרה. היא הולכת לראות את הפגנות בני־המישפחות של הנעדרים. (הבימאי לואיז פיאנצו צילם אותן במציאות). היא מטרידה את בתי־החולים ומישרדי־הרישום. מפשפשת ברשימות של אירגון־מישפחות־הנעדרים.

תוך כדי כך היא מתחילה לראות גם את בעלה האהוב כאור חדש. הוא היה משתף־פעולה של המישטר. מצליחן, המוכן להקריב את הכל למען ההצלחה. אדם המצדיק את הרציחות והחטיפות. ואולי הלשין בעצמו על החבר של ידידה?

אליסיה (השחקנית נורמה אליאנדרו, שמישחקה מהדהד בכל הסרט) מסתכלת בגבי הקטנה, מרכז חייה וחיי בעלה, ומדי יום גוברים לבטיה. האם מותר לה להחזיק בילדה אהובה זו, מבלי לדעת מה קרה לאמה האמיתית? האם הזקנה שהכירה באקראי, אשר בתה ונכדתה נעלמו בדיוק בתקופה הנדונה, היא סבתה של הילדה?

מישפחתה נהרסת, יחד עם כל עולמה. בעלה הופך לאוייב, ובסוף נשארים השניים אבודים, הרוסים, קורבנות חפים־מפשע של טרגדיה נוראה.

חפים־מפשע? הסרט הוא כתב־אישום נורא נגד האנשים שהיו ושתקו, שהעלימו־עין והסתדרו כאשר סביבם התרחשו הזוועות. „האנשים הטובים", הקונפורמיסטים שכל חברה משופעת בהם — בארגנטינה, בגרמניה, בישראל.

אין הסרט חורץ דין. אך הסיפור עצמו פוסק: אשמים!

אדם של ה„מטרו"

יתכן שאינך מכיר אותו פנים־אל־פנים, אך את יצירותיו בוודאי ראית פעמים רבות. אכן, מעטים הציירים בארץ שזכו בקהל כה רב.

אדם קלר הוא אמן הציור. הוא מצייר סיסמות על קירות, בתאי־טלפונים ובמקומות מתאימים דומים. הלאה הכיבוש. כהנא לכלא. נאצים החוצה.

אדם טוען שאני אשם בכל. העולם הזה הוא שישנה את דיעותיו ועיצב את עולמו הרוחני־הפוליטי בהיותו נער. „זה היה מסיבות שונות לגמרי," סיפר. „שמעתי כילד צעיר שזהו עיתון פורנוגראפי, והגליון שנפל לידי היה גליון אישי־השנה של 1965. זה היה פינחס ספיר. עברתי על העיתון ולא מצאתי תמונת־עירום אחת לרפואה. מרוב רוגז הצתתי גפרור ושרפתי את העיתון."

זאת היתה התחלה טובה. „בגיל 13 קראתי בהעולם הזה מודעה שמבוקשים מתנדבים לעזרה במסע־הבחירות של תנועת העולם הזה — כוח חדש, בבחירות 1969 בהסתדרות. למעשה התחלתי לקרוא את השבועון ברציניות מייד אחרי מילחמת ששת־הימים, ואחר־כך קראתי את הספר מילחמת היום השביעי של אורי אבנרי. אני זוכר שאחרי שקראתי את הספר הסתובבתי ברחובות בהרגשת סחרחורת. חשתי שכל עולמי התהפך."

מאז אני זוכר את אדם. הוא בא אל תנועת העולם הזה כנער. הוא היה שונה מכל שאר הצעירים, שבאו אל התנועה החדשה מתוך הרגשת־שלייחות, ובאמונה שאנחנו הולכים להקים ישראל אחרת, נקיה, מוסרית, שוחרת שלום וצדק.

לאנשים כאלה יש ציפיות בלתי־מוגבלות, והם יכולים להיפגע בנקל מן ההיתקלות בחיים כמו שהם. וכך סיפר אדם קלר לא מכבר: „בשנת 1971 נפרדו אבנרי ושלום כהן. הפילוג בכוח חדש פגע בי מאוד. הייתי בן 16, והיתה לי אז תקופה שחשבתי ברצינות לקפוץ ממיגדל שלום ובכיכ חולצתי מיכתב הקורא לאבנרי ולכהן להשלים ביניהם."

אדם הלך לצבא, חזר, הלך לאוניברסיטה, הקים איתנו את של"י, ואחר־כך את אלטרנטיבה והתנועה המתקדמת. אבל הוא לא היה מוגבל למיסגרת אחת. הוא היה בשלום עכשיו וביש גבול. בוועד לסולידריות עם ביר־זית ובוועד נגד מילחמת לבנון. בעשור האחרון לא היתה הפגנה אחת למען השלום, או נגד הכיבוש והדיכוי, שהוא לא השתתף בה. הוא פעל פעמים רבות על דעת עצמו. הוא ספג מכות, נעצר. אך בעיקר השאיר את רישומו בהדבקת כרזות וציור סיסמות.

בשנים האחרונות נודע שמו גם בעולם, מפני שהוא ערך את הביטאון האנגלי הקטן של המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני, הנקרא בחוגים פוליטיים ואקדמאיים ברחבי תבל.

הוא אנציקלופדיה מהלכת של ידע היסטורי. אם תראה אדם הולך ברחוב וקורא ספר, תדע שזה הוא.

קלר

קשה לתאר את ארץ־ישראל בלעדיו. קירות תל־אביב יהיו זקוקים לגדוד של מחליפים כדי למלא את מקומו. כי אדם נפרד השבוע ויצא לשליחות של שנתיים לפאריס. מקסים גילן, גם הוא איש העולם הזה לשעבר, המוציא שם ביטאון קטן הקרוי ישראל אנד פלסטיין, הזמין אותו לעבוד עימו שם.

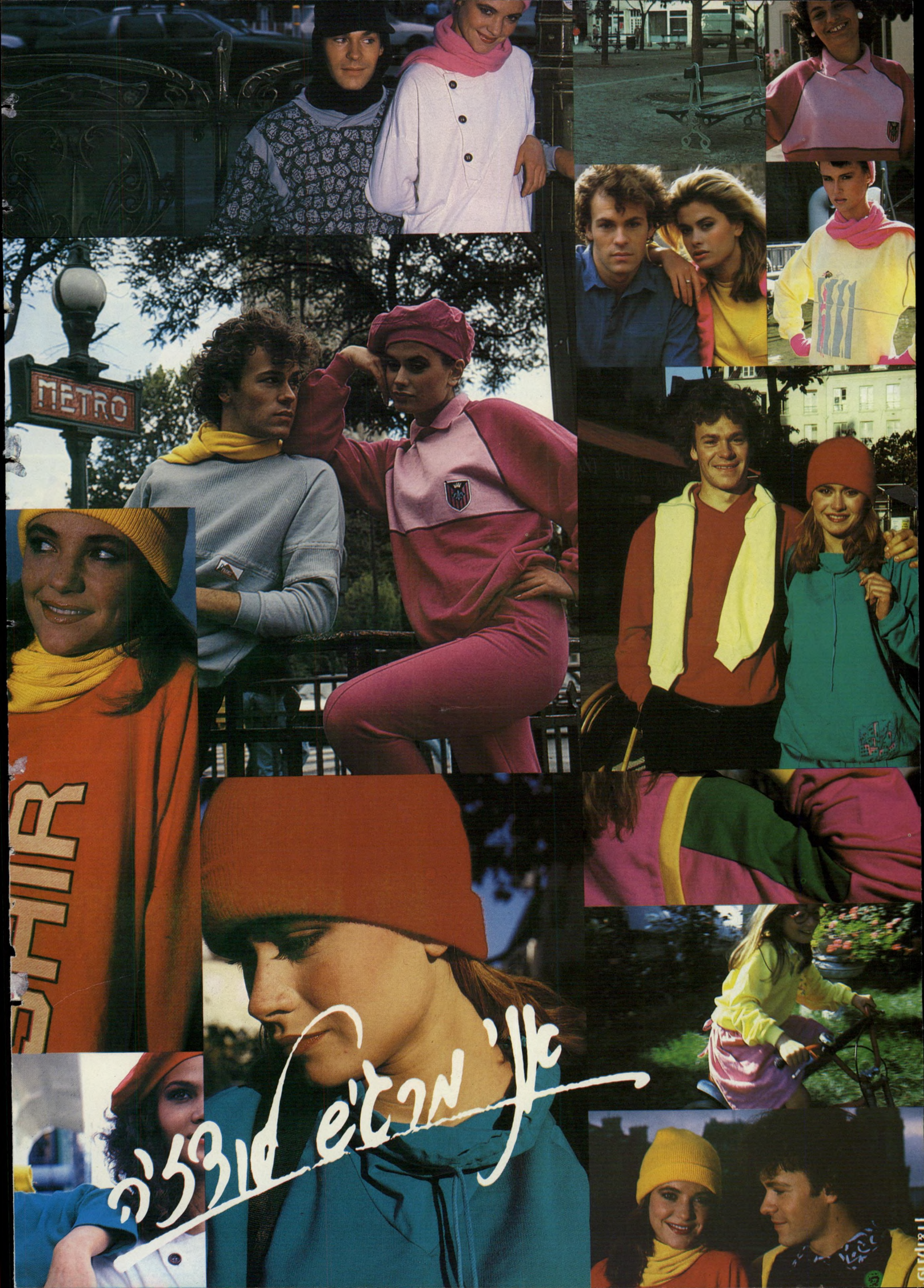
יתכן שקירות תל־אביב ינשמו לרווחה. אבל מה יהא על קירות פאריס? על האופרה? בניין האינווליידים? כנסיית מונמארטר?

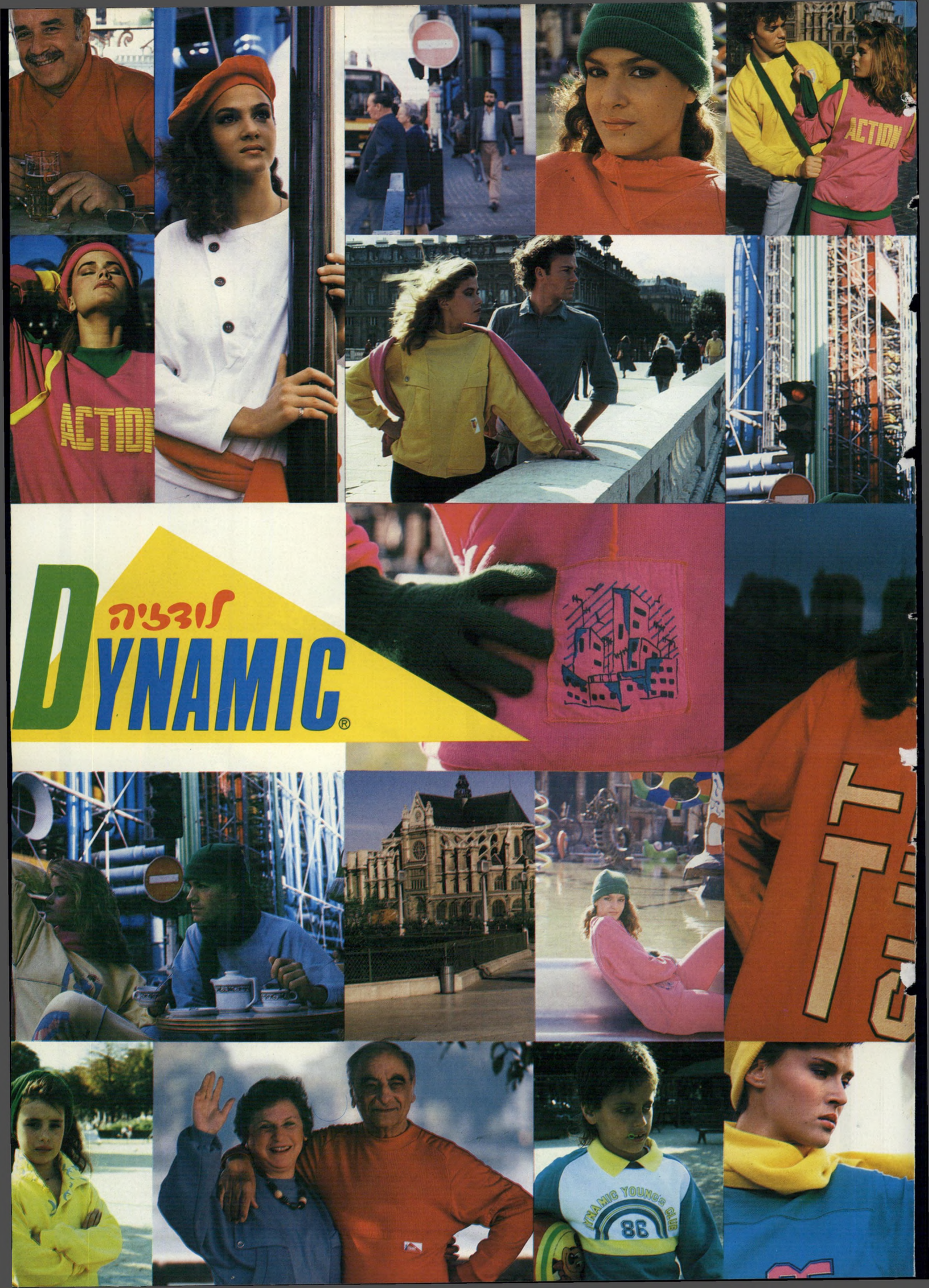
אל דאגה: אדם קלר הבטיח לי אישית שיצייר רק בתחנות המטרו, ושם זה מותר ומקובל על הכל.

בבדיקה של MONDE SELECTION, המרכז הבינלאומי לבדיקת איכויות בבריסל, זכתה BROADWAY 80 במדליית זהב לשנת 1985 על איכותה המעולה.

אזהרה - משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

METRO

לובליה
DYNAMIC®
ACTION
DYNAMIC YOUNG CLUB
38

חלום אמריקאי בבית מרס...
סיפור של הצלחה ... אנחנו ממשיכים!

פתוח במוצ״ש

כל הרהיטים ב־12 תשלומים

שווה ערך ל־150 $ לחודש.

מטבח 10 מטר רץ, עץ סנדוויץ + פורמייקה

חדר רינו תוצרת חוץ כולל ארון דלתות הזזה, מכתבה, סידרה כלי מיטה + מיטה מרופדת מתרוממת.

שווה ערך ל־82 $ לחודש.

קומפלט מיטה דגם Le-Stele תוצרת איטליה בגימור פוליטורה אגוז (אפשרי בצבע לבן) כולל 2 שידות

שווה ערך ל־99 $ לחודש.

כל 5962 הרהיטים בבית מרס במוצ״ש זו ב־12 תשלומים

לפני כחודש פתחנו במבצע מדהים של 12 תשלומים צמודי דולר על כל הרהיטים. האמנו (ואנו עדיין מאמינים) כי הדולר ישאר מוקפא. ציבור הקונים הגיב בהתלהבות ומאות לקוחות ניצלו הזדמנויות של ממש. מערכות סלוניות (עור ובדי ריפוד) החל מ־$80 לחודש! חדרי שינה מושלמים החל מ־$60 לחודש. חדרי ילדים ונוער (תוצרת חוץ!) החל מ־$69 לחודש ומטבחים מפוארים (10 מ׳ רץ) החל מ־$150 לחודש!
מבצע מוצלח אין מפסיקים ולכן לתקופה מוגבלת נוספת אנחנו ממשיכים. המבצע בתוקף גם אם אין לך כרטיס אשראי. אתה עוד בבית!

מערכות סלוניות החל מ־

שווה ערך ל־80 $ לחודש.

מערכת ישיבה BRETZ תוצרת גרמניה 1+2+3 בקטיפה ובשלל בדי ריפוד אחרים

בית מרס

תל־אביב — הרצל 158 • **חיפה** — הרצל 52 • **באר שבע** — דרך חברון 4

ירושלים — שלומציון המלכה 16 (בנין האחים ישראל) פתוח ביום ג׳ אחה״צ

התשלומים צמודים לשער הדולר בריבית שנתית של 24%. המבצע מוגבל למספר אשראי.

...ונערות בצבע שוקו

מי שלא יצא לו עד היום לנסוע לקרנבל בריו, יכול בעד פחות כסף לקפוץ למלון הילטון בתל־אביב, שהתחפש לברזיל למשך שבועיים.

תיזמורת נפלאה, שהגיעה ישר מסלבדור, בירת באהייה, מנגנת שם מוסיקה, שגורמת אפילו לתיירות האמריקאיות הזקנות להניע איברים מסויימים. והתחיכות הכמעט עירומות, בצבע שוקו, המסתובבות עכשיו במלון בצעדי־ריקוד לוהט, מצליחות להזיז כמה אברים של תיירים אמריקאים זקנים ממין זכר דווקא.

מטעמי המיטבח הברזילי מוגשים לכל דיכפין תמורת תשלום בשקלים ישראלים. מתוך כל המטעמים המוגשים בחרתי עבורכם עוגת־קוקוס פשוטה ודי טעימה באופן יחסי לעוגות.

ל־4 מנות:

חומרים: 25 גרם קוקוס טחון, 25 גרם סוכר, 8 גרם גבינת פרמזן, 75 מיליליטר חלב חם, 20 גרם חמאה מומסת, 4 חלמונים.

הוראות הכנה: שמים בסיר את הקוקוס, הסוכר, הגבינה, החלב והחמאה. מוסיפים חלמונים ומשרים למשך שעה לצינון. את הבלילה יוצקים לתבניות קטנות משומנות ואופים בתנור חם כ־30 דקות.

לא ניסיתי את זה בבית. אז אני מסירה מעצמי אחריות לתוצאות.

פינת בן־יהודה

הנה כמה מילים בענייני בשר ודגים.

פילה — **עניבה**

פאלש פילה — **עניבה מדומה**

דג פילה — דג **מגורם** (שהוצאו ממנו אידרותיו)

לוקוס — **דקר** (את זה דווקא ידעתי, ברוו) וגם

פרווה (לא בשר ולא חלב) נקרא בעברית **סתמי** או **לבל"ח** (ראשי־התיבות של לא בשר ולא חלב).

מיני־מרקט — נקרא **מרכולית**, להבדיל **ממרכול**, שהוא סופרמרקט קונבנציונאלי.

תיזכורת

לפי המסורת עתיקת־היומין, שהחלה בשנה שעברה, אני מזכירה לכם שהגיע הזמן לשלוח כרטיסי־ברכה לחג־המולד לכל חבריכם וידי־דיכם שאינם מבני עמנו.

מה כותבים על הברכה? משהו על השלג והחום שלנו ועל איחולים לבביים ותיקווה להתראות בקרוב.

אבן מקיר תזעק

הקורא יחיאל ספרא הלך בוקר אחד לבית־המישפט המחוזי בתל־אביב (לא שאלתי אותו למה. זה לא עניין שלי). בעודו מחכה למי שחיכה, התחיל האדון ספרא להסתובב בהיכל־הצדק. בין עורכת־דין חתיכה לבין פושעת יפת־מראה, נפלה עינו של ספרא על קיר (בקומה השניה), שעליו חרוט פסוק מספר־הספרים.

הביט ספרא אל הקיר ולא האמין למראה עיניו. במישפט הקצר הוא מצא שלוש שגיאות. על הקיר היה כתוב:

שופטים ושוטרים תתן בכל שעריך

מייד פתח ספרא את ספר התנ"ך (ההולך איתו לכל מקום), בספר דברים, ושם ראה שכתוב:

שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך

השוטרים והשופטים בספר התנ"ך מופיעים בלי ה"ו (וספרא אומר שיש לזה סיבה) ובבית־המישפט גם שכחו את המילה „לך".

ככה זה עם אנשים שיודעים יותר מדי. 800 עורכי־דין, פושעים, שוטרים ושופטים באים בשערי בית־המישפט כל בוקר, ואף אחד לא שם לב שהציטוט הוא בערך. עד שבא הידען הזה ומתחיל לעשות צרות.

מעניין אם יתקנו.

ענייני חנוכה וכד־השמן

יהודה המקבי הזה עולה לי הון־תועפות כל שנה. הצגות, אירועים, פסטיבלים, דמי־חנוכה, סופגניות ומה לא. אבל אין ברירה, אנחנו, כנראה, חינכנו את ילדינו שאם לא מוציאים כסף זה לא חג. אז בואו ונפתח את הארנקים ונמלא את עיני ילדינו אורה ושימחה וששון ויקר.

בילויים

הפסטיגל לשירי ילדים מופיע בכל ימי־החנוכה בהיכל־הספורט של חיפה. שלוש־ארבע הצגות מדי יום. מחיר הכרטיס לקהל הרחב — 14 אלף שקל.

בתל־אביב בהיכל התרבות, יהיה הפסטיבל הישראלי לשירי־ילדים. גם כן בכל אחד מימי החנוכה, וגם הוא כמה הצגות בכל יום. מחיר הכרטיסים נע בין 9000 ל־18 אלף שקל.

הצגת עוץ לי, גוץ לי גנבה מהפסטיבל והפסטיגל כמה וכמה מכוכבי הזמר הישראלי. הגשש החיוור, עופרה חזה, ציפי שביט, אריק לביא, שושיק שני ועוד, יופיעו בחנוכה פעמיים עד שלוש ביום בהיכל הספורט בידי־אליהו. מחיר כרטיס מ־12 אלף ועד 16 אלף שקל.

אלה הם שלושת הגדולים. אם אתם צריכים בידור נוסף, חפשו בעיתונות היומית.

דמי־חנוכה

הכי־קל זה לתת כסף, אבל אם יש לכם עקרונות של לא לתת כסף לילדים, אז הנה כמה הצעות:

לכבוד החנוכה ומהשוונג עד סוף חודש דצמבר, יימכרו סיפרי־ילדים ברשת חנויות סטימצקי בהנחה של 50־70 אחוז. זאת מלבד דוכן מיוחד, שיעמוד בכל אחת מהחנויות ועליו סיפרי־ילדים ב־500 שקל הספר.

מתנה נהדרת לכל גיל היא הגירסה האני־מציה של „שלדון" (ערוץ 2, יום שישי, 17:30). לא־יודעת־כמה של פטר והזאב. הפעם החליטו אנשי סי־בי־אס לתת לילדים את הטוב ביותר, ועל כן רתמו לעבודה את יצחק פרלמן וכמספר הסיפור, את התיזמורת הפילהרמונית הישראלית כמבצעת, ואת זובין מהטה כמנצח.

8000 שקל בשביל כל אלה, בתוספת האדונים סנטה־קלוס ופרוקופייב, נראה לי חציי־חינם.

ולאלה שילדיהם עוד לא מקשיבים לתקליטים, מפאת גילם הרך, אפשר לקנות פאזל־עץ קטן שנמצא בתוך קופסת־עץ קטנה (חשוב כדי שלא יילך לאיבוד) וכל זה ביחד 8000 שקל עברי ישן.

ולבסוף, בעניין הסופגניות אין לי מה לחדש לכם. תמשיכו לקנות אותן איפה שקניתם אותן בשנה שעברה. חג שמח.

יהודה פוליקר: אין לו כסף, אבל

יש לו כב זהב

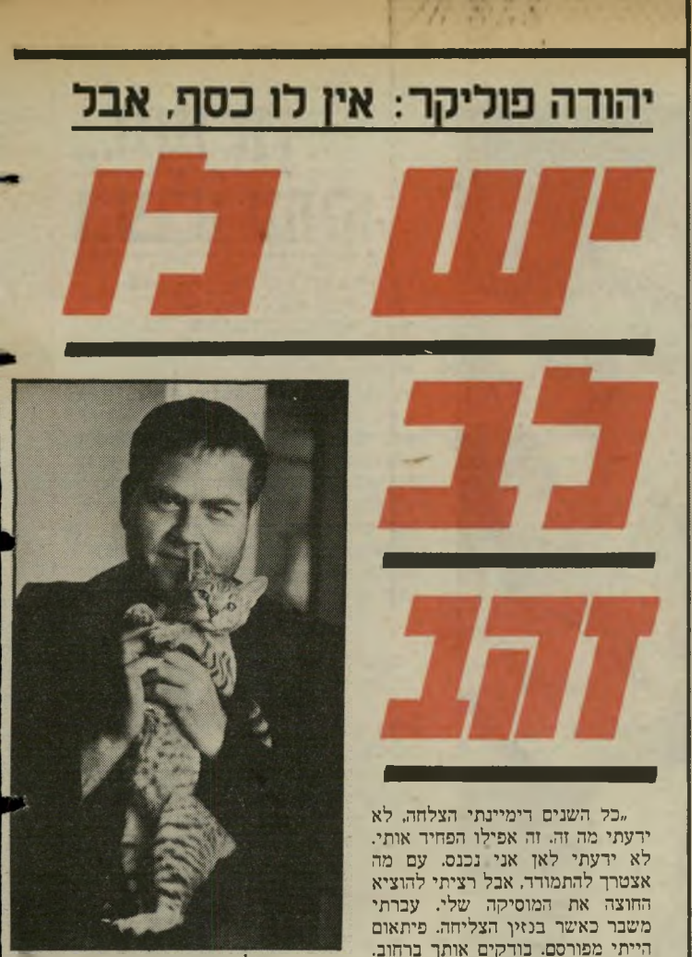
פוליקר עם פשוש
מוגלה בעיניים

פוליקר בלהקת הנמרים (1970)
"אבל כסף לא היה שם..."

כסף, הוא מבקש. לפי ההסכם, 50 אחוז מהרווחים, כאשר יהיו, הולכים למפיק, 25 אחוז לפוליקר ו־25 ליעקב גלעד, מתרגם השירים והמפיק־בפועל של התקליט והמופע.

חתונה לחתולה

פוליקר לפני ציור שלו בביתו
"הייתי הר־אדם. שקלתי 90 קילו..."

„אני ממש בעננים." אומר יהודה פוליקר. ההצלחה נחתה עליו די במפתיע. פיתאום הוא כוכב, נושא להערצת רבים, סוגר את קופת היכל התרבות. מגשים חלום של כל זמר. השנה רק שניים עשו את זה — **יהורם גאון ושלום חנוך. המפיק של עיניים שלי, משה יוסף, תיכנן פרמיירה בבית־החייל אבל הביקוש האדיר לכרטיסים הוביל אותו ישר להיכל היוקרתי.**

באו מכל הגילים ומכל העדות. אחרי כל שיר — מחיאות־כפיים סוערות. אחרי עיניים שלי הלהיט הגדול, היסטריה. לקראת הסוף קפצו מן הכיסאות ורקדו במעברים. אחרים עברו את מחסום שומרי־הראש ורקדו על הבימה.

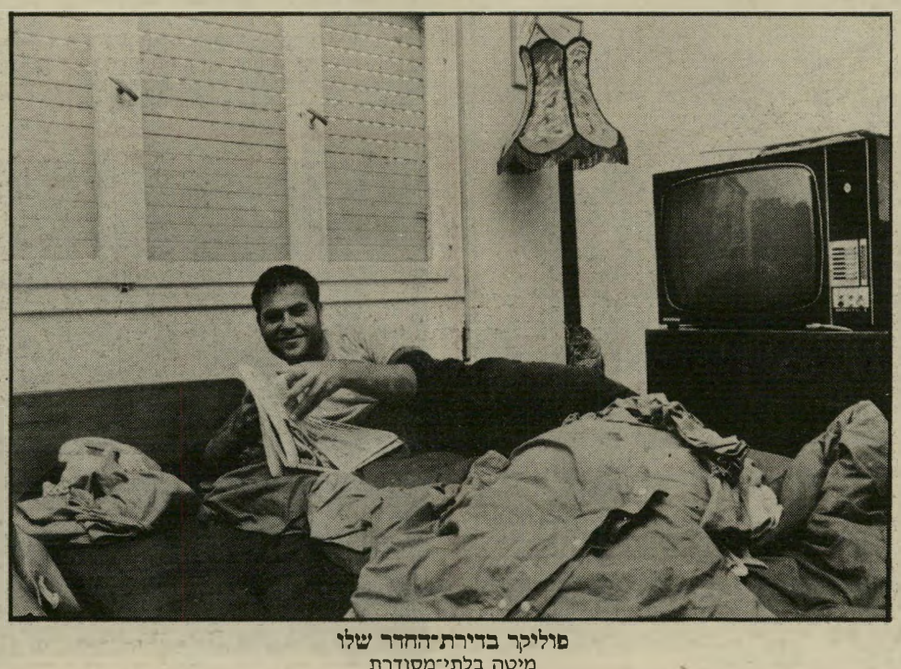
„אני גא שהופעתי בהיכל־התרבות." אומר פוליקר. „לפני כן הרגשתי נורא. היו לי המון חרדות. שבוע לפני כן נעשיתי צרוד מרוב התרגשות. שתיתי את כל הגוגל־מוגלים שבעולם ועשיתי טיפולי־אדים. אבל אחרי השיר הראשון השתחררתי מהפחד. פיתאום קיבלתי יותר עוצמה בקול. זה מה שה־היכל עושה לזמר — נותן לו כוח. בכל ההופעות עד עכשיו אני סופג את אה־בת הקהל, רואה בעיניים של האנשים שהם אוהבים אותי ואת השירים, והערב הולך להיות ערב־שיגעון.

„זה כיף לעשות משהו שאתה אוהב ומאמין בו. במשך שנים שרתי שירים יווניים, האמנתי בחומר הזה כל השנים, ופיתאום זה פורץ החוצה. אנשים מבוגרים עוצרים אותי ברחוב, אומרים — זה כל־כך יפה, שתהיה בריא. ילדים צועקים לי: פוליקר, אמא שלי מתה עליך! הלוואי וזה יגיע גם לילדים, כי זו מוסיקה שיכולה לעשות להם טוב, לגרום להם להקשיב לטכסט. יש כאן מילים מן החיים ומוסיקה מן הבטן.

„כל השנים דימיינתי הצלחה, לא ידעתי מה זה. זה אפילו הפחיד אותי. לא ידעתי לאן אני נכנס. עם מה אצטרך להתמודד, אבל רציתי להוציא החוצה את המוסיקה שלי. עברתי משבר כאשר בנזין הצליחה. פיתאום הייתי מפורסם. בודקים אותך ברחוב. כשאני רוצה לראות סרט, אני צריך להיכנס ולצאת כחושך. אני נבוך מזה. מסתכלים איך אני נראה, עם מי אני בא. אולי אני מגרד בראש או מחטט באף. באתי מחממה, מבועה סגורה, ופיתאום מזהים אותי ברחוב.

„במשך יותר משנה עברתי טיפול פסיכולוגי, שאותו הפסקתי מחוסר כסף. אני מקווה להתחיל בו שוב. הטיפול עזר לי. הייתי חייב להבין מה קורה לי, למה כל החרדות האלה, להבין מה־עבר ומההווה מה הולך לקרות בעתיד."

בעוד שבועיים הוא יהיה בן 34. כסף הוא עוד לא רואה מההצלחה הגדולה. 27 אלף העותקים שנמכרו מאריך־הנגן שלו והאולמות המפוצצים עוד לא סידרו לו את האובר־דראפט בבנק. הרווחים, בינתיים, הולכים לכיסוי ההשקעה במופע הגדול, עם התאורה המורכבת, מערכת־ההגברה המשוכללת, שיבעת הנגנים והזמרת המלווה, יהודית תמיר. הפקת ענק, הדורשת משאית ושלוש מוניות. משה יוסף שם 40 אלף דולר. אולי בעוד חודשיים־שלושה הוא יכסה את זה. עד אז פוליקר חי ממיקדמות. כשהוא צריך

פוליקר בדירת־החדר שלו
מיטה בלתי־מסודרת

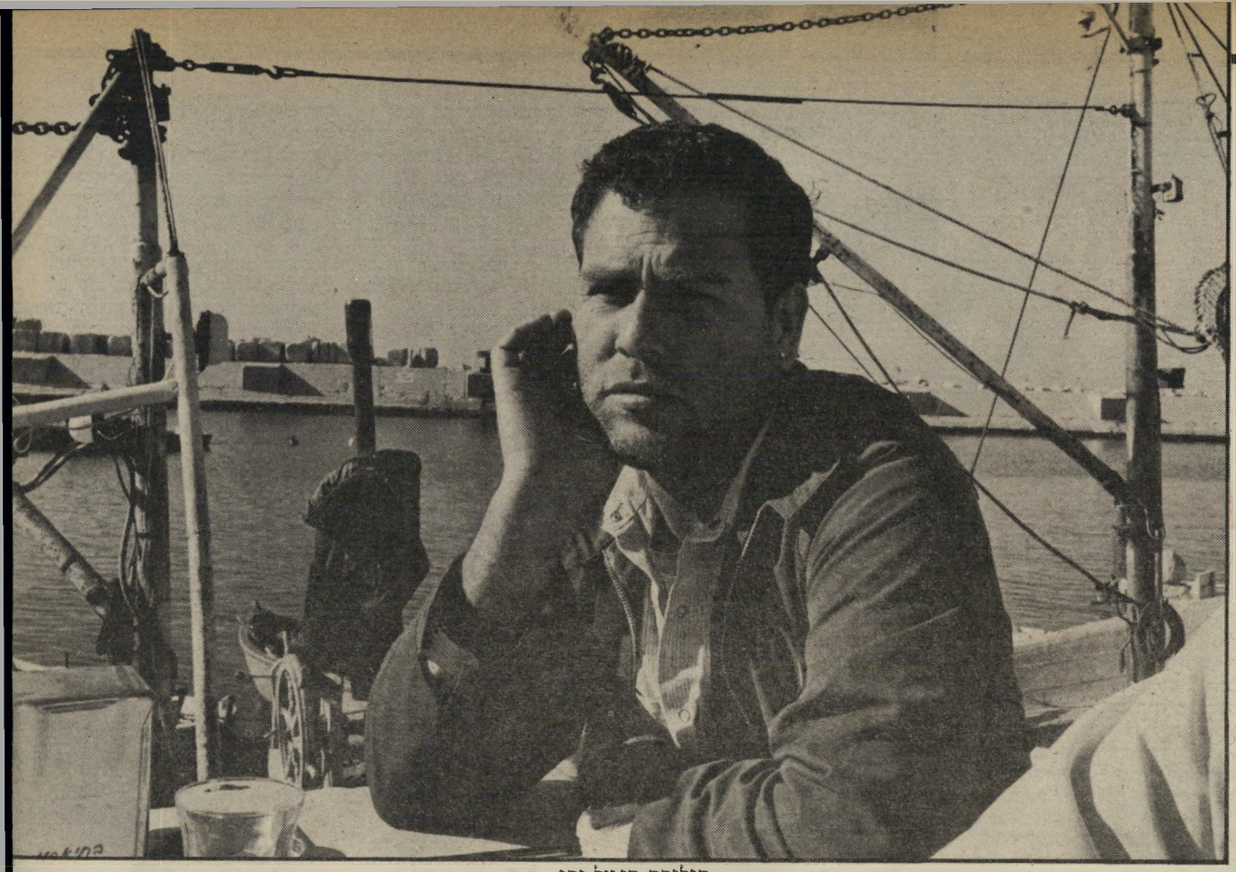
פ **וליקר גר** בדירת־חדר ברחוב שקט בצפון תל־אביב. מיטה זוגית

במרכז החדר, עליה זרוקים מצעים בבלגן, ארון בגדים פשוט, אותו קנה בשוק־הפישפשים, המון תקליטים, מסודרים על מדפי־ברזל, ערימת בגדים על כיסא, טלפון על המיטה, כן־ציור גדול, ציורים מעשה־ידיו על הקירות. יש לו כמה עציצים, אבל הוא נאלץ לשים אותם במיטבח, על מדף הסמוך לתיקרה, מפני ש„פשוש לא תשאיר אותם שלמים."

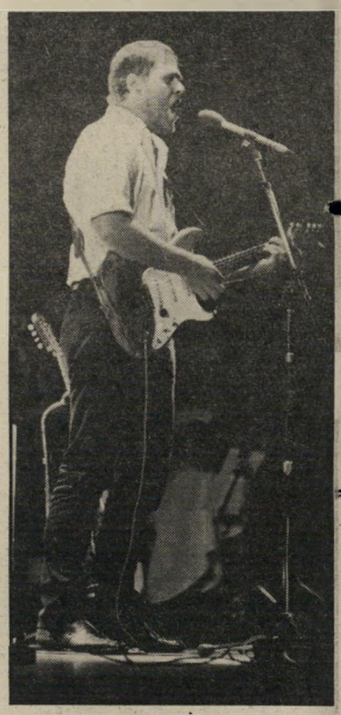
פשוש היא החתולה שלו, אותה מצא ברחוב לפני שלושה חודשים, כשהיתה בת שבועיים בערך. הוא אוהב אותה מאוד. מחבק אותה כאילו היתה תינוק ומנשק אותה על הפה, על העיניים, איפה־לא. „תמיד היו לי כלבים, שרדפו אחרי החתולים בשכונה," מספר פולי־קר את ההיסטוריה החתולית שלו. „לא יצא לי להכיר חתולים מקרוב. כשהכר־תי את יעקב, היו לו ארבעה חתולים. לא הבנתי איך אפשר לגור עם ארבעה חתולים. הוא תמיד אמר לי — אולי פעם זה יגיע אליך. אולי לא. לפני שנ־תיים מצאתי חתול ברחוב והבאתי אותו הביתה. הוא היה אצלי שלושה חודשים, לא נוצר קשר בינינו, והעברתי אותו ליעקב.

„פשוש. אני חושב, מצאה אותי. עברתי ברחוב סואן באמצע היום, והיא יצאה מאיזו חצר ועשתה לי מיאו. היא היתה רזה וחולה. עם מוגלה בעיניים. לקחתי אותה מייד לרופא, והוא נתן לה זריקות חיסונים ואנטיביוטיקה. היא הבריאה מהר. ועכשיו היא משגעת. אני מת עליה. זו אהבה־אהבה. היא ישנה איתי בלילה. כשהיא תהיה מיוחמת, לא ארצה שהיא תמליט מייד. ואחכן אותה נגד ייחום. היא חתולת־בית, ואני לא רוצה שהיא תסתובב בין החתולים ברחוב, כי מי יודע מה יכול לקרות לה. כשיהיה לי סוף־סוף כסף לדירה יותר גדולה, אמצא לה חתול, אסגור אותם בחדר ונעשה חתונה."

„אל תדאגי. אני אמצא לך חתן," הוא אומר לפשוש, תוך כדי ליטוף. כאשר היא שורטת אותו, הוא צועק עליה „את רעה!" ואומר שהוא כבר מלא שריטות. הוא קורא לה „חתולת גומי", בגלל הגמישות שלה, ויעקב גלעד מזהיר אותו „אל תקמט אותה יותר מדי!"

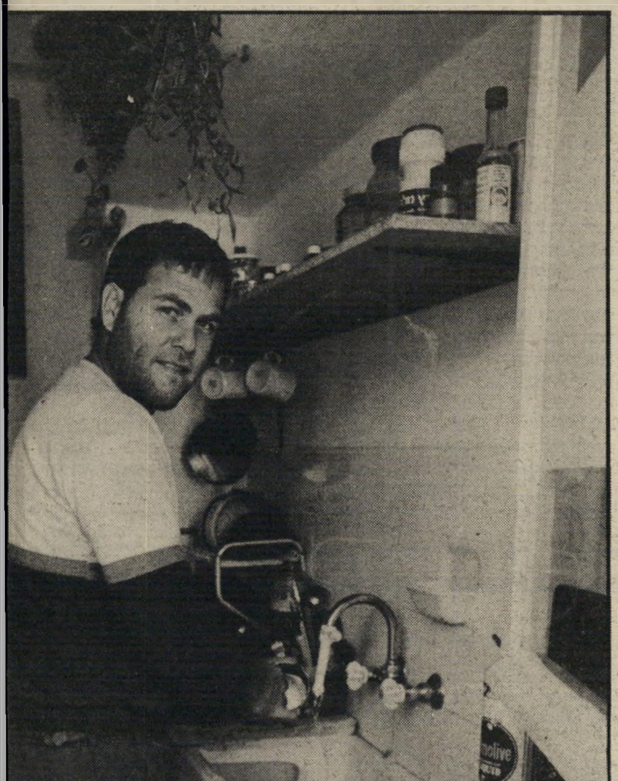
פוליקר בנמל יפו
„אבי החליט שאני צריך להיות קצין־ים"

פוליקר בהופעה
„אני ממש בעננים..."

פוליקר ממלא טוטו
אולי זה ישלם את שכר־הדירה

פוליקר במיטבח ביתו
לא מוכן להתחתן

פוליקר עם יעקב גילעד ומשה יוסף
לא מדברים שבועיים

הביישן והשדכנית

הודה פוליקר הוא גבר נאה, חסון, 1.80 מטר גובה, עיניים ירוקות. לפני שמונה שנים התגלח בפעם האחרונה. זקן־של־ממש. מגודל וארוך. הוא לא אוהב. לכן מדי פעם הוא מקצץ, ושומר על המראה הלא־מגולח. את תנוך אוזנו השמאלית מקשט עגיל־זהב בעל יהלום קטן. תקופה ארוכה הוא רצה בעגיל, כמו חבריו לבנזין, אלי חדד ובנג'ו קמחי. אבל פחד מהאקדח־המחרר. לפני חצי שנה נלווה אל ידידה, שלקחה את בתה לניקור־אוזניים. פוליקר ראה שהקטנה לא סובלת יותר מדי, התמלא אומץ והח־ליט — יאללה, עכשיו אני.

ילדים הוא אוהב מאוד. ורוצה שיהיו לו בעתיד. בינתיים הוא אוהב את הילדים של אחיו. „לי יש גיטארה ובוזוקי..." הוא אומר. „אני לא חושב שזה נכון לי להקים עכשיו מישפחה. אני עדיין לא בשל לנישואין. אצל בני־מזל גדי, הכל־קורה מאוחר. חוץ מזה, איזו אשה תסכים לחיות ככה. בצורה שבה אני חי עכשיו? וגם לא מצאתי עדיין את האשה המתאימה. היו לי חב־רות. פעמיים עמדתי להתחתן וברחתי. כי זה עלול היה להיות הסוף של הרצו־נות שלי להצליח. הייתי היפך להיות נגן מתוסכל או פקיד־בנק מתוסכל.

„טוב, אולי לא כל אשה היתה עוצ־רת אותי. יצאתי שנתיים וחצי עם אחת. עוד לפני תקופת בנזין. אמרתי לה שבשבילי חזרות. הקלטות והופעות הם

(המשך מעמוד 29)

דבר ראשון, והיא אמרה שלא תפריע לי. עד שפעם אחת עמדתי לצאת לחו־רה, והיא אמרה: עוד פעם חזרה? הבנתי שכאן זה מתחיל. וזה היה הסוף בינינו."

פוליקר מתקשה להגדיר מה הוא מחפש באשה. הרבה דברים, הוא אומר. דבר ראשון — אהבה. אם הוא יאהב אותה, הוא יאהב את כל תכונותיה, עם הפירסום הגדול. כך נראה. הוא הפך אליל־נשים. הן משאירות לו פתקים עם מיספרי־טלפון בכל מקום אפשרי, ושולחות אליו שליחים, מיכתבים ופרחים.

פוליקר: „אני לא הטיפוס לדברים האלה. אני ביישן. אין צ'אנס שאענה להן. קשה לי עם זה. לעולם לא אצלצל לבחורה שאני לא מכיר. אלא רק לאחת שראיתי והכרתי, שנוצר קשר והיא מוצאת־חן בעיני."

מעריצות מתקשרות אליו הביתה, וכאשר הוא לא בבית, הן משאירות הודעה במזכירה האלקטרונית. אין לו שום מושג איך הן מיצ'וגות את המיספר שלו. ואם לא יעבור דירה תוך זמן קצר, הוא מתכוון להחליף את מיספר־הטלפון.

כאחת מהופעותיו האחרונות ניגשה אליו אחת, הורתה באצבע על מישהי ואמרה: „זו אחותי. היא מתה עליך. רוצה להכיר אותך." פוליקר יצא מן הענין ב„אני נורא עסוק."

„שרכנית," הוא אומר עליה, „רוצה שידוך טוב לאחותה."

זה כתוב בכוכבים

דיירקום גורר תופעה נוספת. פוליקר: „אנשים מתחילים פית־אום לרצות להיות קרובים אליי, נד־בקים. זה מפחיד. אני רוצה להמשיך להיות אותו יהודה פוליקר כמו לפני כן, בלי הטרדות."

החברים הקרובים שלו הם יעקב גלעד, האסטרולוגית מרים בנימיני, ציפי כהן, העובדת באולפן־ההקלטה טריטון, ויהודית לוין, ציירת, אשר בהשפעתה החל מצייר גם כן. „חברויות ישנות אין לי," אומר פוליקר, „תמיד הייתי בתוך עצמי. היו חברים שאיתם עבדתי. אבל הם לא היו חברים באמת, יותר קשרי־עבודה."

עם גלעד, שלמעשה גילה אותו והזניק אותו אל ההצלחה, הוא חבר טוב. „חוץ מהתקופות שאנחנו ברוגז," וזה קורה די הרבה — ויכוחים ומריבות בעניני־עבודה. „אנחנו יכולים להתווי־כח שבוע על איזה צליל באולפן, לא לדבר שבועיים, ובסוף אני מנצח," אומר גלעד.

„אתה לא יכול לנצח, כי בסוף אני הוא זה שמנגן," מחזיר לו פוליקר.

הקשר ההדוק עם בנימיני התחיל לפני חמש שנים. „יעקב עשה הכרה בינינו," מספר פוליקר, „היא הסתכלה בכף־היד שלי, ואמרה לי דברים מדהי־מים על עצמי, דברים ששמרתי בפנים, ופיתאום — הכל בפרצוף. קיבלתי שוק, כמעט התעלפתי. אחר־כך היא עשתה לי מפה הורוסקופית. דיברה על תכונות נפשיות, קשרים עם ההורים, בריאות, כישרון, מוסיקה, והרסה אותי עוד יותר. מאז אנחנו בקשר. אוהבים אותה, נוסעים אליה פעם בשבוע לירו־שלים. עכשיו אנחנו מנסים להעביר אותה לתל־אביב, רוצים שתהיה קרובה אלינו, והשיכנוע מתחיל לישאת פרי.

„כשהתחלנו לעבוד על התקליט היוזני, היא אמרה שזו תהיה הצלחה, שתגיע לשיאה בחודש מרס. כל הכוכבים יסתדרו לי. אז בכתר על הראש... מרים אמרה שהמוסיקה הזאת תיקח אותנו לחו"ל. אני לא כל־כך חולם על חו"ל — בפעם ראשונה בחיי יצאתי מהארץ לפני שלושה חודשים, לטיול בן ארבעה ימים ביוון. אבל אני מאמין שעם הכישרון שלי והגיטארה אני יכול להצליח בחו"ל. אני מזל גדי, ירח סרטן, ואלה מאוד קשורים למישפחה ולארץ. לא יכול לעזוב. אבל אם משהו יקרה, אשמח.

„את הפרמיירה רצינו לעשות ב־19 בנובמבר. אבל מרים התעקשה על ה־18, וכך עשינו. כאשר פגשתי את משה יוסף. הרגשתי מצויין איתו. אבל כדי להיות בטוח, ביקשתי ממרים שתעשה לו מפה. עוד באותו ערב היא צילצלה ואמרה: ‚אתה יכול לחתום איתו אפילו מבלי לקרוא את החוזה.' היא באמת ירידה נהדרת. אפשר להרים אליה טל־פון גם באמצע הלילה, לשאול שאלות ולהתייעץ."

גם משה יוסף, אגב, הוא מאמין גל־הב באסטרולוגיה. את תאריכי הצגות־הבכורה שלו הוא נוהג לקבוע „לפי הרגש", כדבריו. אבל מחזק את הרגש במפה אסטרולוגית.

כאילו ברח מן הכלוב

פוליקר נולד בחיפה וגדל בקר־ית־חיים. שם־המישפחה המקורי היה פאליקר — בחור, ביוונית. איכ־שהו זה התגלגל לפוליקר. הוריו, יעקב ושרה, ילידי סלוניקי, הכירו זה את זה באוניה הנרייטה סאלד. כשעלו לא־רץ, בעלה של שרה נהרג על־ידי הגרמ־נים, והיא נותרה עם שני ילדים קטנים, שלמה ואסתר. יעקב אימד בשואה את אשתו, שהיתה בהריון, ואת בנם בן השׁ־לוש. שלושה בנים נולדו לשרה ויעקב: מרדכי, משה ויהודה, הנקרא על־שם אח של אבא. שלמה נהרג לפני שנתיים בתאונת־דרכים, כאשר חצה את הכ־ביש, ומכונית העיפה אותו. ההורים קיבלו זאת קשה, אבל הם אנשים חז־קים, אומר פוליקר, עברו הרבה כאב בחיים, וממשיכים לעמוד על הרגליים.

האב עבד בספר בחיל־הים והאם בעבודות־ניקיון בקופת־חולים. בש־לב מסויים לא רצו בני־המישפחה שהיא תמשיך לעבוד, והיא יצאה לפנ־סיה מוקדמת. פוליקר אומר שאת הכי־שרון המוסיקלי הוא ירש משניהם, אבל בעיקר מאמו. היודעת לשיר ביוונית את כל השירים שהוא שר כיום. הוא שומר על קאסטות, שאותן הקליט באירועים מישפחתיים. וקולות הוריו נשמעים שם בבירור.

בני־המישפחה גאים בו מאוד. בהתחלה, כאשר בנזין זכתה בהצלחה, הם לא כל־כך הבינו מה קורה. כיום אמו נוהגת להגיע לכל הופעה שלו באיזור הצפון. הם מישפחה חמה, קשורים זה לזה. כאשר פוליקר עבר להתגורר בתל־אביב, היתה להם הרגשה כאילו הוא ברח מן הכלוב. להורים היה קשה, וגם לו.

האוזן עובדת, לא האקדמיה

יפר יהודה פוליקר: היתי ילד שובב. אחד שבורח מהכיתה, משחק הרבה כדורגל. בשיעור אהב. מתמטיקה, היתה המורה נכנסת לכיתה ואומרת: „בוקר טוב, יהודה — החוצה!" ביתר השיעורים הייתי בסדר. כאשר שרו בבית־הספר הבה נגילה וכאלה, זה לא עניין אותי. לאחי היה פטיפון עם תקליטים של קליף ואלביס, וכל הזמן הייתי שומע אותם. רוב הזמן הייתי בחוץ — אופניים. חולות. טרזן־על־העצים — ביערות. עם כל חבורת הפירחחים של הקיריה.

הייתי יושב במסיבות הסלוניות של אחי, הסטוץ עניין אותי ומצא־חן בעי־ניי. בגיל 13 רצתי לחפש בנות למסי־בות סלוניות. קראו לי הפושע של הכי־תה. האחרים היו או בחולצה כחולה, סרט אדום או לבן בחולצה ומישחקי־א"ש. ואני בחברה סלונית. עם חברה שהתחילו לעשן סיגריות.

אבי החליט שאני צריך להיות קצין־ים, ושלח אותי לפנימיה ימית בכפר־זמיר, ליד טירה. בישנה השניה הגיע לשם ילד עם גיטארה, ואני נהרסתי. ביקשתי שיקנו גם לי. אבל אבי לא רצה לשמוע מזה שבנו רוצה להיות מוסיקאי. כשהיה לאחי בר־מיצווה, החליטו כמה חברה שלו לעשות להקה. אבי קישר בין הדברים — קנה לאחי גיטארה. שהגיעה ישר אליי. למרתי לבד. משמיעה ותירגולים. אף פעם לא הלכתי למורה, לא יודע מה זה תו. לא רוצה ללמוד, זה לא מעניין אותי. אני יכול לעשות דברים שמוסי־קאים, אשר למדו תווים, לא יכולים לעשות. אצלי האוזן עובדת, לא האק־דמיה. לקראת המופע לימדתי את עצ־מי לנגן גם על בוזוקי. אני יכול ללמוד לנגן על כל כלי. עכשיו אני רוצה לק־נות עוד. ולנגן עליו בסיגנון רוקנ'רול.

בגיל 15 חזרתי הביתה, והתחלתי להקים להקות. הגעתי אל כל מי שניגן בסביבה. לקחנו מועדון ומערכת־הגברה בשכירות, הדבקנו מודעות ברחוב והזמנו את החבר'ה לבוא לרקוד, בלי כסף. ניגנו שירים של נערי־החוף, הצללויות ואלביס. בהתחלה קראנו לעצמנו הנמרים. אחר־כך ברקת ובסוף בנזין. ניגנו בדיסקוטקים ובח־תונות. היתה פרנסה, אבל לא מייודע־מה. הוריי עזרו לי. עד גיל 18 שיחקתי כדורגל — הייתי שוער מעולה — עד שיום אחד, באימון במיגרש רטוב, טס אליי כמו טיל כדור רטוב, שהוא כבד פי שניים מכדור רגיל. ניסיתי לעצור, ושברתי שתי אצבעות. כמה חודשים לא יכולתי לגעת בגיטארה, ובזה נגמר סיפור הכדורגל.

אבי רצה, בעצם, שאהיה ספר. אמר שאם לא רציתי להיות קצין־ים וביזבזתי את הכסף שהוא השקיע בי, מוטב שאלמד מיקצוע. אחרי שהוא עזב את הצבא היתה לו מספרת־גברים בבית. ראיתי מה הוא עושה, ולמדתי לספר. כשאני רוצה לעשות משהו, אני יכול 'לצלם' מה שעושים, ולעשות אותו. תקופה קצרה הייתי ספר. עד היום אני מספר את כל הקרובים אליי — את הוריי, אחיי, את יעקב ואת עצמי. אני לא סומך על שום ספר, ובכך שאני מספר את עצמי. אני מונע מעצמי עוגמת־נפש בתיספורת בלתי־מוצלחת.

אהבתי שירים של יעקב גלעד, כמו כבר לילה. בואי נישאר. שהוא כתב לגידי גוב. היתה לי הרגשה שאם מישהו יכתוב מילים ללהנים שלי, זה יהיה רק הוא. הייתי בטוח שאם הוא בחיים כמו שהוא כותב, ברגש, הוא יקלוט אותי ואת הלהקה.

לא היה ממה לחיות

קאסטה ששלח פוליקר מצאה־חן בעיני גלעד. למעשה, היא היתה כל־כך טובה ומיקצועית, עד שהוא לא התייחס אליה ברצינות. חשב שיש כאן איזה בלוף. הוא החליט שזה שווה בדיקה, נסע לקריית־חיים. והאר־בעה ערכו לו הופעה פרטית מיוחדת באיזה מועדון. כאשר השמיע את הקא־סטה לאנשי חברת־התקליטים סי־בי־אס, הם אמרו לו: „להחתים מייד!" אריך־הנגן הראשון נמכר ב־45 אלף עותקים, והשני („יותר טוב לא לדבר על זה," אומר גלעד) נמכר ב־10 אלפים עותקים.

כמה מהשירים הפכו ללהיטי־ענק.

(המשך בעמוד 36)

יהודה פוליקר (מימין) בגיל 13, רוקד עם אביו בחגיגה מישפחתית
אבא ואמא איבדו את בני־זוגם בשואה

„הקינאה מטריפה את דעתם!"

„יש המון קינאה סביבנו," אומר יעקב גלעד. „כשאנשים ראו שיש כאן הצלחה, זה פוצץ להם את המוח. אמרגנים לא יכלו להשלים עם העובדה שזה לא המופע שלהם. ואמנים — שזה לא החומר שלהם. קשה למצוא פירגון כשיש הצלחה במקום קטן כמו ישראל. לכל אחד יש מה להגיד, ואני יודע מה כל אחד אומר כל יום ולמי. מלכלכים, ממציאים בלופים.

„עיתונאי אחד הפיץ שיהו־דה ואני לא מדברים ביניינו. ויהודה שמע שמישהו החליט שנעשה שניים־שלושה מופעים, ונרד.

„אם להשתמש, בשינוי קל, בקטע מהשיר הקינאה, מתוך המופע, אפשר לומר ש־הקינאה מרעילה את נישמתם, הקינאה מטריפה את דעתם."

(המשך מעמוד 11)

ממשלת־ישראל דחתה את הרעיון מכל וכל, ולמעשה כלי ויכוח ודיון. היא דחתה אותו ב־1967, כפי שדחתה אותו ב־1949. היא רחצה בעיניים פקוחות הזדמנות היסטורית יחידה במינה. היא העריפה את ההתנחלות. גזל־הקרקעות, הסיפוח הזוחל.

כמה ישובים עלובים, שהם כיום ריקים־למחצה, היו חשובים לה מן ההזדמנות ההיסטורית לעשות שלום.

ויש לזכור: זה לא קרה בימי שלוט הליכוד. זה קרה כאשר שלטה מיפלגת־העבודה, בהנהגת לוי אשכול — וגם בימי הממשלות של גולדה מאיר ויצחק רבין, שבהן כיהן גם שימעון פרס.

לא מכבר שוחחתי עם אורי עמית, ראש עיריית רמת־גן, שהוא נץ. תוך כדי שיחה על העניין הפלסטיני הפליט: „אפשר היה לעשות את זה ב־1967, אבל עכשיו זה בלתי־אפשרי." את המישפט הזה אני שומע עתה לעיתים קרובות מפי ראשי המימסד.

אשר לשאול: אם כן, איפה הייתם ב־1967, כאשר צעקנו זאת מדי יום?

וצריכים להוסיף: מעולם לא מאוחר מדי. מה שהיה נכון אז, נכון גם כיום.

■ ■ ■

ב־ משך כמה שנים קיווה שחאדה כי ממשלת ישראל תתפכח ותעמוד על טעותה הנוראה.

ממשלת־ישראל אסרה כל פעילות פוליטית בגדה. אסור היה להיפגש ולשוחח על עתיד העם הפלסטיני. אסור היה, כמובן, להקים מוסדות, ועדות, אגודות. כמה מחבריו הטובים (וה„מתונים") של שחאדה גורשו על־ידי משה דיין אל מעבר לגבול, בגלל פעילות כזאת.

את החלל הריק מילא אש"ף, אחרי שיאסר ערפאת, מנהיג פת"ח, השתלט באירגון ב־1968. רוח חדשה נשבה בגדה.

ב־1976 נערכו בחירות בעיריות, ובכולן נבחרו חסידי־אש"ף. דור חדש של מנהיגים עלה על הבימה, אנשים מסוגו של בארים ח'לף, שנבחר כראש עיריית רמאללה. שחאדה ובני־דורו ירדו מן הבימה.

הוא לא שינה את דעתו. מדי פעם בפעם הזדמן לנו לשוחח, והוא דבק ברעיונותיו. אך הוא הבין כי אש"ף הוא המייצג עכשיו את העם הפלסטיני כולו, וכי אירגון זה יצטרך להגשים את הרעיון.

הוא חדל מן הפעילות הפוליטית, אף שנענה מדי פעם להזמנה לבוא ולהרצות לפני חוגים יהודיים. אולם הוא לא היה ממורמר. הוא ראה, בסיפוק רב, כיצד מאמץ לעצמו אש"ף את הרעיונות שהוא הטיף להם במשך זמן כה רב. בהנהגת ערפאת פסל האירגון הייצוגי את הרעיון הלאומני־הקיצוני של האמנה הפלסטינית, וגם את הרעיון של „מדינה דמוקרטית חילונית בכל פלסטין". ואימץ לעצמו את הרעיון של שחאדה: מדינה לאומית פלסטינית בגדה וברצועה, תוך דו־קיום עם ישראל.

מבחינה זו עזיז שחאדה ניצח.

■ ■ ■

ב־ ניגוד לגיבורי־שלום אחרים, כמו סעיד חמאמי, עיצאם אל־סרטאווי ופאהד קוסמה, שנרצחו בשל תמיכתם באותו הרעיון עצמו, לא נרצח שחאדה בשל כך, אף שהיה תמיד מוכן לכך.

הוא הקריב את חייו על מיזבח חשוב אחר — המאבק למען טוהר־המידות ונגד השחיתות בקרב עמו שלו. נראה כי בני מישפחתו של שופט מוסדות, שמעלליו נחשפו על־ידי שחאדה, שחטו אותו כנקמה.

כנאה לאיש כמוהו, היה אמיץ בעניינים אזוריים כמו בעניינים לאומיים.

מדוע לא הלכתי להלוויה? אילו הצטרפתי לעדת הצבועים והמתחסדים, הייתי עלול לאשר בנוכחותי את הכלל המקובל עליהם: ערבי מתוך הוא ערבי מת. ערבי מת הוא ערבי מתוך.

מה בוער על ראשו של קופמן

בתוכנית ערב חדש ביום ראשון האחרון הגיב שר־המישטרה **חיים בר־לב** להתקפות עליו מצד ח"כ חרות **חיים קופמן** במילים: על ראשו של סגן שר־האוצר לשעבר בוער הכובע.

בר־לב פלט רסיס מידע חשוב. קצה חוט של סקופ. במה, בעצם מדובר?

לא מכבר פנתה חברה בשם בוני הבירה לבית־המישפט הגבוה לצדק בעתירה שנועדה למנוע מכירה במיכרז של מיגרש יקר במרכז ירושלים.

העותרים, רובם משקיעים יהודים חרדיים מארצות־הברית, שמאחוריהם עומד אחד **יעקב קריבוס**, טענו בעתירה המדהימה, שהם פנו בחודש פברואר 84' אל קופמן, שהיה אז סגן שר־האוצר, וביקשו ממנו למסור להם ללא מיכרז מיגרש בן שניים וחצי דונם, באיזור שמואל הנביא, כדי לבנות עליו דירות לזכאים.

קופמן ואחר־כך השר שלו, **יגאל כהן אורגד**, הסכימו למסור את הקרקע ללא מיכרז. וכהן־אורגד אף כתב זאת בכתב־יד, במיזכר שהועבר לעורך־דינם של העותרים.

אחרי שבוני הבירה השיגו את האישורים ממישרד־השיכון וממרכז־ההשקעות בארצות־הברית, כפי שנדרש, התברר שמינהל מקרקעי־ישראל אינו נותן קרקע השייכת לו, בערים הגדולות, ללא מיכרז.

קופמן וכהן־אורגד הסבירו שהם הבטיחו מה שהבטיחו על־פי נוהלים קבועים בחוק, המאפשרים מתן הקלות למשקיעי־חוץ.

בינתיים הוגש לבג"ץ מיסמך נוסף, שסיפר על שיטה להשגת קרקעות ללא מיכרז. השיטה יוחסה ל**ברוך** („ברוכק"ה") **אברמסון**, עסקן־חרות, ששירת בשעתו כמינהלן במישלחת־הרכש בניו־יורק.

עסקן אברמסון
בלי מיכרז

במיסמך נאמר כי אברמסון מסדר מיגרשים לקבלנים ללא־מיכרז, בדרך הבאה: הוא נוסע לארצות־הברית, מביא מיכתבים ואישורים מיהודים שהם מסכימים להשקיע בישראל. אישורים אלה מושגים מיהודים קרובי־משפחה, או תמורת תשלום. באמצעות האישורים מקבלים פטור ממיכרז. אבל ההסקעה לבניית המיגרש אינה באה מיהודי ארצות־הברית, אלא ממכירת הדירות בבניין שנבנה במיגרש, שהושג ללא מיכרז.

אברמסון, לשעבר חבר הנהלת קבוצת הכדורגל בית"ר ירושלים, ממקורבי **יורם אריזור** וכהן־אורגד, היה בן־בית במישרד־האוצר בתקופה ששני חבריו שימשו שם בתפקידים הבכירים. העולם הזה פנה בזמנו לאברמסון וביקש את תגובתו. לדבריו, הוא היה שכיר בבוני הבירה, שבעליה הבטיחו שהם יספקו כסף מחו"ל. מדבריו עלה שהוא פרש מהחברה אחרי שכספו לא שולם לו. על השיטה שיוחסה לו הוא הגיב באמירה: „הלוואי שזה היה נכון. אילו אחוז מכך היה נכון, הייתי מיליארדר."

נניח. על כל פנים, כך התנהלו הדברים במישרד־האוצר, ולא רק כ־לישכתו של סגן שר־החקלאות **מיכאל דקל**.

בסופו של דבר עיסקת בוני הבירה לא יצאה אל הפועל. בג"ץ דחה באחרונה את עתירתה, בטענה שהמשקיעים האחרים נעלמו ונותרו רק בוני־הבירה, שחלקם בהשקעה הוא רק שישית (בתחילה דובר על השקעה כוללת של 36 מיליון דולר). פרט מעניין: בג"ץ קבע שפניית העותרים למישרדים אליהם היפנה אותם קופמן לא היתה במקום ולא היה בה כל צורך.

על כל פנים, מישהו בארצות־הברית לא רווה נחת מהעניין כולו, והעביר חומר מרשיע. כדבריו, למישטרה.

מידברי בר־לב בטלוויזיה ניתן היה להבין שגם עניין זה עשוי להיות מטופל בקרוב.

קשיין של שפירא

שיחת־הטלפון בין דובר־ההסתדרות **שמואל סולר** ומנהל חברת־הפירסום ההסתדרותית **עמיקם שפירא** היתה קשה מאוד. שפירא התריס כלפי סולר, איך יתכן שתקציב־הפירסום של תנועת תנובה לצמיחה של ההסתדרות אינו מצוי בידיו.

שפירא, לשעבר יועצו של **שימי**

פירסומאי שפירא
בעיות הסתגלות

חה אריליך מהליברלים, עשה הסבה פוליטית ושב למיקצוע שבו הוא מתמחה. עד עתה הוא קיבל שכר ממיפעלי־תרבות של הוועד־הפועל, עד להקמה הפורמלית של קשרים, שתורכב משותפות של חברות הפירסום פלד, ביגג לניאל מיפעלי־תרבות ושפירא אישית.

סולר הסביר לשפירא, שאת העברה לפרוייקט עושה בהתנדבות חברת ביגג לניאל, הקשורה בטבורה להסתדרות מכיוון אחר: באחרונה הוקמה אצלה מחלקה עצמאית ליחסי־ציבור, בשיתוף רשת קו־אופ של חברת־העובדים. בראש היחידה עומד **אברי רביב**, לשעבר דובר חברת־החשמל, ומקורב אף הוא לליברלים.

בינתיים מתברר שהשם המקורי והסמל לגוף, האמור לגייס את הכסף להסתדרות, לטיפול בעובדים מובטלים, היה ניצן לצמיחה. אחרי שמישהו נזכר שניצן זהו גם שמה של אגודה לטיפול בילדים קשיי למידה והסתגלות, והבין את הקונוטציה השלילית לשם כזה ולמיבצע מזכ"ל ההסתדרות עצמו, **ישראל קיסר**, מצא את השם החדש.

סודות החשבשבת

מי בודק את דפי־החשבון ששולחים הבנקים בכל כמה ימים? גם מנהלי חשבונות בחברות גדולות מתעצלים לברוק את אמינות המיספרים, שלא לדבר על לקוחות פרטיים.

אבל מי שעושה בדיקה שיטתית, עשוי לגלות הפתעות בלתי־נעימות.

הד"ר **אברהם מידן**, בעל חברת תוכנה למחשבים חשבשבת. פיתח תוכנה עיסקית לניהול חשבונות והתאמות־בנקים, יותר מ־900 לקוחות שלו כבר נהנים מגילויי־התוכנה.

התברר שחשבים בחברות גדולות, שעשו התאמה בין דפי־המחשב מהבנקים ודפי ניהול־החשבונות שלהם, גילו טעויות לרעתם במיליוני שקלים — בצורת עמלות כפולות וחיובים לא־נכונים.

לדיברי מידן, המצער בכל העניין הוא שאחרי שהחשב העיר את תשומת־ליבו של מנהל־הבנק, פסקו משום־מה הטעויות. הטעויות אינן נחלת בנק אחד. הן רזומות אצל הבנקים השונים.

שרות לעשירים

כמה עולה אחות צמודה יומם ולילה לחודש שלם? מי שזקוק לשרות כזה, שלא נדע, יצטרך לשלם כ־4000 דולר בחודש. החשבון מורכב ממחיר התחלתי לשעה, ביום חול, של 6000 שקל פלוס מע"מ.

מי נזקק לשירותים אלה? מתברר שלא רק חולים פרטיים ועשירים, אלא גם בתי־חולים. שתי חברות מעסיקות אחים ואחיות פרטיים. האחת, סיעוד, היקרה מעט יותר, והשניה, ורד, צעירה ודינמית, שבראשה עומד **מאיר גלר**.

מלבד שרות בנית, גלר מספק שרותי אחים ואחיות גם לשלושה בתי־חולים — אסף הרופא ברחובות, וולפסון בחולון, והמרכז הרפואי על־שם שיבא בתל־השומר.

ורד דחקה את סיעוד משני בתי־החולים הראשונים. בשיבא הן מתחל־

מנהל גלר
בבית־חולים ובבית

קות באופן שווה בהגשת השרותים. המחיר לבתי־החולים נמוך יותר ממחיר השרות בבתים. בתי־החולים נזקקים לשרותים אלה בגלל מחסור כרוני באחיות ותקנים.

במה להשקיע?

מחליפים ידיים

שבוע של מימושים צפוי בבורסה. אך אלה הם מימושים דה־לוקס, ללא ירידת שערים. המדובר בהחלפת ידיים של חבילות מניות בעסקות מחוץ לבורסה.

מלבד ההשקעה הבטוחה הקבועה בירוק השחור, נסתמים סידרי־השקעה אחרים. לכן, הצעת השבוע, למי שלא פוחד להכניס את הראש לבורסה: להתבצר במניות טובות ולהמתין שהזמן יעשה את שלו. השבוע הוא שבוע של ציפיות, ואחרי חג־החנוכה עשויים להתהבר כמה דברים.

עצה לחג: יש להישמר ממניות מחשבים — תוכנה ומו"פ (מחקר ופיתוח) — וכמובן יש לשים לב לשמועות שיש להן רגליים, על קשיים אצל חברות שונות, בעיקר בענף־הבנייה.

מתנות לחג

מוספים מיוחדים של מגאזינים ועיתונים יומיים, המגיעים ארצה מחו"ל, מלאים בהצעות למתנות לחג — חג־המולד וחגיגות סוף־השנה האזרחית. גם בארץ החלו הכנות למתנות לחגים, כשהכוונה היא לפסח. חג־האביב.

התוכנית הכלכלית גרמה לכך, שבמיפעלים רבים הוחלט לאחד את מתנות ראש־השנה החולף עם הפסח הבא עלינו לטובה. לכן, כבר מחודש ינואר יחל בולמוס של פניות לוועדי־עובדים ולמיפעלים, לקראת הקניות הבאות, הנאמדות בסך כולל של כ־75 עד 80 מיליון דולר. קהל הרוכשים הפוטנציאלי הוא נציגי 11,500 ועדי־עובדים ואירגוני־קניות גדולים.

מי שמקדים רפואה למכה הוא **יעקב אלוש**, מנכ"ל חברת ביטוח העיר. המטפלת ביריעים לוועדי־עובדים, פעמיים בשנה. כבר בחודש הבא הם מארגנים יריד כזה, ואלוש כבר מריח מה יהיה סוג המתנות והמחיר שישולם עבורם לקראת החג הבא.

המתנה הממוצעת לעובדים בסקטור הציבורי תהיה השנה 50 דולר. ביצרני 70 דולר ובעיסקי עד 200.

הלהיט השנה יהיה, כרגיל, מוצרי־חשמל, והעריפויות הן למחממים שונים ולטוסטרים משוכללים.

המציאות הכלכלית תביא ליריד הקרוב של אלוש גם חברות אחרות, המוכרות לעובדים במיבצע, ללא שום קשר לפסח. היקף מיבצעים אלה, שבהם ניתנות הנחות עד 40 אחוז, הוא כ־30 מיליון דולר. הלהיט השנה הוא בדיקות במכוני־לב או הצטרפות למכוני־בריאות וגם מכוניות קטנות, תחת הסיסמה: „מכונית שניה למישפחה."

צח — לא עם גניש

בניגוד לפירסום קודם במדור זה (העולם הזה 20.11.85), אישהעסקים **חיים צח** אינו מייצג את הקבלן **שלום־אהרון גניש** מעבר לים או בכל מקום אחר. בדיקה העלתה, שאין שום קשר בין צח לקבלן.

צח עוסק עתה בעיסקי כימיקלים בדרום־יולם, כשהמיפעל שהקים ניזון ממענקים של הממשלה ושל בריטיש סטיל המחפשים מקומות־תעסוקה לכורים שנפלטו מהמיכרות.

צח בן ה־36 וחצי, הפועל בעסקיו בחו"ל, בעיקר באנגליה, בא לביקורי־מולדת אצל מישפחתו, הנמצאת כאן. תחום העיסוק הנוכחי אינו זר לו — בעבר הוא עסק בכימיקלים גם בארץ.

הכל לגבר!

אורנה גלזן מדווחת מניו־יורק: השלייקס חוזרים לאופנה. הסוודרים הם מודפסים והחליפה היא עדיין פריט־לבוש נחוץ ורצוי, לפחות לחתונה.

ז יהיה החורף של הגבר. מיבחר שכזה, בעיקר של סוודרים יפים, גדולים, אופנתיים וססגוניים, עוד לא היה.

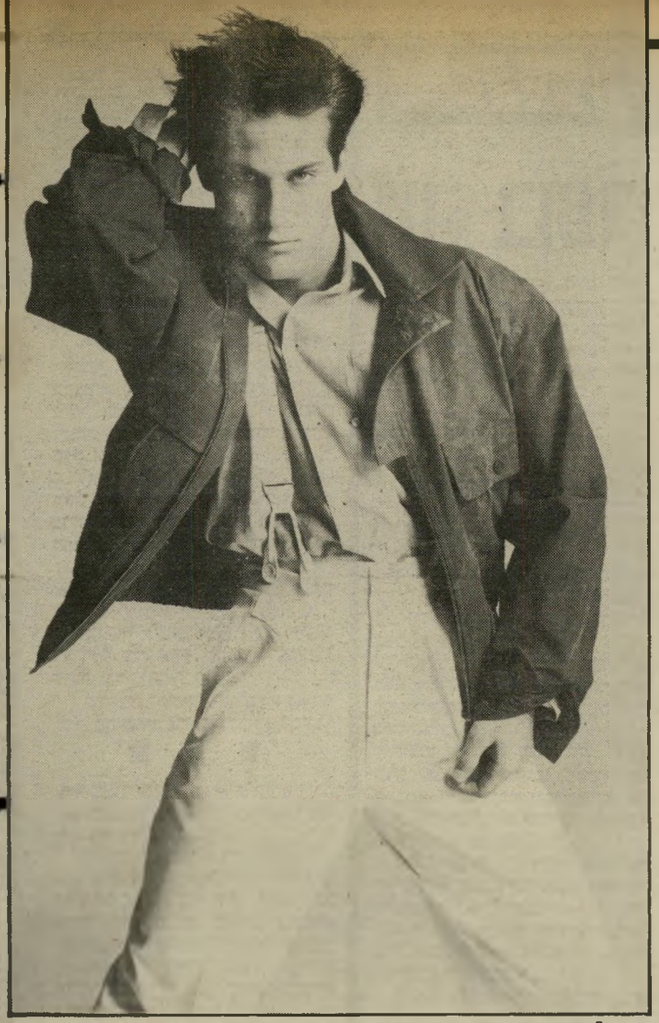
ואם הגברים באו בעבר בטענות למעצבי־האופנה שהם לא שמים עליהם ומעדיפים לעצב לנשים בלבד, מסתבר שלגבר מתחיל כבר ללכת.

בכל זאת. אולי גם מכיוון שבשנים האחרונות חשוב לו יותר מתמיד כיצד הוא נראה במראה וכיצד הנשים מס־תכלות עליו.

מרושל זה כבר לא באופנה, זרוק זה לא יפה, ולכן יש ללמוד ולדעת מה באופנה, אלה צבעים ואלה גזרות.

הסוודרים שאמא וסבתא סרגו, כבר לא בדיוק באופנה, גם אם הצמר משו־כח. התפנית באופנת־הגברים היא של 180 מעלות, לא עוד רק סוודר חלק בגזרת וי או צווארון עגול בגוון אחיד של לבן, כחול או חום.

חורף 86' מביא את בשורת ה־סוודרים המודפסים והמגוונים, גם בצבעים וגם בסיגנון.

שלייקס לצעירים ורזים, ולא רק לזקנים ולשמנים. חידוש אופנתי, המסעיר את חתיכי אירופה וארצות־הברית. כנראה מפני שהוא גם אופנתי, גם יפה וגם נוח (המכנסיים אינם נופלים).

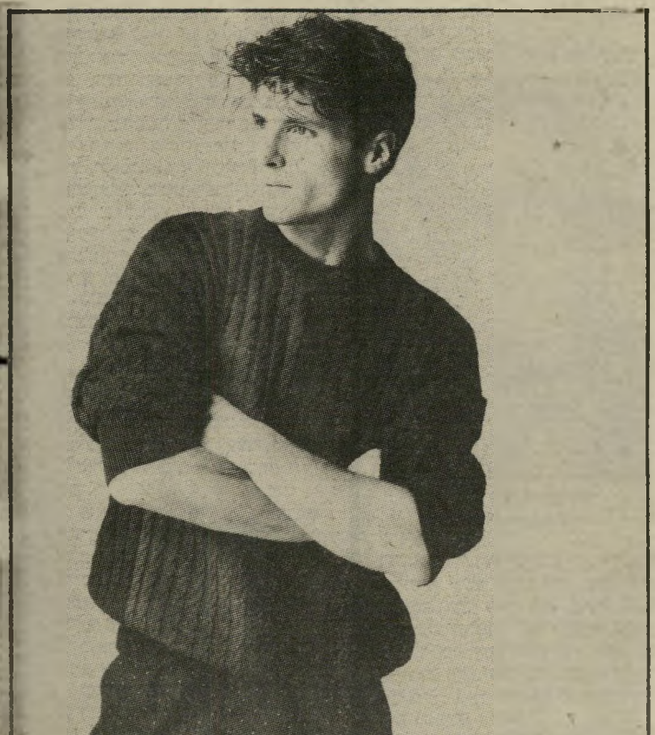

מראה הקלף המהלך

ד סוודרים תואמים את האופנה הכללית: סריגת פייזלי, הדפסים ג'אומטרים בלתי־מוגדרים, וסוודרים סרוגים בפרחים ועלים גדולים בגווני אדום, כחול, ירוק, חום, בז', צהוב, ירוק, אפור ושחור או סוודרים בעלי צווארון־סירה, בעלי כתפיים שמוטות ועליהם הדפס לב אדום: מראה הקלף לב המהלך.

מצויים גם סוודרים צמתיים עשויים צמות קלועות בגוונים נועזים של אדום, צהוב או ירוק, או סוודר־מעיל, קרדיגן, גדול. מכופתר בחזית ויכול לשמש כעין ז'אקט לימים קרים, כשמתחתיו אפשר ללבוש סוודר נוסף.

וגם זה מאוד אופנתי: ללבוש את הסוודר כמו שהוא, על גוף עירום, ללא גופיה.

ולנטינו זה לא שם הדוגמן, כי אם שם המעצב, שעיצב את הסוודר הצמתי הזה בשלל ציבעי החורף – אדום, כחול, ירוק, שחור, לבן. הסוודר נראה כסרוג בעבודת־יד, אבל הוא עשוי במכונה.

אורנה גלז חלוץ ראוה

שלייקס לגברים

ד תגלית שחזרה לאופנה הם ה־שלייקס לגברים. שלייקס בסיגנון הסבא. המחזיקים את המיכנסיים שלא יפלו, והתופסים את מקום החגורה.

את השלייקס, העשויים כותנה מעורבת בגומי, ניתן להשיג בשלל צבעים, התואמים את גווני האופנה.

גם מקומו של הז'אקט הספורטיבי, בסיגנון הבלזזון, לא נכחד. הוא שומר בקנאות רבה על אופנתיותו. הז'אקטים האלה עשויים מבדים בוהקים, ג'ינס, כותנה, ניילון, או עור־נאפה או זמש רך ועשירים בכפתורים ובאבזמים. ה־ז'אקטים טובים, יפים ונוחים במיוחד מעל לסוודר, ומגינים מן הקור.

חליפה לחג ולחתונה

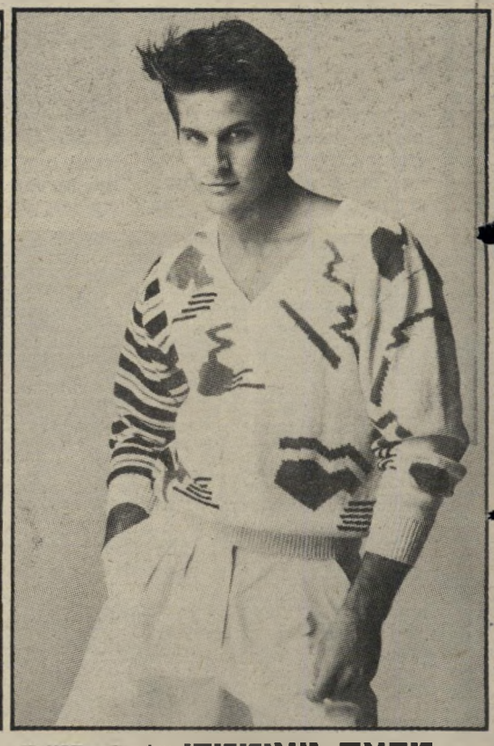
ג ם החליפה עוד לא איבדה את תיקוותה לגברים. חליפה היא פריט נחוץ ורצוי. הולכים בה למישרד, לובשים אותה בערב חגיגי וגם מת־חתנים בחליפה.

לכל גבר המכבד את עצמו יש לפחות שתיים־שלוש חליפות בארון לעת הצורך. בחורף 86' אין שינוי מהותי בחליפה הגברית, ולכן גם החליפה מהשנה שעברה או מהשנה שלפניה תוכל לשמש בנאמנות.

הבדים הם בדי צמר או צמר מעורב, בדרך כלל בגוונים כהים של כחול, שחור, אפור, חום וקאמל. בבדים חלקים או מודפסים. בפסים עדינים. העוברים לאורכם, או במישבצות גדו־לות. צווארון הז'אקט לא קטן ולא גדול.

הכיפתור ישר או כפול, המיכנסיים בגיזרה ישרה, עם או בלי קפל, ה־עניבות ציבעוניות, לא כל־כך שמ־רניות, בהדפסי פייזלי או מנוקדות בגווני בורדו, כחול וצהוב.

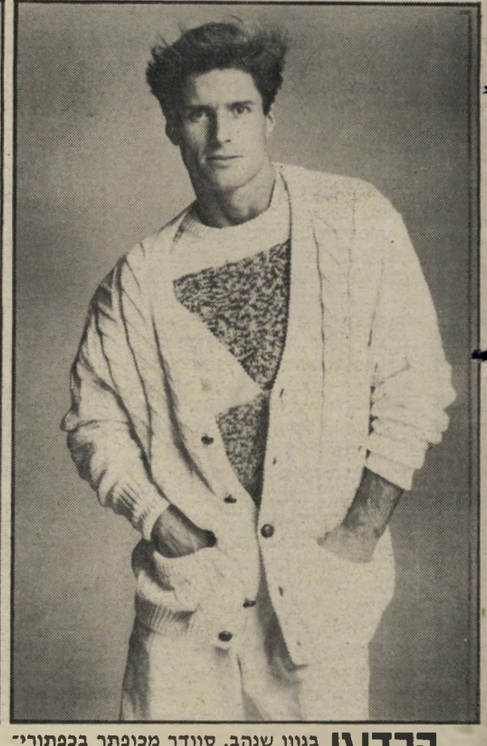

מראה גיאומטרי של סוודר סרוג ב־מכונה. וייחודו: שרוול אחד שונה בדוגמתו ממישנהו ועשוי פסים.

שרוול עטלף טוב לא רק לנשים, ולא רק באריגינלי. עיצב: עימנואל אונגארו. בסוודר גדול ואוריגינלי.

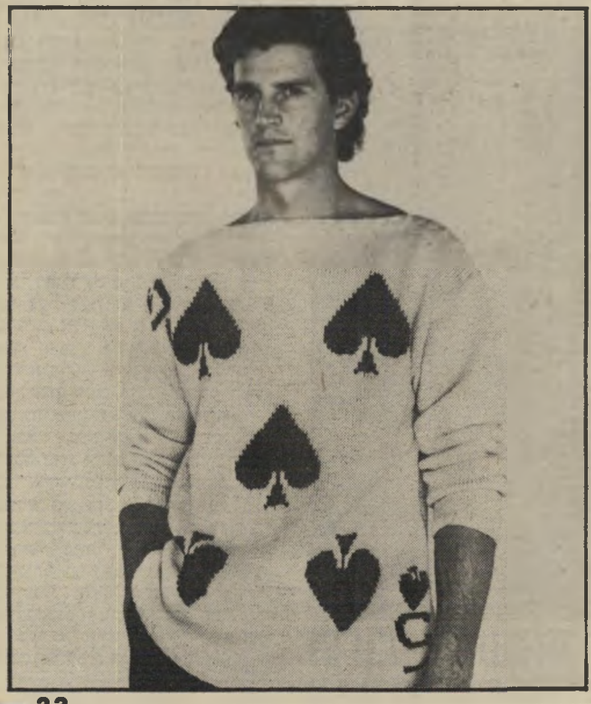

קרדיגן בגוון שנהב. סוודר מכופתר בכפתורי־עור ועשוי בדוגמת סריגה אלכסונית. זה ז'אקט לשעות־הפנאי, המתאים גם לחופשת־סקי.

פרחים עלים גדולים, סרוגים בגווני אדום, כחול ולבן. מראה צעיר. רענן ואופנתי ביותר. משמאל: לבבות אדומים על רקע בגוון שמנת.

חגיגית אופנתית, איטלקית ומושכת תשומת־לב. היא החליפה הגברית העשויה בד־צמר בגווני אפור ובפסי בורדו דקי־קים. הז'אקט באורך הירכיים. והמיכנסיים ישרים ופנס מעטר קצותיהן.

הסנדק הסיני

קשה למצוא באמריקה בימאי מושמץ יותר ממייקל צ'ימינו. אחרי שגילגל את חברת יונייטד אר־טיסטס לפשיטת־רגל בבובזנותו האגדית בסרט שערי הרקיע, הצביעו עליו הכל, בחוגי התעשיה, כאיש המסמל את כל מה שפסול ומסוכן ברור החדש של קולנועני אמריקה: שיגעון גדלות שאין לו כיסוי, שחצנות של מי שהשתכר מהצלחה בודדת (צייד־הצבאים), אדם שכל חברת־סרטים המכבדת את עצמה צריכה להיזהר מפניו, פן יעולל לה מה שעולל לאחד הגופים הקולנועיים המבוססים ביותר שהיו בהוליווד.

מובן שכל המהומה הזאת היתה מוגזמת במקצת. אם יונייטד ארטיסטס סירבו החדש, מעוררות סערה ציבורית באמריקה, עורכת לו העיתונות הצרפתית קבלת־פנים חגיגית ביותר.

צ'ימינו מלא חדווה על קבלת פנים שכזו, מתראיין במרץ רב, ומסביר את מניעיו לעשיית הסרט ולצורתו הנוכחית.

גאווה אמריקאית. שנת הדראקון. סיפרו התיעודי של רוברט דיילי מספר על בלש עקשן, המחליט להדביר את הפשע ברובע הסיני בכוחות עצמו, גם אם לא תוגש לו שום עזרה מבחוץ. בסרט הוא נעזר בעיתונאית ממוצא סיני, העובדת בתחנת־טלוויזיה מקומית, וברדך זו יש לה השפעה ניכרת על מהלך העניינים.

כדי להדגיש את עניין האוכלוסיה האמריקאית המורכבת ממהגרים, הופך הגיבור, קצין־משטרה קשוח, גיבור מלחמת וייט־נאם שזכה שם ליותר עיטורים מכל שוטר אחר, לאיש הדור הראשון של מישפחת מהגרים פולנית, אשר שינה את שמו כדי להשתלב בציבור האמריקאי.

אומר צ'ימינו: „מה שעיניין אותי זו העובדה שבעיר ניו־יורק יש קהילות אתניות סגורות, כל אחת בפני עצמה. מצד אחד הסינים ברובע שלהם, מן הצד השני של הנהר הפולנים, שגם הם סגורים בתוך עצמם. ההבדל בין שתי הקהילות הוא כמו בין יום ולילה, ומה שמשותף ביניהן — זו הגאווה להיות אמריקאים."

מצלמות סיניות. עניין מלחמת־וייט־נאם גם הוא הטריד את צ'ימינו. מבחינתו, הסרט הזה אינו אלא תיאור מעשיו של גיבור צייד הצבאים שמונה שנים מאוחר יותר. אחת הסיבות שבחרתי לעבוד עם אוליבר סטון על התסריט היא העובדה שהוא נלחם בווייט־נאם וזכה שם לעיטורי־גבורה.

ואכן, לעובדת היותו של מפקח־המישטרה אדם שנלחם בווייט־נאם יש בסרט חשיבות רבה. „הוא היה חייל מצטיין, הוא רוצה לעשות היטב את מלאכתו, עד הסוף. הוא אינו מוצא שום סיבה סבירה לתבוסה, ולכן אינו מוכן לקבל אותה. בעיניו, אנשים נפלו בקרב, לידו, כדי להגן על צורת־חיים טס חלתה, לא היה זה רק בגלל המערבון המאראתוני (ארבע שעות) של צ'ימינו, שעלה כנראה 40 מיליון דולר, אלא היה זה בגלל ניהול כושל, בגלל עימותים בין ההנהלה שרצתה לעשות סרטים, לגופים הפינאנסיים שרכשו את מניותיה ועסקו רק ברווחים.

קבלת־פנים צרפתית. בין כה וכה, היה צ'ימינו מובטל מעבודה, מובטל מאונס, חמש שנים. עד אשר בא דינו דה־לורנטיס, מפיק שאינו מניח אף פעם לעובדים תחתיו להשתולל כרצונם, אלא אם כן הוא עצמו רוצה בכך, והפקיד בידיו ספר בשם שנת הדראקון — מעין סנדק, שעלילתו מתרחשת, לשם שינוי, ברובע הסיני של ניו־יורק, ולא אצל האיטלקים.

כאשר יצא הסרט באמריקה, התגייסה חזית רחבה מאוד נגד צ'ימינו. מצד אחד התנפלה עליו הביקורת, שטענה כי הוא שוב הניח לנטיותיו המגלומניות להשתלט עליו. אבל התגובה החריפה ביותר היתה מן הקהילה הסינית. הם האשימו את צ'ימינו בגיזענות, בהצגה כוזבת את הקהילה שלהם, בנסיון להכפיש את שמם.

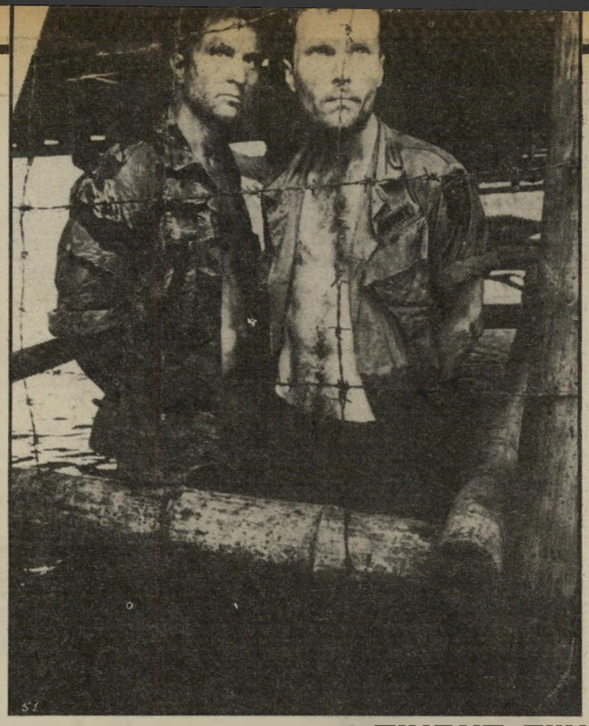
כפי שקרה גם בשערי הרקיע, התגובה האירופית היתה הפוכה.

היום, שעה שההשמצות עליו, בשל מסויימת, והנה הוא מוצא את עצמו. כשהוא נלחם שוב, הפעם בחזית אחרת, מול פוליטיקאים המנסים למכור ב־דיוק את אותם האידיאלים שלשמם נשלח בזמנו לדרום־מיזרח־אסיה. זה משגע אותו, הוא יוצא למסע־צלב פרטי משלו, להוכיח שבעצם היה טעם ויש הצדקה למילחמותיו."

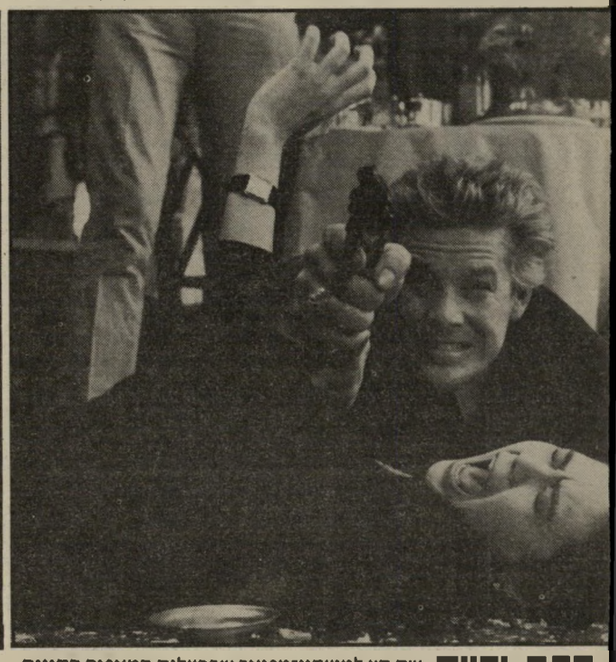
אחד המיבצעים המרשימים ביותר של הסרט כולו היה שיחזור הרובע הסיני של ניו־יורק, בתוך אולפן, שאותו בנה דה־לורנטיס בצפון קארולינה.

„מה שרציתי לעשות הוא לשחזר את דמותו האמיתית של הרובע באולפן. וכאן צריך לומר שאין הבדל מהותי בין הארכיטקטורה בחלק זה של העיר, לזו שבשכונות שכנות במנהאטן. ההבדל העיקרי הוא בריבוי השלטים, בצבעוניות שלהם. עם זאת, הוספנו כמה תכונות אופייניות לרובעים סיניים שלקחנו מהונג־קונג, מוואנקובר (שם צולמו כמה מן הסצינות), מסן־פראנסיסקו או טורונטו.

„הנאמנות למקור היתה גדולה כל־כך, שכאשר הבאנו לכמה מן הסצינות ניצבים מבין דיירי הרובע הסיני בניו־יורק, הם ניצבו נדהמים מול דלת־הכניסה של ביתם, הנמצאת בתוך אולפן. היו ביניהם ששלפו מצלמות והתחילו לצלם את הנס הזה!"

צייד הצבאים ג'ון וייט ורוברט דה־נירו כגיבורים אמריקאים בווייט־נאם, בסרט שפירסם את צ'ימינו. סירטו החדש הוא המשך עלילות גיבורו שמונה שנים אחר־כך.

קרב ידיות שם קץ למועדון־מפואר שבבעלות המאפיה הסינית בניו־יורק ומתחיל שרשרת רציחות ומרחץ־דמים. בתצלום: בלש שולף אקדח, תוך שהוא מגן בגופו על עיתונאית סינית.

סוף הדרקון העימות הסופי בין הבלש העקשן סטנלי וייט (מיקי רורק) לבין מנהיג המאפיה הסינית, העומד מאחורי שרשרת הרציחות, שנועדה לעשותו הסנדק הבלעדי. המיפגש הגורלי מעמת שתי קהילות מהגרים, הבלש ממוצא פולני והדרקון (ג'ון לון), שהוא ממוצא סיני.

הרובע המשוחזר אחד המיבצעים המרשימים והיקרים ביותר של הסרט שנת הדראקון הוא הרובע הסיני, ששוחזר כולו באולפן. הרובע הוא שילוב מדהים ומשעשע של כמה רובעים סיניים בהונג־קונג, בואנקובר ובטורונטו. השער מסן־פראנסיסקו.

קולנוע

סרטים

ראמבו מרבר סיניה

קוסמטיקה קלה עבור מלוכלכני־העיניים

איך אפשר לשכוח סרט כמו ראמבו?

מפיקי הסרט לא ישכחו אותו, מפני שהיה מיכרה־זהב, שהם בעצמם תהו על נפלאותיו. מירשם ההצלחה של מאבק דמים חלק א' חזר על עצמו בריבית דריבית, כאשר ג'יבור וייט־נאם, ג'ון ראמבו, שניסה לשקם את עצמו למרות השריף הפאשיסט (בחלק א') בא בחלק ב', שנקרא פשוט ראמבו, ועשה מה שהצבא האמריקאי כו־לו לא הצליח לעשות. הוא גילה פלוגה שלמה של נשכחי־מילחמה בוייט־נאם, שהצבא האמרי־קאי העריך להשאירם מאחור, משיקולים פולי־טיים מזוהמים.

צופי הסרט בוודאי לא יוכלו לשכוח את ראמבו בגלל אותו מישפט־מפתח נפלא שזרק סילווסטר סטאלונה, כשהביט בעיני העגל הגדולות והנכאות שלו ישר בפני המצלמה: „הלוואי שהמולדת שלנו תדע לאהוב אותנו קצת, כמו שאנחנו אוהבים אותה הרבה."

אבל כשיש פנינה כזו, חבל לצמצם את השפעתה לשוק האמריקאי בלבד. הרי המיזחר הרחוק הוא שוק מכובד מאוד, וראמבו בוודאי יכול להכפיל שם את הכנסותיו, בעיקר כשיש בו את כל המרכיבים האלימים הנחוצים בכמות מספקת לטעמו של המיזרח הרחוק.

יש רק הפרעה קטנה אחת — מלוכלכני העיניים לא יאהבו כל־כך את תיאור הוייט־נאמים כחיות צמאות־דם. מה עושים? קוסמטיקה קלה. בתירגום אין וייט־נאם. לא היתה ולא נבראה. כל העסק הועבר למילחמת־העולם השניה.

ומישהו אמר שלסטיבן ספילברג יש דמיון עשיר?

תדריך

חובה לראות

תל־אביב — שושנת קאהיר הסגולה. כבודו של פריצי. אמאדיאוס. העד.

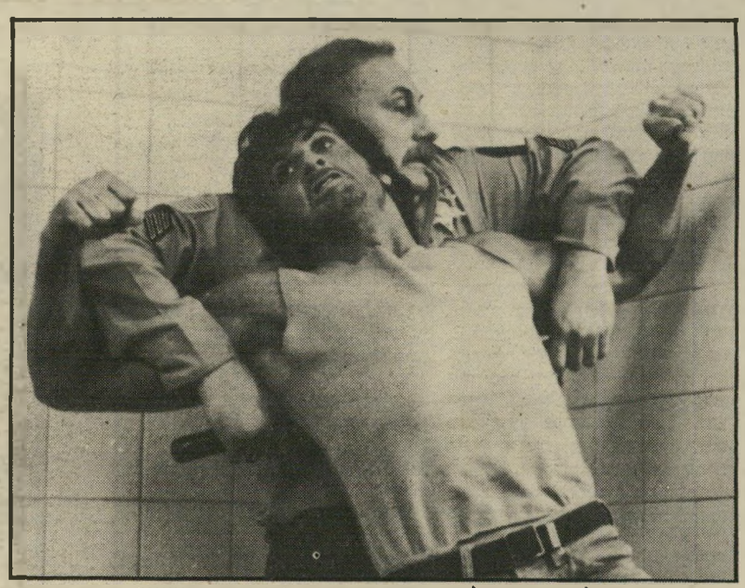
ירושלים — שושנת קאהיר הסגולה. כבודו של פריצי.

חיפה — שושנת קאהיר הסגולה. כבודו של פריצי.

תל־אביב

★★★★ **שושנת קאהיר הסגולה** (שחף, ארצות־הברית) — רומן בין מלצרית לבין גיבור דמיוני של סרט־קולנוע, היורד מן המסך כדי לפגוש אותה. וודי אלן במיטבו כבימאי, עם מיאה פארו במיטבה, בתפקיד הראשי.

★★★ **כבודו של פריצי** (לימור, ארצות־הברית) — מותחן צ'יני ומלגלג של ג'ון יוסטון, על מחסל של המאפיה המתאהב ברוצחת שכירה, ושניים אלה הם עוד הטובים שבסיפור.

סילבסטר סטאלונה ב„מאבק דמים" (ראמבו הראשון)
למחוק את וייט־נאם

ג'ק ניקולסון, קאתלין טרנר ואנג'ליקה יוסטון משתעשעים מאוד בתפקידים הראשיים.

★★★ **אפוקליפסה עכשיו** (בית ליסין, ארצות־הברית) — המבט האישי של קופולה על מילחמת וייט־נאם, מתחיל כמותחן קלאסי, נמשך כסרט־מילחמה ראוותני ומסתיים בסוריאליזם מבולבל למדי. מיבצע קולנועי חד־פעמי.

★★★ **קאל** (רב־חן, אנגליה) — סיפור־אהבה קטן וצנוע, בצל אווירת המוות, השינאה והטרור של צפון אירלנד, שבה הפרט נדרס על־ידי מאבקים שאינם נוגעים לו באמת. עם ג'ון לינץ' והלן מירן.

ירושלים

★★ **דון ג'יובאני** (סמדר, צרפת) — האופרה של מוצארט כתרגיל בבימוי קולנועי וירטואוזי של הבימאי המנוח ג'וזף לוזי. תפאורה וצילום לעילא, אך זמרי האופרה אינם משתלבים תמיד.

חיפה

★★ **גונים** (אורלי, ארצות־הברית) — חסמבה נוסח ארצות־הברית, יוצאים לגלות אוצר סמוי של שודד־ים, שבעזרתו יצילו את עיירתם מידי בנקאים מרושעים. סרט מישפחתי נוסח דיסני.

ג'ק ניקולסון ב„בבודו של פריצי"
המחסל מתאהב

עדנה סיינרו

כריסטופר לויד ומייקל ג'יי פוקס – צמיגי הזמן

איך לעזור להיוולד

חזרה לעתיד (אורלי, תל־אביב, ארצות־הברית) – **התכסיס מוכר ומשומש: מכונת־הזמן מסיעה ג'־בורי סיפור מדע בדיוני אל העבר, אלא שתחת השגחתו של המפיק סטיבן ספילברג ובן־חסותו, הבימאי בוב** (בעיקבות האוצר הרומנטי) **צמקיס, והתסריטאי ג'ון גייל, מקבל הרעיון הישן כמה משמעויות חדשות ומעוד־כנות, שבעקבותיהן, כנראה, היה הסרט הזה להצלחה המיס־חרית הגדולה ביותר של הקולנוע האמריקאי בשנה האחרונה.**

ראשית, החזרה היא בת 30 שנה בלבד בתוך הזמן. כך שהגיבור, בן־עשרה אופייניי של אמצע שנות ה־80', מוצא עצמו בלב־ליבו של עידן מרד־הנעורים. כשהרוק'נרול רק מתחיל לצוץ, ומה שחשוב יותר – הוא זוכה לראות את הוריו מולידיו, כפי שהם וכפי שהתנהגו כשהיו בני גילו.

שנית, הוא מרגיש שעל כתפיו רובצת האחריות שפני ה־היסטוריה לא ישתנו בשל חדירתו הבלתי־צפוייה של גורם זר (הוא עצמו) לתוך מהלך אירועים שוטף. כך למשל, כאשר אמו, בת טיפש־עשרה אופיינית בשנת 1955, מתאהבת בו, הוא צריך להסיט את תשומת־ליבה, בכל העדינות, ממנו אל מי שמיועד להיות אביו, כי אם הזיווג בין שניים אלה לא יצליח, הוא עצמו לא יוולד אף פעם. זו הפשטה של שליחות קטלנית בגירסה הרבה יותר אנושית.

שלישית, בהומור רב הוא רומז לדור ההורים שלו כיצד צריכה להישמע מוסיקת־רוק אמיתית, ובנקודה זו הוא דווקא כן דוחף את ההיסטוריה קצת קדימה. מה היה צ'ק ברי עושה ללא עזרתו?

בסך הכל, זו קומדיה חביבה מאוד. המציבה בדרך עקלקלה את הילדים וההורים אלה מול אלה. כדי שיבינו אלה את אלה קצת יותר טוב. אין זה קולנוע גאוני ואין כאן רעיונות מהפכניים. ההברקה היא בדרך שבה מצא הצוות ספילברג־צמקיס־גייל את הדרך לבטא את הדברים כך שגם כאשר הם שדופים, הם נשמעים כאן מרנינים ומבדרים.

טום קרוס – למען נסיכה חופשית ומאושרת

באנו חושך לגרש

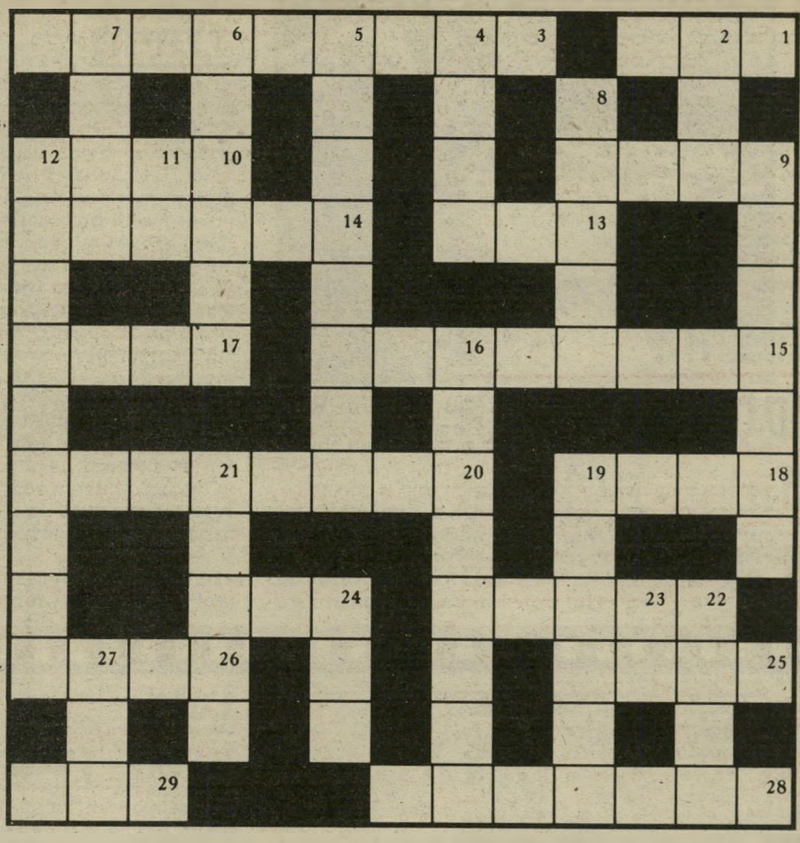
אגדה (גורדון, תל־אביב, אנגליה) – **רידלי סקוט הוא בימאי שנמלט מזמן הווה כמו מן הדבר, או אל העבר** (הדואליסטים) **או אל העתיד** (הנוסע השמיני בלייד ראנר) **או אל האגדה, כמו בסרט הזה. אין הרבה אגדות שדילג עליהם תוך כדי הכנת הסרט החדש שלו, החל מן היפה וחיה, שהוא עצמו מצביע עליה כעל הבסיס לעלילה, דרך הסערה של שקספיר, היפהפיה הנמה, ירח שחור של לואי מאל ושאר אגדות חד־הקרן, ועוד ועוד.**

בסך־הכל, זה צריך להיות סיפור סימלי נשגב. שבו מתואר המאבק בין האור לחושך, מאבק־איתנים נוסח אהרימן נגד הורמוז, מן המיתולוגיה הפרסית. נסיך־המחשכים הפוחד רק מן האור ומן היצורים המסמלים אותו – צמד חד־קרן (סוסים שממצחם צומחת קרן בודדת אחת, וכל־כולם לבנים וצחורים) – שולח את קלגסיו לחסל את החיות הללו. אולם כדי לגלות אותם יש רק דרך אחת: לעקוב אחרי סמל־התמימות, שהיא נסיכה צעירה המסתובבת ביער. ממלכתה, חופשית ומאושרת, כל זאת, כמובן, עד שהיא מובילה, שלא בכוונה, את שליחי־הרשע אל משאת־נפשם.

מכאן והלאה, מהלך העלילה ברור בוודאי לכל מי שקרא פעם אגדה בחייו, ונראה שגם רידלי סקוט סבר כך. על כן, תחת לעסוק באמת בסיפור, הוא טרח ובנה עולמות קסומים, כאשר כל תשומת־הלב שלו מוקדשת לתפאורה, לצילום, לאיפור, ליצירת מציאות מלאכותית, שהיא מלאכת־מחשבת, אשר עוצבה כולה, מתחילתה ועד סופה, בתוך אולפן (קשה להאמין בכך כאשר רואים את התוצאה). מבחינה חזותית הסרט הוא בהחלט חגיגה, והצוות הטכני כולו ראוי לפרסים.

לעומת זאת, העלילה היא שקופה. הדמויות חד־מימדיות לחלוטין, ואם מיה סארה וטום קרוס, בשני התפקידים הראשיים, מנסים בלי הצלחה גדולה למכור קסם־נעורים במקום כישרון, הרי נוכחותו של טים (הצנת הקולנוע של רוקי) **קרי כנסיך־המחשכים מורגשת בעיקר בתרומתו הקולית ה־מרשימה – כי פיסית, הדמות מאופרת כל־כך, וזוויות־הצילום מעוותות כל־כך, עד שקשה מאוד לדבר על הופעה או מישחק.**

משבצות השלם הזה 2519

מאונך:

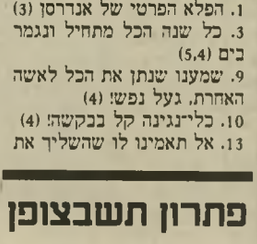
1. הפלא הפרטי של אנדרסן (3)
3. כל שנה הכל מתחיל ונגמר בים (5,4)
9. שמענו שנתן את הכל לאשה האחרת, געל נפש! (4)
10. כלי־נגינה קל בבקשה! (4)
13. אל תאמינו לו שהשליך את הדרגה (3)
14. מצליח בכל מעשיו. תודות למירֶאס? (3,3)
15. החולה המדומה אינו מאמין בהבטחה חגיגית (8)
17. עם ויטמן. על העשב. באופן פרטי (4)
18. לרכב ואחר־כך לשכב (4)
20. הבקרת חוררת בעט כבד באופן נורמלי (4,4)
22. בתנועה אחת נשאר בלי נעל (5)
24. בית בכלי שיט (3)
25. ליטפה איבר כאן, אבל לא איבר שם (4)
26. השיקצה של הצייר (4)
28. הכהן מאחי, גבורי התהילה (7)
29. יודע הכל על יין (3)

מאוזן:

2. נכשל בשלל. המנוול (3)
4. גבורו של שקספיר התבלבל באי (4)
5. פה משתפך מתאווה, זה מתקבל מצחיק אפילו בצרפת (3,5)
6. כל אלה שתהו מתי הספיק להוליד חמשה בנים, שישאלו במודיעין (6)
7. שמעה „אכול דבש דייך!" אבל התנגדה בעוז (4)
8. תמשוך את הזמן! (5)
9. פנה ליפו במקום לירושלים? (3,4)
11. הזהב יורד (2)
12. להדוף הדיפה בזמנה. כך שמענו, יודע כל שחקן במגרש כדורגל (5,4)
16. בצבא, נשות הקבע מבקשות להיות יחד (5,3)
19. תנו את הגבעה! אמרו הכובשים בהתרגשות (6)
21. בשעת ההפסקה הכניסו את הבר־מינן מאחור (5)
22. מה שניתן במתנה, נלקח בחזרה בשעת הבערה (4)
23. חפיפה לא מושלמת (2)
24. להבדיל בין בררכה לקללה, זה משחק־ילדים (3)
27. זאת שב־4 מאונך, איננה? (3)

אביגיל ינאי

פתרון תשבצופן

מודעות בטלפון

לכל העתונים

בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD

ויזה

ישראכרט

שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל

אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף

03-227117/8

יש לו לב זהב

(המשך מעמוד 30)

ששודרו הרבה ברדיו, והפכו את בנזין לחביבת־הנוער: יום שישי את יודעת. חופשי זה לגמרי לבד. תני לי סיבה. מישמרת לילה. פנים אל מול פנים ובית משותף. את השיר אין מקום להפתעות נתן פוליקר לאושיק לוי, ואת לבד בקרנבל — לנורית גלרון. „יש שירים שלא מתאים לי לשיר אותם," הוא אומר. „כאשר אני כותב אותם, אני מרגיש שהם מתאימים לזמר אחר. לזמר שאת שירתו אני אוהב, אני נותן את השיר במתנה."

בנזין היתה הצלחה מיקצועית, אבל כסף אף אחד לא ראה שם. גלעד: „רוקנ'רול מוגבל לסוג מסויים של קהל, שבדרך־כלל אין לו כסף, וההפקה הבימית היתה סיפור יקר מאוד. לכולנו היו צרות בבנק, התראות, מיכתבי־איום. כל יום באסה אחרת, סיוט. זה הורג לחיות ככה. אנחנו סוחבים איתנו חובות של ארבע שנים. לוויתי כספים מחברים, ולמס־הכנסה, ביטוח־לאומי ומס־ערך־מוסף אני חייב סכומי־עתק. אני כמעט בן 35, ועדיין חי כמו תפרן. הלוואי וההפקה הזאת תעמיד אותנו על הרגליים. אחרי שנים כל־כך קשות, מגיע לנו קצת נחת."

פוליקר: „זאת היתה הפעם הרא־שונה שלא היה לי כסף. זה היה איום ונורא. כולנו חיינו בדיכאון עמוק, בייאוש. מכרתי מכונית וגיטארה כדי לש־לם שכר־דירה. לקחתי הלוואות מאחיי. היה תקליט־פלטינה, היה תקליט־זהב, אבל לא היה ממה לחיות. אם פעם אהיה עשיר, אדע להעריך את זה, אחרי הזמ־נים הקשים שעברנו. עם כל הפירסום, בינתיים אני בקושי מחזיק את עצמי. אנשים רואים אותי נוסע באוטובוס לחיפה ואומרים — מה זה פוליקר. אין לך אוטו? היו לי מכוניות בעבר. אבל מכרתי אותן.

„עכשיו אני מקווה להתחיל לעמוד על רגליי. לפני המכונית. אקנה דברים אחרים. קודם כל — אעבור לדירה אחרת, אחר־כך אקנה מערכת סטריאו — זו שיש לי היא מושאלת. ואני צריך גם טייפ לעבודה, כדי שאוכל להלחין מוסיקה כמו שצריך. ואני רוצה לקנות גם סינטיסייזר. אני ממלא טוטו די בק־ביעות. עובר ליד דוכן. חושב — אולי זה יממן לי את שכר־הדירה של החודש הבא?

„בגדים — לא קניתי כבר שנתיים. לקראת המופע קיבלתי כמה חולצות מראש אינדיאני מכיוון שעשיתי להם פוסטר. ההפקה תיקצבה לי מיכנסיים שחורים, ואני לובש אותם לא רק להופעות. יש לי כמה ג'ינסים, אבל עכשיו קצת השמנתי והם לא עולים עליי. אני לא אוהב לעשות דיאטה. כאשר אני מרגיש שהגזמתי באוכל, אני שומר שבוע. בגיל 16 הייתי הר־אדם, שקלתי 90 קילו. עשיתי דיאטה חריפה, וירדתי ל־70.

„כשאני בא הביתה, יש חגיגת־אוכל. אצל אמי יש תמיד סירים על האש, תמיד יש האוכל הכי טעים בעולם. סיגנון יווני — חצילים ממולאים, מוסאקה, כרוב ממולא, על־גפן, שעועית, כל מיני סלאטים. אני יוצא משם מלא. כאן אני מבשל לעצמי — מרקים, עוף בתנור."

ציור ללא מיכחול

פוליקר התחיל אומנם לעשן בגיל צעיר. סתם ככה, עם החבר'ה, אבל כיום הוא מעשן מעט. מכסימום חמש סיגריות ביום. בעצם, לא ביום, אלא רק בשעות הערב. כשהוא עצבני ונרגש לפני הופעה, וכולם סביבו — נגנים וטכנאים — מעשנים. אלכוהול לא מושך אותו — הוא משתכר מבירה אחת. לפעמים. בחגים. הוא שותה כוס יין, ולפעמים. בבית, ליד השולחן, קצת ערק עם מים.

„אני מבין שזה ממסטל אנשים, עו־שה להם טוב," הוא אומר. „אולי בשלב מאוחר יותר זה יגיע גם אליי." חשיש הוא ניסה. לפני כמה שנים. בתקופת בנזין, במשך תקופה קצרה, חודש בערך. „בהתחלה זה מצא־חן בעיניי," הוא אומר. „אבל אחר־כך זה לא עשה לי טוב, זה התחיל לעשות לי בלגאן בראש ובגוף. הפסקתי, וכבר המון זמן שלא נגעתי בזה."

בבית הוא לובש מיכנסי־טריקו שחורים. חולצת טריקו ארוכת־שרוו־לים ונעלי־התעמלות בלי גרבים. לצו־רך הצילומים הוא שם על עצמו ז'אקט שחור, ויוצר קומבינציה מוזרה למדי. „עכשיו אני לבוש," הוא אומר. נראה שהבלגאן בחדר לא מפריע לו. הוא מציין את קיומו כעובדה קיימת, לא מנסה להתנצל ולא מזיז דברים כדי שהחדר ייראה קצת יותר מסודר.

פוליקר מצייר — ציבעי־שמן על דיקטים גדולים. גם את האמנות הזאת לא למד מעולם. הוא אינו משתמש במיכחולים. את הצבעים הוא מערבב עם האצבעות, ישר על הדיקט, וככה הוא ממשיך. באצבעות. עד התוצאה הסופית. הוא משתמש בדיקטים שהוא מוצא ברחוב. כיוון שאין לו כסף לקנות בדים. את הדיקט שעליו הוא עובד כרגע הוא מצא ברחוב, בדרכו לאיזה מקום. הוא החביא אותו. חזר למקום באמצע הלילה וסחב אותו הביתה על הכתפיים. כמה תמונות כבר חילק לחברים. „ליעקב נתתי שתיים," הוא אומר, „אחת מתנה והשניה באופן זמני." „שכח ממנה," אומר לו גלעד, „כבר מיסגרתי אותה."

גימגום בגלל השואה

על הבימה, כאשר הוא אומר מילה או שתיים בין שיר לשיר, או מציג את הנגנים, פוליקר מדבר בצורה שוטפת, בלי בעיות. בשיחה איתו אי־אפשר להתעלם מן העובדה שפה ושם הוא נתקע באיזו מילה. יש לו מיגבלה, והוא לא מתבייש לדבר עליה.

„אני יכול לדבר שעות. ולא לגמ־גם," הוא אומר. „ופיתאום זה קורה לי. זה מילדות. מהבית. ירושה מההורים. שהוריש לי את הפחדים והחרדות של־הם מהשואה. כשאני רגוע. לא מתוח — הכל בסדר. כשאני נכנס ללחץ, כמו, למשל, בפגישה עם אנשים חד־שים, אני עלול לגמגם." כאשר הוא שר, הוא אף פעם לא מגמגם, אומר גלעד. השירים באים אצלו מהבטן, לא מהפה.

„הוא נכנס פעם לבנק ואמר את מיספר החשבון שלו לפקידה החדשה," מספר גלעד. „היא צחקה לו בפרצוף. עשיתי לה סקאנדל. שאלתי אותה מה כל־כך מצחיק אותה." באותה הזדמנות נזכר גלעד לספר לפוליקר שהוא מצא מורה ליוונית שהיא גם מורה לליקוי־דיבור. בדיוק מה שפוליקר צריך. הם מחליטים ליצור איתה קשר בהקדם. שניהם רוצים ללמוד יוונית, כולל קריאה וכתיבה. גלעד שואף לתרגם את השירים לעברית ישר משפת־המקור.

בשעת צהריים מגיע פוליקר למש־רד המפיק שלו. בחשוואה למראהו ה־ביתי המשלומפר. בבגדי הטריקו שלו, הוא נראה עכשיו „מורר" טיפ־טופ. סופר־אלגנטי. הוא סוחב איתו טייפ ישן. אומר שהמכשיר כבר שחוק מרוב שימוש. אי־אפשר לעבוד בו כמו ש־צריך. הוא מודיע למישה יוסף שהוא משאיר לו את הישן. המספיק, לדעתו, לשימוש מישרדי — שמיעת הקלטות — ובמקומו הוא לוקח הביתה את המכשיר החדיש יותר.

יש בו. ביהודה פוליקר, תערובת מקסימה של חוזק עם עדינות, כנות, פתיחות, קצת נאיביות (גלעד: „אמרתי לך כבר שלא צריך לספר הכל לכל אחד!" ו„הוא שר בלי פילטרים ומדבר בלי פילטרים.")

אחד השירים היפים במופע נקרא אלקו: „אלקו זה עני בן עניים, / אין לי כסף. בגדיי תמיד בלויים / אלקו זה אחד שלא נחשב. / אין לו כסף ולא שעון זהב. / אלקו זה אחד שלא נחשב, אין לו כסף. אך יש לו לב זהב."

המשורר לא חשב על פוליקר כאשר כתב את השיר, אבל השיר היה יכול להיכתב על יהודה פוליקר.

מרים בנימיני

מזל החודש:

קשת

השפעתה המיסתורית של לילית

בזמנו דובר במדור זה על אותו ירח אפל הנקרא לילית. לילית מסמלת את הנקודה החלשה באישיות. מנקודה זו, לאחר שיהיה מודע לה, יוכל האדם לשוב ולבנות את עצמו ולהפוך את החיסרון ליתרון. הלילית נמצאת בכל מזל כ־10 ימים. המזל והבית שבו היא נמצאת מספרים על הצד האפל והחסוי באישיות. לעיתים מדובר בדברים שנסתרים אף ממי שרוצה להכיר את עצמו, אך אינו מסוגל.

השמש נמצאת בימים אלה במזל קשת, ואנחנו נוכל להביט על החסרונות של הקשת דרך הלילית, כשהיא נמצאת במזל זה.

התכונות המאפיינות את הקשתים הן: אופטימיות, גמישות, פתיחות וחברותיות, צורך בחופש ועצמאות, שינאה למיסגרת, אהבת תנועה, ספורט, נסיעות ומשיכה לפילוסופיה. מזל קשת שייך לקבוצת המזלות הכפולים, או כפי שהם נקראים: המזלות המשתנים (דגים, תאומים, בתולה, קשת).

השפעתה של הלילית במזל כפול זה הופכת את האדם להססן, חסר־יכולת החלטה ובלתי־יעיל. כל זה משום שהוא חי בשני עולמות בעת ובעונה אחת. הוא עצמו אינו בטוח היכן הוא נמצא. כך שפעמים רבות הוא מופיע כאדם שאינו מסוגל להחליט דבר, ונשאר קפוא ומתוסכל, עד שהמצב מחליט עבורו והוא נסחף אחר האירועים.

לעיתים יש תופעה הפוכה: בדחף של רגע הוא מחליט ופועל במהירות מדהימה ומפתיע את הסובבים אותו. רוב הזמן הוא מרוחק מהקרקע, שט לו בעננים ואינו במציאות, ואז מגיעים אותם רגעים שבהם הוא מפתיע את מכריו בניתוק מעולה של המצב כמות שהוא.

הרושם הכללי שהוא מותיר זה של אדם מרחף שבכל פעם שהוא חוזר לעמוד בשתי רגליו על האדמה, הוא גורם למישהו בסביבה לתדהמה.

הלילית כשהיא בקשת, לרוב אינה מאפשרת לבעליה להתנהג כמו הקשת האופיינית. המטיח את האמת הפרצוף. ההיפך. הוא אינו מסוגל לפגוע בזולת ולבטא את מחשבותיו בחפשיות. הוא גם אינו מצטיין באופטימיות כשאר הקשתים, הוא רואה את מחצית הכוס הריקה.

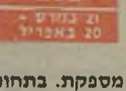
לעיתים קורה שהלילית משפיעה בצורה הפוכה, ואז פוגשים את הטיפוס שכן מצטיין בגילוי־לב. אז הוא כל־כך גלוי, עד שנראה שהוא פשוט לא שולט בפיו ובשיכלו, ופוגע בזולת משום שלעולם אינו חושב לפני שהוא מדבר.

הלילית בקשת עוצרת ומגבילה, והאדם אינו חש חופשי. תמיד יש דבר שעוצר, מעכב ומפריע, ולא מאפשר לדברים לזרום בצורה טיבעית. לחלק מבעלי הלילית בקשת

היא דוחפת אותם למישחקי הימורים — והם תמיד מפסידים

אנרגיה בעלת עוצמה אדירה וכמעט בלתי־מוגבלת. במקום להרגיש מוגבלים ו־מעוכבים, הם נותנים לעצמם להיות יותר מדי חופשיים, ואז הם פוגעים בעצמם ובאחרים בהתנהגות חסרת טאקט ומביכה. כל רעיון חדש מלהיב אותם. כשהם קופצים מעניין לעניין ומתחום לתחום, בלי להעמיק או להתמיד בדבר אחד. החיפוש הבלתי־פוסק הזה גורם להם לשאוף לדעת כל דבר, אך אינו מאפשר להם להעמיק במשהו בצורה יסודית.

בעלי הלילית בקשת נוטים להימשך למישחקי־הימורים, כשהם כמעט תמיד מפסידים. במשך כל המישחק הם בטוחים שהנה הם כבר מנצחים, אבל בסיומו של כל מישחק הם מפסידים. זה לעולם לא משכנע אותם להפסיק. הם מנסים את מזלם בכל פעם מחדש.

עלה

21 במרס – 20 באפריל

נסיעות שנידחו או התבטלו, בכל זאת ייצאו לפועל. ידיעה על כך תגיע בסביבות ה־11 או ה־12 בחודש. מדובר על נסיעות לחו"ל, אך בתוך הארץ – עליכם להיות זהירים מאוד במשך כל השבוע. נר־אית נטיה חזקה להס־תבך בתאונות דרכים ותאונות עבודה. מצב־רוח אופטימי אינו מאפשר לכם להיות זהירים ועירנים במידה מספקת. בתחום הרומנטי צפויות הפתעות. אנשים שעימם לא התראיתם מזמן, יחזרו.

* * *

ה־11 וה־12 בחודש יהיו די קשים. מצב־הרוח והתרגשה הכללית לא יהיו טובים. חשוב שתמסרו לעצמכם דיך־וחשבון על מה שקורה בתחום הקריירה. ב־קרוב תבצעו שינוי חשוב, אך חשוב לארגן הכל מראש ולא לסמוך על המזל. השטח ה־רומנטי קצת מבלבל. חוויות חדשות ומשונות עוברות עליכם, וקשה לכם למצוא את ידיכם ורגליכם בתוך הבילבול. התחום הכספי די מדאיג. דאגו לשלם את כל החשבונות בזמן.

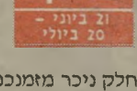
* * *

אתם מרגישים חסרי מנוחה ועצבנים. אנשים בסביבתכם מתנהגים בצורה ש־מקוממת ומעצבנת את־כם. אתם הופכים להיות מדי ביקורתיים, כדאי שתבדקו את עצ־מכם ותעצרו לפני ש־תגרמו ליחסים חשובים להתקלקל. ה־13 וה־14 אינם מתאימים ל־נסיעות, עדיף להישאר בבית ולנוח. אתם עלו־לים לא להרגיש טוב. בשורה משמחת מחו"ל תגיע ב־15 או ב־16 בחודש. המצב הכספי עומד להשתפר.

תאומים

21 במאי – 20 ביוני

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

אם תצליחו לעבור את ה־11 וה־12 בחודש בשלום כנראה שגם בשאר השבוע תצליחו להתגבר על העומס ה־רב. האחריות וכל ה־תפקידים שלקחתם על עצמכם לבצע. בגלל הנטל שרובץ עליכם אינכם מספיקים לנוח ולהירגע. זה עלול לפגוע בבריאות. כדאי לגשת לרופא להיבדק ולטפל בעצמכם במידת הצורך. ענייני הבית תופסים חלק ניכר מזמנכם. בקרוב מאוד זה יסתיים ותחושו הקלה. הפתעות בשטח הרומנטי.

* * *

במקום שבו אתם עובדים עומדים להתבצע שינויים, מידת הגמישות והיכולת להסתגל תקבע את מקומכם ומעמדכם. ה־15 וה־16 בחודש יהיו מעניינים ומיוחדים, בגלל פגישה עם אדם שיוכל להשפיע על עתידכם ולעזור. ה־תחום הרומנטי תופס מקום חשוב בימים אלה. ה־11 וה־12 ב־חודש, וכן ה־15 וה־16, יפגישו אתכם עם מכ־רים חדשים ויוצאי־דופן. קשרים שאינם נותנים דבר ומכבידים כדאי לכם לנתק.

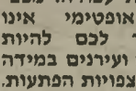
* * *

מצב הבריאות אינו טוב, יתכן שתצטרכו לשכב כעת כמה ימים במיטה. רצוי לגשת ולהיבדק אצל רופא, ו־לחשוב על שינוי בתזונה ובהרגלי החיים. ב־11 וב־12 עלולה להיות הפ־תעה לא־נעימה בקשר למקום המגורים. משהו יתקלקל ותצטרכו להש־קיע כסף רב כדי להח־זיר את המצב לקדמותו. בימים השישי והשבת כדאי להשאר בבית. אורחים שיגיעו – יוציאו אתכם ממצב־הרוח הקודר. הפנויים ייהנו מהרפתקה רומנטית.

בתולה

22 באוגוסט – 22 בספטמבר

שור

21 באפריל – 20 במאי

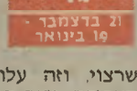
בתקופה האחרונה מצב־הרוח שלכם כבד ואתם נוטים לשקוע בדיכאון. צריך לזכור שהחודש שלפני יום ה־הולדת תמיד קשה ו־מעייף. אל תסיקו מס־קנות לגבי העתיד. כל מה שקורה כעת ישתנה והמצב שוב יהיה יותר קל לאחר שתחגגו את יום ההולדת. ה־11 וה־12 יהיו די קשים ומה שגרוע יותר. אתם עלו־לים לומר יותר ממה שרצוי, וזה עלול לסבך אתכם במקום העבודה. מצב הבריאות אינו טוב במיוחד.

* * *

שבוע מטורף מצפה לכם. האנשים שעימם תיפגשו השבוע יהיו מאוד משמעותיים בעתיד. תופתעו מ־הצעות עבודה מושכות ומיוחדות במינן. ה־תקופה שבה הייתם מנותקים ומבודדים חלפה וידידים מקיפים אתכם ומעוניינים לע־זור לכם לבצע שינויים בחיים. ה־13 וה־14 בחודש לא יהיו נוחים אך ה־15 וה־16 יהיו כל־כך נפלאים, שיפצו אתכם על הכל. ב־שטח של חיי הרגש מתחילה פרשה מוזרה.

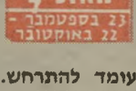
* * *

הקריירה מעסיקה אתכם יומם ולילה, אינכם שקטים. מצד אחד נדמה שנפתחות בפניכם אפשרויות חד־שות, אך התנאים אינם מאפשרים לכם לנהוג כרצונכם וזה גורם לתיסכול והרגשה של החמצה. ה־11 וה־12 יהיו חשובים מאוד. אל תתפתו לספר לאדם הלא נכון על התוכניות. ביחוד אם אלה קשורות לנסיעה לחו"ל. התחום הרומנטי אינו מעודד יחסים שהיו חזקים מתרופפים. ובקרוב עומד להיות עימות.

נדי

21 בדצמבר – 19 בינואר

מאזניים

23 בספטמבר – 22 באוקטובר

במקום־העבודה נראה שאתם שולטים ב־מצב ומצליחים לבצע עבודה משובחת. התוצאה של המאמצים שהשקעתם בזמן האח־רון נראית כעת ומאפ־שרת יותר גמישות ו־מרחב לתימרון. בתחום הכספי מצבכם הולך ומשתפר. היכולת להח־ליט במהירות ולפעול מייד תקבע רבות ל־עתידכם הכלכלי. ב־תחום הרומנטי, משהו עומד להתרחש. פרשיה חדשה מפתיעה ויוצאת־דופן – עומדת להתחיל בקרוב.

* * *

ה־11 וה־12 בחודש מושך אתכם לחלונות־הראווה, ואולי אף מפתה לקנות דברים יקרי־ערך. אך רצוי לד־חות כל קניה גדולה בכמה ימים. נראה ש־מצבכם הכספי פחות טוב מכפי שאתם חוש־בים, ומה שנראה בטוח ומובן מאליו – ייראה שונה בעוד זמן קצר. בשישי ושבת לא מומלץ לצאת לנסיעות. אם זה אינו הכרחי. קיימת סכנה ואתם עלולים לפעול מתוך כעס וחוסר־שליטה ואפילו ולסכן את עצמכם.

* * *

אתם חשים בחוסר מנוחה ומגיבים ב־עצבנות שאינה אופיינית לכם. ה־11 וה־12 יהיו די קשים. התיק־שורת עם הסביבה לא תהיה טובה, וכל דבר שתבצעו בשותפות ע־לול להסתיים בסיכ־סוך. הימים הראשון והשני טובים יותר. כדאי לצאת לנסיעה, אם כי בשבוע זה קיימות סכנות בדרכים ובדאי שתהיו זהירים. בכל זאת נראה שאתם זקוקים לחופשה קצרה ומנוחה וטיול ירענן ויבריא אתכם.

דגים

20 בפברואר – 20 במרס

קשת

23 בנובמבר – 20 בדצמבר

זני

20 בינואר – 18 בפברואר

עקרב

23 בנובמבר – 22 בדצמבר

אריה

21 ביולי – 21 באוגוסט

משכורת קבועה

אהרון ורבקה רובינשטיין
יותר עשירה, יותר חכם

הסיפור הזה הוא על אבא של בזק, כלומר על אהרון רובינשטיין בן ה־80, שסוף־סוף הבין איזה יחסים צריכים להיות בן גבר מבוגר ועשיר ובין אשה צעירה.

לפני שנים רבות הוא היה נשוי באושר ובעושר לאשתו, האמא של השר **אמנון רובינשטיין**. כשמתה אשתו הפך אהרון רובינשטיין לאלמן מבוקש מאוד בקרב גברות מסויימות בתל־אביב. מי שתפסה אותו בסוף היתה **רבקה**, גברת צעירה ממנו ב־20 שנה, שחשבה לשחק את סינדרלה לידו. הם נישאו, אבל מהר מאוד משהו התפקשש ביניהם והם התגרשו. ברור לכולם שהגברת יצאה מהגי־שואין האלה כשהיא עשירה יותר מכפי שהיתה כאשר נכנסה אליהם, ואהרון רובינשטיין יצא מהם, כנראה, יותר משכיל מכפי שהיה כשנכנס.

מאז הוא לבד, כלומר בלי נשים קבועות. לפני שלושה שבועות הוא אושפז בבית־החולים איכילוב, במחלקה לטיפול נמרץ, והמישפחה מאוד דאגה לו, וכנראה מישהו אפילו אמר לו, כמו שאומרים תמיד לגברים חולים, „אתה צריך אשה". אז בשבוע שעבר, כשהוא יצא מבית־החולים, הוא לקח לעצמו אשה.

הגברת היא אחות במיקצועה, ובגלל זה הוא לקח אותה שתהיה צמודה אליו. הוא הסביר לכל ידידיו ומכריו שהוא צריך אשה שתעבוד אצלו על משכורת. רק ככה הוא יודע בתחילת החודש כמה היא תעלה לו, והוא עבר איתה למלון, מה שבטוח — בטוח.

צריך להיות בן 80 כדי להבין עובדות־חיים מסויימות.

הגל החדש

בתור אמא יהודיה די מעצבן אותי הצחוק שעושים מה„יידישע מאמע" כבר שנים. מה לא עשו מהן כבר — ספרים, סרטים, מחזות, פיליטונים, מאמרים. הכל. כאילו כל יידישע מאמע זה אותו הדבר. כאילו כולן רצות כל החיים אחרי הילדים ומתחננות לפניהם שיאכלו את הקציצה, וכולן דואגות לילדים שלהם עד גיל 100, ולא סומכות עליהם שיסתדרו לבד, וכל הזמן מנדנדות להם ומקריבות את עצמן למען הילדים.

דעו לכם שהיידישע מאמע הקלאסית חלפה מן העולם (לפחות בארץ־ישראל), ועכשיו יש

ליזיקה שגיא
כל הדרכים מובילות לכלא

כבר הגל־החדש של היידישע מאמע, שהוא לגמרי לא דומה לגל הישן.

נציגה מאוד בולטת של הגל החדש הזה היא הקוסמטיקאית ואשת־החברה **ליזיקה שגיא**, שבנה **רונן** נידון למאסר־עולם לפני ארבעה חודשים. במשך כל זמן המישפט ישבה ליזיקה באולם ועקבה אחרי המישפט. כשנודע גזר־הדין ניגבה ליזיקה דימעה, ומדי שבוע היא היתה נוסעת לבקר את בנה בבית־הסוהר.

אבל אחרי זמן קצר מאוד החליטה ליזיקה לעזוב את הארץ. היא ניסתה למכור את המכון שלה, וכשלא הצליחה היא פיטרה את העובדים וסגרה אותו. לידידה סיפרה שהיא נוסעת לפאריס כדי להצטרף שם לבעלה **עמי** ולבנה הצעיר **טדי**.

החברים הנדהמים שאלו אותה מה יהיה עם רונן, מי יבקר אותו בבית־הסוהר, וליזיקה הבטיחה להגיע ארצה כל חודש כדי לבקר את בנה. ואחרי ההבטחה הזאת היא נסעה.

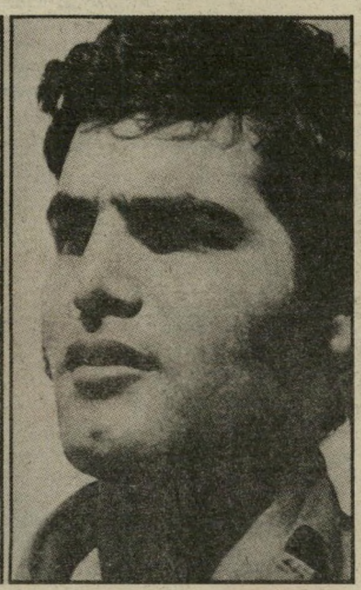
מאז היא עוד לא חזרה ולא ביקרה את רונן. מצד שני אומרים לי שגם את בעלה ובנה הצעיר היא לא רואה כל־כך הרבה. כי עמי וטדי נמצאים כל הזמן בפאריס, וליזיקה עושה עכשיו סיור־כתובות בין חבריה וידידיה הפזורים ביבשת אירופה. שבוע־שבועיים בלונדון, כמה ימים ברומא, קצת במילאנו, שבוע בבלגיה, וחוזר חלילה.

אבל אני לא מודאגת. אני בטוחה שבסוף היא תגיע לבקר את הבעל עמי ואת הבן טדי, ואני אפילו בטוחה שהיא תגיע גם לבקר את רונן. בארץ אומרים עכשיו שכל הדרכים מובילות לבית־הסוהר.

בלי תוכניות

מה אתם יודעים בעצם על **עמום אהרוני**, הירושלמי יפה־התואר, העשיר, המצליח, שברח לחו"ל, כמו כולם, בהשאירו כאן חובות של מיליונים? אתם יודעים מה שהיה כתוב להתחפף מהארץ, הם היו רצים לאמץ תינוק רביעי קטן?

עכשיו אתם מבינים שלא היו לאהרוני שום תוכניות לברוח? זה פשוט יצא כך.

עמום אהרוני

קלרה אהרוני

זה פשוט יצא כך

וככה הוא אמר

אתם יודעים ש**אילנה שושן** התגרשה מבעלה, **מריק עפרון**, אחרי נישואין קצרי־צרים? יודעים.

אתם יודעים שחמישה ימים אחרי הגירושין היא נסעה ללונדון לעבוד קצת? יודעים.

ומה היא עשתה בין הגירושין לבין הנסיעה ללונדון? לא יודעים? אז אני אגיד לכם. היא נסעה עם הטייס **אורי ליברנט**, זה שהיה חבר שלה לפני מריק עפרון, לכמה ימים לאילת.

נו, מה אתם אומרים?

אני הגבתי בדיוק כמוכם, ולכן מייד עשיתי

אילנה שושן
באותה המכונית

דרינג־דרינג לאורי ליברנט ושאלתי אותו אם הוא היה הגורם של הגט בין אילנה למריק.

„מה פיתאום? אין לגט שום קשר אלייך"

„אז איך זה יומיים אחרי הגט אתה ואילנה נוסעים ביחד לאילת? זה לא קצת משונה?"

„זה פשוט צירוף־מיקרים. אני הייתי עכשיו חודש וחצי בחו"ל, ועברתי קשה מאוד. חזרתי ארצה והחלטתי לנסוע לאילת, לנוח כמה ימים. בדיוק כשהחלטתי לנסוע נודע לי שגם אילנה רוצה לנוח כמה ימים, אז נסענו באותה המכונית לאילת. אין בינינו כלום מעבר לזה."

ככה אמר אורי ליברנט. אם זה נשמע לכם הגיוני — תאמינו.

בעיתונים.

גם אני קראתי עיתונים. אבל אני, מייד אחרי הקריאה, עושה חשבון. מחברת שניים לשניים. ואחר־כך תשע ושלוש, ויותר מאוחר חמש ל־12, ובסוף אני מקבלת תמונה שאתם לא מקבלים, כי אתם לא חושבים שצריך לעשות חשבון אחרי קריאת עיתונים.

מהחשבון שלי הסתבר לי שעמוס אהרוני ואשתו **קלרה** חיו יפה מאוד ביחד, עם המשרת שלהם והגנן שלהם והמטפלת ומכוניות־הפאר, ובכלל לא חשבו להסתלק מהארץ. זה נכון שאהרוני פיטר כמה וכמה מעובדיו, אבל זה היה כדי לנסות ולחסוך כמה שקלים, ולא כדי לברוח מכאן. תשאלו איך אני יודעת?

לעמוס ולאשתו קלרה יש ארבעה ילדים. שלושה מתוכם הם ילדים מאומצים. וכאן הפואנטה של הסיפור. הילד האחרון שלהם אומץ על־ידי קלרה נעמוס רק לפני ארבעה חודשים. קלרה נסעה לבראזיל כדי להביא את התינוק הזה הביתה.

אז תחשבנו בעצמכם. אילו היו להם כוונות

שרה וייספיש + אורי עליזי = אפלטון

שרה וייספיש
למיצוות ולמעשים טובים

ילד קטן שנולד וגדל בקיבוץ שאל את אביו כל מיני שאלות על אלוהים. אבא שלו אמר לו שאין אלוהים בשמיים, ואין לו כוחות אל־טיבעיים ולא בטיח. חשב הילד רגע ארוך ואמר: „ובכל זאת, אבא, אם בסוף יסתבר שיש אלוהים, תדע לך שאנחנו נידפקו!"

מאותה סיבה ממש אני מודיעה לכם כאן ש**שרה וייספיש** (שעליה סיפרתי לכם לפני שבועיים) לא חזרה לשאלה, ולא נעשתה חי־לונית.

שרה וייספיש מוכנה להישבע שהיא עדיין אשה שומרת־מיצוות ויהודיה כשרה, שהיא מנהלת אורח־חיים יהודי וצנוע, ומגדלת את ילדיה למיצוות ולמעשים טובים, וכל הסיפור שלה עם **אורי עליזי** הוא סיפור של ידידות אפלטונית, ולא יותר. אמן.

רחל מרחלת על כל השולם

מאת שולמית יריב

זכוכית ויהלומים

פשוט קשה להאמין מה שיכול לקרות לאמנית מוכשרת, המחליטה לפתוח סדנה דווקא ליד בורסת־היהלומים — מעוז גברי מובהק.

טובה ברמן בת ה־38 התפרסמה בכל הארץ כחורֶטת משגעת. היא חורטת על גבי הזכוכית בעזרת מכשיר, המתיז חול בלחץ גבוה. בגלל החול המתעופף ושביבי־הזכוכית היא לובשת בעת העבודה מסיכה, המגינה על פניה היפים.

יום אחד, כמו שהיא עומדת ומציירת זר־פרחים על לוח־זכוכית, נעצרת מול הסדנה שלה מכונית באורך קילומטר. מן המכונית יוצא **יהלומן גדול** ונכנס לסדנה. בפיו של היהלומן היתה בקשה צנועה: בווילה החדשה שבנה בהרצליה יש קיר־זכוכית בגובה שישה מטר, והוא מבקש מטובה שתצייר לו על הזכוכית.

כשהאמנית התעניינה לדעת מה מבקש הגביר לצייר על הזכוכית, הוציא זה מתיקו את הספר ההודי קמא־סוטרא, ובו ציורי־מישגל מאוד אנאטומיים ומפורטים. טובה גימגמה קצת למראה התנוחות האמנותיות, ובסוף הצליחה לשכנע את היהלומן להסתפק בציורים של אל־פונסו מושה, צייר שצייר בראשית המאה נשים שמנות ועירומות.

פעם, מזמן, זה היה אחרת

אופירה נבון
איש לא קרא בשמה

פעם, כשהיא היתה חוזרת ארצה משהות קצרה בחו"ל, היו לימוזינות שחורות ומבריקות ממתינות לה ברחבת־המטוסים, וילדות קטנות היו מגישות לה פרחים, כשהיתה יורדת בכבש המטוס. ברק של פלשים היה מסנוור אותה, וכל מי שהזדמן לנתב"ג היה מוחא לה כפיים ומסתכל בה בהערצה.

אבל זה היה מזמן. אולי לפני שנתיים.

בשבוע שעבר, ביום השלישי, כשחזרה **אופירה נבון** משהות בת שלושה שבועות בארצות־הברית ובאנגליה, היא ירדה מהמטוס כשהיא לבושה בפרווה. איש לא חיכה לה. לא ברחבת־המטוסים, לא בביקורת־הדרכונים ולא בשורה הארוכה של המקבלים מחוץ לבניין.

אופירה נעצרה בכל פעם, וחיכתה כמה שניות לראות אם בכל זאת מישהו בא לקדם את פניה. היא ראתה ליד המטוס את חברת־הכנסת **מאיר שטרית**, שבא לקבל את פני אשתו, **רותי**. בביקורת־הדרכונים ראתה כמה פרוטקציונרים, שבאו לנשק את יקיריהם, ובשורות מקבלי־הפנים היא ראתה המון אנשים שבאו לחבק את הבאים ולצעוק להם צעקות. אופירה העיפה מבטים, אבל אף אחד לא קרא בשמה, נהיא המשיכה ללכת לכיוון היציאה, כשהיא דוחפת את עגלת המיזוודה שלה.

המרגל שלי עקב אחריה כל הזמן, אבל אז מישהו עצר אותו לרגע כדי לתת לו חיבוק גדול של „ברוך הבא", ובשניה הזאת נעלמה אופירה נבון, ביחד עם המיזוודה שלה, בתוך מיגרש־החניה של נתב"ג.

פעם היו אומרים על זה „סיק טרנזיט גלוריה מונדי", או בעברית „כך חולפת תהילת העולם".

הכל חוקי

זוכרים את הרחילות שלי על הרומן של **מירה ברונר** והפרופסור למישפטים **אורי רייכמן** (העולם הזה 19.6.85)?

מאז שכתבתי מה שכתבתי, חיים להם השניים כזוג יונים בדירת־הפנטהאוז של אורי בשיכון־דן בתל־אביב, דירה ששיטחה עולה על 500 מטרים רבועים.

מירה בראונר היא אדריכלית, והיתה אשתו הראשונה של **עדי בראונר**, פרקליט מחוז־חיפה, שהתפרסם בזמנו כשמזכירתו, שהתאהבה בו, רצחה את אשתו השנייה ואחר־כך התאבדה. אחר־כך היא היתה נשואה לעורך־דין אמריקאי, וחיה איתו בניו־יורק עד שפגשה במסיבה את הפרופסור רייכמן, שסובב לה את הראש. הפרופסור, דרך אגב, הוא דיקן הפקולטה למישפטים באוניברסיטת תל־אביב.

פרופסורים־למישפטים הם טיפוסים דייקניים,

אוריאל רייכמן
עניין של פרופסורה

האוהבים שהכל יהיה חוקי וכתוב למהדרין בצורה רישמית. לכן, השבוע בפנטהאוז היפה ובנוכחות מוזמנים מעטים בלבד, נישאו הפרופסור והאדריכלית היפה בטקס כשר למהדרין.

אוף, איזו שיחה

דרינג־דרינג.

„כן?"

„האם זאת המרחלת?"

„אכן, אכן."

„כאן מדבר **אשר ראובני**, האמרגן של הזמר **חיים משה**."

יפות הן היום באמריקה? כן. אז למה שהוא יקח בחורה מהארץ, כשיש שם המון בחורות ישראליות יפהפיות?"

„כלומר היתה איתו באמריקה כל הזמן בחורה, רק שהוא לא לקח אותה מהארץ?"

„בטח. זה לא סקופ כמו שאת חושבת, על **עופרה חזה**, כי באיזה עיתון היה כתוב שהיא לקחה מכאן את הספר שלה. ככה זה אצלכם."

„כלומר, חיים משה מפחד ממס־ההכנסה ולא מאשתו, בעניין נשים אחרות?"

„תראי, מותק, הוא לא היחידי שלא מסתפק

חיים משה ואשתו יפה
„גם לאבא שלו יש שתי נשים!"

„מה לעשות? קורה."

„תשמעי, את כתבת שחיים משה לקח איתו בחורה מהארץ, כשהוא נסע לאמריקה."

„נכון."

„אז תדעי לך שהוא לא לקח שום בחורה מהארץ. אני אסביר לך משהו. הבחורות הכי יפות בעולם זה בישראל? כן. הישראליות הכי שלחיים משה יש המון בחורות. אבל קבועה אין לו."

„טוב, אז אתה בעצמך אומר שהוא היה עם בחורה באמריקה. מה זה כל־כך חשוב אם הוא לקח אותה מכאן או משם?"

„בטח שחשוב, אני צריך שמס־ההכנסה יתחיל לטפל בחיים משה? ידוע שהם התלבשו באשה אחת. גם לאבא שלו יש שתי נשים."

„בחייך!"

„מה את מתפלאת? להרבה אנשים יש שתי נשים. אפילו לאבא של **אבנר נדסי**."

„טוב, מה אתה רוצה ממני עכשיו?"

„שתכתבי שהוא לא לקח את הבחורה מכאן!" כתבתי.

שלוש גופות התגלו השבוע ברחבי הארץ. שלושת הקורבנות נרצחו באכזריות. המניעים לרציחות אלה אפופים בערפל

רצח, פיגוע, חיסול חשבונות

שתי הגופות היו מוטלות ב־מרחק של 20 מטר זו מזו. עובד מטע־האבוקדו שליד מושב שדות־מי־כה, הסמוך לבית־שמש, רץ להוציע את המישטרה.

יום לאחר מכן הבחין נהג שנסע ליד מושב מזור, בדרך פתח־תיקווה־לוד, בלהבות העולות מאחורי מיבנה של משאבת־מים. הוא ניגש לבדוק, ול־תדהמתו הבחין בגופה העולה באש. הנהג ניסה לכבות את הלהבות במטף־הכיבוי הזעיר שבמכוניתו, ללא הצ־לחה.

שתי הגופות במטע־האבוקדו זוהו כגופותיהם של חביב אבו־רמילה, סו־חר־זהב בן 29, תושב רמאללה, ושל טארק קאנדיל, בן 31, מהכפר בית־סוריק שבנפת רמאללה. השניים נורו בראשיהם מטווח קצר מאוד, כל אחד בכדור אחד של אקדח בקוטר 9 מ"מ.

הגופה השרופה ליד מושב מזור זוהתה כגופתו של משה לוי, חייל בן 19 משכונת־סירקין בפתח־תיקווה. ה־חייל נדקר פעמים אחדות בסכין, ראשו נופץ אל עמוד־חשמל וגופתו הוצתה בעזרת נוזל דליק.

הודעות המישטרה לכתבי הפלילים בעיתונים היומיים הן בדרך כלל לאקוניות, אך מעיון בין השורות אפ־שר ללמוד מהן הרבה. גם במישטרה, כמו בצה"ל, התפתח לקסיקון של הגדרות, אשר קוראים חדי־עין מב־חינים ביניהן.

באחד הצהרונים, למשל, יום לאחר מציאת גופות שני הערבים, נכתב בידיעה קטנה למדי, בעמוד הראשון: „במישטרה סבורים... שמדובר בפרשה פלילית, ולא ברצח או בפיגוע בידי מיקצועיים."

באחד ההודעות המוקדמות יותר של המישטרה נאמר כי נבדקת האפשרות של רצח „על רקע לאומי". ואכן, אורחים רבים היו משוכנעים, עם הישמע הידיעה, כי מקום הרצח — ליד בית־שמש — מעיד על נקמת־דם, כי בסביבה זו נרצחו שני זוגות של יהודים בשנה האחרונה.

מהמונח „פרשה פלילית" בלשון־המישטרה נודף ריח של קרב פנימי בין כנופיות, מריבה של פושעים או חי־סול־חשבונות בעולם התחתון. „רצח" הוא מונח שבו משתמשים במיקרה שבו עבריינים הורגים אדם מן היישוב, או שאדם רוצח את חברו בגלל אחד המניעים הקלאסיים. „פיגוע" הוא הריגתו של מישהו, בדרך כלל יהודי, על־ידי ערבים. למונח זה אפשר להוסיף את המטבע הלשוני „על רקע לאומני", שממנו מובן כי ההורגים הם ערבים קנאים. כמוהו „פיגוע חבלני", ויש רצח „על רקע לאומי", שמתוכו אפשר להבין כי המבצעים הם כנראה יהודים קנאים, שפגעו בערבי. במיקרה הרצח של החייל מדברים כל כלי־התיקשורת על „פיגוע חבלני".

המישטרה אינה נוהגת לשתף את העיתונות בסודות־החקירה, אולם מ־בדיקה מקרוב של שתי פרשיות־הרצח עולה כי הודעות המישטרה, לפחות בשלבי־החקירה הראשונים, הן שיט־חיות במיקרה הטוב, ומתעלמות מ־כיווני־חקירה אחרים, אולי במתכוון. כשמייחסים רקע לאומי לפרשת־רצח, העשויה להיות על רקע פלילי, עלול הדבר לגרום להתססת היצרים ב־מירקם־היחסים העדין בין יהודים ו־ערבים בארץ.

מיספר „כחול"

ב יום הרביעי, בערך בשעה 12 בצהריים, קיבל חביב אבו־רמילה, סוחר זהב מרמאללה, שיחת־טלפון. היות ובחנותו אין קו־טלפון, הוא קיבל את השיחה אצל שכנו, ששמע כי אבו־רמילה מדבר בערבית עם המטלפן האלמוני.

בתום השיחה מסר חביב את מפתחות־החנות לשכנו, שהוא גם בן־דודו, וביקש ממנו לנעול את החנות. בכיסו של חביב היו, לדיברי אחיו, 5000 דינארים ירדניים, שאותם החזיק בדרך־כלל אצל אשתו. באותו בוקר ביקש מאשתו את הכסף, וסיפר לה שהוא רוצה לשלם עבור מכונה לעיבוד זהב, שאותה קנה מחברה מסויימת בתל־אביב.

חביב היה, לדיברי שכניו, איש־מישפחה שקט. הוא למד שנתיים באוניברסיטה בבירות, ולא התעניין בפוליטיקה. הוא ביקר בירדן לפני שנה, היה אצל אחיו, מרצה באוני־ברסיטה בעמאן, ומיהר לחזור לישראל. למרות שביתו היה ברמאללה, היה חביב רשום כתושב כפר סילוואן שליד מיזרח־ירושלים, שסופח לישראל, דבר שהיקנה למכוניתו מיספר ישראלי.

בערך בשעה 1 בצהריים הגיע חביב לבית־קפה במבואות ירושלים. הוא החנה את מכוניתו מדגם פיז'ו 305 ליד בית־הקפה, והזמין ספל־קפה.

באותה שעה בערך נסע טארק קאנדיל, תושב הכפר בית־סוריק, ידידו של חביב, במכוניתו לאותו בית־הקפה. קנדיל היה קבלן־בניין מצליח, שפירנס ברווחה את מישפחתו, אחיו וילדיהם. בעבר היה קבלן להקמת התנחלות. לא הרחק מכפרו. באותו יום סיפר לאחיו כי הוא הולך לשלם לבעל טרקטור, שיעשה עבורו עבודות־חפירה. לקנ־דיל, כך מעידים בני־מישפחתו, היו חברים יהודיים וערביים.

בערך בשעה 1 ורבע הגיע קנדיל לאותו בית־הקפה. הוא נכנס והזמין גם הוא קפה. אחר־כך הוציא מכיסו חבילת־שטרות גדולה, ושילם בעד הקפה שלו ושל חביב.

בעל הטרקטור, שאליו הלך קנדיל, סיפר אחר־כך כי קנדיל אכן היה אצלו. אולם בעל הטרקטור לא יכול היה לעשות באותו יום את העבודה שהזמין קנדיל, כי זה היה יום־השנה למות אביו. הם קבעו פגישה ליום אחר. בעל־הטרקטור לא זכר אם פגש את קנדיל ליד בית־הקפה לפני או אחרי שקנדיל שתה קפה.

בכל מיקרה, סמוך לשעה 2 בצה־ריים, יצאו חביב וקנדיל מבית־הקפה. הם השאירו את מכוניתו של קנדיל ליד בית־הקפה, ונסעו במכוניתו של חביב לכיוון תל־אביב. עובדה זו קלה להסבר. מכוניתו של קנדיל היתה בעלת מיספר „כחול", של השטחים הכבושים. מכוניתו של חביב היתה בעלת מיספר ישראלי „צהוב". לנוסעי מכונית בעלת מיספר „כחול", הנעה בישראל, יש סיכויים רבים להיות מוטרדים בכל צומת על־ידי מחסומי־המישטרה.

גופה שרופה בשדה ליד פתח־תיקווה זוהתה כגופת החייל משה לוי. כל כלי־התיקשורת דיברו על כך שלוי נרצח בפעולת־פיגוע, אך הדבר אינו מובן מאליו כלל ועיקר.

חביב וחוולה קוואסמי, הנרצח ואלמנתו. חביב צולם לפני שנים אחדות. האלמנה צולמה על־ידי העולם הזה יום לאחר שנודע לה על רצח בעלה. היא עדיין המומה מן האסון.

חוולה ישבה בתוך הבית והתאבלה עם הנשים. הגברים שבמישפחה ישבו בחוץ, שתו קפה מר לאות אבל וסיפרו בשיבחו של המנוח. לחביב שלושה ילדים קטנים: ראמי, רג'אי, וטארק, שנשארו עכשיו יתומים.

בלילה דאגה אשתו של חביב. בעלה, לדבריה, לא היה הטיפוס שנהג להיעדר מביתו בלילות. היא חיכתה עד הבוקר, ואז רצה לאביה, המתגורר בסמוך. האב מיהר ללכת למישטרה.

אחיו של קנדיל היו יותר מהירים. בלילה, כשבושש אחיהם לחזור, מיהרו למישטרת רמאללה להודיע על היעדרו של אחיהם. השוטר בתחנה הרגיע אותם ואמר להם שאולי קנדיל נעצר בתל־אביב (אסור לערבי מן השטחים הכבושים להישאר בלילה בתחומי הקו הירוק, ללא אישור).

למחרת נפגשו שתי המישפחות, שלא הכירו זו את זו, במטה המישטרה במיגרש־הרוסים בירושלים. שתי ה־מישפחות הגיעו בנפרד, כדי להודיע על היעדרות בניהן. במשך היום הת־בשרו המישפחות על מציאת הגופות.

שדה ציד

ב מישטרה דאגו לציין באוזני כתבי־המישטרה כי קנדיל היה „מוכר למישטרה". זהו שם־צופן לאדם שהסתבך בעבר בפלילים. במישטרה מסרו לכתבים כי קנדיל היה מוכר למישטרה מפרשיות של רכוש גנוב. לבני מישפחתו של קנדיל יש הסבר מעמיק יותר לגבי פרשיות אלה:

לפני שישה חודשים קנה קנדיל מערבל־בטון אצל יהודי מירושלים. לדיברי בן־דודו שילם קנדיל במזומן, ולא קיבל קבלה. זמן־מה לאחר־מכן עצרה המישטרה את קנדיל וטענה כי מערבל־הבטון גנוב. קנדיל טען ל־הגנתו באוזני החוקרים כי לא ידע שהמערבל גנוב. מישפחתו של קנדיל דרשה שהמוכר יחזיר את הכסף. זה סירב. קנדיל והמוכר הסתכסכו קשות.

בני־מישפחתו של האב סיפרו כי בלילה שבו נעלם בנם נסע אביו של קנדיל, יחד עם אחד האחים, לביתו של היהודי. הם חיפשו שמא עשה משהו רע לבנם. למרות השעה המאוחרת, לא מצאו את האיש בביתו.

קנדיל וחביב נורו בראשיהם מטווח קצר ביותר, לפי סימני אבק־השריפה על הפצעים. כדור־אקדח אחד בראש הוא בדרך כלל מסימני־ההיכר של מיקצועניים. אולם הרוצחים לא אספו משום־מה את תרמילי־הכדורים ולא טרחו למחוק את עיקבותיהם. דבר המעיד על חובבנות. העקבות מצביעים על ארבעה רוצחים, שהסתובבו בשטח.

נראה שלפני הירי רוצץ הצד השמאלי של ראשו של חביב במכה עזה, שכתוצאה ממנה נעקרה עינו השמאלית ונשברו רוב שיניו. אם מניחים שהקורבן נהג בריכבו, ושהמכה הונחתה עליו עוד ביושבו במכונית, הרי שהמכה היה חייב להיות מחוץ לרכב. בגופתו של קאנדיל לא היו סימני־אלימות, חוץ מפצע הכדור. כספם של שני הנרצחים נעלם, וכן מכוניתו של אבו־רמילה. הרוצחים לא נגעו בתכשיטיהם של קרבנותיהם.

השומר של מושב שדות־מיכה סיפר כי ביום־הרצח, יום הרביעי בשעות הצהריים, הגיע לשדות המושב טנדר פז'ו. שנכנס אל המטעים בכביש פנימי, שהה שם כחצי שעה ואחר־כך יצא דרך המושב, בכיוון תל־אביב. אם אומנם היה זה הטנדר של הרוצחים, כפי שמשערת המישטרה, אפשר לומר שהרוצחים הם פרימיטיביים למדי. רוצחים מיקצועיים לא היו מסתכנים בגילוי הגופות ובמעבר במקום שבו יראו אותם. השומר שמע גם כמה יריות, אולם לא ייחס להן חשיבות. כי באיזור מרבים לצוד.

כמה מן התסריטים האפשריים, ש־ציירו לעצמם החוקרים:

● קנדיל אכן היה מעורב בעסק מפוקפק, יחד עם חביב. הוא ידע שבכיסו של חביב יש הרבה כסף. קנדיל הציע לחבריו לשדוד את חביב. הם שדדו את חביב ורצחוהו. אחר־כך רצחו החברים גם את קנדיל, מפחד־פיתאום פן ילשין עליהם.

● חביב וקנדיל היו בדרכם לתל־אביב, כדי לעשות עסקים. בכיסי השניים היה הרבה כסף מזומן. בשלב כלשהו פגשו בדרך מישהו שהחליט לשדדם. אולי היה זה בבית־הקפה, כשהוציא קנדיל מכיסו את חבילת־השטרות הגדולה שנשא עימו.

● מישהו שהיה מסוכסך עם קנדיל רצח אותו, ורצח את חביב, שהיה גם הוא במקום, כדי שלא יזהה אותו.

עובדה נוספת, המסבכת עוד יותר את החקירה, היא שבני מישפחת אבו־רמילה טוענים כי בפינקס־החשבונות שבחנותו של חביב נרשמו עסקות רבות עם קנדיל. בעיסקי־זהב מעורבים מזומנים רבים. זהו עסק מסוכן, בייחוד בגדה, שבה אין מנהלים בעלי־העסקים ספרים מדוייקים וכרטסת מלאי ו־לקוחות.

יכול להיות שחביב עסק בהברחת זהב. המשטרה חוקרת בכיוון זה ועצרה יהודי, תושב מרכז הארץ כאחד המעו־רבים האפשריים.

כך או כך, לא נראה שיש אישהו מניע פוליטי לרצח הערבים. מי שרוצח על רקע פוליטי או ניקמת־דם פולי־טית־מישפחתית, בדרך כלל אינו שודד את קרבנותיו. טרוריסטים בדרך כלל „גאים" בעצמם, ורואים עצמם „נעלים" על פושעים פליליים רגילים.

מישהו משקר

ג ופתו של החייל משה לוי הוצתה בעזרת חומר דליק. אולם היה פרט קטן שהמישטרה לא פירסמה: ההצתה נעשתה מן הכתפיים ומטה.

זהו פרט חשוב.

משה לוי נולד בפתח־תיקווה למרים ואברהם לוי. האב הוא נהג־משאית, והאם עוזרת לגננת.

ביום הראשון בבוקר נאספו שכנים וחברים רבים ליד בית־המישפחה, ברחוב ויליק 5 בשיכון סירקין בפתח־תיקווה. באותו בוקר חש האב ברע וקיבל כדורי־הרגעה. בני־מישפחה לא הניחו לעיתונאים לעלות לדירה. „מספיק כבר ריאיינו אותם," אמרו הקרובים, „תנו להם לנוח!"

אחיותיו הצעירות של משה, ורד בת ה־12 ואיילת בת ה־17, היו גם הן בדירה הצנועה. השכנים סיפרו כי משה אהב מאוד את מישפחתו, אך במיוחד את סבתו. בשבת שעברה היה אצלה, והיא הכינה לו מאכלים מארוקאיים. משה, שכונה „צ'קו" בפי חבריו, שירת כמכונאי ביחידה בדרום־הארץ. אחד השכנים אמר כי מדהימה אותו במיוחד העובדה שמשה נרצח במקום המרוחק רק שלושה קילומטר מביתו. „אם אנחנו לא בטוחים בפתח־תיקווה," אמר השכן, „אז אין לנו כבר מה לעשות פה!"

שני אירגונים פלסטיניים הודיעו כי הם נוטלים על עצמם את האחריות לרצח. „כוח 17" פירסם בביירות, ביום השישי בערב, שהוא אשר ביצע את הפיגוע. בשבת מסרה החזית ה־דמוקרטית לשיחרור פלסטין של נאיף חוואתמה כי אנשיהם הם שביצעו את המעשה. אין שום תימוכין לטענות אלה, וברור שלפחות אחד משני האירגונים משקר — ואולי שניהם.

נכון שעל פני הדברים, הרצח נראה כפיגוע חבלני, מה גם שנישקו של החייל נעלם. אולם יש פרט אחד מוזר. עד עתה, בכל הפיגועים בחיילי צה"ל, השתדלו המבצעים להימלט מהר ככל האפשר מזירת־האירוע. ואילו כאן הרוצחים עצרו את ריכבם, היכו בראש קורבנם בעמוד, והציתו את הגופה בסמוך לכביש שבו עוברות מכוניות באותה שעה — 8 בערב — כשהדבר נראה מהכביש. ולראיה: האיש שגילה את הגופה כשהיא בוערת ראה את הלהבות מהכביש. אין זה הגיוני שרוצחים ערביים יקבלו על עצמם סיכון כה רב, ויציתו גופה, כך שהלהבות ייראו בעבור דקות על־ידי אחד הנהגים החולפים בכביש.

הורי הקורבן טארק קאנדיל. אביו של טארק הוא כמ־עט עיוור. הבן המנוח פירנס את מישפחתו העניפה, את אחיו וילדיהם. עכשיו בני־המישפחה בוכים: „מי ידאג לנו?"

טארק וילדיו הקטנים בתמונה מלפני שנים אחדות. בני־מישפחתו קובלים על השהייה בקבלת הגופה במכון לרפואה מישפטית באבו־כביר, דבר שפגע בריגשותיהם. השהיית גופה של מת היא דבר חמור מאוד בעיני המוסלמים הדתיים, לא פחות מאשר אצל יהודים דתיים.

מיכאל רותם

בעל ראשון היה יגאל רוזנברג, לו נישׂ־ אה חני כשהיתה בת 17, מיד לאחר שנבחרה כמלכת־המים של העולם הזה.

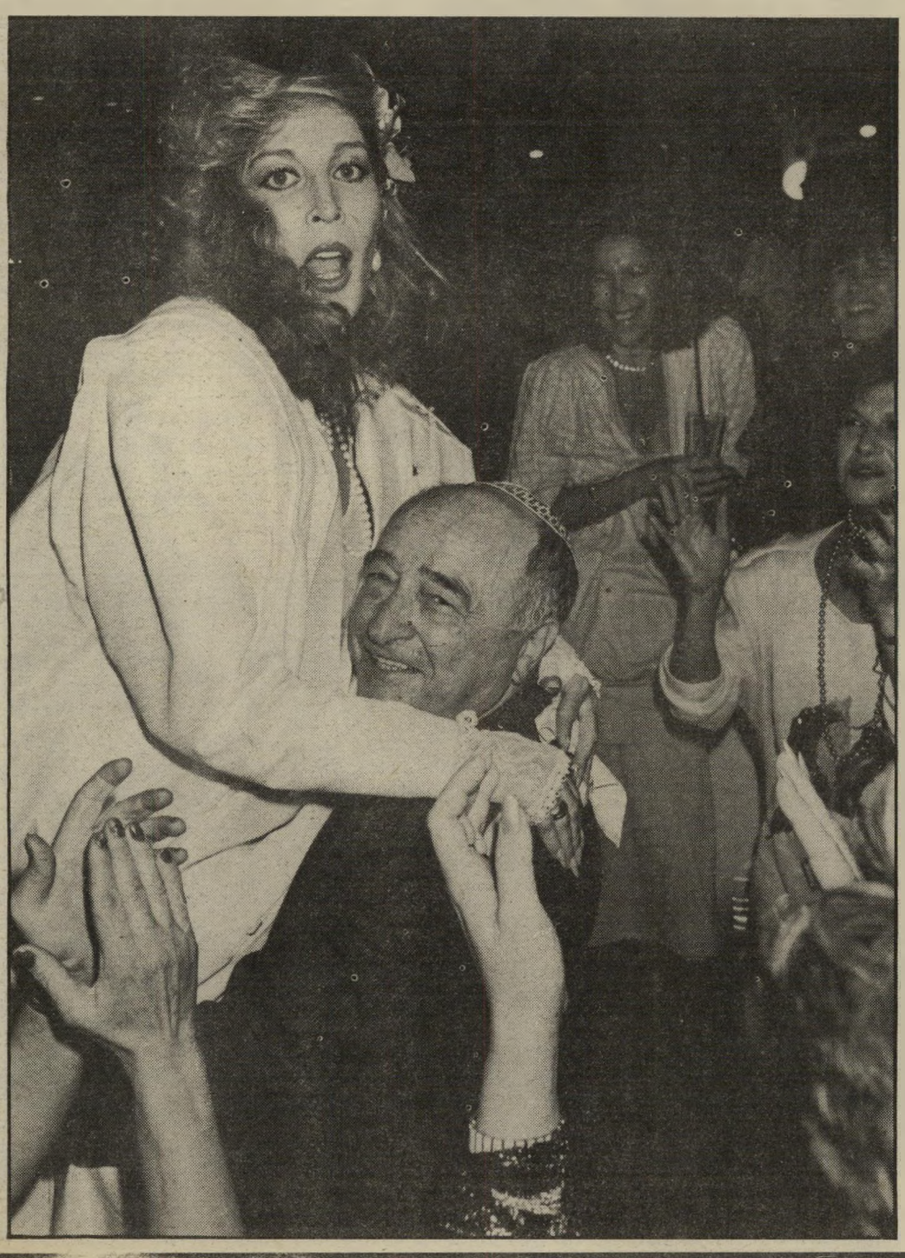
בעל שני היה הפרקליט האמריקאי אלן שוורץ, בנו של עורך־דין ידוע, לו נישאה חני בגיל 28, לאחר היכרות של שלושה שבועות בלבד.

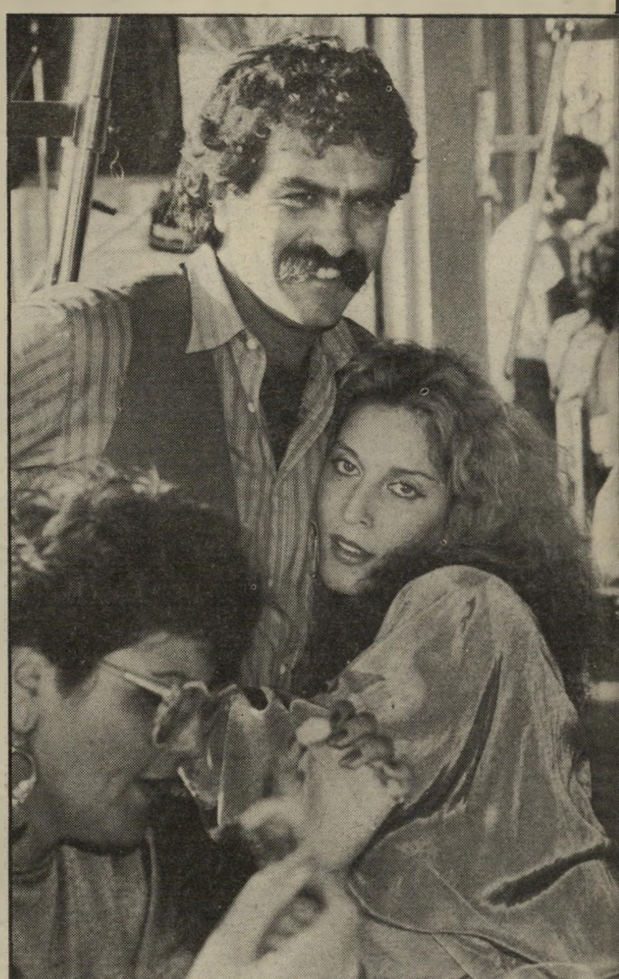

בעל שלישי צביקה סאבו, לו נישאה חני, השבוע, בגיל 32. את צביקה היא הכירה על חוף־הים של תל־ אביב, עוד בהיותה נשואה לשוורץ. משמאל: אם הכלה, לאה פרידמן.

כלה בחודש השמיני

השולם הזה גילה את חני פרי בגיל 16. השבוע הוא ליווה אותה כאשר התחתנה בשלישית — כשהיא בהריון הראשון

לפני ואחרי החתונה נערכו שתי מסיבות. בתצלום למעלה: חני וצביקה במסיבה לפני. בתצלום משמאל: עם שימחה הולצברג, הנושא את הכלה ההרה על כפיים, במסיבה אחרי.

השלישיה המזמרת

לאחר טקס החתונה: הנטיינה יותר ביופי מאשר במוסיקה" ליות, וכללה את אילנה סיבוני (מימין), תמי בן־עמי (באמצע) ונטע רמון.

מימינה של הכלה היפהפיה עמרה אשה רזה ואלגנטית, לבושה בחליפת ברוקאט שחורה ויקרה, לה הותאמה חולצה בצבע כחול. היתה זאת לאה פרידמן, אמה של הדוגמנית חני פרי, שהובילה את בתה לחופה בבית־הכנסת ברחוב בן־יהודה בתל־אביב.

רק מעטים ידעו שהאם האלגנטית של מי שהיתה אחת מדוגמניות־הצמרת בעולם, עובדת כבר שנים רבות כמלצרית בבית־קפה, מעבר לרחוב שבו נערכה החופה.

את החתן הוביל מצר אחר אביו ומהצד השני בחור צעיר ומזוקן. היה זה יעקב פרידמן, אחיה הצעיר של חני, דתי חדש בעל־תשובה.

סוכריות פריון. חגיגת־הנשואין נמשכה יומיים. היא החלה ביום השישי במסיבת־רווקות עליזה שערכו לכלה חברותיה במועדון הקומקום. החתן, לשעבר חבר קיבוץ, רייג, צוללן וצייד־תנינים בקניה, הוא אחד מבעליו של אותו מועדון.

ביום הראשון נערכה החופה, ואולי לא לחינם חולקו למוזמנים ביציאה סוכריות עם שקד בתוכן, ואלה מסמלות פוריות. כי הכלה בחודש השמיני להריונה ובדיקת האולטראסאונד מבטיחה בת.

250 דולר לשעה. חני פרי היתה עד לפני כמה שנים אחת מעשר הדוגמניות המבוקשות ביותר בארצות־הברית: 250 דולר לשעת־צילום (או 2000 דולר ליום־צילום), תמונות־שער במגאזינים הנכבדים ביותר בעולם ותצלומים על קירות שלמים בחנויות היוקרתיות ביותר בעולם.

היא גרה באולימפיק טאואר בניו־יורק, במיגדל־המגורים שנבנה על־ידי אונאסיס, ומכונית רולס־רויס, עם נהג צמוד, היתה מחכה לה למרגלות המטוס כשהיתה נוחתת בניו־יורק.

קצת נחת. את החופה ערך הרב שימעון פרנקל, מי שערך את חתונתה הראשונה של חני ליגאל רוזנברג, אהבת־נעוריה. הנישואין האלה החזיקו מעמד שנה. נישואיה השניים של פרי, לעורך־הדין האמריקאי אלן שוורץ, החזיקו מעמד שלוש שנים, והסתיימו בגירושין מסובכים, מהם יצאה חני חסרת־כל.

אך הארם המאושר ביותר בחתונה השלישית היה אמו של החתן, מרתה סבו. הגיעה לה קצת נחת. במישפחת סבו אירע לפני שנים אסון נורא. אירית, אחותו היפהפיה, בת ה־17 של צביקה, הלכה יום אחד לשחות בים, חזרה קורחת ונפטרה באותו לילה מווירוס מיסתורי.

„בפעם הבאה אצלך!"

איחלו רבים מן המי־ומי בטקס לדוגמנית תמי בן־עמי (עונדת השרשרות, משמאל) שבאה בגפה, לבושה בתילבושת זוהרת בצבע זהב. בתצלום: עם חני, אחרי החופה, ואחרי שזאת הורידה את כובעה וקלעה זר־סחלבים בשיערה.

אם לשלושה

ילדים היא הדוגמנית פינצ'י מור (בשימלה השחורה, משמאל) שבאה עם בעלה, הדייל עמי זיסמן־מור ובתה מאי, והמכינה עצמה, בתצלום, לנשיקה עם הכלה.

מסיבת הרווקות

שנערכה יומיים לפני החתונה פתחה בהשתוללות השימחה שנמשכה עד הטקס עצמו. מימין: הדוגמנית יפה כפיר הנמצאת בחודש החמי־שי להריונה, עם חני. בתצלום למעלה: מלכת־היופי שימעונה הולנדר, מימין, כשלידה, פוערת־פה, נטע רמון, כשחני פרי, עטורת שרשרות־פנינים, מאחוריה, בטרם הפך שיערה, לכבוד החופה, בלונדי־זוהר.

מה היה המניע להצתה בלונדון, שבה נספתה גרושתו של מוטלה קידר יחד עם בעלה?

לאנשי סקוטלנד־יארד, החוקרים את פרשת השריפה בשדרות־לינדן שבצפון לונדון, יש כיוון חדש ומפתיע לחקירה.

כאשר התלקחו הלהבות ביום השלישי בלילה בבניין הדו־קומתי, עצרה המישטרה מייד את השכנה מקומה א'. כי בשעה שכל השכנים נמלטו על נפשם בביגדי־לילה, עמדה שכנה זו, לבושה היטב, בחדר־המדרגות העשן וצחקה בכל פה. אך כשהתברר כי השכנה מופרעת בנפשה, שוחררה.

הציבור הישראלי היה לומד על השריפה רק מידיעה קצרה, אילו היו שני קורבנותיה — תמר וחיים אשכנזי — אנשים רגילים. אך תמר היא גרושתה של אחת הדמויות הידועות במדינת־ישראל, מרדכי (״מוטלה״) קידר, האסיר הביטחוני המפורסם ביותר בתולדות המדינה, והדבר הסב את תשומת־הלב אל שריפה מיסתורית זו.

השריפה נגרמה על־ידי חומר דליק, ששולשל לדירה שבקומה השניה מבעד לאשנב־המיכתבים. הקבוע בכל־תים אנגליים בדלת־הכניסה. מישהו הכניס את החומר והדליק אותו.

יתכן מאוד כי המבצעים לא העלו כלל על דעתם שיהיו לשריפה תוצאות כה טראגיות. שני אנשים — חיים ותמר — נהרגו. חיים מת במקום, תמר נאבקה על חייה במשך יומיים, ונפטרה גם היא. בעלת הדירה, יפעה קידר, נכוותה בידה. שני הילדים של יפעה ניצלו, כאשר הושלכו דרך החלון אל כר־הדשא שלמטה.

בעלה־לשעבר של בעלת־הדירה, ארז קידר, לא היה אותו לילה בדירה. אולם המישטרה חושדת כי המיקרה קשור דווקא בו.

התברר למישטרה כי לארז ולכמה אנשים אחרים יש חנות למכשירי־טלפון באיזור וסט־אנד היוקרתי בלונדון. בעוד שמחירו הרישמי של מכשיר־טלפון תיקני בבריטניה הוא 36 לירות סטרלינג, נמכר המכשיר בחנות זו ב־19 לירות בלבד.

ארז קידר
האם היו טלפונים גנובים?

המשטרה חשדה שמא המכשירים הם גנובים, ופתחה בחקירה. יתכן כי התכוונה להביא את ארז קידר בעד־המדינה. ויתכן — וזוהי ההשערה ברגע זה — שמישהם רצו להזהיר את ארז, ולהפחידו לבל להתפתות להצעה זו.

הם רצו להזהיר את ארז

ארז הוא בנם של תמר, בת קיבוץ השומר־הצעיר עין־החורש, ומוטלה קידר. תמר ורדימון, נערה יפהפיה, שקטה ומכונסת בעצמה, הכירה את מוטלה בשנות ה־50 ונמשכה אליו.

מוטלה קידר היה חשוד בביצוע פשעים חמורים. בכל זאת גוייס לש־רותי־הביטחון, ובמהלך השרות ביצע פשע, שטיבו נשמר עד היום בסוד כמוס. הוא נכלא, הוחזק בחשאי כאסיר × באגף מנותק, ורק כעבור זמן התגלתה עובדת מעצרו במיקרה. אחר־כך נדון וישב במשך 17 שנה בכלא, מהן תקופה ארוכה בבידוד מוחלט.

תמר נישאה לו לפני הפרשה, ולווג נולד ארז. אחרי שקידר השתחרר מהכלא הוא התגרש מתמר, שנישאה מחדש לחיים אשכנזי, אז קצין באוניית צים. מוטלה קידר עזב את הארץ והיגר לארצות־הברית.

ארז גדל ונסע ללונדון. הוא התחתן עם יפעה, ונולדו להם שני ילדים. תמר, שחיתה עם בעלה בחיפה, היתה קשורה מאוד לנכדיה, ומדי פעם נסעה ללונדון כדי לראותם. בליל האסון היא ביקרה בדירה עם בעלה. בני־הזוג נשארו ללון, ומצאו את מותם בשריפה.

מוטלה קידר
פרשה מיסתורית

דקל בתוך הביצה

(המשך מעמוד 9)

ובעורמה, למכור את השטה, באמצעות מתווכים ערביים — כמו אחמד עודה המפורסם — או יהודיים, מפורסמים לא פחות, כמו שמואל עינב, יעקוב עקנין, משה זר ואחרים.

בו־זמנית כמעט היה דקל מגיש לוועדת־שרים לענייני־התיישבות נתו־נים על הישוב החדש שברכך. בוועדת־השרים היו לדקל שלוש בעיות: ארליך, יו״ר הוועדה, ולוי, וגם פליאה אלבק ממישרד־המישפטים, שעליה היה לתת את האישור החוקי.

בתוך זמן קצר ביותר למדו בלישכתו של דקל את השיטה. אלבק אינה מאשרת. אבל ליזמים אפשר לתת אישור שהישוב הפיקטיבי הוא בשלבי אישור. אם זה לא שיכנע, אפשר היה להנפיק מיסמך כוזב, כי היישוב כבר אושר.

צור עצמו חתום על מיכתבים כאלה, שנשלחו גם להאחים גינדי. מיכתבים אלה היו העילה הרישמית לתחילת החקירה המחודשת בפרשת הקרקעות לפני כשנה, כשהתפוצצה לראשונה פרשיית הישוב־שלא־היה כרמים. (ה־עולם הזה 5.12.85).

איך קיבלו היזמים מט״ח לרכישת הקרקעות? הם פנו לממונה על מטבע זר בבנק ישראל ובירם מיכתב, אמיתי או מפוברק, של בעלי קרקעות, המו־כנים למכור אותם. הבנק העביר את הסכום המבוקש לחברה שהקימו היזמים, בדרך־כלל אצל רשם החברות ברמאללה. ואחר כך או ששילמו למוכר הקרקע או שהעלימו את הכסף והב־ריחו אותו לחו״ל בכל מיני דרכים.

אורח־חייו של צור, פקיד ממשלתי זוטר למדי, השתנה באותה תקופה מקצה אל קצה. הוא החל מופיע, לצד קבלנים גדולים, באירועים חברתיים נוצצים, שכרטיס־הכניסה אליהם עלה מחצית ממשכורתו.

מה חלקו של מילוא?

במישרדיו של שמאי פעלה אחר־כך, במערכת הבחירות האח־רונה, מטה בעמותה אנו ממשיכים.

עתה מתאמתים החשדות שעיסקי הקרקעות של דקל שימשו, בידיעה או שלא בידיעתו, צינור להעברת כספים ושלמונים לתנועת־החרות. המישטרה חושדת שחלק מהכסף הלך לכיסי מי שקיבלו צ׳קים לתנועה — צור, למשל.

המגוחך בעמותה הוא שפעילותה הגלויה היתה הסעת המונים למרחבי הגדה כדי לראות את הקמת הישובים, שלרובם היו רק שמות מוזרים על שילטי־פח, כדי שהמטיילים יתפתו לרכוש שם חלקת אדמה, שמעשר ממנה יגיע לקופת חרות המידלדלת.

בערך לפני שנתיים פנתה אלבק למישטרה והציעה לה לרכז חקירה מקיפה, באמצעות צוות מיוחד, בנושא גזל־הקרקעות בשטחים וחשדות להונאות. ראש אגף החקירות במטה הארצי, יחזקאל קרתי, הסביר שאין לו די כוח־אדם לכך, והעניין גווע.

לפני שנה קרה משהו.

בעיקבות הקמת ממשלת האחדות הלאומית, היה אמור דקל להתמנות לתפקיד סגן שר־הביטחון לענייני התיישבות — תפקיד שאליו הוא נכנס בימים אלה, בעצם ימי החקירה המישטרתית, המתמקדת בו.

החקירה היא רק בתחילתה — הקפה הוא ענקי והכתם הוא על הליכוד כולו, שאנשיו מצאו מיפלט בפטריוטיזם מזוייף ובשמו הם הונו את ציבור הבוחרים שלהם במיוחד

אנשיו של לוי רצו בתפקיד זה את אליהו בן־אלישר. המאבקים הפנימיים בתוך תנועת החרות הולידו פניית גורם אלמוני לחוקרים פרטיים, שהחלו לבדוק מה קורה אצל דקל. התוצאות היו מפתיעות (העולם הזה 5.12.84).

אז גם חלה התפתחות מכיוון אחר.

עורך־דין תל אביבי עקשן, גיורא רובנגקו, גרם לתזוזה בחקירה המיש־טרתית בהתנחלות כרמים של הא־חים גינדי. אחר־כך נעצרו שלושה דגי־דקק, ובעיקבותיהם הסוחר אחמד עודה. האחים משה ויגאל גינדי נחקרו ונמלטו לחו״ל. השבוע, כשנעצר אחי־הם, אברהם, שהחזיר בזמנו, לטענתו, כספים לרוכשי־קרקע מרומים, היה ברור שכתב־האישום נגדו ממשמש ובא.

אבל גינדי נשכח מהר. השאלה עתה היא מה יעלה בגורל חקירתו של דקל: האם הוא ידע? האם שמיר ידע? האם מלכתחילה תוכנן פרוייקט ההתנחלות כדי להעביר לתנועה ברך זו כסף? מה גורל עשרות ההתנחלויות המרומות, המפוזרות כיום ברחבי הגדה, ושלעולם לא יוקמו? מה חלקו של רוני מילוא, ששימש עורך־דין לעיסקת התנחלות רמת קידרון שלא קמה מעולם? האם ניתן להפריד בין הונאות המקורבים לדקל ובין פרשיית ההונאה בעימנואל, שהיא הבייבי של לוי ומישרדו?

התמונה המצטיירת היא שהחקירה רק בתחילתה והיקפה הוא ענק. הכתם הוא על הליכוד כולו. שאנשיו מצאו מיפלט בפטריוטיזם מזוייף ובשמו הונו את ציבור הבוחרים שלהם.

כדי לחזק את הפניה לבנק ישראל הופיע צור עצמו, לא אחת, בלישכתו של יוסף שריג, שהיה עד לפני זמן לא רב הממונה על האגף בבנק ישראל.

השלב הבא היה פירסום מודעות מפתות בעיתונות, שיקריות בדרך־כלל. המחירים היו אטרקטיוויביים, אך לא כללו הוצאות פיתוח ותשתית. החו־זים, למי שעיין באותיות הקטנות, היו הרבה פחות אטרקטיביים.

כבר ב־83 היה ברור שהשיטה נכשלה. ארליך הבין שמשהו מסריח בלישכה של דקל, והוא דרש לפטר את צור. בו בזמן התגלו קשיים בהקמת התנחלויות שונות, שנרכשו על־ידי ועדי־עובדים של מוסדות ציבור ומיפ־עלים גדולים. אנשי מישרד־הבינוי־וה־שיכון, ביחד עם אנשי־האוצר, דרשו מדקל לחדול מלספק אישורים ליזמים שונים, כי אותם יזמים לא יוכלו לעולם להשלים את בניית הישובים.

הדוגמה הקלסית היא נופים. דני ויינמן, במקורו איש תנועת העבודה, איש־ביטוח ועסקן מיפלגתי שנוי במח־לוקת, הבטיח שאחד משמות הרחובות בישוב החדש ישא את שמו של דקל. כשהתברר, לפני שנתיים בדיוק, שנ־פים לא תקום לעולם, יצאו אנשי לישכת סגן־השר דקל מעורם כדי להביא להקמתו.

אז החלו רבים לחשוד שמשהו אינו כשורה שם.

אז התברר שצור, שהוא עובד־מדינה, מתייצב בכל מימדי גופו לצד הקבלן אברהם שמאי, בעל חברת־הבניה יאה יקיר, כדי שזה יקבל מינוי מטעם הרוכשים להשלמת הבניה בנופים. צור ישב במישרדו של שמאי, איים על רוכשי קרקע בנופים ועשה כל מאמץ להביא את שמאי אל נופים. כאילו דובר בעסק פרטי שלו.

הכובעת של הקיבוצים

דינה עם בעלה
שלא יהיה וולגארי

כ שהתאהבה דינה התל־אביבית ברוני הקיבוצניק, היא השלימה עם כך שהיא משאירה מ־אחוריה, בעיר הגדולה, את כל חלו־מות־ילדותה על תיאטרון וקולנוע. ב־1983 דינה עזבה את העיר ועברה להתגורר עם רוני ברנשטיין בקיבוץ מגן, ליד רצועת־עזה. בקיבוץ עבדה דינה כמטפלת בתינוקות. „קיללתי את כל העולם," היא מספרת היום. לצעירה בעלת המרץ הבלתי־נדלה והקסם־האישי השופע, היה קשה להשלים עם ויתור גדול כל־כך.

עוד בילדותה חלמה דינה לוינגר, ממעוז־אביב, על סיפרות, תיאטרון ו־קולנוע. בצבא שירתה בנח"ל ושהתה חלק מהזמן בקיבוץ אלרום, ברמת־הגולן. „כשעזבתי את אלרום נשבעתי שלא אחיה בקיבוץ," היא מספרת. אז נסעה למשך שנתיים ללונדון, כדי ללמוד אנגלית ותיאטרון.

כאשר חזרה ארצה החלה ללמוד באופן סדיר באוניברסיטה, ואז הכירה את רוני. היא התאהבה בו, עזבה את העיר ואת הלימודים, ועברה לגור בקיבוץ.

כאשר קמה הטלוויזיה של הקיבוץ הארצי, לפני כשנה, התחיל אמנון גולץ, המפיק, לחפש קריינים, מגישים ומנחים לתוכניתו הגשה־עצמית. לתדהמתו, היתה זו משימה קשה מאוד. שני המראיינים שהינחו את התוכניות הראשונות היו חובבנים, וגולץ המשיך לחפש. הוא חשב על אשה, שתגוון את המירקע. גולץ ראה צעירות רבות, המגישות תכניות טלוויזיה בקיבוצים שונים, אבל לא התרשם מהן. „יום אחד הגיע אליי המזכיר של קיבוץ מגן ואמר לי שיש לו בחורה בשבילי," מספר גולץ. „ראיתי כמה צילומים וכתבות־יומן, וראיתי מייד שיש לנו מנחה."

הוא הלחיץ לנסוע לקיבוץ מגן, לראות את דינה במציאות.

בינתיים ילדה דינה בת, קרין, והתקדמה מתפקיד מטפלת לתפקיד מזכירת־היצוא של מיפעל־הפלסטיק של הקיבוץ. אבל עוד כאשר עבדה בבית־הילדים יצאה יום לשבוע ל־אוניברסיטת באר־שבע, כדי ללמוד תיאטרון. מכיוון שעבדה עם ילדים, היה זה רק טיבעי שהיא תביים ותפיק את הצגות־הילדים של הקיבוץ ותכ־תוב את הטקסטים לאירועים ולחגיגות של המשק. לפני כשנה, כאשר החל קיבוץ מגן בשידורי טלוויזיה, היה ברור שדינה תהיה כותבת־החומר, המגישה והמראיינת.

„ דעתי שמחפשים מנחה ל־תוכנית הטלוויזיה הגשה־עצ־מית של הקיבוץ הארצי, אבל לא היגשתי את מועמדותי, כי זה לא היה בראש שלי," אומרת דינה. „כשאמנון בא למשק לראות אותי, כולם כבר ידעו על כך, חוץ ממני. לא רצו להגיד לי מראש, כדי שלא תיגרם לי אכזבה אם אמנון יחליט שאני לא מתאימה. אז יום אחד אמנון הגיע, זה היה יום שישי, בסוף היום. אני נראיתי כמו סמרטוט־ריצפה, וכאשר שמעתי את שמו נכנסתי ללחץ, כי ידעתי מי הוא."

אבל למרות שדינה היתה ללא איפור, ואחרי יום־עבודה קשה, הבין גולץ מייד כי מצא את הכוכבת שלו. „ראיתי את שטף־הדיבור שלה, את הספונטאניות, הכרתי את הצורה שלה מהווידיאו שראיתי, וידעתי שהיא עוברת מהמסך לאנשים בצורה טובה. וגם האינטליגנציה שלה. כל זה שיכנע אותי מהרגע הראשון שמצאתי את מה שאני מחפש," אומר גולץ.

„בבית," אומרת דינה, ומתכוונת לקיבוץ מגן, „זה היה אחרת. לא הייתי מתרגשת כלל, התאפרתי לבדי ולא כבר הצעה לקבל בגדים תמורת מתן פירסומת קיבוצית בתוכנית, אבל ההצעה נפלה. „חברי הקיבוץ הארצי משלמים מיסים ואינם מוכנים לפירסומת," נפסק.

בינתיים, בשלוש התוכניות ש־הגישה דינה במשך החודשיים האח־רונים, היא לבושה בצורה סולידית ונראית קצת כמו כוכבות הסרט האילם. קטנה, שברירית, בעלת שפ־תיים חושניות ועיניים ענקיות. „הדבר היחיד שאמרו לי זה שאני צריכה להסתפר," היא אומרת בחיוך. „והם צדקו. כי היתה לי רעמת־שיער בלתי־מסודרת. אז הסתפרתי." שערה הבלונדי של דינה נראה מטופח ונאה בתיסרוקת קצרה של תלתלים.

בחיים דינה קצת חיוורת בלי איפור, אבל כאשר רואים אותה על פני המסך היא מקרינה רסיסי־זוהר ואבק־כוכבים, יש לה אותו „משהו", ההופך סתם נערה לכובכת.

ת וכנית הטלוויזיה של קיבוץ מגן, המוגשת פעם בשבועיים במשך חצי שעה, מורכבת מכתבות, בסיגנון מבט לחדשות. דינה מביאה אותן לצופים, ואומרת את מילות ה־קישור באופן ספונטאני. התוכנית של הקיבוץ הארצי שונה במהותה. היא נערכת באופן מיקצועי על־ידי מערכת ותחקירנים, ובנויה בעיקר על ראיי־נות. במשך חצי שעה מראיינת דינה שלושה אנשים, המעניינים במיוחד את ציבור הצופים בקיבוץ באותו שבוע.

כאשר ביקר שם צוות העולם־הזה, היו אנשי המערכת עסוקים בהכנת תוכנית־חנוכה.

התוכנית תכלול ריאיון עם צעיר שנגמל מחשיש, כאשר עבר מקיבוץ לקיבוץ, שני ראיונות נוספים, וכן פינה סאטירית, בסיגנון שלמה ניצן. שחקן תיאטרון הקיבוץ הארצי, משה טנא, יהיה אחד ממישפחת המכבים, שנקלע בטעות לאולפן־הטלוויזיה. הוא מביע את דעתו על החיים בקיבוץ ועל גיבורי־ישראל של ימינו. טנא מרשים מאוד בחיקוי נפלא של אריק שרון.

„אחרי חצי שעה של תוכנית אני יוצאת מותשת," מספרת דינה. „ראיון זה דבר נורא קשה, אני צריכה גם להקשיב למרואיין, וגם לתכנן את השאלה הבאה, בעת ובעונה אחת. לפעמים אני צריכה לשנות את מסלול־השאלות שתיכננתי, על פי תשובותיו של האיש. זה דורש ריכוז מוחלט, ולכן זה כל־כך מתיש."

חייה של כוכבת־טלוויזיה בקיבוץ אינם קלים כלל. עבור הנחיית ה־תוכנית הגשה־עצמית הוקצו לדינה רק ארבעה ימי־עבודה. „אז בהתחלה הייתי יוצאת בשעה 5 בבוקר מהקיבוץ, נוסעת לתל־אביב, ומשם גולץ היה לוקח אותי לאולפן בגיבעת־חביבה. שם היינו מתחילים לבדוק את ה־תחקירים ואת החומר לתוכנית. בשעה 5 בערב היו מאפרים ומלבישים אותי, ואז הייתי נהפכת לשחקנית ומגישה את התוכנית. אבל זה בלתי־אפשרי, כמו שמישהו אמר: את לא יכולה להיות עיתונאית משעה 5 בבוקר עד 5 בערב, ואז להפוך לשחקנית," אומרת דינה.

בינתיים נוסעת דינה מהקיבוץ לתל־אביב פעם בשבועיים, ביום שני בבוקר, מקליטה תוכנית של חצי שעה, וחוזרת לקיבוץ מגן. התוכנית, ה־מוקלטת ביום שני, מוכנה על קלטות־וידיאו כבר ביום רביעי, ונמסרת לכל הקיבוצים של הקיבוץ הארצי.

„ ב טלוויזיה הממלכתית אין אף אשה העובדת כמראיינת, זה נחשב משום־מה למיקצוע של גברים," אומרת דינה. אבל, לדעתה, דווקא לאשה יותר קל לפעמים להתמודד עם בעיה מסויימת או מרואיין קשה. „בתוכנית הראשונה שלי ריאיינתי בחור ששיחק תפקיד ראשי בסרט ש־הפיק הקיבוץ הארצי. מייד ראיתי שהוא חומד של בחור, שנלקח מהקטסטה ישר לאולפן־הקולנוע.

„מהתחקיר ידעתי, שבסרט יש סצינה של מיטה בינו ובין השחקנית הראשית. וידעתי גם שבחיים הם התעלמו לחלוטין זה מזו, ולא נקשרו ביניהם אפילו יחסים ידידותיים רגילים. אם גבר היה צריך לשאול אותו על סצינת־המיטה, זה היה יכול להפוך אולי למשהו וולגארי, לשיחת־גברים, אבל אני חייכתי אליו והבטתי בעיניו, כאשר שאלתי איך הרגיש בסצינה שבין־הסרינים.

„הוא אמר לי אחר כך, שהקול שלי כל־כך הרגיע אותו, שהוא ענה בצורה חושפנית ומלאה, ואני חושבת שגבר לא היה מצליח לעשות זאת כך."

זו היתה התוכנית הראשונה שלה, ולמרות הנסיון שיש לה בהופעה בביתה, היא התרגשה מאוד. „ראיתי שהידיים שלי רועדות, אז החבאתי אותן מתחת לרגליים. וחשבתי ששם המצלמה לא תראה אותן. אבל הבחור שריאיינתי, לחש לי באחת ההפסקות: ‚תחביאי את הבוהן שלך. רואים שהיא רועדת.' כך עזרנו האחד לשני להתגבר על ההתרגשות," היא מספרת.

דינה ערה לכך כי יתכן מאוד שיתעוררו בתוכנית נושאים שבהם יש לה מחלוקת עם הקיבוץ הארצי. „עד היום זה התעורר רק פעם אחת, כאשר ריאיינתי שני בחורים מהקיבוץ, שאסרו עליהם להיפגש עם אנשי תנועת כך של כהנא. אני מצידי חשבתי שזו החלטה לא נכונה, אבל לא היה צורך שאביע את דעתי, כי אחר משני הבחורים חשב כמוני, ובעימות ביניהם הוא ייצג בעצם את דעתי. אבל אם זה יתעורר עוד פעם, אני יודעת שאכנע לדיעות הקיבוץ, כי גם בטל־וויזיה הממלכתית המראיין איננו חופ־שי להביע את דיעותיו."

דינה איננה מאושרת כאשר היא שומעת שיתכן כי הכתבה הנוכחית תתמקד עליה. „למה עלייך?" היא שוא־לת, „כדאי שתכתבו על הטלוויזיה של הקיבוץ, על הבימאי הנהדר שלנו, קרלוס ירושלמי, על גולץ ועל יתר האנשים שעושים את התוכנית."

אנשים כמו אמנון ודינה, שלא למדו את המיקצוע, אלא נכנסו אליו ב־מיקרה, הצליחו לבנות תוכנית טל־וויזיה יפה ומכובדת. המעניינת מאוד את אנשי־הקיבוצים. אבל בקיבוץ ה־ארצי אין חוכמות. „הקיבוץ שלי, רוחמה, החליט שהייתי כבר מספיק זמן בחוץ," אומר גולץ. „ובעוד שלושה חודשים אני חוזר לקיבוץ להיות חצרן, ומישהו אחר יעשה את התפקיד שלי כאן."

דינה ברנשטיין על המירקע
להחביא את הבוהן!

דינה עם בתה קרין
הצגות הילדים, הטקסים וחגיגות־המשק

אילנה אלון

השולם הבא

העיתון החי ביותר במדינה

גליון מס' 31 • עורכים אלכס פז ובנצי לופו

נס חנוכה: פח דלק שהיה מיועד לתחנת אוטובוס אחת הספיק לשמונה תחנות לאם ולילד

רב מציץ לוודא שריפת עציץ

• בברוקלין שרפו חרדים תחנות בהקפות בעת מישחק בייסבול • תפילות לעצירת גשמים נענו והתחנות נשארו יבשות •

גל שריפות תחנות־אגד ממשיך להתפשט ברחבי הארץ לאחר פסק־הלכה שהוציאה הרבנות הראשית ולפיו תחנות אלה נבנו על עצמות יהודים שהתייבשו בהמתנה לאוטובוס.

תושבים נזעמים, בעיירות הפיתוח, הבעירו צמיגים במחאה על אי התקנת תחנות־זימה ביישוביהם.

מועצת ענקי־התורה תתכנס עוד היום לדון בגילויי העיתון חרדות על מעשיי־פריצות של נשים החושפות שריהן לנגד עיני עוללים בתחנות לאם ולילד. הרבנים יפסקו בשאלות: האם מותר להציע תחנת טיפת־חלב אחרי הצתה של אטליז? והאם מיצווה זו הינה שוות־קלוריות למיצוות הצתת סניף־בנק? בינתיים הזהירו הרבנים את צאן מרעיתם לבל יציתו בשגגה תחנות למימכר סמים, משום שלהבדיל משוטרי־ישראל, שאינם מבחינים בשחורים, הרי המסוממים רואים המון צבעים ויש חשש שילבדו את המציתים ויבו אותם מכות־רצח.

יאוחדו קווי "בזק" ו"אגד"

לחץ כבד של החוגים ה־חרדים הביא אמש לחתימה על הסכם־מיזוג בין תחנות אגד לטלפונים הציבוריים של בזק – איחוד שיביא לעימ־צום ההוצאות התיפעוליות של שתי החברות.

מחברת אגד נמסר כי זהו שיפור ניכר לציבור המצי־תים, שיוכל להזעיק, בעזרת הטלפון המותקן בתחנת־האוטובוס, את מכבי־האש, מייד בתום פעולת ההצתה.

מחברת בזק נודע כי האי־חוד התאפשר תודות לעוב־דה שבשתי החברות יש קווים העוברים רק פעם אחת ביום.

אם הנך בעל סיווג ביטחוני מוגבל ומטה — עבור מייד לקטע הבא!!!

זה היה התרגיל הגדול

מאת כתבנו המיוחד יאיר נרו עמי־שם היה שם

אפשר לדבר על התרגיל האחרון של צה"ל במונחים של מיפקדות, תורות־לחימה, אמצעים לראיית־לילה ושאר מושגים מיקצועיים. אבל התרגיל הזה הוא קודם כל אנשים.

מאחורי כל תרגיל מוצלח של צה"ל עומדת סוללת־עיתונאים מאומנת־היטב ומשומנת־דק. יש כתבי־שדה המלקקים באחורי כל הגנרלים. וישנם כתבי־הבית הממתינים לטלקסים במערכות־ישראל. ועל כל אלה שרה נעמי שמר: „שמור נא לי, אלי הטוב. בין 6:00 – 2:00", ככתוב „שומר שלישית ה'."

תרגיל העיתונאים שנערך תחת קיצוצים בתקציב

ושוב רואים מחזות מוכרים – חיילת מתגלחת ליד עוקב־מים; פריצה שקטה ליעד מבוצר; סמל־מחלקה עלום מניח מיטען על הגדרות; מאחור מחפה עליו חייל־הסדר. המניח תפילין. צלמנו מנציח תמונה לרגע: חייל שהדליק סיגריה ליד מיכלית־הדלק. הבזק אדיר, לא היה צורך בפלש. (המשך בעולם הבא).

קורא יקר – כתבה זו הינה בעלת סיווג ביטחוני גבוה, והותרה לפירסום רק לאחר שערבנו אישית לצנזורה על מהימנותך. אנא שמור את הפרטים לעצמך, ואל תעביר את העיתון לגורמים בלתי־מוסמכים.

כותרות גנובות

בקורס לגרפולוגיה נפסל מיבחנו של תל־מיד שקרא בכף יד בזמן הבחינה.

■

התפתחות מסעירה בפרשת השוחד המיני בבריטניה: הנאשם הראשי הפך איידס־מדינה.

■

עוד שיפור של קופת־חולים למבו־טחיה: נחנך בית־ספר וטרינרי – הרא־שון מסוגו בארץ.

■

ילד פיקטיבי נולד לזוג שנישא בנישואין פיקטיביים.

■

רבנים ותלמידי־ישיבות יחתימו על עצומה, המגנה נישו־אין פיקטיביים של צעירות בקיבוצים, לצרכי השתמטות מ־שרות צבאי.

בן־מאיר מציע: לקבור אותם בעמידה!

הממונה על התחבורה בעיריית תל־אביב, דב"א (רב בן־מאיר), הציע ליישם את נסיונו בנושא זה לצורך פיתרון המחסור בקרקעות לקבורה. „יש לתת היתר לקבורה בעמידה," אמר. „תושבי גוש־דן כבר רגילים לנסוע בעמידה באוטובוסים הדחוסים, וכל נסיעה היא גיהינום של ממש, כך שמבחינתם לא תתעורר כל התנגדות." בינתיים, עד אשר יחצבו הבורות המת־אימים, יפעיל דב"א סנדלי־דנוור לנעילת מצבות, החונות במקומות הומים במיוחד.

כתבנו מוסיף שאחת הבעיות הכרוכות בקבורה בעמידה היא כיצד יקברו אימפוטנטים, שאינם מצליחים להגיע למצב שכזה.

בעיקבות הידיעה שתושבי שוויץ תומ־כים בניסויים רפו־איים בחיות, פחת מיספר השרים היוצ־אים לחופשת־סקי ב־ארץ זו.

■

ישראל מכחישה את הפירסום בשבו־עון הגרמני, דר שפיגל, כאילו שפיגלר אימן את חיילי הקומנדו המצרי.

מדענים ישראליים קובלים:

סקוופ

פיתחנו תרופה נגד אדישות – ולאיש זה לא איכפת!

מדים ציבעוניים לשוטרים

חרדים מתלוננים: קשה לנו להבדיל בין השוטרים. כולם לבו־שים אותו הדבר.

שיחת השבוע

אלכס: איך אתה יודע שהשמש הינה על תקן של שכיר?

בנצי: נו, באמת?

אלכס: היה כתוב ב־עיתון שעומדים לנצל את השמש בתעשיה.

„אח"מתרום" – לפקודת הבכיר

במיבצע מיוחד של הטל־ויזיה הישראלית נאספו מיליוני דולארים למען האח"מים בישי־ראל. תחילת הפרשה בכתבה נוגעת ללב בכולבוטק שחשפה קיפוח משווע של אח"מים ברי־אים. עם־ישראל כולו הזדעזע לגלות שרק בכירים חולים זוכים במימון הוצאות בחו"ל, ואילו חבריהם, שלא זכו לחלות, נאלצים להישאר בארץ ולתת־ענות בריוני הכנסת. הכספים שנאספו ישמשו לצורך רכישת חיירקים, אשר יוזרקו לאח"מים הבריאים, בתיקווה להשוותם לעמיתיהם החולים.

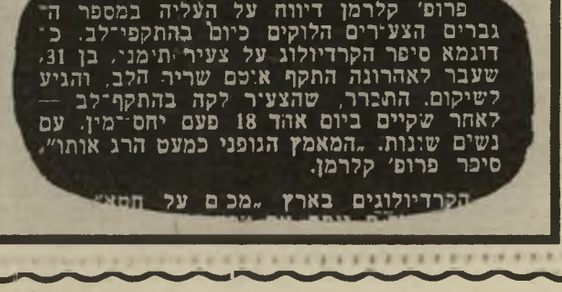
פרשת השבוע

ר' בנצי: איך זה שהיום שרותי־הדואר הרבה יותר איטיים מאשר לפני עשור?

ר' אלכס: פשוט מאוד. מאז שהוסיפו את המיקוד, נוסף לדוורים עוד חומר קריאה, והדבר מכביד על מיון דברי־הדואר.

קרדיולוג חטף התקף־לב

קרדיולוג, הנוהג לקיים יחסי־מין אחת ל־18 יום, קיבל התקף־לב למיקרא הידיעה הנ"ל.

של המנותח.

פרופ' קלרמן דיווח על העליה במספר ה־גברים הצעירים הלוקים כיום בהתקפי־לב. כ־דוגמא סיפר הקרדיולוג על צעיר תימני, בן 31, שעבר לאחרונה התקף אי־כם שריר הלב, והגיע לשיקום. התברר, שהצעיר לקה בהתקף־לב — לאחר שקיים ביום אהד 18 פעם יחס־מין. עם נשים שונות. „המאמץ הגופני כמעט הרג אותו", סיכר פרופ' קלרמן.

הקרדיולוגים בארץ „מכ ם על התזי־

מץ. טלויזיה עם מוח

מידע עדכני באמצעות הטלויזיה שלך.

לוח טיסות | ספורט | מטבע חוץ | קולנוע | רדיו היום | עיקר החדשות

למץ יש מוח של גאון

כשאתה קונה טלויזיה של מץ, אתה מקבל לא רק טלויזיה גרמנית מעולה שהושקעו בה ידע רב, מחשבה עמוקה וטכנולוגיה מתקדמת. כשאתה קונה טלויזיה של מץ אתה מקבל גם אחריות, אמינות ואיכות. אבל זה עוד לא הכל: כשאתה קונה טלויזיה צבעונית "14, "16, "20, "22, "27 של מץ אתה מקבל גם "מוח".
כן, לטלויזיה של מץ יש "מוח".
ולא סתם מוח, אלא מוח של גאון.

יש לך שאלה? תפעיל את המוח

מוח — שירות תקשורתי חדש לציבור הרחב.
מוח — רעיון חדש ההופך את הטלויזיה הביתית שלך למקור של מידע בתחומים שונים.
כן, בלחיצת כפתור וציוד מתאים (מפענח) ולא יקר — יכול כל בעל מכשיר טלויזיה בישראל לקבל, בכל שעות השידור של הטלויזיה הלימודית והכללית, מידע שוטף כמעט על כל נושא: עיקר החדשות, מבזקים, לוח רכבות, תוצאות מפעל הפיס, לוטו וטוטו, תחזית מזג האויר, לוח טיסות, תכניות רדיו וטלויזיה, שערי מט"ח, תרבות ובידור, הודעות משרדי הממשלה, שרותי חירום, כתובות לחרשים, שירות לתיירים, שעורי מתמטיקה, הבנת הנקרא, בקרת שעורים, פרשת השבוע, חינוך מיוחד לילדים, מגזין לבית ולמשפחה, שעשועונים לילדים ועוד ועוד.

ועכשיו מץ עם מוח וב־24 תשלומים

לבעלי כרטיסי אשראי ויזה וישראכרט.
כן, מבצע כזה עוד לא היה למץ.
קנה היום טלויזיה צבעונית מץ עם מוח ושלם ב־24 תשלומים שקליים חדשיים צמודי דולר + ריבית שנתית של 38%.

אם אינכם בעלי כרטיסי אשראי אנא מלאו התלוש הרצ"ב ואנו נפנה אליכם בהקדם.
פרטים נוספים והדגמה במרכז מץ, רח' מודיעין 19 בני ברק. טל. 03-799114

לכבוד מץ. ת.ד. 913 בני ברק 51108
אני מעוניין לרכוש טלויזיה מץ עם מוח
אבקשכם לשלוח את נציגכם לביתי ללא כל התחייבות מצידי.
שם: _____
כתובת: _____
טל: _____ טל. בעבודה: _____

מץ החברה היחידה היכולה להרכיב מוח על כל טלויזיה.

מץ Metz

מספר 2519 כ"ח כיסלו תשמ"ו, 11.12.1985 שנה 50 המחיר 1850 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

חני פרי:

כלה בחודש השמיני